

OKTÓBER 8., SZERDA

ELNÖKÖL: PÖTTERING ÚR

Elnök

1. Ünnepi ülés - Ingrid Betancourt

Elnök. – Hölgyeim és uraim, a Tanács soros elnöke, Biztos úr, nagy meglegedettségemre szolgál és mérhetetlen örömmel tölt el, hogy ma az Európai Parlamentben köszönhetjük Ingrid Betancourt asszonyt. Fogadja szívélyes üdvözlötünket, Betancourt asszony!

(Taps)

A tény, hogy ma körünkben köszönhetjük, azt igazolja, hogy a bátor emberek a szabadságért és emberi méltóságért folytatott harcukban sohasem veszítik el a reményt. 2008. június 2-i kiszabadulását követően az a megtiszteltetés ért, hogy az Európai Parlament nevében levéllel fordulhattam Önhöz, és üdvözölhettem visszanyert szabadságában. És most eljött a pillanat, hogy vendégként lehet velünk.

Hat év négy hónap és kilenc napig volt fogságban. Csak önmaga tudhatja, mit is kellett átélnie ezalatt a 2321 nap alatt. Ön a világon mindenütt a szabadság szimbólumává vált, amint az erőszakos fogva tartással és az alapvető emberi jogoktól való megfosztással való szembenállásnak is jelképe lett. Csakúgy, mint mindannyiunk számára a méltóság és a bátorság példaképeként is megjelenik. Gyermekai mindvégig Önnel voltak. Sohasem feledem el, hogy két gyermeke, lánya és fia, miként is talált rám évekkal ezelőtt – amikor más tisztséget töltöttem be – és jártak közben édesanyjuk érdekében. Az a gyermeki szeretetet példázta édesanyjuk iránt. Büszke lehet gyermekeire!

(Taps)

Az elrablói által megtestesített terrorizmus közvetlen támadást jelentett értékeinkkel, szabadságunkkal, az emberi méltósággal és a demokráciával szemben.

Betancourt asszony, az Ön példája ismét egyértelműen igazolja számunkra, hogy a demokráciáknak sohasem szabad meghátrálni a terrorizmussal szemben. Politikai és erkölcsi kötelesség biztosítani azt, hogy a törvény szelleme mindenkor érvényesüljön.

Rabságának ideje alatt az Európai Parlament számos képviselője fáradhatatlanul tevékenykedett kiszabadítása érdekében. Tudom, hogy a nem csekély számú Ingrid Betancourt-bizottság számtalan képviselője, az Ön ügyének cselekvő harcosai, emberek, akik az összes kolumbiai tús szabadságáért küzdenek, itt van most velünk. Szeretném Önöket, akik kiálltak Ingrid Betancourt mellett, és ma itt vannak az Európai Parlamentben, mind üdvözölni, szívélyes üdvözlötünket Önök felé is kinyilvánítani!

(Taps)

Hölgyeim és uraim, fáradhatatlanul folytatnunk kell erőfeszítéseinket, hogy mindenkit kiszabadítsunk, akiket ma még szabadságuktól megfosztanak! S ez egy újabb ok arra, hogy Ön körünkben megjelenjen. Azt mondotta: „(A) terrorizmus áldozata számára a legnagyobb veszélyt azt jelenti, hogy elfeledkeznek róla. Amikor a dzsungelben voltam, ismert volt az arcom, a nevem, de felteszem a kérdést, hogy érvényes-e ez minden hátramaradttal összefüggésben?” Ezek voltak az Ön szavai, amelyek még ma is Önhöz kötődnek. Az Európai Parlament nevében ma azzal a felhívással élek, hogy érvényesítsük az Ön gondolatában foglaltakat!

Idén ünnepeljük az ENSZ Közgyűlés által 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata születésének 60.-ik évfordulóját. Ez a nyilatkozat képezte az első univerzális, egyben jogi kötelezettséget mindenki, minden egyes személy méltóságának védelme, valamint az emberek közötti egyenlőség megtartásának kötelezettsége terén, bűnszínre, vallásra vagy származásra való tekintet nélkül. A Nyilatkozat 3. cikke kimondja, hogy: „Mindenkinek joga van az élethez, a szabadsághoz, és a személyes biztonsághoz”.

Sok, nagyon sok embert fosztottak meg szabadságuktól, mert az emberi jogokat védelmezték. „A jogvédők szót kérnek” elnevezésű, az Európai Parlamentben e héten rendezett tanácskozáson többen tartottak beszámolót az alapvető jogokért és szabadságokért folytatott küzdelmük miatt elnyomott, önkényesen

lefogott vagy száműzetésbe kényszerített személyek közül. Közben módunk volt részletesen megvitatni azt is, miként nyújthatunk nagyobb védelmet e személyeknek, miként támogathatjuk jobban munkájukat.

Tisztelt Betancourt asszony, mindannyiunknak megtiszteltetés és öröm, hogy felkérhetjük az Európai Parlamenthez intézendő beszéde megtartására.

Ingrid Betancourt. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, érzelmileg igen mélyen érint, hogy Önökkel lehetek ma azon a napon, amikor az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európai Unió együtt megemlékezik az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata születésének 60. évfordulójáról.

Természetesen, magam nehezen gondolhatok másra, minthogy milyen egybeesése is ez a véletleneknek. Alig három hónapja, az amazóniai esőerdők legmélyebb bugyrából figyeltem tevékenységüket, és a leghőbb vágyam legfeljebb az lehetett, hogy – miközben mi még bizonyos emberek örülségének, és mások közömbösségének foglyaiként sínylődtünk tovább – hadd jöhessenek ide mások, és nevünkben szólhassanak.

Igen, valódi csodának érzem, hogy megoszthatom Önökkel e pillanatot. Úgy jövök ide, hogy minden csodálatom, és irigységem az Önök Parlamentjéé. Mint minden latin-amerikai, magam is arról álmodom, hogy az Önök példája ragadós lesz, és majdan a mi népünk egysége is elvezet oda, hogy egyszer – Önökhöz hasonlóan – egy Latin-amerikai Parlamentben ülésezzünk, és a párbeszéd és kölcsönös tisztelet révén megtaláljuk a kulcsot földrészünk nagy és dicsőséges közös sorsához.

Nagyon is tisztában vagyok azzal, mennyit gondoltak Önök rám azokban a nehéz években. Pontosan emlékszem, családjaink mellett, az Önök elkötelezettségére is egy olyan időszakban, amikor a világban érdektelenné vált a kolumbiai túsók sorsa, és már említésünk is rosszalló pillantásokat váltott ki.

A dzsungelben hallgattam azt a rádióadót, amely beszámol az Önök üléseiről. Nincs előttem kép, de még hallom az üléseikről beszámolót tartó újságírók hangját. Innen, ebből a Házból, az Önök révén, azon keresztül, hogy Önök elzárkóztak az ügy feladásától, az Önök illetén, hallgatólagos nemtetszéséből merítettem elsőként erőt. Önöknek köszönhetően értettem meg több mint öt évvel ezelőtt, hogy nem vagyunk egyedül.

Hogy azokban az években a remény éltesse, hogy ragaszkodjam az élethez, hogy nap, mint nap hordozzam keresztetem, mindehhez erőt adott a bennem meggyökeredzett tudat, hogy léteztem az Önök szívében. Azt mondtam magamnak, hogy fizikailag megsemmisíthetnek, de nevem és arcom mindenkor élni fog az Önök gondolataiban.

Ezért már a szabadok világába való visszatérésem első pillanatától kezdve el akartam jönni ide, erre a helyre, amelyet otthonomnak érzek. El kell mondanom, hogy amit tettek vagy mondtak, semmi sem volt hiába. Hogy én életben vagyok, hogy visszanyertem az életszeretetemet, azt Önöknek köszönhetem. Értsék meg, hogy az Önök szavai már jóval azelőtt gyógyírt jelentettek nekem, mielőtt a tényleges fizikai segítség megérkezett volna.

Köszönöm!

(Taps)

Köszönöm mindannyiuknak! Köszönet azért, hogy megnyitották szívüket az oly távol megtörtént tragédia láttán. Amikor elgondolkodtam azon, hogy létre kellene hozni a terrorizmus áldozatainak státuszát, és az ENSZ-ben felvettem, hogy teret kellene biztosítani az áldozatok családjai gondolatainak kifejtéséhez, az Önök által mutatott példa járt az eszemben. Tudom, Önök fogadták családtagjaimat, édesanyámat, a gyermekeimet, meghallgatták őket. A dzsungelben, amikor erről tudomást szereztem, minden megváltozott körülöttem. Az Önök nagylelkűségének köszönhetően az Európai Parlament olyan szószékké vált, amelyről be lehetett számolni a világnak a barbarizmus általunk megtapasztalt mélységéről, amelyet 3000 honfitársam még ma is átél.

Az itt kimondott szavak, amelyek lehetővé tették jómagam és társaim kiszabadítását, cselekvésre köteleznek, tiszteletben tartva az összes túsú életének épségét, de a gerillákét is, akik bennünket elraboltak. Hogy nem került sor erőszakra, az az Önök határozottságának és elkötelezettségének is betudható. Ez fellépésüknek különleges, egyértelmű, valódi eredménye.

(Taps)

Ugyancsak szeretném kifejezni elismerésemet a sok ezer emberjogi aktivistának, a sok ezernyi szabadságharcosnak, akik a világ minden részén hazatérésünkért, a világ más részein élők sokaságának hazatérésén dolgoztak. Látom is itt a FICIB sárga pólóit!

(Taps)

(ES) Köszönöm a FICIB-nek, hogy az összes kolumbiai túszerkíszerítéséért küzd! Önöknek köszönhetően tizenöt társam és magam visszanyertük szabadságunkat, de folytatnunk kell a küzdelmet és harcot, hogy a többiek is kiszabadíthassuk. Tudom, ebben számíthatok Önökre!

(Taps)

(FR) Sokan küzdöttek a szabadságunkért. Ott volt, természetesen, a FICIB, és a világ más részein is bizottságok sora tevékenykedett: bizottságok Párizsban, bizottságok Hollandiában, több szervezet Görögországban, Németországban, Írországban, Dániában, Svédországban, de másutt is. Barátokra leltünk mindenütt: Kanadában, az USA-ban, Latin-Amerika egészében, de e küzdelem innen indult el! Köszönöm!

(Taps)

Hat éven keresztül minden nap ezek a szabadságunkért küzdők gondoskodtak arról, hogy tragédiánk ne merüljön el az érdektelenség mocsarában. Néhányan szabadok vagyunk, de még nem mindannyian. A harc folytatódik!

A többiek érdekében minden korábbinál nagyobb szükségünk van az Önök támogatására, maradjanak tárva kapuik, őrizték meg elszántságukat, szenteljék ennek idejüket! És minden korábbinál nagyobb szükségünk van az Önök szavaira. Az egyetlen fegyver, amelyben hihetünk, mint látják, a szavak ereje.

(ES) Szeretnék röviden a szavak rendkívüli hatalmáról szólni, mert ma – nagy szomorúsággal – egy olyan asszonyról emlékezem meg, aki az emberi szót használta fegyverként, és így küzdött az erőszak és a fegyverek ellen.

Egy kolumbiai asszonyt, Olga Marina Vergarát szeptember 22-én ölték meg unokájával, fiával, és több más rokonával együtt. Emberjogi aktivista volt. Egy olyan asszony volt, akinek volt mersze kinyitni a száját, aki szavaival védett másokat.

Ma órá gondolok, és erről a szent helyről is felszólítom hazám, Kolumbia hatóságait, tegyenek meg mindent a felelősök felkutatása érdekében, hogy ők tisztességes bírói eljárás keretében, de az igazságszolgáltatás elé kerüljenek, és megbűnhődjenek gyalázatos tettükért!

(Taps)

(FR) Tudják, a szavak rendkívül fontosak. Szavakkal küzdhetünk leghatásosabban a gyűlölet és az erőszak ellen. Biztos vagyok abban, hogy már Önök is megtapasztalták a „cselekvés” tehetetlenségét, amikor a „szókimondás” csak süket falnak való beszéléssel ért fel. Úgy gondolom, Önök is voltak már olyan helyzetben, amint ezt magam egyértelműen átéltem a kolumbiai parlament tagjaként, hogy sajnálták, hogy nem tagjai annak a kormánynak, annak a végrehajtó hatalomnak, amely a döntéseket hozza, a cselekedeteket kitölti és aláírja, amely a dolgokat elrendezi. Abban az elanyagiasodott világban, ahol, amit nem látunk, az nem is létezik, ilyen csalódásokra fel kell készülnünk!

A Parlament a szavak temploma, szavaké, amelyek szabadságot hoznak. Ez az a hely, ahol a társadalom nagy, öntudatra ébredési folyamatai elkezdődnek. Ez az a hely, ahol a népünk számára igazán fontos dolgok megfogannak, kifejezést nyernek. Ha a végrehajtó hatóságok leállnak a cselekvéssel, akkor az azért történik, mert valaki itt, Önök közül – már korábban – szót kért, és véleményt nyilvánított. Önök, hozzám hasonlóan, tudják, hogy amikor Önök közül valaki felszólal a Parlamentben, a gonosz egy lépésnyit meghátrál.

A szavaknak valós súlya van a mindennapi világban. Sartre már gyermekkorától érezte e súlyt. Françoise Dolto gyönyörűen adta ezt vissza, amikor azt mondta, hogy az ember szavakból áll össze, hogy a szavak gondoskodók, gyógyítók, életet teremtők, de betegséget is hozhatnak, gyilkolhatnak. Kiejtett szavaink a bennünk megbúvó érzelmek erejével bírnak.

Megdöbbsenten fedeztem fel – és ez valami igen személyes, és ezzel most némi bepillantást engedek magánéletembe – hogy távollétemben a lányom miként támaszkodott olyan szavak halmazára, amelyeket anélkül fogalmaztam meg, hogy végiggondolhattam volna életünk folyását. El nem képzelhettem akkor azt a reményt és erőt, amelyet e szavak számára jelenthettek akkor, amikor távol, fogságban voltam. Különösen emlékezetében tartotta azt a levelet, amelyet tizenötödik születésnapjára írtam, de amelyről magam már rég elfeledkeztem. Elmondta, hogy minden születésnapján elolvasta e levelet...

(Taps)

...és minden évben, mert közben változott, talált benne valami újat, amely mondott valamit az ő kibontakozó személyiségének...

(Taps)

Az orvosoknak külön kifejezésük van erre: poszttraumatikus stressz-szindróma, Ezt kezelni kell. Ez minden. Sajnálom!

Azt szerettem volna mondani, hogy minden alkalommal talált valami újat a leveleimben, amelyek megszólították azt a személyiséget, aki benne érlelődött, aki átélte ezt a traumát. Istenem, bárcsak tudtam volna! Mennyivel nagyobb szeretettel, biztonsággal egyengettem volna útjait!

Önmagunkra gondolok ma, Önökre és magamra. Bárcsak képesek lennénk a maga valóságában felmérni a szavaink kiváltotta hatást! Talán merészebbek, bátrabbak, eltökéltebbek lennénk arról folytatott vitáink során, hogy miként enyhíthetnénk azok szenvedéseit, akik rászorulnak az értük folyó küzdelmünknek! Az önkényuralmi rendszerek áldozatai megértik, hogy a ma itt kifejtett gondolatokban benne rejlik az ő szenvedésük, értelmet nyer küzdelmük. Önök mindenkor emlékeztek a szenvedők nevére, helyzetére. Önök megakadályozták, hogy elnyomóik elbújhassanak azon tény mögött, hogy bűneik feledésbe merültek. Önök lehetetlenné tették, hogy a zsarnokok dogmákba, ideológiába vagy vallási köntösbe burkolják mindazt a borzalmat, amelyet áldozatainknak el kellett viselniük.

Rabként gyakran hallottam Raúl Reyest, a Farc szóvivőjét nevemben megszólalni. „Ingrid ezt mondta” vagy „Ingrid azt mondta”, hallottam szavait a rádióban. Mérhetetlenül meggyalázottnak éreztem magam, felismerve, hogy elrablásommal nemcsak sorsomtól fosztottak meg a gerillák, de még a hangomat is elvették tőlem.

Annak tudatában szólok itt Önökhöz, hogy ismét megtaláltam hangomat. Elmondom Önöknek, hogy milyen nagy szüksége is van a világnak arra, hogy Európa hallassa szavát! Egy olyan világban, amelyben a feszültség folyamatosan emelkedik, ahol a jövővel kapcsolatos félelmeink azzal a veszéllyel járhatnak, hogy önmagunkba zárkozunk, meg kell nyílnunk, nagylelkűen ki kell nyújtanunk kezeinket, és hozzá kell fognunk a világ megváltoztatásához!

Az a fogyasztói társadalom, amelyben élünk, nem tesz bennünket boldoggá. Az öngyilkossági ráta, a kábítószer fogyasztásának mértéke, a társadalmon belüli erőszak, ez csak néhány szimptómája a folyamatosan szétterjedő globális elkeseredettségnek. A globális felmelegedés és a nyomaiban járó természeti katasztrófák arra figyelmeztetnek, hogy a Föld belebetegszik felelőtlenségünkbe és önzésünkbe.

(Taps)

Hogy mi a kapcsolat e tény és a világban megtapasztalt brutalitás áldozatainak szenvedései között? Úgy vélem, a kötődés igen mélyre nyúlik. Rabságom idején, nyilvánvalóan adott keretek között, alkalmam volt tanulmányozni elrablóim szociális viselkedését. Az engem őrző gerillák nem voltak idősebbek saját gyermekeimnél. A legfiatalabbak 11, 12, 13, a legidősebbek 20 vagy 25 évesnél aligha lehettek korosabbak. Többségük – azt mondanám, 95%-uk – kokalevelek begyűjtőjeként dolgozott, mielőtt a Farc besorozta volna őket. „Raspachines” néven ismerik őket. Napkeltétől napnyugtáig azzal foglalkoznak, hogy a kokalevelekből kokapasztát állítanak elő, ami lényegében a kokain alapját képezi.

Fiatal parasztok ők, akik gyakran igen távoli vidékeken élnek, de akik a műholdas tévéadások révén igencsak naprakészen tájékozottak arról, hogy mi is történik a világban. Csakúgy, mint a mi gyermekeinket, őket is információk zuhataga éri, és – mint saját gyermekeink – ők is iPodról, playstationról, DVD-ről álmodoznak. Számukra azonban a fogyasztói világ, amely után sóvárognak elérhetetlen. Ráadásul a kábítószer-ültetvényeken végzett munkájukért kapott bér, bár jobb fizetést kapnak, mint a hagyományos kolumbiai parasztok, alig fedezi létszükségleteiket.

Kiábrándultak, képtelenek családjaik fenntartásához hozzájárulni. Üldözik őket a törvény és rend őrői (természetesen, hiszen törvényellenes cselekményeket követnek el). Gyakran a korrupció, és esetenként lelkiismeretlen hivatalnokok erőszakosságának, a térséget uraló bűnözők visszaélésének, csalásainak, piszkos üzemeinek áldozatai. Ez a bűnözők, a kábítószer-kereskedelem, a maffia világa. Úgy végzik, hogy bánatukat – a megkeresett három pesetájuk révén – számukra menedéket jelentő hevenyészett bárókban fojtják alkoholba.

Amikor a gerillák besorozzák őket, e fiatalok úgy érzik, hogy megoldást találtak gondjaikra. Élelmet kapnak, ruhát, és életre szóló lakhatást. Úgy érzik, hogy előmeneteli lehetőségük van, hiszen felemelkedhetnek a gerillák katonai szervezetén belül. Vállukon fegyvert viselnek, amely tiszteletet parancsol a térségen belül,

mindenekelőtt családjuk és barátaik szemében. Ezért, ahol szegénység uralkodik, ott a gerilla-lét a társadalmi sikeresség egyik formája.

Azonban ezzel mindent el is veszítettek. Elvesztették szabadságukat. Sohasem hagyhatják el a Farc-ot, illetve sohasem láthatják viszont családjukat. Anélkül hogy ezt észrevennék (de én magam láttam ezt), egy olyan szervezet rabszolgájává lesznek, amely sohasem engedi ki őket karmaiból. Ők ágyútöltelékek egy értelmetlen háborúban.

Ez, a Farc-csapatok gerincét alkotó, mintegy 15 000 fős fiatal tömeg sohasem lenne ott, ahol most van, ha társadalmunk a siker valódi lehetőségét vetítette volna eléjük. Sohasem lennének ott, ahol vannak, ha társadalmunk értékei nem fordultak volna visszájukra, és a dolgok birtoklásának vágya nem vált volna oly fontos részévé életünknek.

(Taps)

Társadalmunk tömegesen ontja magából a gerillákat Kolumbiában, a fanatikusokat Irakban, a terroristákat Afganisztánban, és a szélsőségeket Iránban. Társadalmunk szétzúzza a humán szellemet, és mint a rendszer hulladékát, kiveti magából: a nemkívánatos bevándorlókat, a szemünket bántó munkanélkülieket, a kábítószer élvezőit, a kábítószerárusokat, a gyermekkatonákat, a szegényeket, a betegeket, mindenkit, akinek helyét nem találjuk világunkban.

Fel kell tennünk a kérdést önmagunknak: jogunk van-e továbbra is olyan társadalmat építenünk, amely kizárja önmagából a többséget? Megtehetjük-e, hogy pusztán saját boldogságunkkal foglalkozunk, mikor az oly sok boldogtalanságot okoz oly sokaknak? Mi történne, ha az otthon általunk tonnaszám kiszórt élelmiszert más országokban a rászorulóknak adnánk? Mi történne, ha a fogyasztásnak egy ésszerűbb módját keresnénk, hogy a modern kor vívmányaihoz mások is hozzáférhessenek? Képesek vagyunk egy másfajta jövőbeni civilizációt is elképzelni, amelyben a párbeszéddel lezárhatók a konfliktusok, a fegyveres összeütközések, ahol a technológiai haladás lehetővé teszi időnk és környezetünk más módon történő szervezését, hogy világunkban mindenkinek megtalálhassa a maga helyét pusztán abból következően, hogy ő is e világ polgára?

Őszintén hiszem, hogy az emberi jogok védelme megköveteli hagyományaink és szokásaink átalakítását. Tudatában kell lennünk annak a nyomásnak, amelyet életmódunk azokra gyakorol, akik nem élvezhetik azt. Nem hagyhatjuk a gonoszság csapját nyitva, azt híván, hogy a pohár sosem telik meg.

(Taps)

Mindannyian emberek vagyunk, ugyanazon igényekkel és vágyakkal. Másoknak – a híd alatt meghúzódóknak, azoknak, akiket nem is szeretnénk látni, mert környezetünket elcsúfítják – azon joga elismerésével kell kezdenünk, hogy akarhatják ugyanazt, amit mi akarunk.

(Taps)

Hadd szóljak érzelmeinkről. Mindannyian képesek vagyunk a legjobbakra, de a csoportos presszió révén képesek vagyunk elkövetni a legrosszabbat is. Félek, hogy nem érezhetjük magunkat biztonságban saját kegyetlenkedési hajlamainkkal szemben. Őrjömet figyelve, feltettem magamban a kérdést, tudnék-e hasonlóan viselkedni? Világos volt, hogy sokukra hatalmas nyomás nehezedett. Az a fajta nyomás, amelyet a csoportnak való megfelelés igénye váltott ki.

Mi védhet meg bennünket ilyen helyzetől? Mi biztosíthatja, hogy nem sértjük meg az emberi jogokat, elsőként is önmagunkban – amikor elfogadjuk a helyzetet, behunyjuk szemünket vagy kifogásokat keresünk – majd a világban is? Miként védhetjük meg önmagunkat ettől? Ehhez a legjobb eszközt saját szellemiségünkben, saját elveinkben lelhetjük fel, miközben szavainkkal kell küzdenünk. A szavak képezik a legélesebb kardot!

Ezért is ismétlem folyamatosan, hogy a párbeszédhez ragaszkodnunk kell, ha a világon a háborúknak véget kívánunk vetni. Hogy a háború a hazámban folyó, a kolumbiai háború, vagy a darfuri, a zimbabwei, a népi kongóbeli vagy éppen a somáliai háború, majdhogynem mindegy, a megoldás mindenütt csakis ugyanaz lehet. Beszélünk kell egymáshoz! Alapvető, hogy elismerjük a másik fél jogát hangjának hallatásához. Nem azért, mert neki van igaza, vagy, mert téved, mert jó vagy rossz, hanem mert a párbeszéd révén emberéleteket menthetünk meg!

(Taps)

Szeretném megosztani Önökkel a bennem érelődő bizonyosságot, hogy semmi sem erősebb a szavaknál. El kell árasztanunk a világot szavainkkal, hogy beférközzünk mások szívébe, változtassunk az emberi magatartáson. Csak lelki gazdagságunkra támaszkodva szólalhatunk meg mindenki nevében. Csak a szavak erejével védelmezhetjük meg minden ember szabadságát. Csak a szavak révén foghatunk hozzá egy új civilizáció, a Szeretet civilizációjának felépítéséhez.

(Taps)

Engedjék meg, hogy szóljak a szeretetről! Tudják, hogy szabadulásom óta gondolataimban ott vannak szerencsétlen sorstestvéreim, akiket – állatok módjára – a fához láncolnak, akik eljövetelemkor a dzsungelben maradtak. Kövessenek oda, ahol ők vannak!

(Taps)

Ne haragudjanak, kicsit zavarban vagyok!

(Taps)

Kövessenek oda, ahol ők vannak, a kék eget eltakaró hatalmas fák tövébe...

(Taps)

...ahol a fojtogató növényzetet az állandóan morajló, a szenvedőt a csendes pihenés jogától is megfosztó, nevesincs férgek, mint egy satut, összezárják, ahol mindenfajta szörny üldözi őket...

Ne haragudjanak, nem bírom ezt tovább, nagyon sajnálom.

(Taps)

...ahol könyörtelenül mindenfajta szörny kínozza őket, hogy egész testüket a fájdalom járja át.

Most, lehetséges, hogy éppen bennünket hallgatnak, és fülüket a rádióhoz szorítva ezekre a szavakra várnak. A mi szavainkra, hogy azok arra emlékeztessék őket, hogy még élnek! Fogvatartóik számára ők csak tárgyak, áruk, amelyek kevesebbet érnek, mint az állatok. Napi szinten ők a fogvatartók, hiszen a gerillák számára csak fárasztó terhet jelentenek. Ők nem bírnak azonnali hozadékkal, és ezért is a katonák ingerültségüket könnyedén levezethetik rajtuk, a rabokon.

Szeretném valamennyiük nevét megosztani Önökkel. Kérem, az előttük való tisztelgés gyanánt ajándékozzanak meg pár perccel, mert meghallva hívó szavainkat, a névsorolvasáskor dzsungel-sírkamrájuk mélyén szívverésük felgyorsul, és így sikerül majd pár pillanatra megszabadítani őket láncaik nehéz, megalázó terhétől.

ALAN JARA, SIGISFREDO LOPEZ, OSCAR TULIO LIZCANO, LUIS MENDIETA, HARVEY DELGADO, LUIS MORENO, LUIS BELTRAN, ROBINSON SALCEDO, LUIS ARTURO ARCIA, LIBIO MARTINEZ, PABLO MONCAYO, EDGAR DUARTE, WILLIAM DONATO, CESAR LASSO, LUIS ERAZO, JOSE LIBARDO FORERO, JULIO BUITRAGO, ENRIQUE MURILLO, WILSON ROJAS, ELKIN HERNANDEZ, ALVARO MORENO, LUIS PENA, CARLOS DUARTE, JORGE TRUJILLO, GUILLERMO SOLORZANO, JORGE ROMERO, GIOVANNI DOMINGUEZ.

Ugyancsak eszemben van az a rendkívüli hölgy, AUNG SAN SUU KYI, aki életével fizet népe szabadságához való jogáért, aki éhségstrájkba kezdett, hogy szavaira felfigyeljenek. Minden korábbinál nagyobb szüksége van szavainkra, hogy lelket öntsünk belé!

(Taps)

Természetesen vállaimat nyomja egy másik honfitársam, Guilad Shalit keresztje is. Őt 2006 júniusában ejtették túsul. Családja úgy szenved, mint szenvedett az enyém: minden követ megmozgatnak, kiforgatják a földet a sarkából, hogy elérjék szabadon engedését. Személyes sorsa olyan politikai érdekek függvénye, amelyekhez semmi köze, amelyekre nincs hatása.

GUILAD SHALIT, AUNG SAN SUU KYI, LUIS MENDIETA, ALAN JARA, JORGE TRUJILLO, FORERO...

Ezek a nevek visszhangoznak e falak között, és a gonosz súlyától roskadnak. A raboknak tudniuk kell, hogy szabadulásukig mindannyian osztozunk sorsukban.

Kétségbeesésemben is reménykedem, hogy a taps, mely e Házban felcsattan, képes a bennünket elv拉斯ztó őrön át elrepíteni hozzájuk szeretetünket, minden erőnket és energiánkat. Tudják meg, hogy végtelenül elköteleztetek vagyunk irányukban. Legyenek biztosak afelől, hogy sohasem hallgatunk majd. Sohasem, igen, sohasem hagyunk fel tevékenységünkkel mindaddig, amíg mindannyian nem szabadulnak!

Köszönöm.

(Hosszan tartó taps)

Elnök. – Ingrid Betancourt előttünk, az Európai Parlament szabadon választott tagjai előtt kitérte szívét. Hölgyeim és uraim, hiszem, hogy mindannyiunk nevében mondhatom, sohasem volt még részünk ilyen megindító eseményben.

Tisztelt Betancourt asszony, Ön a szolidaritás üzenetét hozta el közénk, és azon kívánságának adott hangot, hogy –elviselt szenvedésének és most megélt szabadságának – tapasztalatai jussanak el mindazokhoz, akiket a terroristák még rabságban tartanak, és részesüljenek ők is az Ön által most élvezett szabadságban. Ez az együttérzés lehető legteljesebb megnyilvánulása, amelyet a világon rabságban tartottak mindegyikének ajánlhat, és ezt szívünkben köszönjük.

(Taps)

Betancourt asszony, az Ön szabadságért, demokráciáért, emberi jogokért, és minden egyes ember méltóságáért folytatott békés küzdelme arra bátorít bennünket, az Európai Parlament szabadon választott tagjait, hogy lankadatlanul, nagy elszántsággal, békés eszközökkel folytassuk küzdelmünket. Arra bátorít, hogy éljünk a párbeszéd eszközével. A szavakat az élet legfontosabb eszközeként írta le. Igen, a szavak születtek meg elsőként az emberi kommunikáció hajnalán. Ön arra bátorít, hogy ezen az úton haladjunk tovább.

Betancourt asszony, befejezésként hadd mondjam el, nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy ezt a megindító ülést Önnel tölthettük. Mély emberi érzelmek hullámoztak, de egyben határozott felhívást is kaptunk a cselekvésre. Azoknak szólt a felhívás, akiket a cselekvés érdekében választottak tisztségükbe. Most, hogy visszanyerte szabadságát és új életet kapott, reméljük, békére lel szülőhazájában, Franciaországban, az Európai Unió e fontos államában, amely ebben a félévben az Európai Unió elnöki tisztségét tölti be! És reméljük, megelégedett boldogságát is! Mindenekelőtt pedig azt a szeretetet kívánjuk Önnek, amelyről az előbb beszélt. Merci, Ingrid Betancourt!

(Taps)

ELNÖKÖL: KRATSA-TSAGAROPOULOU ASSZONY

Alelnök

(Az ülést 15.55-kor megnyitják.)

2. Az ülészak folytatása

Elnök. – (EL) Az Európai Parlament 2008. szeptember 25-én, csütörtökön berekesztett ülését ismét megnyitom.

3. Az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása: lásd a jegyzőkönyvet

4. A Parlament tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

5. A bizottságok és a küldöttségek tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

6. HUDokumentumok benyújtása: lásd a jegyzőkönyvet

7. Szóbeli választ igénylő kérdések és írásbeli nyilatkozatok (benyújtás): lásd a jegyzőkönyvet

8. Tárgytalan írásbeli nyilatkozatok: lásd a jegyzőkönyvet

9. Megállapodások szövegeinek a Tanács általi továbbítása: lásd a jegyzőkönyvet

10. Előirányzatok átcsoportosítása: lásd a jegyzőkönyvet

11. Ügyrend: lásd a jegyzőkönyvet

12. Az Európai Tanács előkészítése, beleértve a globális pénzügyi rendszer helyzetét (a vita folytatása)

Elnök. – (EL) Következő napirendi pontunkat, a Tanács és a Bizottság, az Európai Tanács előkészítéséről, illetve ezen belül a globális pénzügyi rendszer helyzetéről szóló nyilatkozatai képezik.

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, a Bizottság elnöke, hölgyeim és uraim, biztosan megértik, milyen nehéz közvetlenül Ingrid Betancourt személyes beszámolója és tette híró szavai által az előbb megélt, megrázó érzelmekkel, humanizmussal, szolidaritással teli pillanatok után az Európai Parlamenthez szólnom!

Vissza kell azonban térnünk az élet valóságához! Az Európai Tanács október 15-én és 16-án ülészik. Az új ülésnek különleges jelentőséget kölcsönöz az, hogy a válság és instabilitás mostani szakasza az Európai Unió részéről politikai akaratot, kezdeményezőkézséget, és döntéseket követel. A gazdasági és pénzügyi helyzet kérdései határozzák meg az Európai Tanács napirendjét.

Amint azt a Parlament előtt szeptember 23-án kifejtettem, ez a válság nem pusztán amerikai válság. Ez most már európai válság is. Ez már nemzetközi válság. A piaci bizalom és pénzügyi szektorunk válsága az elmúlt pár napban még súlyosabbá vált. Az Uniónak fel kell vállalnia felelősségét.

A Tanács elnöksége eltökélten, fáradságot nem kímélve törekszik erősíteni a nemzeti kezdeményezések koordinációját és összehangolását. Így cselekedett múlt szombaton a G7-ek európai tagjainak a Bizottság elnöke, az Eurocsoport elnöke, valamint az Európai Központi Bank elnöke jelenlétében megtartott ülésén is. Ezzel összhangban cselekedett tegnap a gazdasági és pénzügyminiszterek tanácsülésén. És így cselekszik majd október 15 és 16-án, az Európai Tanács ülésén is.

Az európaiak között egyetértés mutatkozott annak szükségességét illetően, hogy rendszeres konzultációkat kell folytatni arról, hogy az egyes tagállamok saját pénzügyi rendszerükön belül miként kezelik a válság hatásait. Az Európán belüli párbeszéd tényként kezelhető. A kormányok, a közigazgatások, a központi bankok, a bankfelügyelet és az Európai Bizottság között állandósultak a kapcsolatok. Amint Jean-Claude Trichet arra emlékeztetett bennünket, a válságra saját forrásainkkal és struktúráinkkal összhangban álló választ adunk. Nem képezzünk olyan szövetségi kormányt, mint amellyel az USA rendelkezik. Nincs semmi szégyellni valónk, és azon intézményi kereteken belül kell mozognunk, amely a mienk. Eljött a cselekvés ideje. A legfontosabb az, hogy az európaiak összefognak, és az Európai Központi Bankkal vállalva teszik dolgaikat. Október 6-án, hétfőn, az Európai Tanács elnöke, Nicolas Sarkozy felemlítette, hogy az európai vezetők egyöntetűen hitet tettek amellett, hogy minden eszközzel előmozdítják a pénzügyi rendszer megszilárdítását.

Üdvözlünk kell az Európai Központi Bank és a többi, az amerikai, a brit, a svéd és a kanadai központi bank vállalását, hogy összehangoltan fél százalékponttal mérséklék a kamatlábakat. Késlekedés nélkül tovább kell lépünk. Amint a pénzügyminiszterek tegnapi találkozájukon kiemelték, rendkívül fontos a betétesek bizalmának gyors erősítése, és a bankközi piac kiszolgálása. Ezzel érhetjük el a bizalom helyreállítását. Szükséges továbbá, hogy a pénzügyi irányítás részletes áttekintését elvégezve olyan rendszer irányába lépjünk, amely a gazdaság hosszabb távú finanszírozásának kedvez, erősíti az európaiak megtakarítási hajlandóságát, miközben mérsékli a piaci ingadozásokat és a pénzügyi spekulációt.

Ezen lépések egyike sem ellentétes a pénzügyi szektor versenyképessége és innovatív jellege fenntartásával. Az irányítás javítása kérdésében határozottan számítunk az Európai Bizottság javaslataira. E javaslatok érkezzenek gyorsan, legyenek merészek!

Tegnap a tagállamok megállapodásra jutottak egy azonnali lépésben: elsőként is tőkeinjekciókkal, vagy a körülmények által meghatározott egyéb eszközökkel szavatolni kell a pénzügyi intézmények stabilitását. E tekintetben a brit miniszterelnök által ma reggel bejelentett intézkedéseket melegen üdvözölhetjük. Azok egyértelműen összhangban állnak az állam- és kormányfők október 6-i kötelezettségvállalásaival. Eközben

Franciaország vizsgálja azokat a jogi eszközöket, amelyek – szükség esetén – feljogosítják a kormányokat arra, hogy amikor és ahol erre igény mutatkozik, pénzügyi kockázatokat vállaljanak. Az Európai Tanács elnöke – az európai fellépés összehangolásának erősítését célzó, megfelelő kezdeményezésként tekintve azokat – továbbra is támaszkodni kíván a beérkező különböző ötletekre és javaslatokra.

Védenünk és biztosítanunk kell a betétesek érdekeit is. Európában a letétek védelmének legalacsonyabb szintjét rövidesen – mint tudják – 50 000 euróra emeljük. Egyes tagállamok, lényegében igen sokan, azzal a bejelentéssel éltek, hogy ezt a szintet 100 000 euróban határozzák meg. A jelenlegi rendkívüli körülmények között szükségesnek tartjuk rugalmasság tanúsítását a közösségi jognak az állami támogatásokkal, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktummal összefüggő rendelkezéseinek alkalmazása terén. Az Európai Bizottság, elnökének határozott ösztönzésére, segítségünkre van ebben az igen különleges esetben.

A bizalom helyreállítása érdekében nemzetközi koordinációra van szükség a G7-ek hétfégi találkozásának keretén belül. Amint a japán pénzügyminiszter, egyben a G7-ek soros elnöke kifejtette, a G7-eknek – a pénzügyminisztereken és a központi bankok kormányzóin keresztül – határozott, egyöntetű üzenetet kell közzétenniük. Amint ezt a központi bankok a közelmúltban is tették: az előbbi tekintetben markáns és pozitív jelzést küldve a világnak. Nyilvánvaló, tekintve a válság nemzetközi jellegét is, a piacok megszilárdításának folyamatába ugyancsak be kell vonnunk a nagy, feltörekvő országokat. S pontosan ez az, amire az Európai Tanács elnöke a G8-ak év végi tanácskozásán törekszik majd.

Végül a Nemzetközi Valutaalapnak kell elsődlegesen fórumot biztosítania a kiemelkedő globális szereplők párbeszédéhez. Az IMF-nek – amint az a második világháborút követően a tervekben is szerepelt – vissza kell térnie az általa eredetileg eljátszott pénzügyi csendőr szerepéhez, és az Alapnak kell gondoskodnia a monetáris stabilitásról, a pénzügyi stabilitásról, ahelyett, hogy pusztán csak a feltörekvő és fejlődő országok helyzetét ellenőrizné.

A gazdasági és pénzügyi válsághoz kapcsolódó ezen rendkívül fontos fejlemények mellett a Tanács elnöksége az energia- és az éghajlatcsomag kérdéseit kívánta megvitatni. 2007 márciusában, a német elnökség határozott tevékenységének köszönhetően, az Európai Tanács jelentős kötelezettségeket vállalt fel a környezetvédelem terén. Magunk szeretnénk megtartani a Bizottság által beterjesztett csomagban tükröztetett környezetvédelmi célkitűzéseket, amelyeket illetően – és ezt külön kihangsúlyozom – már első olvasatkor számítunk a Parlament egyetértésére. Készen kell állnunk a Poznanban 2008 decemberében, majd Koppenhágában 2009 végén esedékes két tanácskozásra. Ráadásul úgy, hogy igen erős pozíciókból indulhassunk ki.

A gazdaság lelassulásának jelenlegi feltételrendszere azonban egyes partnereinknél és iparágazatainkban csak fokozni látszik az aggodalmakat. Erre a nyugtalanságra együtt kell megadnunk a választ. Látnunk kell, hogy az érintettek számára milyen rugalmasságot biztosíthatunk anélkül, hogy lazítanánk a bizottsági csomagban megfogalmazott célkitűzéseinket, alaptételeinket, a kijelölt főbb egyensúlyi állapotokon. Ez a csomag a jövőben érvényesítendő fejlesztési modellről szól, mivel a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság kétségeket támaszt napjaink fejlesztési modelljével szemben.

Az Elnökség – a szeptember 1-i rendkívüli Európai Tanácsülés következtetéseivel összhangban – napirendre kívánta tűzni az energiabiztonság kérdését is. E pontnál nagyon őszintén és egyszerűen fogalmaznék: rengeteg teendő van még, különösen az energiahatékonyság, az energiaforrások diverzifikálása, az összekapcsolódások, az infrastruktúra fejlesztése, a nagy ellátó országokkal, a tranzitországokkal, és a legfőbb fogyasztókkal való együttműködés terén. Számos tagállam, és elsőként is az energia tekintetében legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő tagországok jogos aggodalmait szem előtt tartva, szeretnénk bizonyos irányelveket, útmutatást elfogadni. Az irányelveket úgy kell kialakítanunk, hogy novemberben a Bizottság képes legyen kötelezettségét teljesíteni, tehát földrészünk energiabiztonságának erősítésével összefüggésben javaslatokat előterjeszteni.

A júniusban Írország által felvetett, valamennyi tagállam által jóváhagyott javaslattal összhangban az Európai Tanács foglalkozik majd a Lisszaboni Szerződés kérdésével. Megítélésünk szerint, ez az intézményi kérdés rendkívül fontos, és legfőbb gondjaink egyikét jelenti. Amint Önök tudják, az elnökség decemberre szeretné meghatározni a közösen követendő utat. Az ír miniszterelnök, Brian Cowen, megerősítette az Európai Tanács elnöke felé, hogy az állam- és kormányfők elé terjeszti majd azt a tanulmányt, amely – az ír kormány megbízásából – a népszavazáson leadott „nem” szavazatok okait elemzi, és összegzi a levonható tanulságokat. Párizsi látogatása során ugyancsak bejelentette egy ad hoc parlamenti bizottság felállítását, amelynek vitáját figyelembe veszik az ír kormány most, és október 6-a között lefolytatott tárgyalásain. Michael Martin külügyminiszter az Alkotmányügyi Bizottság előtt megerősítette az ír kormány eltökéltségét konkrét javaslatok megtételére. Ezzel párhuzamosan, az elnökség felszólítja mindazokat, akik még eddig nem tették meg, hogy zárják le a szerződés ratifikációs eljárását. A napjainkban érzékelhető bizonytalanság még

erőteljesebben igazolja, hogy új jogi és intézményi keretbe kell helyeznünk az Európai Uniót. Igen nagy szükség van erre, és minél gyorsabban.

Az Európai Tanács felkérést fog kapni az „európai menekültügyi és bevándorlási paktum” elfogadására, amelynek szövegében a Bel- és Igazságügyi Tanács szeptember 25-i ülésén politikai egyetértés született. Nem térek vissza Betancourt asszony szavaira, de amit mondott, az rendkívül fontos. A bevándorlás lehetőséget kínál Európának. A „európai menekültügyi és bevándorlási paktum” új ösztönzést kíván nyújtani a bevándorlási politikához. A Paktum megfelel a 2005 óta alkalmazott átfogó politikában érvényesített kiegyensúlyozottnak, továbbá az Európai Bizottság által javasoltaknak. A jövőre nézve, ambiciózus célokat tűz ki annak érdekében, hogy előre lépjünk egy valóságos közös bevándorlási politika irányába. A paktum átfogja a migrációs folyamatok kezelésének valamennyi aspektusát. Nemcsak az illegális bevándorlás elleni küzdelemre és a határvédelemre tér ki, de olyan új területekre is, mint a gazdasági migráció, a menekültügy megfelelő harmonizációja, és a származási országok fejlesztése. Alapvetőnek mutatkozik számunkra, hogy a schengeni övezetet idén bővítsük.

A kapcsolatokat illetően, az Európai Tanács értékeli majd, hogy Oroszország teljesíti-e az augusztus 12-én és szeptember 8-án elfogadott megállapodásokban elfogadott, az orosz csapatok visszavonásával összefüggő kötelezettségeit. Ettől függ ugyanis az Oroszország és az Európai Unió közötti majdani partnerségi megállapodásról szóló tárgyalások újrafelvétele. A november 14-i, Nizzában rendezendő csúcstalálkozó előkészítéseként foglalkozik a Bizottság és a Tanács egy átfogó és részletes értékelésben az EU-Oroszország kapcsolatokkal.

Egyidejűleg, az Európai Unió eltökélt a keleti szomszédoknak a gazdasági modernizációhoz és demokratizálódáshoz nyújtott támogatása fenntartásában. Ezzel összefüggésben emlékeztetek a szeptemberi, párizsi EU-Ukrajna csúcstalálkozó eredményeinek fontosságára. E találkozó példátlan előrelépést hozott az Európai Unió és Ukrajna kapcsolataiban.

Hasonló szellemben, az Európai Unió az általam múlt hétfőn kelkeresett Moldáviával fenntartott kapcsolatainak erősítését is szorgalmazza egy olyan új, ország-specifikus, a megelőzőnél többre törő megállapodással, amely lehetővé tenné Moldova számára a különböző uniós politikákkal való összekapcsolódást, feltéve, hogy az elkövetkező választások tisztességesen zajlanak le. Ezenkívül, az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa feladatul kapja előzetes vizsgálatok lefolytatását a jövőbeni keleti partnerséggel a Bizottság által novemberben előterjeszteni kívánt javaslatokkal összefüggésben.

Elnök asszony, a Bizottság elnöke, hölgyeim és uraim, mint látják, a francia elnökségre számos sürgős feladat kezelése vár. Miközben nyilvánvaló, hogy elnökségünk az egyik oldalon válságkezelést folytat, ugyanakkor nem engedhetünk a prioritásokból sem. „A korunk kihívására választ adó Európa”. Ezt a címet adtuk pár hónappal korábban a francia elnökségi munkaprogramnak. Az ebben megfogalmazódó cél jelöli ki továbbra is lépéseink irányát. És ennek kell irányt mutatnia az Európai Tanács október 15-16-i munkája tekintetében is!

13. Köszöntés

Elnök. – Engedjék meg, hogy mielőtt a Bizottság elnökének megadnám a szót, üdvözljem a Kanári-szigetek regionális parlamentjének Castro Cordobez elnök úr által vezetett küldöttségét.

(Taps)

14. Az Európai Tanács előkészítése, beleértve a globális pénzügyi rendszer helyzetét (a vita folytatása)

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Elnök asszony, Jouyet úr, hölgyeim és uraim, engedjék meg, hogy elsőként is értékeljem a Tanács francia elnökségének szerepét.

Amint azt éppen az imént, a francia elnökségi időszak közepén, Jouyet úr kifejtette, elsőként jelentkezett az Oroszország és Örményország keltette válság, most pedig a globális pénzügyi válság példátlan krízisével állunk szemben. Ez a válság nem Európából ered, hanem az Atlanti-óceán túlsópartjáról, és ez olyan válság, amelyre vonatkozóan Európában még, hangsúlyozom, „még” nem rendelkezünk a megfelelő, jellegzetesen európai válasz adását lehetővé tévő szabályozással. Magam tanúsíthatom azokat a hatalmas erőfeszítéseket, amelyet a francia elnökség és Nicolas Sarkozy tett, hogy e rendkívüli helyzetre európai megoldást leljen.

a Bizottság elnöke. Mindannyiunk számára egyértelmű a pénzügyi válság súlyossága, amint az is teljesen világos, hogy e kérdésnek kell a jövő heti Európai Tanácsülés napirendjének középpontjában állnia.

A válság kezelése fontos kihívást jelent a pénzügyi szektor, a tagországok, Európa és annak intézményei, a nemzetközi pénzügyi intézmények számára. Nagyon különböző szereplők érintettek: bankok és más pénzügyi intézmények, felügyelvek, az EKB és más központi bankok, a nemzeti kormányok, a Bizottság. Tehát köztük a koordináció elengedhetetlen. Az események pedig nagyon gyorsan zajlanak, ezért sietnünk kell.

Múlt héten összehangolt európai választadást sürgettem, mert meggyőződésem, hogy a válságot enélkül sokkalta nehezebben győzi le Európa. Ma bátorítólag hat számomra a tagállamok eltökéltsége az együttműködésre, amint a 27 tagország vezetőinek velem közös hétfői nyilatkozata, az euró-csoporti- és az Ecofin-találkozók annak tanújelét adták. Mégsem vagyok elégedett – többet tudunk tenni, és többet kell tennünk!

Különösen is sürgetem a tagállamokat, hogy tegyenek érdemi erőfeszítéseket a koordináció, az egymás közötti, illetve az európai intézményekkel való együttműködés érdekében. Sor került már állami beavatkozásra, de alapvetően nemzeti szinten, mert ez az a szint, ahol a pénz és a jogkörök adottak. Ez tükrözi azt a tényt, hogy mi államok unióját, és nem egységes államot alkotunk, és a helyzetek – bizonyos mértékben – eltérőek. A legtöbb esetben a tagállami intézkedések hatékonyak bizonyultak. A tagországoknak azonban közös elvekre építve, és egy közösen elfogadott kereten belül, lépéseiknek határokon átnyúló hatásait szem előtt tartva kell fellépniük.

Megragadom az alkalmat, hogy üdvözljem az Egyesült Királyság által ma bejelentett intézkedéseket, amelyek összhangban állnak az Ecofin-ülésem tegnap elfogadott elveivel.

Természetesen van egy sor egyéb dolog, amelyet az európai intézmények szintjén – akár rövid-, akár közép- és hosszútávon – megteszünk, illetve amelyeket meg kell tennünk. A bennem megfogalmazódó javaslatok érdemiek, gyakorlatiasak és reálisak.

Hadd legyek egyértelmű! Bármennyire csábító is, az idő és a hely nem alkalmas politikai pózolásra, demagógiára, a megvalósulás esélyével nem bíró nagyszabású kezdeményezések bejelentésére. Ezt a fajta magatartást a piac azonnal megbünteti, és a költségeket a gazdasági szereplőknek, mindenekelőtt az adózóknak kell viselniük. Ez az idő a realizmussal és a felelősségtudattal párosuló törekvéseknek kedvez.

Ebben a tekintetben hadd fejezzem ki elismerésem az EKB-nak, amely eddig magabiztos és hatékony globális szereplőnek bizonyult, a kulcsfontosságú iránymutató erővé vált euróval egyetemben.

A Bizottság a legteljesebb mértékben betöltötte hivatását. Az állami támogatások és a versenyjogi szabályok alapvetőnek bizonyultak a piac kiegyensúlyozottsága szavatolásában. Annak kockázata, hogy egy tagország lépése kedvezőtlen következményekkel járhat egy másik számára, minden korábbinál meghatározóbbá teszi a szabályokat. Ugyanakkor a Bizottság igazolta, hogy feltétlenül képes gyorsan és a szükséges rugalmassággal cselekedni. Üdvözlöm azt, hogy az állami támogatások szabályozásának jótékony szerepe, és az a mód, amiként a Bizottság alkalmazza azt, elismerést nyert az Ecofin Tanács következtetéseiben is. A Bizottság rövidesen közzéteszi útmutatásait, amelyek meghatározzák azokat a tag kereteket, amelyeken belül a feltökésítés állami támogatásának összeférhetősége és a garancia-megoldások gyorsan értékelhetővé válnak.

Ezen a jogalkotási területen a jövő héten két javaslatot terjesztünk be. Az első a letéti garanciarendszerek közelítésének erősítésével foglalkozik. Itt a határozottabb és egységesebb szabályok fontos részét képezik a válságból való kilábalás stratégiájának. Számomra bátorító az Ecofin Tanács hozzáállása, miután az –követve a letéti garancia határainak legalább megduplázását szorgalmazó javaslatunkat – a közös alsó küszöböt 50 000 eurónál húzta meg, miközben a tagállamok többsége még a 100 000 euróig is elmegy.

Másodszor, olyan javaslatot terjesztünk elő, amely biztosítja azt, hogy az európai pénzügyi intézmények ne kerüljenek hátrányba nemzetközi versenytársaikkal szemben a könyvelési szabályok és azok értelmezése tekintetében. Múlt héten találkoztam az európai bankok képviselőivel, akik egyöntetűen azt jelezték, hogy ez súlyos gondot jelent számukra. A Bizottság szerepe az volt, hogy tudatosítsa a cselekvés és a politikai nyomatek megvalósításának szükségességét. Úgy tűnik, mostanra az egyes tagországok által emelt akadályok végre leomlottak.

A közép- és hosszabb távról szólva, intézkedni kell a pénzpiacok stabilitásának és fenntarthatóságának helyreállításáról. Már említettem korábban, de újból megismétlem, a likviditástól eltekintve, a jelenlegi gazdasági körülmények között a hitelességet is bizonyítani kell. A tűzoltás nem elegendő. Ezzel összhangban munkálkodik a Bizottság már múlt évtől, a válság kezdete óta.

A tagállamok igazolják, hogy elsajátítottuk a válság kockázatainak minimalizálásához szükséges szabályozó rendszer kialakításához szükséges ismereteket. Az Ecofin múlt évben elfogadott menetrendjének alakulását folyamatosan követnünk kell.

Hadd emeljek ki külön is három témát! Elsőként, azt szeretném, ha a Tanács és a Parlament prioritásként kezelné múlt heti, a tőkekövetelményről szóló javaslatunkat. Másodszor, jövő héten terjesztjük be a már jelzett, a minősítő intézményekkel foglalkozó előterjesztésünket. Tudom, a kérdés gyorsított eljárásban való kezelését illetően számíthatunk támogatásukra. Harmadszor, ugyancsak áttekintjük a 2004 decemberi, vállalatvezetői jövedelmekre vonatkozó ajánlásunkat, amelyeket – sajnálatos módon – a tagállamok figyelmen kívül hagytak. A tisztesség kedvéért jelzem, egyetlen tagország hajlandó volt a 2004 decemberi bizottsági ajánlások bizonyos mértékű követésére. Mindez jól mutatja, milyen szembenállással találkoztunk az elmúlt években e területen.

Az utolsó felvetésem inkább a rendszerre vonatkozik. Mélyebben meg kell vizsgálnunk az egységes pénzügyi európai szintű felügyeletének kérdését. Több mint 8 000 bank működik az Európai Unión belül, de az uniós bankállomány kétharmada 44, határokon átnyúló tevékenységet folytató intézményben található. Köztük van olyan, amelyik 15 tagállamban is jelen van. Ez a működő egységes piac. Azonban a határokon átnyúló tevékenységet kifejtő bankok minden egyes tagországban más és más felügyeleti rendszerrel kerülnek szembe, és a nemzeti felügyelet nem képesek átlátni a banktevékenység nemzeti határokon is áthúzódó egészét. Logikusnak tűnik, hogy felszámoljuk az ellentmondásokat a földrésnyi piac és a nemzeti felügyeleti rendszerek között. Amikor egy határokon átnyúló tevékenységet folytató bankra nyomás nehezedik, a párhuzamosan, különböző nemzeti felügyeletet érintő gyors problémamegoldás fellelése lehetséges, de valljuk be, amint azt az elmúlt hetek igazolták, nem könnyű.

Tudom, e téren kemény küzdelmekre számíthatunk néhány tagország részéről. A Tanácsban Szolvencia II irányelvről jelenleg folyó vita jelzi azt a határozott ellenállást, amellyel a határokon átnyúló tevékenységek felügyeletének erősítésére irányuló bármely kísérletnél számolnunk kell.

Amit mi magunk a Szolvencia II-ben és a tőkekövetelményekről szóló irányelvben felvetettünk, az a legszigorúbban vett minimum számunkra. Igazság szerint, meggyőződésem, hogy azon jóval túl kellene lépünk.

Fontos tehát e pont kiemelése. Amikor a Bizottság közös fellépés mellett érvel az európai ellenőrzést illetően, nem azért teszi ezt, mert célja még több hatáskör megszerzése volna. Az ok: ezt diktálják a realitások. A valóságban ugyanis a banktőke közel kétharmada az Európai Unión belül már határokon átnyúló jelleggel bír. Ez európai dimenziót jelent, és ez az európai kiterjedtség valódi európai válaszokat igényel.

Közös álláspont kialakítása érdekében nyissuk meg az ún. elmélkedési folyamatot. Ennek jegyében egy magas szintű csoportot hozok létre, amelynek feladata annak a struktúrának meghatározása, amelynek révén biztosítható a pénzügyi piacok igazodása az egységes piac realitásaihoz, és a felügyelők pedig egymással együttműködve kezelhetik a határokon átnyúlóan tevékenykedő bankok jelentette kihívásokat. Büszkén tájékoztathatom Önöket arról, hogy Jacques de Larosière, aki korábban az IMF főigazgatója, a Banque de France kormányzója és az EBRD elnöke tisztét töltötte be, elfogadta felkérésemet, hogy töltsen be ennek a független, a témában magas szintű szakmai ismeretekkel rendelkező személyiségekből álló csoportnak elnöki tisztét. Úgy vélem, e szakemberek elképzelései gazdagíthatják az általános elmélkedés folyamatát, és remélhetően, bizonyos hosszútávú ható megoldások is születnek majd.

A jelenlegi válság rávilágított arra, hogy – amint azt a Parlament is kiemelte – átfogó módon újra kell gondolnunk a pénzügyi piacok, így a fedezeti befektetési alapok és a magán tőkealapok működését szabályozó és ellenőrző jogszabályokat. E kérdésre még visszatérünk. Szeretném azonban remélni, hogy a tagállamok – kivétel nélkül – ugyanazon elszántságot tanúsítják majd, mint a Parlament és a Bizottság.

Hadd foglaljam össze az eddigieket. Rövidtávon azt kell biztosítanunk, hogy a kármentési műveletek és az egyéb állami közbeavatkozások összehangolt és következetes európai rendszerben valósuljanak meg. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak a Bizottság általi gyors alkalmazása a tagállamok közötti bizalmat erősíti, ezért nagyon gyorsan eligazító anyagot teszünk közzé. Már a jövő héten javaslattal élünk a letéti garanciákra és a számviteli szabályokra vonatkozóan.

A középtávot illetően három intézkedés érdemel kiemelést: a múlt heti, tőkekövetelményekről szóló javaslat, a minősítő intézményekről szóló, rövidesen közzé tételre kerülő előterjesztésünk, valamint a vállalatvezetők fizetésére vonatkozó 2004-es javaslatunk felülvizsgálata.

És hosszútávon, az általam ismertett magas szintű szakértői csoportnak le kell fektetnie a határokon átnyúló ellenőrzéssel kapcsolatos konszenzus alapjait.

Mindezen intézkedések a tagállamok összehangolt és következetes fellépésével egyetemben majd azt igazolják, hogy az Európai Unió valóban az érdemi kérdésekkel foglalkozik. Előbbieknek a bizalomra gyakorolt hatása annál erőteljesebb lesz, minél inkább határozottságot és eltökéltséget mutatnak az intézmények a gyors cselekvésre.

A Bizottságot illetően, szeretném tájékoztatni Önöket arról, hogy döntöttem a Kollégiumon belül egy, a pénzügyi válsággal foglalkozó állandó operatív csoport felállításáról. Ennek Almunia, McCreevey és Kroes biztosok a tagjai, és én magam leszek az elnöke. Az érintett kérdésekben őszinte partnerségre törekszem a Parlamenttel. Tudom, a Parlament már jelezte nyitottságát a gyorsított eljárási javaslatokat illetően, és remélem, hogy együtt tudunk működni e rendkívül fontos és érzékeny kérdésekben, hiszen a pénzügyi stabilitás a közös kérdés. Kötelességünk igazolni azt, hogy mindannyian elszántak vagyunk e nagyon bonyolult és megoldást igénylő helyzet kezelésére.

Ezen kérdéskörön belül a nemzetközi összefüggések, mint arra a Tanács elnöksége is az imént rámutatott, kritikusak. Európai megoldásokkal kell ugyan operálnunk, de együtt kell működnünk a nemzetközi pénzügyi intézményekkel is.

Külön üdvözlöm Sarkozy elnök úr nemzetközi konferenciára utaló javaslatát. Ez a követendő út! Minél összehangoltabban működnek az állami hatóságok, annál hatékonyabbak lesznek lépéseink, és annál inkább mérséklődik a tisztességes verseny és az európai integráció jogi vívmányai aláásásának eshetősége.

A figyelem, helyesen, a pénzügyi válságra irányul. Ugyanakkor hiba volna azt képzelni, hogy a válság következtében az európai folyamatok leállnának. Most ősszel, két területen is jelentős haladást kell elérnünk. Akad számos egyéb pont is, de idő hiányában mindössze két témát emelek ki, nagyon röviden: az éghajlatváltozási és energia-csomagot, valamint a Lisszaboni Szerződést.

Elsőként vegyük az éghajlatváltozási- és energia-csomagot! Akik azt hiszik, hogy a gazdasági visszaesés idején e kérdéssel nem szabad foglalkozni, nagyon tévednek. A csomag központi jelentőségű Európa jövője tekintetében. Nélküle sokkal magasabb költségekkel számolhatunk a jövőben, sebezhetőbbé válunk bármiféle energiahány esetén, és elveszítjük annak eshetőségét, hogy nagy, új piacokat aknázzunk ki. Természetesen az iparágazatok aggódnak, hogy mindez plusz költségekkel jár. Ez teljesen érthető. Ugyanakkor meggyőződéseim, képesek vagyunk fellelni azokat az utakat, amelyeken haladva igazolhatjuk iparainknak, hogy nem kerülnek versenyhátrányba.

Felszólítom az Európai Tanácsot, haladjon eltökélten tovább a megkezdett úton, tartsa magát a Parlament által is követett, a francia elnökség által oly pontosan betartott menetrendhez. Ezzel összefüggésben, üdvözlöm a Tanács soros elnökének imént tett észrevételeit. Tegnap, a Parlament fontos lépést tett előre az eljárásban, bár igaz, az intézményközi egyeztetéseknek még csak az elején tartunk. A Bizottság kész konstruktív módon közreműködni e folyamatban annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb támogatottságú megállapodás szülessen a Tanácsban és a Parlament plenáris ülésén.

Végül a Lisszaboni Szerződésről. Még nincs itt az ideje annak, hogy az előrelépés pontos útját meghatározzuk. Időszerű viszont szólnunk arról, hogy az elmúlt hetek és hónapok ismét azt igazolták, milyen fontos is Európának a Lisszaboni Szerződés. Őszintén, képesek leszünk-e a jövőben az Oroszország és Örményország kapcsán megtapasztalthoz hasonló válságot kezelni akkor, ha a Tanács elnöke hathavonta cserélődik? Nyilvánvaló, hogy nagyobb stabilitásra van szükségünk. Nyilvánvaló, hogy nagyobb belső összetartásra van szükségünk. Nyilvánvaló, hogy az európai döntéshozatali folyamatokban nagyobb hatékonyságot kell elérnünk. Hatékonyabb Európa, demokratikusabb Európa, a nemzetközi szinten egységes hangon megszólaló Európa kell nekünk. Ezért is gondolom úgy, hogy meg kell őriznünk a Lisszaboni Szerződés ratifikációjához kapcsolódó elkötelezettségünket.

Nem élünk szokványos időköt. A példátlan feltételek mindannyiunktól, a Bizottságtól, a Tanácstól, a Parlamenttől azt követelik, hogy feleljünk meg az elvárásoknak. Közös kell a pénzügyi válság európai megoldását keresnünk, együtt kell azért dolgoznunk. Ezzel tartozunk állampolgárainknak!

(Taps)

Joseph Daul, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, a Tanács soros elnöke, a Bizottság elnöke, hölgyeim és uraim, a gazdaságainkat hirtelen megrengető pénzügyi válság nagy aggodalomra ad okot. Gondot jelent gazdaságaink, a munkahelyek, és mindenekelőtt azon milliók számára, akik kemény

munkások alatt pénzt takarítottak meg, hogy nyugdíjuk legyen, hogy kis örökséget hagyjanak gyermekeikre, és most azzal kell szembenéznük, hogy erőfeszítéseik gyümölcse hirtelen szétolvad, elporlad. Az a Fekete Hétfő, amelyet a héten az összes globális érdekeltségű tőzsde megtapasztalt, ismét azt mutatja, hogy a piacok képesek teljesen elrugaszkodni a realitásoktól. A pénzügyi rendszer nehezen ellenőrizhetővé vált.

A válságnak több oka van. Az Európai Bizottság, helyesen állítja, hogy a felelősség jelentős mértékben az USA hatóságait terheli. Magyarázatot kell kérnünk tőlük ezzel kapcsolatban. A Bizottságnak igaza van, de Európának is lépnie kell, foglalkoznia kell a válsággal, és tanulnia kell abból.

Ebben a nehéz időszakban a tagállamok első reakciója az, hogy önmagukra gondolnak. Nekünk, európai vezetőknek azonban jelentsen az abszolút prioritást, hogy – megakadályozandó azt, hogy a pénzügyi válság túl nagy hatást gyakoroljon a reálgazdaságra – összehangoljuk erőfeszítéseinket. Mindenáron elejét kell vennünk annak, hogy a válság túl keményen, túl hosszan sújtsa a gazdaság, de mindenekelőtt is a KKV-k pénzügyi helyzetét. A Bizottság elnöke, a Tanács soros elnöke, Uraim, félek, hogy a válság során kis- és közepes vállalkozások tűnnek el, és senki sem törődik ezzel. Szükség van a KKV-kat támogató tervekkel!

Biztosítsuk, hogy polgártársaink megőrizték a bankrendszerbe helyezett bizalmukat, és ne keletkezzen olyan pánikhullámot, amely csak felgyorsítja a visszaesés folyamatát. Felszólítom a tagállamokat, hogy összehangoltan, eltökélten lépjenek fel annak megakadályozása érdekében, hogy a válság kihasson a nyugdíjakra, a munkahelyekre, és az európai fejlődésre.

A határozott lépéseikért feltétlenül dicséretet érdemlő tanácsi elnökséghez hasonlóan, képviselőcsoportunk is úgy gondolja, hogy egyoldalú megközelítésekkel nem jutunk közelebb a globális válság leküzdéséhez. Nyilvánvaló, a pénzpiacok felügyelete nem érvényesül. Tehát szükség van egy európai ellenőrző rendszer felállítására. Európának ismét példát kell mutatnia a világnak. Az ellenőrzés jelenlegi hiánya rendkívül súlyos problémát jelent, és a hitelminősítő intézetek tehetetlensége, hogy a köz érdekeivel összhangban lépjenek, hogy a globális pénzpiacok legfontosabb szereplői fizetőképességének valóságos állapotáról számot adjanak, tovább már nem tűrhető.

Hozzátenném, hogy – képviselőcsoportunk szerint – a mostani bizonytalanság, és polgártársaink millióinak törekény helyzete közepette teljességgel elfogadhatatlan, hogy az intézményeiket csődbe juttató igazgatók mentesüljenek a következmények viselése alól. Az embereknek itt is viselniük kell tetteikért a felelősséget.

Szeretném megismételni, amit Jouyet úr mondott: ütött a cselekvés órája! Összehangoltan kell lépniünk! Mind a 27 tagállamnak bátornak és szolidárisnak kell bizonyulnia annak érdekében, hogy ismét bizalom övezze gazdaságunkat.

Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az Európai Tanács napirendre tűzi a Lisszaboni Szerződést is. Szeretnék az összes, a Szerződést még nem ratifikáló tagállamot felszólítani, hogy a lehető leggyorsabban tegye ezt meg, ezzel segítve elő, hogy valamennyi ország véleménye egyértelművé váljon e kérdés kapcsán. Tudom, vannak e teremben olyanok, akik nem látják ennek jelentőségét, de nem osztom nézeteiket.

Megértjük Írország helyzetét, amint megértjük azt is, hogy az ír kormánynak időre van szüksége, hogy polgárainak szavazását követően – amelyet magunk tiszteletben tartunk – választ találjon az e helyzetben felvetődő kérdésekre. Noha az Európai Unió kész türelmet és megértést tanúsítani, közép- és hosszú távon a mostani állapotot nem lehet fenntartani. Kérem tehát az Európai Tanácsot, hogy – a helyzet októberi felmérését követően – mutasson kellő politikai határozottságot az Ön által javasoltéhoz hasonló útítér, és egy decemberben elfogadandó konkrét menetrend kidolgozásához.

Felszólítom az Európai Tanácsot arra is, vállalja döntéseiért a felelősséget: vagy a Lisszaboni Szerződés érvényes, de akkor az mindenkire vonatkozik, vagy a Nizzai Szerződés alkalmazandó, de akkor az egyformán érvényes valamennyi intézményre. Igen, utóbbi esetben az Európai Parlamentben kevesebb képviselő lesz, és a Lisszaboni Szerződésben biztosítottnál mérsékeltebb hatalom, de akkor a Bizottságnak is kevesebb biztosa lesz, mint a tagállamok száma. Jelenleg a Nizzai Szerződés hatályos. Ez is a valóság része. Minden politikai döntésnek ára van, és amennyiben Európa hiteles kíván maradni, akkor politikai döntéseiért vállalnia kell a felelősséget, függetlenül attól, hogy azok a pénzügyi válságot vagy az intézményeket érintik.

Elnök asszony, a Bizottság elnöke, és a Tanács soros elnöke! Szeretném még azt is javasolni, hogy mai nehéz helyzetünkben a napirenden lévő energia- és éghajlatváltozási csomag ügyében óvatosan haladjunk előre: tartsuk az általános irányvonalat, de ne ijesszük meg az üzleti szférát, hogy a beruházások folytatódjanak!

Azoknak, akik nem értenek ezzel egyet, csupán azt mondom, hogy kezeltem már egy igen súlyos válságot: a kergemarhakórt. Másfél évig bizonytalanságban éltünk, meg kellett erősíteniünk, el kellett fogadnunk, és

együtt kellett élnünk a rendszerrel, mert ezt kívánta a környezet, világunk érdeke. Viszont el kellett fogadnunk annak pénzügyi következményeit is. Ha kellett volna még egy plusz év, azt is kibírtuk volna, csak hogy eljussunk oda, ahova el kellett jutnunk azért, hogy megmentsük a földet, és biztosítsuk gyermekeink, unokáink jövőjét.

Martin Schulz, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, magam is az írországi népszavazással, azaz a Lisszaboni Szerződéssel kezdem felszólalásomat. Bizottsági elnök úr, Önnek igaza van: nagyobb szükségünk van most e Szerződésre, mint bármikor korábban. Úgy vélem azonban, hogy szilárd háttérrel kell rendelkezniünk annak életbe léptetéséhez, beleértve az ír nép, az ír szavazók meggyőzését is, hogy sorakozzanak fel a Szerződés mögött.

Amennyiben az ír kormány e kérdést nem tudja tisztázni az európai választások előtt, akkor a Nizzai Szerződés alapján döntünk a következő Európai Parlament és a következő Bizottság összetételéről. A kérdés persze még napirenden marad, hiszen szükségesek e reformok. Kellenek a bővítés, illetve a válsággal való foglalkozás tekintetében, amint ezt most ismét megtapasztaljuk. S mindaddig, amíg az újabb írországi népszavazásra nem kerül sor, van időnk annak pontos megfejtéséhez, hogy milyen forrásokból is jutott támogatáshoz a Lisszabon-ellenes kampány. A CIA-tól, az Egyesült Államok katonai-ipari hatalmaitól, vagy máshonnan?

(Közbekiabálások)

Hallják, az emberek, akikről szóltam, már közbekiabálnak. Tudjuk, honnan kapják pénzüket. Nagyon komolyan kivizsgáljuk az ügyet, ebben biztosak lehetnek!

Bizottsági elnök úr, Ön pontos leírta azt a válságot, amely bennünket most sújt, de szavaihoz mégis több megjegyzés fűzhető. Ne haragudjon rám, de azt kell mondanom, hogy noha beszédének tekintélyes része meggyőző volt, mégis egy dolog riasztóan hatott. Mégpedig az Ön által a válság kezelésével megbízott operatív csoport összetétele. Egyértelmű, hogy Ön tagja e csoportnak. Az is rendjén van, hogy egy olyan szakértelemmel bíró bizottsági tag, mint Almunia úr, csatlakozik Önhöz. Arra is utalt azonban, hogy McCreevey urat is bevonja a válsággal foglalkozó operatív csoportba. Ha van valaki e Házban és a Bizottságban, aki a félrevezető piaci radikalizmus szószólója, akkor az McCreevey úr.

(Taps)

Ön, még a legnagyobb jóakarattal sem faraghat tűzoltót a gyújtogatókból! Ez egyszerűen nem így működik. Ami Kroes biztosít, Ön arra utalt, hogy 8 000 bank tevékenykedik Európában. Miért nem teszi fel a kérdést Kroes asszonynak, hogy mit gondol az európai uniós állami bankrendszerekről? Hazámban több állami bank is működik, jóval kevesebb állami garanciát kapnak, mint amelyet egyes országok most a magánbankoknak biztosítanak. Hazámban az Ön Kroes biztosza éppen most számolta fel a takarékpénztárakat, ráadásul tette mindezt az észak-rajna-vesztfáliai kormány segítségével. Az hogy a kecskére bizzuk a káposztát nem tűnik a válságból való kilábalás legjobb eszközének!

Évekig kellett hallgatnunk a neoliberális dogmákat arról, hogy a piac majd megold mindent. Évekig azt kaptuk, hogy a piac generálta hatások „leszivárognak”, és a végén mindenki jól jár. Most pedig az adófizetőknek kell a számlát állniuk, azoknak, akiknek állítólag jól kellett volna járniuk. Az ilyen válságos időszakban ezt ki kell mondani.

Házunk lángokban áll. A lángokat el kell oltani. Az intézkedések helyesek, és Önnek igaza van, azokat Európa egészén össze kell hangolni, mert helyre kell állítanunk a bizalmat, a reményt, mert le kell győznünk a félelmet, máskülönben ez a félelem önbeteljesítő próféciaává válik, és pusztán felgyorsítja azt a pusztítást, amelyet éppenséggel meg kívánunk előzni. Ezeket az intézkedéseket is támogatjuk, de hadd tegyek ehhez valamit: az egyszer leégett házát a korábbi formában nem lehet újra felépíteni. Az új háznak különböznie kell a régitől. Szilárd alapokon kell nyugodnia. Szilárd alapokon, világos szabályokkal.

Dennis Snower, a kiel Világgazdasági Kutatóintézet elnöke, aki aligha tekinthető a radikális szocialista mozgalom tagjának, helyesen fogalmazott egy interjúban, amikor kifejtette, hogy a pénzpiacok szabályozása nem volt sem elegendő, sem pedig megfelelő, és a rendszer ezért nem működött megfelelően. Igen, ő pontosan tudja, miről beszél. Azonban azoknak, akik éveken keresztül hiába kérték, hogy szabályokat alkothassanak, be kellett érniük azzal, hogy megkapták Önöktől, e háznak a jobboldalán ülőktől, hogy mi leragadtunk a 19. században. „A múlt hangja” utalt Watson úr az elmúlt vita során elővezetett kérésre, amikor szabályozást és átláthatóságot sürgettem, amikor a minősítő ügynökségekről szóltam, és a mindehhez szükséges szabályokról beszéltem. Igen, a múlt hangjában felfedezhető némi értelem: a múlt szabályaira szükség van a jövő építéséhez is. Ez az egyértelmű válaszuk a klasszikus módon szétporladó neoliberális főáramlatnak.

(Taps)

Az előttünk tornyosuló nehézségeket nem lesz könnyű legyűrni. Ez hosszú időt igényel majd. E hosszú időszak alatt egy dolgot feltétlenül el kell kerülnünk: az újabb megisméltódását mindannak, ami a jelenlegi, igen súlyos fejleményeket előidézte. Amikor tehát a szabályokat formáljuk, nagyon erőlesen kell fellépniünk a spekuláció bizonyos típusainak jogi ellehetetlenítése érdekében.

Tessék megmondani nekem, hogy morálisan mennyiben igazolható az, hogy valaki a nemzetközi pénzügyi fórumokon az élelmiszerhiányra fogad, és ezzel az élelmiszerárakat felveri, csak azért, hogy az élelmiszeripari vállalatokkal kapcsolatos befektetések magas hozamot eredményezzenek? Az élelmiszerhiány éhínséget jelent, de az egyik ember éhezése egy másíknak hasznot hoz. Ez egy gonosz rendszer. Jogilag kell útját állni az ilyen helyzet bekövetkeztének. Bizottsági Elnök úr, ez talán egy olyan téma, amelyet az Ön által felállítandó, a pénzügyi piacok struktúrájával foglalkozó magas szintű operatív csoport is megvizsgálhatna!

Végezetül, szeretnék gratulálni Önnek. Helyesen döntött. Szeretném azonban hozzáfűzni, hogy a Parlament már három évvel korábban, a Muscat-jelentésben ezt kérte Öntől. E kérést három évig figyelmen kívül hagyta. Későn ébredt, de legalább felébredt, és ezért fogadja köszönetünket.

Graham Watson, az ALDE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, azt mondanám a Tanács soros elnökének, hogy az Európai Tanács legközelebbi ülésén lépjenek előre a Lisszaboni Szerződés vitájában. Legyenek építőszelleműek, de egyben figyeljenek oda azokra az országokra is, amelyek a szerződést még nem ratifikálták! Fogadtassák el a „európai menekültügyi és bevándorlási paktumot”, bár még mindig vizsgáljuk annak lehetőségeit, miként mozgíthatjuk elő szakemberek érkezését, miként kezeljük a bevándorlást! Vitassák meg továbbá az éghajlatváltozással szembeni küzdelemben elért eredményeket!

De senki sem tévedhet a Tanács előtt álló legfontosabb kérdést illetően. Viharfellegek gomolyognak a globális pénzügyi piacok felett, és annak hatása – a munkahelyek elvesztése, a nyugdíjak értékvesztése, és a megtakarítások fenyegetettsége formájában – Európa egészén érezhető. Polgáraink nyugtalanok. A mai kihívások, talán nemzedékek sorát nézve is, a legsúlyosabbak, és fénysebességgel keletkeznek. És ilyen pillanatokban nyer értelmet az Unió! Együttessel választ kell adnunk! Nem tartható fenn az a helyzet, amelyben a tagállamok egyoldalúan hozott, de sok irányban ható döntéseikkel meglepik egymást. Európának összehangolt és szilárd politikákra van szüksége a veszteség-folyam feltartóztatására, az átláthatóság megteremtése, és a jó gyakorlat érvényesítése, valamint a jövőbeni szerencsétlenségek megelőzése érdekében.

Akadnak, akik azt hiszik, hogy örömtáncot lejthetnek a kapitalizmus ravatalán, de a bezárkózó piacok és a parancsuralmi gazdálkodás nem hoznak megoldásokat. Ezekkel legfeljebb át lehet verni az európai polgárokat. Ha így építi házát, Schulz úr, abból csak szénakazal lesz. Amit ma megtapasztalunk, az nem a piacgazdaság kudarca. Ez sokkalta inkább a szabadjára engedett, nem hatékonyan szervezett szabályozott piac túlburjánzása. A pénzügyi piacoknak ma kevesebb közük van Adam Smithhez, mint a Cincinnati Kölyökhöz. Az egyes bankárok, kereskedők, shortolók kapzsisága egyértelműen okolható a helyzetért, amiként a kormányok is, mert nem voltak képesek biztosítani az átláthatóságot, az említettek üzleteinek tisztaságát.

A szabaddemokraták régóta figyelmeztettek azokra a veszélyekre, amelyek most felkészületlenül érték a Tanácsot, és félrevezették a Bizottságot. Múlt májusban barátom, Otto von Lambsdorff, Jacques Delors-ral és másokkal együtt levelet küldött a Tanács szlovén elnökségéhez. Abban jelezték azt a komoly veszélyt, amelyet a most érvényesített banki gyakorlatok által előidézett gazdasági összeomlás jelentett. A levélben azt írták: „Az elfogadható kapitalizmusnak hatékony állami politikával kell párosulnia. A profit-irányultság a piacgazdaság lényege, de amikor minden eladható, a társadalmi kohézió elporlad, és a rendszer összeomlik.” Európa lassan reagált az aggodalmakra. Most meg kell mindent tennie azért, hogy a rendszert ismét működőképesse tegye.

A liberálisok és demokraták remélik, hogy az Ecofin Tanács következtetései képezik majd az Európai Tanács megállapodásainak alapját. Azok nem jelentenek azonnali gyógyírt, de segítenek gyógyítani a legsúlyosabb betegséget. Helyes, hogy a letétbiztosítási védelem az Unió egészében minimálisan 50 000 euróra emelkedik. Így a családi megtakarítások biztonságban lesznek, a tőke menekülése értelmetlenné válik. Várjuk azt is, hogy a Bizottság beterjessze a letétbiztosítási tervek összehangolásának erősítésére vonatkozó javaslatát, de támogatjuk a tőkemegfelelés javítását célzó elképzelések gyors elfogadását is. A hitelminősítő intézményeket tekintve, nézzék meg, kik is fizetik díjaikat, és miként is ellenőrzik azokat.

Meg kell azonban erősítenünk a nemzeti pénzügyi szabályozó intézmények közötti kapcsolatokat is. Az euró-zóna központi bankjainak képviselői mind jelen vannak az EKB Kormányzótanácsában. Ehhez hasonlóan, egy pán-európai pénzügyi szolgáltatási hatóságra is szükségünk van a pénzügyi intézmények közti rend és

az átláthatóság fenntartása érdekében. Az Európai Tanács tegye fel a kérdést, hogy vajon az uniós költségvetés felhasználható lehet-e annak érdekében, hogy az Európai Beruházási Bank és az EIF hitelbiztosítást nyújtson a kisvállalkozások számára? Ők ugyanis azok, akik végső soron biztosítják az európaiak számára támaszt jelentő munkahelyeket. Utóbbiak azok ugyanis, akik számára a legfontosabbak a gyors és célirányos intézkedések, akik számára meghatározó minden érintett fél, és valamennyi tagállam egységben való fellépése. A KKV-k azok, amelyek a közös kihívásra közös megoldást várnak.

Pierre Jonckheer, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, a Tanács elnöke, a Bizottság elnöke, Almunia úr, az Európai Zöldek Csoportja – amelynek ma délutáni képviselőre felkértek – elfogadta a tegnapi Ecofin Tanács döntéseit. Úgy vélem, az egyetlen kérdés, amely aggaszthat bennünket, és amely Önöket is foglalkoztatja, az a felvetéseink helyességében korántsem meggyőzött piacok mai napi reakciója. Remélem, hogy a piacok ismét összeszedik magukat, illetve az európai hatóságok e céllal összhangban folytatják fellépésüket!

Három gondolatot vagy üzenetet szeretnék Önökkel megosztani. Az első gondolat magához, Európához kötődik. A Parlament lényegében megosztott, legalábbis részben. Számosan törekedtek bizonyítani, hogy Európa nem volt jelen a bank- és pénzügyi válság kezelésénél. Mi, az európai zöldek, szeretnénk rámutatni arra, hogy a bankválság igen markánsan igazolja a közös európai szabályozás elégtelenségét, továbbá, hogy itt, de más területen is, még több Európára, tehát nem kevesebb Európára van szükségünk.

A második üzenet az érintettek felelősségéhez kapcsolódik. Hallottam és megértem, hogy Barroso úr maga is elérkezettnek látja az időt a cselekvésre. Magam azonban azt is gondolom, hogy annak is eljött az ideje, hogy meghúzzuk a felelősségi vonalakat. Túl egyszerű volna a Tanácsra, a Tanácsot alkotó tagállamokra, vagy a Bizottságra mutogatnom, még ha néhány biztos úgy is vélte, hogy a jobb szabályozáson az önszabályozást kell értenünk, s nem magát a jogalkotást. Konkrét példával élve: nézzük meg a letéti biztosítékkal kapcsolatos tervet! 2006 novemberében a Bizottság jelentése azt állapította meg, hogy e területen nincs szükség további jogi szabályozásra. Nem hiszem, hogy ezt az álláspontot ma is fenntartanák.

Magam azonban most közvetlenül a Parlamenthez beszélek. Egy héttel ezelőtt, ebben a Parlamentben, megszavaztuk Rasmussen úr jelentését. Annak első változata kiváló volt, és mi támogattuk azt. Ugyanakkor, a Parlamentnek – a többség biztosítása érdekében – engednie kellett azon követelményekből, amelyet az előadó maga állított fel.

Ugyanezt tapasztalhatjuk meg ma, a pénzpiacok feletti ellenőrzés struktúrájával foglalkozó Lámfalussy-jelentés kapcsán. Itt ismét mindenkinek szembe kell néznie saját felelősségével. Úgy vélem, a PPE- és a Liberális képviselőcsoportok, személyesen Watson úr is, különleges felelősséggel bírnak a holnap szavazásra kerülő jelentés felvizezése okán.

A következőkben mindössze pár szót szólnék a válsággal kapcsolatban. Ez Önnek szóló üzenet, Barroso úr, miután Ön állít fel egy újabb reflexiós csoportot (ilyenből sok van már, de egy új talán még üdvözölhető), mindenekelőtt a pénzügyi válság és a környezetvédelmi válság közti kapcsolódásra utalva. A pénzügyi válság, mint azt Ön is kifejtette, nem írja fölül a környezetvédelmi válságot. Ebben a tekintetben, úgy gondolom, hogy ez a pénzügyi válság középtávon nem más jelez, mint hogy gondok vannak az európai uniós megtakarítások szétosztásával. Amit én, amit az európai zöldek szeretnének e csoport munkájának napirendjére tűzteni, az azon eszközök átgondolása, amelyekkel az Európai Unió rendelkezhetne. Külön is gondolok itt az Európai Beruházási Bankra, amelyet olyan hosszú távú finanszírozási ügyletekkel kellene megbízni, amelyek révén hatékonyan biztosítható volna az energia és éghajlatváltozási, valamint az azokhoz köthető beruházások kivitelezése. Magam ezt alapvetőnek tartom.

Brian Crowley, az UEN képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, elsőként is elismerésemet fejezem ki a Tanácsnak, üdvözlöm erőfeszítéseit, különös tekintettel Oroszországra és az örményországi helyzetre. Nagy erőt és bátorságot, nagyfokú diplomáciai ügyességet követelt, hogy békés megoldást találjunk az előttünk álló nehézségekre. Ez azt igazolta, ha egyáltalán bárkinek további bizonyítékokra lett volna is szüksége, hogy együttesen fellépve és határozott vezetés mellett, pusztán az általunk mutatott példával és helyes taktikával sokkalta többet elérhetünk, mint amit a pusztán katonai erő vagy a gazdasági hatalom révén nyerhetünk.

Másodszor, fontosnak tartom annak biztosítását, hogy az elkövetkező tanácsülés napirendjén is szereplő Euro-Mediterrán Partnerségbe életet leheljünk. Történelmünk során még sohasem volt ennyire fontos, hogy mediterrán szinten összekapcsoljuk partnereinket, és bizonyítsuk azt, mi nemcsak a gazdasági fejlődést, de a nemzetek békés egymás mellett élését is garantálni tudjuk. Feltétlenül követnünk kell az egyiptomi kormány Szudánnal, Cháddal, és más területekkel folytatott békétárgyalásai formájában jelentkező példát!

Még két további témát felvetnék. Hiba volna részemről, ha nem térnék ki a Lisszaboni Szerződéssel összefüggő helyzetre. A tagállamok már gondolkodási időt adtak Írországnak, és ezért mi hálásak vagyunk. Ez azonban nem különbözik attól a gondolkodási időtől, amelyet Franciaország és Hollandia kapott azt követően, hogy elutasították az Alkotmányos Szerződést. Időbe telik a gondok leküzdését segítő javaslatok és elképzelések kidolgozása. Eközben itt, a Parlamentben, mindannyiunknak kötelessége gondoskodni arról, hogy ne szegezzünk pisztolyt egyik tagországra sem amiatt, hogy ratifikálja-e a Szerződést vagy sem – nem utolsósorban azért is, mert a Szerződés ratifikációja demokratikus népszavazáson múlik.

Másodszor, a jelenlegi pénzügyi válság kapcsán konkrétan senkit sem hibáztatok, senkire sem mutogatok. Elismerésem fejezem ki a Tanácsnak, hogy a tagállamok képesek voltak együttesen fellépni, határozott döntést hozni. Továbbá, gratulálok a Bizottságnak is, mert ki merte mondani azt, amit már a Tanács lépését megelőzően egyértelművé is kellett tenni. Nevezetesen azt, hogy képesek, alkalmasak vagyunk, és készen állunk lépéseket tenni akár az EKB-n, az Ecofinen, akár az egyes tagállamokon keresztül, vagy bármilyen más formában.

Ne kövessük el azonban azt a hibát, hogy kijelentjük, minden, ami az elmúlt két hétben bekövetkezett rossz, és minden, ami a jövőben történik jó. Történelmünk az idők során megtanított bennünket arra, hogy ebben a világban élünk, és itt minden módosul, változik. Ezek a módosulások és változások pedig szörnyűséges megpróbáltatásokkal járnak a népre nézve.

Nekünk mindenekelőtt a köznapi emberek védelmét kell biztosítanunk. A bankok tőkeinjekciókat kaptak. A bankok garanciákat kaptak. Viszont ezekkel a garanciákkal annak felelőssége is jár, hogy a bankok hitelezzenek újra a gazdálkodóknak és az embereknek, és ezzel mozdítsák elő a gazdaságok újbóli működését. Nem pusztán az igazgatók bérének és fizetésének mérsékléséről van szó. Azt is biztosítani kell, hogy a gazdaság menete visszatérjen a rendes kerékvágásba. A letéti garanciák itt csak apró elemet képeznek.

Francis Wurtz, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, a Tanács soros elnöke, a Bizottság elnöke, hetek óta érzékeljük a globális pánikot és a mérhetetlen kárt, amelynek a szédítő, mind magasabbra rúgó eurós és dollár-milliárdos összegek adják meg hátterét.

Mindez egy olyan rendszernek köszönhető, amelynek nevében az európai vezetők éveken keresztül a fizetések visszafogását szorgalmazták, a szociális kiadásoknál pedig az óvatosságot helyezték előtérbe, egyben utat nyitva az egyenlőtlenségek jelentős növekedésének. Ugyanezek a vezetők most rohannak szanálni a bankokat, hogy majd később ismét átengedjék azokat a magánszektornak. Közben hosszú recesszióról, a lakossági áldozatvállalás szükségességéről papolnak.

Az eseményeket követők közül sokan a megdöbbenésen túl komoly leckét is látnak az eseményekben. Nem csak a mértéktelenség leckéjét érzélik, Watson úr, hanem – bármennyire jelentősen át is alakult az az elmúlt pár évtizedben – a kapitalizmus lényegének megjelenését látják, annak teljes igazságtalanságával, brutalitásával egyetemben. Úgy gondolom, Európa vezetői magyarázattal tartoznak az állampolgároknak. Ön is inkább saját felelősségével törődjön helyett, hogy az írországi vagy más országbeli általános választójoggal szemben támasztana kételyeket!

Ma mindössze három azonnali, józan javaslattal élnék a legsürgetőbb feladatok kezelésével kapcsolatban, egyben megnyitva az utat a politikai irányvonal érdemi módosítása felé. Úgy vélem, ne legyünk szűkmarkúak, amikor a mérsékelt megtakarításaikért jogosan aggódó kis- és közepes betétesek helyzetének megerősítéséről van szó. Az erre utaló bejelentés, szerintem, későn, bátortalanul, és ködösen megfogalmazva érkezett. Október 15-én, az Európai Tanácsnak egységesen, hivatalosan – az Európai Unió egészére vonatkozóan is – teljes körű letéti garanciát kell nyújtania!

Másodszor, az erkölcsiségnek legalább a hatékonyság iránti szimpla figyelem által megtestesített formájának minimális tudatosításával, elejét kell venni annak, hogy a varázslótanoncok az éppen az ő ésszerűtlen gazdagodásukból eredő összeomlás miatt szükségszerű állami beavatkozások révén, most és a jövőben, nyereszkedhessenek. Ezért is fontos, hogy valamennyi kormány ellensúlyozza, vagy legalábbis legyen képes kárpótolni – az egészséges vagyonelemek tartós államosítása révén – azt a segítséget, amelyet a veszélybe került pénzügyi intézményeknek nyújtott. Így jöhetne létre a jövőben olyan állami pénzügyi szektor, amely kizárólag társadalmilag hasznos, s mindenekelőtt munkahelyteremtő beruházásokat finanszírozna.

Harmadszor, és általánosabb megközelítésben, a reálgazdaságot egy ambiciózus, új hitelpolitikával kell megsegíteni. Ez legalább annyira érinti az EIB-t, mint az EKB-t. Kezdve az EIB-vel, annak feladatul kell kapnia azt, hogy garantálja a KKV-k hozzájutását a termelésük fejlesztéséhez szükséges hitelekhez, feltéve, hogy ezáltal valóban megfelelően fizetett munkahelyek teremthetnek, az alkalmazottak jogait pedig tiszteltben

tartják. A cél eléréséhez szükséges forrásokat biztosítani kell az EIB számára. Ebben a tekintetben a KKV-k megsegítését érintő, három éven belül 30 milliárd euró felhasználását célzó döntés figyelemre méltó, de szerintem, az összeg túl alacsony, az időhorizont viszont túl hosszú. Egyedül Franciaországban, a KKV-knak 60 milliárd euróra van szükségük, miközben 27 tagja van az Uniónak! Továbbá, az oxigénre most van szükségük. Később, talán már túl késő lesz!

Ami az EKB-t illeti, vagy most élünk az alkalommal, hogy rávegyük az intézményt szerepének a gazdaság és a vállalatok létfontosságú igényeihez való igazítására oly módon, hogy a pénzt ne a pénzügyi piacokra, hanem a reálgazdaságba csatornáztassa, vagy sohasem. Az EKB rendelkezik az ennek megvalósításához szükséges eszközökkel, és nem értjük, hogy miért nem hajlandó élni azokkal! Ez az eszköz a szelektív hitelezés, amely igen drága, ha pénzügyi műveletekre fordítják, de hasznosabb, ha a munkahelyteremtést, a képzést, vagy bármi más érdemi beruházást mozdít elő.

Tudatában vagyok annak, hogy ezen javaslatok némelyike nem feltétlenül nevezhető szokványosnak. És akkor mi van? Egy szétmálló Unió megszokott politikájával szemben én előnyben részesítem az Európa megújódását, és az európaiak méltóságát szolgáló, probléma-centrikus, kreatív politikát.

ELNÖKÖL: ROURE ASSZONY

Alelnök

Nigel Farage, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, milyen mókás kis öreg Európai Uniónk van. Múlt szombat délután, egy Élysée-palotában elköltött vidám ebédet követően az európai vezetők felsorakoztak a lépcsősoron és halovány mosollyal az arcukon a szolidaritásról cseverészttek. A mosolyok haloványak voltak, mert Sarkozy elnök amerikai típusú tőkeinjekciós terve már egyszerűen összeomlott. Mindazonáltal ők azt sugározták felénk, hogy "Összefogunk"! És mégis, szinte mulatságos álszenteskedéssel a német kancellár úgy döntött, hogy a német érdekek az elsődlegesek, az európai érdekek csak utánuk következnek, és a kancellár szerepét játszva, talán évek óta először, vastapsot érdemelt választóitól.

Természetesen az írek voltak azok, akik ezt a folyamatot beindították azzal, hogy a megelőző héten saját fejük után mentek. Csodálatom Írország iránt napról napra fokozódik. Úgy gondolom, hogy a múlt hét sorsdöntő pillanatnak bizonyulhat az egész európai vállalkozás tekintetében. Látják, az egyetlen módja annak, hogy megakadályozzanak egy országot saját érdekeinek követésében az az, ha megvonjuk tőle hatalmát. Mondjuk azzal, hogy felállítunk egy pénzügyminisztériumot ott, Frankfurtban, amely rendelkezik az adókkal, és a kormányzati kiadásokkal. Lényegében egyes EU-szélsőségektől ma délután pontosan erre vonatkozó felhívást hallottam. De ezt Önök mégsem tehetik meg, mert nem áll e mögött a közvélemény támogatása. Ténylegesen ennek megvalósítása még a gyűlölt Lisszaboni Szerződésükénél is népszerűtlenebb intézkedés lenne.

Nem, inkább azt valószínűsítem, hogy a múlt héten történtek a vég kezdetét jelentik. Legalább is a piacok már ezt jelzik. Az olasz államkötvények most 1%-kal magasabb hozamot hoznak, mint a német- vagy a francia állampapírok. A piacok azt sugallják, hogy a gazdasági és pénzügyi unió nem tart ki tovább. És ez nem lep meg, mert ez sohasem jelentett egy optimális valutaövezetet. Egyetlen közös árfolyam sohasem felelhet meg valamennyi, eltérő adottságú ország érdekeinek, és Önök mögött sohasem állt megfelelő közösségi támogatás.

Vagy ennek, vagy annak, valaminek be kell következnie. Vagy egy teljes jogkörű EU-s államunk lesz, amely mindent ellenőriz, vagy a dezintegráció megy végbe, és minden visszakerül nemzeti ellenőrzés alá. A hitelválság mindenkit érint, mindannyiunkat sért, de látok egy halvány fényt az alagút végén. Látom a folyamatok hasznát: ennek az egész örültségnek, ennek a nem-kíváncsi vállalkozásnak vége kezdetét.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Hölgyeim és uraim, a jövő héten a Bizottság és az uniós tagállamok képviselői két kísértésnek lesznek kitéve, és azoknak ellent kell állniuk. Elsőként, el kell fogadniuk, hogy a Lisszaboni Szerződés halott, és az ír polgárokra – álláspontjuk megváltoztatása érdekében gyakorolt – bármely nyomás, elfogadhatatlan. A ratifikációs folyamatot le kell állítani! Másodszor, minden vezető politikus fogja fel, hogy nincs olyan, hogy ingyen koszt! Ahelyett, hogy folytatnák a szabadpiaccal és az adófizetők pénzével való hazardírozást, most azonnal hagyjanak fel az Unió gazdasága megmentőjeként a Megváltót utánozó szereplésükkel! A részvényesek és a bankvezetők fizessék meg a bankárok rossz teljesítményének árát!

Hölgyeim és uraim, a felelőtlen bankárok megmentése érdekében most minden politikus biztosítékokat ajánl. Ezzel erkölcsi elveket kockáztatnak. Az állami garanciák felajánlásával az adófizetők és a felmagasztalt kis- és közepes vállalkozók képébe nevetnek. Ezzel a meghatározó befektetőknek azt üzenik, hogy „Önök

jogosan számíthatnak hatalmas nyereségre, és ennek során nincs kockázatuk, és pláne nem terheli Önöket felelősség”. E segítségért cserébe, viszonzásként, a politikusok kemény ár megfizetését várják, a piaci szabályozást. Ez azonban nem előzi meg a válságot, legfeljebb késlelteti azt. Viszont, a tisztességes szabad gazdasági versengés szabályait feladva dzsungelt teremtünk.

Hölgyeim és uraim, a gazdaság visszaesik, a munkanélküliség emelkedik. Ugyanakkor a politikai elit kemény próba előtt áll: behódol-e vagy sem a populizmus mindenkor könnyű megoldásokat ígérő csábításának? 1930-ban Európa nem vészelt át a vihart, elbukott. Nagyon remélem, hogy most sikeresebbek leszünk!

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, a Bizottság elnöke, hölgyeim és uraim! Rövid leszek. Önöket hallgatva, mindössze azt, a francia elnökség első felében megtanult első leckében foglaltakat ismételném meg, miszerint az egyik válság jelentkezése nem jelenti a másik válság végét.

A pénzügyi válság nem vet véget az orosz-grúz, vagy a világ más részein keletkező nemzetközi válságoknak. A pénzügyi és nemzetközi politikai válságok nem oldják fel az élelmiszerválságot és a környezetvédelmi válságot. Mindezen kihívásoknak meg kell felelnünk, még ha alkalmazkodnunk is kell, hogy megőrizzessük prioritásainkat.

Három prioritás-típust különböztethetünk meg. Önök, felszólalásaikban rámutattak az elsőre: a bizalom helyreállítására – amint a Bizottság elnöke kifejezte –, hogy polgáraink nagyobb biztonságban érezzék magukat, és hogy elejét vegyük szakadék keletkezésének az Európai Unió – az Európáról valamennyiünk által osztott nézetek – és polgáraink között.

A második prioritást intézményi rendszerünk olyan kiigazítása jelenti, amely elvezet egy közvetlenebbül érintett, jobban szervezett, egy markánsabban – és gyorsabban – döntésképes Európához. Mert tudjuk, hogy a jelentkező kihívások egyikével sem szállhatunk szembe egyedül, nemzeti szinteken.

A harmadik prioritás, hogy egy olyan fejlesztési modellt kövessünk, amely fenntarthatóbb, erőteljesebben összpontosít a távlatokra és a források igazságosabb kezelésére, de eközben számol gazdaságaink igen gyors visszaesésével, amellyel, jól tudjuk, szembe kell néznünk a közeljövőben.

Teljes mértékben támogatom a Bizottság elnöke által elmondottakat. Korrektül kell eljárunk, be kell pótolnunk az elvesztegetett időt, felül kell vizsgálnunk bizonyos dogmákat. Úgy vélem, a Bizottság elnöke ezt megértette, javaslati a helyes irányba mutatnak. Világos, hogy a szorosabb integráció, az európai szintű, hatékonyabb pénzügyi felügyelet felé kell elmozdulnunk.

Nem térek ki az összes felsorolt intézkedésre, de az egyértelmű, hogy mind a Tanácsnak és a tagállamoknak, mind a Parlamentnek vállalniuk kell felelősségüket az előterjesztett, rendkívül fontos javaslatokkal összefüggésben, így a szabályok, a hitelminősítő ügynökségek, a tőke-hitel arány, az igazgatók fizetése, a bankszektorban dolgozó egyéb tisztviselők jövedelme kérdésével kapcsolatban. (Jelentkezik még az értékpapír-kereskedők jövedelmének ritkán felemlített, de általam ugyancsak komoly gondnak tartott kérdése is.) E tekintetben, úgy gondolom, a magas szintű szakértői csoport felállítása kitűnő kezdeményezés. Az elnökség nevében azonban elmondanám, hogy pártolnák, ha annak összetétele sokszínűbb – a hatékonyság megőrzése mellett is – szélesebb volna. Amint azt a Bizottság elnöke kifejtette, nem szabad, hogy az, ami ma likviditási válság, holnapra hitelességi válsággá változzon!

Daul úr tökéletesen rávilágított arra, hogy milyen változtatások szükségesek a fenntartott célkitűzésekkel, és különösen az energia- és éghajlatváltozási -csomaggal összefüggésben. Mint kiemelte, és az is nagyon fontos, gondoskodnunk kell a KKV-k támogatásáról, arról, hogy az Európai Beruházási Bank valóban határozott lépéseket tegyen. Következésképpen, az elfogadott pénzügyi csomag fontos, és azt nagyon gyorsan végre kell hajtani a kis- és közepes vállalkozások megsegítése tekintetében.

Egyetértek a Schulz úr által mondottakkal. Nagyobb koordinációra van szükségünk. Kell egy cselekvési terv. Kell egy cselekvési terv a gazdasági tevékenység támogatására. Erről szólt Schulz úr, és ezzel teljesen azonosulni tudok. Ő tudja, hogy ebben számíthat támogatásunkra. Miután már kiváló a kapcsolata Steinbruck úrral, úgy vélem, képes lesz meggyőzni őt.

A Watson úr által mondottakat illetően, egyetértek azzal, hogy nem több, hanem jobban igazodó szabályozásra van szükségünk. Ez a legfontosabb dolog. Nem vagyunk merevek a szabályozást illetően sem. Amint arra többen utaltak, egyértelmű, hogy a bizalom visszaszerzése érdekében a felemlített területeken kell a szabályozás, de az legyen alkalmazkodóbb, legyen erőteljesebben reaktív jellegű. Itt ismét a tagállamokon a sor, hogy felvállalják felelősségüket.

Végül, amint arra Wurtz úr rámutatott, a mai feltételek között aktív szerepet kell biztosítanunk az Európai Beruházási Banknak. Az Európa Tanács e kérdést is érinti majd, és olyan intézkedéseket kell hoznunk, amelyek olyan intézményi keret létrejöttét eredményezik, amely megfelel a mind erőteljesebben határokon átnyúlóan tevékenykedő pénzügyi csoportoknak, a pénzügyi szereplőknek. E válság során pontosan azzal kell szembenéznünk, hogy szervezettségünk teljes mértékben nemzeti, miközben a kihívások transz-európai jellegűek. Együttesen, olyan intézkedéseket kell kidolgoznunk, amelyek révén a túlszabályozás helyett a szabályozási módszereken igazíthatunk. Amelyek révén elérhetjük Európa egységesülését abban a tekintetben, hogy egyhangúan szólaljon meg a soron következő nemzetközi rendezvényeken, hogy a múltbeli törtéensékekkel szemben ne kényszerüljünk mások szabályainak, a mások által ránk kényszerített zűrzavarnak elfogadására, miközben annak következményeit viszont nekünk kellett viselni. Amelyek révén előbbre léphetünk egy szilárdabb nemzetközi rend irányában. Egy olyan rend felé, amely lépést tud tartani a globális szinten jelentkező kihívásokkal.

José Manuel Barroso, a Bizottság elnöke. – (FR) Elnök asszony, a vita e szakaszában mindössze két-három, fontosnak tűnő pontot szeretnék kiemelni. Alapvetően úgy látom, hogy egyetértés van az általunk követendő általános irányokra vonatkozóan.

Értsük meg, hogy egy végtelenül sajátos helyzetben vagyunk, hiszen az adott keretek lényegében nemzeti jellegűek, és ezek között kell egy nemzetközi kiterjedésű válságot kezelnünk. Az igazság az, hogy a felügyeleti hatóságok nemzeti hatóságok. A Bizottság és az Európai Központi Bank nem rendelkezik felügyeleti hatalommal.

A Bizottság ráhatását illetően, különösen az állami támogatásokra vonatkozóan, már tettünk lépéseket. Biztosíthatom Önöket, hogy kitűnő az együttműködés szolgálataink és a velünk korán kapcsolatokra törekvő kormányok között. Nagyszerűen együttműködünk az Európai Központi Bankkal, is. Ismét megtapasztaltam a francia elnökség annak érdekében kifejtett rendkívüli erőfeszítéseit, hogy – a felügyeleti rendszer illetén széttöredezett, mégis európai kiterjedtséget mutató rendszere ellenére – egységes európai megközelítést alakítson ki. Ezzel összefüggésben, elismerésemet fejezem ki az Európai Központi Banknak tegnapi, a többi központi bankkal összehangolt, kamatcsökkentési döntése okán is.

A felszólalásaikban kiemelt témák közül mindössze kettőre térnék ki. Az egyik, Daul úr felvetése, amely a realgazdaságot és a KKV-kat érinti. Az már egyértelmű, tényként elfogadott, hogy a válság kihat a realgazdaságra és nehezebb időszakok elé nézünk. Úgy vélem, a már beindított, összes európai reform alkotta keretekben célirányos intézkedéseket kell hoznunk annak érdekében, hogy egy sokkalta összetettebb versenyhelyzethez igazodhassunk, konkrét formákba öntsük a KKV-k megsegítését. Ez is az egyik oka annak, hogy miért bátorítjuk kezdeményezéseinkkel az Európai Beruházási Bankot a KKV-khoz kötődő intézkedések meghozatalára. A kérdéskör egészét, annak realgazdasági hatását az elkövetkező hónapokban szigorúan figyelemmel kell kísérnünk.

A másik, Schulz úr által említett téma, az Európán kívül élők, a legszegényebbek problémáját érinti. Úgy vélem, ugyancsak kötelességem felhívni figyelmüket egy súlyos gondra is. Miközben a „pénzügyi mentőövről” esik szó, ne feledkezzünk el az „emberek megmentéséről” sem. Idén, a Világbank adatai szerint 75 millió ember esik áldozatul az éhínségnek. Jövőre az előrejelzések 100 millió adatról szólnak.

Ezért, noha elismerést nyer, hogy gondjaink Európában megsokszorozódtak, ne feledkezzünk el a fejlődő országok problémáiról sem. Ne feledjük Afrika tragédiáját. Arra kell törekednünk, hogy pozitív választ adjunk az ENSZ főtitkárának és a Világbank elnökének – a közelmúltban – az összes állam- és kormányfőhöz, de ha jól tudom, az Európai Parlament elnökéhez is címzett levelében foglalt kérésre. Nevezetesen arra, hogy az európai intézmények, tehát a Parlament és a Tanács fogadja el a Bizottság előterjesztését a fejlődő országok mezőgazdasági termelését támogató rendkívüli tervezetének végrehajtására vonatkozóan.

Mint Jouyet úr igen helyesen kifejtette, nem feledhető, hogy mindezen válságok egymáshoz kapcsolódnak. A pénzügyi válság, a világelelmezési válság, az energiaválság, mind a geopolitikai válság fontos elemeit képezik. Nagyon szeretném azt látni, hogy ezek kezelésében Európa építő szellemben vállal szerepet, nemcsak reánk, európaiakra, de a világ egészére nézve is!

Hozzájárulunk a reményeink szerint tisztességes új globalizáció formálta rend alakításához. Nem abból kizárva magunkat, nem megkérdőjelezve a piacgazdaság eszméjét, hanem úgy, hogy igyekszünk a piacgazdaság tisztességes elveit és szabályait betartani. Amint ez elhangzott, a jelenlegi gondok a cselekvőképesség hiányának is következményei. Nem annyira a piacról van itt szó, noha számos piaci szereplő magatartása elfogadhatatlan, hanem bizonyos politikai és állami hatóságok illetékességének hiányáról, amely szervek nem találtak helyes szabályozási megoldást egy piaci problémára.

Befejezésül, elmondhatom, hogy a kormányokkal fenntartott napi szintű kapcsolatainkban azt látom, hogy a probléma európai szintű kezelése mindinkább elfogadást nyer. Például, mint ezt Önök kétségkívül tudják, mostanáig sem Európa, de még az euró-zóna sem, mint olyan, nem létezett a nemzetközi pénzügyi hatóságok számára. Csupán pár hónappal ezelőtt, sokévi kitartásunknak köszönhetően értük el, hogy az Európai Bizottság önálló helyet kapott a Pénzügyi Stabilitási Fórumon.

Tagadhatatlan, hogy mostanáig még a Stabilitási és Növekedési Paktum, még az Európai Központi Bank ellenére is, az Uniónak a nemzetközi pénzügyi testületeken belüli képviselete nem tükrözte a gazdasági és monetáris uniónak, és önmagában az európai uniós vállalkozásnak jelentőségét. Ennél fogva még a válság tetőpontján is jelentkeznek pozitív elemek. Ha bölcsnek bizonyulunk, ha megértjük mit tudunk és mit kell tennünk, akkor látom annak lehetőségét, hogy megerősítsük a polgáraink szolgálatában álló Európa eszméjét.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Elnök asszony, a jelenlegi pénzügyi válság nemcsak a bankokat és a befektetőket érinti. Termelők, kereskedők, importőrök, és exportőrök, mind nehezebben jutnak hozzá a működésükhöz elengedhetetlen forgótőkéhez. S fennáll annak valóságos veszélye, hogy a kereskedelem tekintélyes visszaesése még tovább erősödik. Ennek következtében a termékek szabad áramlásának fenntartása, amint Barroso elnök úr is mondta, nemcsak Európában, hanem a fejlődő világba, illetve onnan visszafelé is, különös aggodalomra ad okot.

Ezért is – és ez a két felvetendő pontom egyike – oly fontos ebben a helyzetben egy új kereskedelmi biztos gyors kinevezése. A képviselőtársak emlékezhetnek arra, hogy mindannyian – frakcióktól és bizottságoktól függetlenül – támogattuk Peter Mandelson megbízatását. Még a brit konzervatívok is támogatták őt. Remélem, hogy ez lesz a helyzet utódját illetően is, de meg kell osztanom a Házzal azt az információt, hogy különböző bizottságok egyes képviselői már kételyeiknek adtak hangot az új biztos asszonynak a fontos kereskedelmi területen való tapasztalatlanságával összefüggésben.

Ezért is határozottan mondom, hogy az ő érdekében is állna, amint a miénkében is, hogy meghallgatására már november 10-e előtt sor kerüljön, amennyiben ez lehetséges. Egy hónap hosszú idő a várakozásra, és hosszú arra, hogy további kételyek merüljenek fel. Van egy másik oka is felvetésemnek: éppen most kaptam egy e-mailt, amelyben arról értesítenek, hogy az október 16-ára tervezett Transzatlanti Gazdasági Tanács ülését el kellett halasztani, mert a lemondott biztos már nincs, az új biztost pedig még meg kell posztján erősíteni. Kérem, rendezzük sorainkat! Ez mindannyiunk érdeke!

Második felvetésem a KKV-khoz kötődik. Ezt a kérdést, jó barátom és kollégám, Joseph Daul, már nagy szenvedéllyel érintette. Amikor a Tanács az átfogó ügyekről szól, kérdezem, nem foglalkozhatna a kisebb dolgokkal is? A múltkor jöttem rá, hogy augusztus végén járt le a késedelmes kifizetések-irányelvvel kapcsolatos konzultáció. Úgy vélem, annak időzítése nem volt szerencsés. Bármit is mondhattak a társaságok augusztus végéig, mindannak most sokkalta erősebb üzenete lenne. Kérhetem-e azt, hogy a konzultációs időszakot újból nyissák meg? Csak pár hónapra! Hiszem ugyanis, hogy a forgótőke hiányával kapcsolatos üzenetre valóban oda kellene figyelni! Nem igazán hiszem azt, hogy a késedelmes kifizetések-irányelv áttekintése megoldaná a gondokat. Viszont, szerintem, az ilyen jellegű elemzés közelebb vinne a bajok megértéséhez.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Elnök asszony, a Tanács soros elnöke, hadd mondjam el, mennyire sajnálatos, hogy az Ecofin Tanácsért felelős miniszter nincs jelen. Ő ennek a Tanácsnak az elnöke, és ő az, aki szoros európai együttműködést sürget. Ma itt lenne az ő helye is!

Bizottsági elnök úr! Hallgatom Önt, és nem ismétlem azokat, akik azt mondják, hogy amit mond pusztán szavak. Mindegy is, de árulja el, mikor is láthattam Önt harcra készen e kérdések kapcsán a válság kitörése óta? Esetenként, amikor úgy érezte, hogy a tagállamokon belül, és különösen a legnagyobbakban gondok keletkeztek, eljött közénk és felvetett néhány javaslatot. (Franciaországra és Németországra gondolok a szuverén vagyonalapok témája kapcsán.) Utóbbi kapcsán olyan javaslattal állt elő, amelyet saját kabinetjében állítottak össze, a témáért felelős biztos, Charlie McCreevy úr kihagyásával.

Most viszont nem az a benyomásom, hogy Önt igazán foglalkoztatja a kérdéskör. Mindegy, végül is azt szerettem volna kérdezni, hogy ma hol is rejtegeti a pénzügyi piacok helyzetéért felelős biztost? Azon gondolkodom, hogy miért is nincs Ön mellett? Örömmel látom barátunkat, Almunia biztost az Ön oldalán, de kissé bizarrnak találom, hogy a felelős biztos nincs itt.

A témáért felelős biztosról szólva, 2007 júliusában, amikor az irányításával működő összes szolgálatot riasztották, mit tett ő azért, hogy tájékoztasson bennünket arról, hogy az európai bankok számára a helyzet drámai módon megváltozik, hogy a válság utóhatása az európai gazdaságra nézve drámai lesz? Pedig

intézményének egységei kaptak tájékoztatást. Az volt a pillanat, Barroso úr, amikor olyan javaslatokkal kellett volna előállni, amelyek lehetővé tették volna az európai takarékoskodók megnyugtató letéti garanciák ügyében, és a nehéz helyzet majdani kezelése kapcsán. Hol volt akkor az Ön biztosa?

Önt örömmel tölti el, hogy a Bizottságot – figyeljen ide, Barroso úr – meghívták a Pénzügyi Stabilitási Fórumra. Tudja-e Ön, hogy amikor a Fórum múlt hétfőn ülésezett, akkor az Ön biztosa, McCreevy úr nem volt jelen, mert Dublinban járt? Mit is mondott ő akkor, amikor az az ország, amelyből érkezett, úgy döntött, hogy saját útját járja a letéti garanciák kérdésében, egy olyan szektorban, amelyért ő a felelős?

Ön azt mondja nekünk, hogy ellenállás tapasztalható a Tanácsban, de Önnek valóban várnia kell a pénzügyminiszterek utasítására, hogy kidolgozzon egy letéti garancia-tervet, vagy átvizsgálják azt, miként is alkalmazandók európai szinten a számviteli előírások?

Tisztelt Barroso úr, az Ön politikai felelőssége, hogy ma bátorságot, vezetői képességet, kezdeményező erőt igazoljon. Mindaddig ebből semmit sem tapasztaltam!

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, az események nagyon gyorsan zajlanak, a piacok szabadesésben zuhannak. Senki sem tudja, hogy ez a mindenütt megtapasztalható bizalomvesztésnek a következménye-e, vagy csak olyan spekulánsok üzelmeiről van szó, akik megpróbálják kitapasztalni azt, hogy lehetséges-e, és ha igen, akkor milyen mértékben térdre kényszeríteni a piacokat.

Ez év februárjában, egy egész napos műhelyvitában a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport már kísérletet tett a válság okainak meghatározására, olyan konkrét intézkedések kidolgozására, amelyeket el kellene fogadnunk annak érdekében, hogy a jövőben elkerülhessük ilyen válságok megismétlődését.

Az egyes piaci szereplők hibáztatásával nem sokra megyünk. Valljuk inkább be, hogy kudarcot vallottunk: a befektetési bankoknál, ahol a folyamatok zajlottak, azok ugyanis annyira bonyolultan működtek, hogy senki sem értette meg őket; a jelzálogbankoknál, amelyek lemondtak a hitelértékelésről; a minősítő ügynökségeknél, amelyek nagylelkűen túltették magukat az érdekütközéseken; a felügyeleti szerveknél, amelyek nem működtek elég szorosan együtt egymással vagy a központi bankokkal, és nem tettek erőfeszítéseket a tényleges átláthatóság megvalósítására olyan speciális szereplők esetében, amelyeknek nem volt kötelező egyénileg beszámolni számlaegyenlegükről.

Túl sokáig semmi sem történt. A Bizottság, amelytől éveken korábban kértük a minősítő ügynökségek áttekintését, tevékenységük tisztázását, s hogy más területeken is erősítse az átláthatóságot, túl sokáig kivárt az intézkedések meghozatalával. Most pedig naponta születnek olyan intézkedések, amelyek néhány hónappal korábban elképzelhetetlenek lettek volna: így hoztak döntést a G7-ek szombaton, a 27 tagállam hétfőn, a pénzügyminiszterek kedden, a brit kormány ma, és ezzel párhuzamosan a központi bankok összehangoltan lépnek fel, kamatot mérsékelnek! Jó, remélem, ezek az intézkedések segítenek, de ugyanakkor ezeket a piac félre is értheti, és mindezt az általános pánik jelének is tekintheti. Márpedig, ezt feltétlenül el kell kerülni.

Házunknak 27 szobája van, a lángok a tetőt nyaldossák, de mit tesz a 27 bentlakó? Egyenként cselekszenek, mindegyik maga oltja a tüzet saját szobájában, ahelyett, hogy összefogna!

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Elnök asszony, ezzel a pénzügyi válsággal az európai bevándorlási és menekültügyi paktum háttérbe szorul. Talán ez nem is nagy baj. Talán ott, hátul is van jogos helye. Magunk azon tanakodtunk, hogy ez a bevándorlási és menekültügyi paktum miben is különbözik az Európai Unió és a tagállamok által éveken keresztül követett politikáktól.

E felvetés jogos, mert mi is változik az új paktummal azon bevándorlók esetében, akik a rendőri erőszak, az emberkereskedelem, a képtelen ügyintézés áldozatai? Megerősíti-e az emberi méltóságukat, jogait? Jogerőre emeli-e a „Valamennyi migráns munkavállalónak és azok családtagjainak jogai védelméről szóló nemzetközi konvenciót”? Nem!

A szegénység, a háború, a természeti katasztrófák áldozatai számára mi változik a menedékjoghhoz jutás fokozódó szigorításával? Felteszik-e majd az emberek a kérdést, hogy mekkora képtelenség az, hogy az első menedéket jelentő országban kell menedékjogért folyamodni? Véget érnek-e a gyorsított vizsgálatok, és megszűnik-e a – hogy úgy mondjuk – megbízhatatlan „biztonságos országok” listája? Jelenti-e ez majd a jogilag szabályosan foglalkoztatott, és a gazdasági és társadalmi életünk szerves részét alkotó bevándorlók számára, hogy hivatalosan elismerik őket? Nem!

Mi van azokkal a bevándorlókkal, beleértve a fiatakorúakat is, akik börtönbe vagy kitoloncolásra kerültek, esetenként olyan országokba, ahol rosszul bántak velük, ahol nincs családjuk, ahol a helyi nyelvet nem beszélik? Hoz ez változást számukra? Felmondjuk-e a visszafogadási és tranzit-megállapodásokat azokkal az országokkal, amelyekben az emberi jogot megsértik? Nem!

Láthatják, hogy az emberek a világ minden részén lehurrogják ezt a menedékjogi és bevándorlási politikát. Nem vehetnék úgy részt egy nemzetközi konferencián, hogy ne kelljen szembesülniük a bevándorlók által az európai menekültjogi és bevándorlási politika következtében elszenvedett tömeges jogsértések felhánytorgatásával. Úgy gondolom, ezen változtatni kellene! Pragmatizmusra épülő, és nem olyan képmutató politikára van szükségünk, mint amelynek az európai bevándorlási és menedékjogi paktum a védjegye!

Cristiana Muscardini (UEN). – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, teljes mértékben egyetértünk a Sarkozy elnök által Evianban elmondottakkal, miszerint csak a központi bankok és a kormányok összehangolt fellépése révén lehetséges a rendszer-kockázatok kiküszöbölése.

Ez nem feledteti azt a tényt, hogy – a mai érdekes vita ellenére – komoly kérdésként merül fel számunkra, hogy – az amerikai, a globális és a pénzügyi piacokon, nem utolsósorban egyes uniós országokban lezajló események fényében – miért is nem élt már korábban az Európai Központi Bank a kamatcsökkentéssel.

Felvetjük-e kérdést, mert nem tapasztaltunk egyértelmű állásfoglalást a származékos értékpapírokra vonatkozóan, noha köztudott, hogy ezek az eszközök vezettek Olaszországban, de Európában másutt is, fontos állami szervek és hatóságok hatalmas mérvű eladósodásához.

Kérdezzük azért is, mert a bank jellegű intézményeket érintő konszolidációs politika gyakran gólemeket kreálva folytatódik anélkül, hogy figyelembe venné országaink tényleges pénzügyi rendszereit, a korlátlanul kiáramló, az egyéneknek, de – kiütésszerű hatásként – a bankoknál is hatalmas adósságok felhalmozását eredményező fogyasztói hiteleket.

Röviden, azt várjuk Európától, hogy vegye a bátorságot a múlt századhoz köthető Stabilitási Paktum felülvizsgálatához. A válságok számának exponenciális arányban való növekedése miatt gyors, és tűzbiztos döntések kellenek. Miután korábban a kis- és közepes vállalkozásokról esett szó, az is fontos, hogy a Tanács egyértelműsítse, a Bizottságnak kötelessége az üzemanyag-költségeket tovább csökkenteni.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Elnök asszony, némi szerénység sohasem árt, még a politikusoknak sem! Eleve egyértelműsítsük, hogy a globális pénzügyi válság tekintetében az Európai Unió intézményei nem mások, mint hatalommal nem rendelkező külső szemlélők, amint az Európai Parlament sem több mint egy hatalom nélküli dumaparti.

Ezért inkább néhány más, felelősségi körünkbe tartozó téma megvitatásával kezdem felszólalásomat. Eredetileg a csúcstalálkozóhoz az írásbeli kérdés és a halódó Lisszaboni Szerződés állt a középpontjában. Vezető eurokraták legutóbbi nyilatkozatai azonban erőteljesen a *déjà vu* érzésével töltenek el. Ehhez példát Wallström biztos szolgált, aki pont ezen a héten fejtette ki, hogy az írásbeli népszavazásnak vajmi kevés köze van magához a Szerződéshez, mert az inkább kötődik etikai kérdésekhez és az adózáshoz. Mindez arra enged következtetni, hogy a Bizottság szemében az írásbeli „nem” tulajdonképpen „igen” volt. A *déjà vu* érzés azért alakult ki bennem, mert ezen európai intézmény tagjai részéről hasonló nyilatkozatok hangzottak el a francia és a holland népszavazást követően is. Az emberek „nemet” mondanak, de az eurokraták „igenet” hallanak ki abból is.

A demokrácia alapjainak ilyenén semmibe vétele, nyilvánvalóan, a mai Európa strukturális jellemzője. Egy bizonyos, fellegekben jár, a néptől elzártan élő európai politikai elit a nép akarata ellenében hoz döntéseket, de teljesen erőtlennek bizonyul valóságos csapások bekövetkeztekor, mint történik ez most is.

Egy további példa: közelmúltbeli felmérések igazolják, hogy a polgároknak a török csatlakozással szembeni ellenállása ma erőteljesebb, mint bármikor korábban. Mit is teszünk azonban mi? Még inkább felgyorsítjuk a csatlakozási tárgyalások folyamatát. A ma megmutatkozó Európa teljesen ellentétes mindazzal, amit demokráciaként leírhatunk. Továbbá, aligha oldhatjuk meg a polgári bizalmatlanság kérdését azzal, ha úgy teszünk, mintha jelentősen hozzájárulnánk a pénzügyi válság kezeléséhez.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Elnök asszony, Miniszter úr, Biztos asszony, üzenetem a Bizottságnak és a Tanácsnak a következő: a pénzügyi válság közepette se feledkezzünk meg a szeptember 1-i rendkívüli tanácsulást követő eseményekről, és különösen a grúzai és fehérorosz kérdéstről!

Grúzia elvesztette a háborút, de meg kell nyernie a békét! Nekiünk mindent meg kell tennünk ennek érdekében! Ez két dolgot jelent: jelentős pénzügyi támogatással elő kell mozdítanunk Grúzia újjáépítését, illetve a demokratikus reformok megszilárdítását!

A kaukázusi válság kezelésében az Európai Unió gyorsabbnak és hatékonyabbnak bizonyult amerikai barátainknál. Fellépésünk következetes, egységes megközelítésen alapult. Köszönet és elismerés jár ezért a francia elnökségnek!

Figyelembe kell vennünk a grúziai válságnak a régió egészére, de az Európai Unióra, magára gyakorolt hatását is. Minden korábbinál fontosabb, hogy – magasabb szinten, a keleti partnerségen keresztül – rendezzük kapcsolatainkat keleti szomszédjainkkal. Erős, demokratikus Grúziára van szükségünk, de Grúziának is szüksége van ránk. Közös európai érdekek munkálnak itt, és ez alatt értem az energiabiztonságot, az alternatív olaj- és földgáz tranzitvezetékek kaukázusi folyosójának megnyitását. Azt várjuk a Bizottságtól és a Tanácstól, hogy garantálják a már működő vezetékhalózatok védelmét, és lépjenek tovább a drámai módon hiányzó, az energiát érintő közös külpolitika kialakítása terén.

Fehéroroszországról szólva, a helyzet enyhén javul, és láthatók a liberalizálás első jelei. A választások nem voltak demokratikusak. Azonban megfontoltan, egy új politikával, a szigorú feltételekre és fokozatos adok-kapok megközelítésre alapozva előirányozhatjuk Fehéroroszország elszigeteltségének feloldását. Itt a következő elemekre gondolok: az európai szomszédság-politika és az emberi jogi eszközök célirányos alkalmazására; a hivatalnokokra kiterjedő vízumkorlátozások szelektív felfüggesztésére; a belépővízumok díjának felére csökkentésére fehérorosz állampolgárok esetében; a politikai párbeszéd helyreállítására; az Európai Unióval kialakított gazdasági kapcsolatok további bővítésének előmozdítására; a civil társadalom, az NGO-k, a nemzeti kisebbségek, és a szabad média, illetve mindazok védelmére, akik erőteljesen kapcsolódnak a fehéroroszországi demokratikus ellenzékhez.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Elnök asszony, a Tanács soros elnöke, Biztos úr, hölgyeim és uraim, az elkövetkező Európai Tanácshoz intézendő üzenetünk – véleményem szerint – kötődjék az európai polgároknak az európai vállalkozásunkba vetett bizalmának helyreállításához és erősítéséhez!

Ez összeköthető azzal, hogy eldöntöttük a gazdasági és monetáris unió létrehozatalát, s ennek az uniónak kiépítése még folytatódik, nem ért véget. Egy hétig, az USA-beli járvány általi fertőzöttség lehetőségének okán, a végtelen pánik vagy a tömeges kivándorlás kockázatával birkóztunk. Ezt a problémát, úgy vélem, megoldottuk. Időben igazoltuk, hogy az európai intézmények működnek, mint alátámasztotta ezt tegnap az Ecofin Tanács esete, vagy ma a kamatlábak összehangolt mérséklése.

Arra van szükségünk, hogy képesek legyünk támogatni termelő kapacitásainkat, és e tekintetben – a közösségi kezdeményezések mellett – példaként említem saját hazámat is, ahol tegnap döntés született egy 30 milliárd eurós alap felállításáról. Hiszen, nekünk a gazdasági tevékenység működését kell előmozdítanunk!

A másik terület, amelyen erősíteniünk kell a bizalmat, az a Lisszaboni Szerződés ratifikációjához kapcsolódik. Lehetőségem volt Martin miniszter úrral beszélni. Ennek során pontosan feltárta a helyzetet. Viszont a kórmeghatározás orvosság nélkül nem ér semmit. Tehát most – a kérdéseket átvizsgálva és átgondolva – ír barátainknak tudniuk kell, hogy ez nem egy másodrendű ügy. Más szavakkal, a szolidaritáson alapuló Unión belül nekünk is sokba kerül, nagyon is sokba kerül, ha a választások előtt nem kerül sor a Lisszaboni Szerződés elfogadására.

A ratifikációs folyamat lezáratlanságának talán egyetlen kedvező eleme az, hogy a figyelem középpontjába állítja az európai választásokat. Fontos azonban, hogy küzdjünk, dolgozzunk a Lisszaboni Szerződésnek az elkövetkező európai választások előtti hatálybalépéséért, hogy az Unió erősebbé, összetartóbbá váljék!

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Elnök asszony, a polgárok a védelem, a stabilitás, és az egység igazolása véget tekintenek most Európára. Egy erős Európa ma minden korábbinál fontosabb. Mindenki egyetért azzal, hogy közbe kellett avatkoznunk, és jó, hogy fellépésünk gyors, határozott volt. De egyben elkerülhetetlen is!

Mindazonáltal vannak fejlemények, amelyeket magam aggasztónak tartok, mivel érzékelek egyfajta ideológiai ihletést a megtett lépések némelyike mögött. E Házban néhányan már a kapitalizmus kimúlását ünnepelték. Azonban a politikusok nem bankárok. A rendkívüli intézkedések képezik az egyik oldalt, de magam azt is észleltem, hogy egyes lépéseink mintha a bankok államosításának lehetőségét sem zárják ki. Igaz, akadnak bankárok, akik semmiképpen sem méltók már bizalmunkra, és akikre aligha bízhatjuk megtakarításainkat.

Tegyük fel azonban önmaguknak a kérdést, hogy rábíznák-e pénzünket a bankárként fellépő politikusokra, mint például Schulz úrra? Én biztos, hogy nem.

A válság nem szülhet alkalmat a szabályok kijátszására, gyengítésére, vagy éppen eltörlésére! A versenypolitika vagy a Stabilitási és Növekedési Paktum rugalmas alkalmazására szólító felhívást rendkívül aggasztónak találok, hiszen pont ezek a szabályok tették Európát erőssé.

Lenne egy külön kérdésem a Bizottsághoz – és mellékesen, igen sajnálom, hogy Barroso úr bizonyára nem találta elég érdekfeszítőnek vitánkat ahhoz, hogy annak végéig maradjon. Ma délután a holland parlament alsóházának vitájában a holland pénzügyminiszter arról szólt, hogy a Fortis és az ABN-AMRO felvásárlása – nemcsak a banké, hanem az azokhoz szervezetenként nem kapcsolódó egységeké, így a biztosítói is – nem nyilvánult állami támogatásnak. Szeretném tehát tudni, hogy a Bizottság miként kezeli majd az elkövetkezőkben az ilyen ügyeket? Hiszen, Kroes biztos múlt hétfőn úgy nyilatkozott, hogy a versenyszabályok és a Stabilitási és Növekedési Paktum továbbra is teljes egészében érvényesülnek. Miként kezeljük az ilyen ügyeket? Mi történik, ha majd kiderül, hogy az állami támogatásra vonatkozó szabályokat megsértették?

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Elnök asszony, egyértelmű, hogy az Európa számára jelentkező legnagyobb kihívást ma a gazdasági válság jelenti. A német politikusoktól és az Európai Bizottság tisztviselőitől érkezett közelmúltbeli ígéretések ellenére a válság kezdi súlyosan érinteni Európát. A kérdés nem az, hogy elér-e bennünket a válság, hanem inkább, hogy mikor. Múlt szombaton az Európai Unió legnagyobb országai egy részének önjelölt vezetői képtelenek voltak e témában bármiféle közös taktikában megállapodni.

Az olyan államok, mint Görögország, Írország és Németország által bejelentett – más uniós tagállamokétól eltérő – letéti garanciák azt példázzák, hogy nyilvánvaló, nincs közös taktika a probléma kezelésére. Amennyiben az elkövetkező EU-csúcstalálkozón nem születik közös stratégia, az igen rossz üzenet lesz az EU tagállamai polgárai számára. Hiszen pontosan válságok idején van leginkább szüksége az uniós lakosságnak arra, hogy érezze, az EU szükség esetén készen áll a beavatkozásra, és nemcsak akkor mutatja meg magát, ha jó idők járnak, hanem gondok esetén is.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, sajnálatos, hogy a Bizottság elnöke már távozott. Az Elnök azt mondta – ezt lejegyeztem –, hogy még nem rendelkezünk az európai választ megengedő szabályokkal. Ebben neki teljesen igaza van, és Berès asszony elmagyarázta ennek miértjét is: mert a területért felelős biztos, McCreevy úr, akár mintha nem is lett volna az elmúlt négy évre vonatkozóan. A biztos folyamatosan figyelmen kívül hagyta a Parlament – legalább 10 különböző jelentésben megfogalmazott – javaslatait. Ez a valóság, tehát nem a neoliberalizmus, hanem a pénzpiacokért felelős biztos révén Dublinból és Londonból érkező távirányítás. Ha a Bizottság elnökének lenne valamiféle tartása, akkor elvenné ezt a portfóliót McCreevey úrtól, és átadná Almunia úrnak, akihez tartozik. Neki azonban ehhez nincs bátorsága. Miközben az emberek úgy beszélnek itt, mintha a „nulladik óra” éppen most kezdődne. Nem tehetek mást, mint hitetlenkedve csóválom a fejemet amiatt, hogy a Bizottság elnöke mit is tett. Aligha lesz képes egykönnyen lemosni magáról a felelősséget!

Nyomatékkal mondom ezt, mert nem ülhetünk csendben, tétlenül! Gyorsan kell cselekednünk! A kibocsátó bankok már léptek. A pénzügyminiszterek már léptek. Minderre szükség is volt, mert a válság kiterjedése már elérte azt a szintet, amelyetől az elmúlt években olyannyira féltünk.

Hol van Kroes asszony? Süket dumát vág le versenyjogi szabályaival, és közben a még működő bankok biztonságát is veszélyezteti. Határidőket szab, helyett, hogy feltenné a kérdést, vajon képes-e Írország hazai termékének 200 százalékat szétosztani pusztán az ír polgárok és a jövőbeni kölcsönök garanciájaként? Ki szólt erről egyetlen szót is?

Amennyiben a Bizottságnak nincs bátorsága az európai felügyeleti hatóság kérdésében javaslatokkal előállni – mert ezzel a tagállamok akaratával menne szembe – akkor minden összeomlik. Amennyiben egy európai szolidaritási alap felállításra már a szabályok összehangolása előtt sor kerülne, akkor ez egyértelműen a szocializmus megvalósulásával érne fel.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Elnök asszony, Langen urat hallgatva az ember már hajlamos lenne azt gondolni, itt a nagykoalíció, ugyanis egyetértek azzal, amit mondott.

A grúziai válság, a pénzügyi válság, az energiaárak okozta válság – minden egy erős Európáért kiált! Az Alkotmányügyi Bizottság elnökeként tehát, örömmel tölt el, hogy az Európa-elleneseken kívül mindenki támogatásáról biztosította a Reformszerződés gyors ratifikációját. Köszönöm a francia elnökség e kérdésben

tanúsított állhatatos magatartását. Az ügy nem odázható el a végtelenségig, és azt várom a jövő heti csúcstalálkozótól, hogy egyértelmű jelzést ad, és menetrendet határoz meg a ratifikáció lezárására.

Svédország és a Cseh Köztársaság az év vége előtt ratifikálja a Szerződést. Nem adtam még fel a reményt, hogy az európai választások előtt megvalósulhat a ratifikáció Írországon is. Hétfőn, Micheál Martin, Írország külügyminisztere kijelentette Bizottságom előtt, hogy módosulás következett be Írországon az emberek tudatában, és az írek most elismerik az Unió értékeit. A politikában hat hónap nagyon hosszú idő lehet!

Második témám: azt is el kell magyarázni polgárainknak, hogy miért van szükségünk az Unióra. Örülök, hogy a csúcstalálkozón közös politikai nyilatkozatot fogadunk el az EU kommunikációs stratégiájáról. Szeretnék itt köszönetet mondani a francia elnökségnek, amelynek sikerült mindhárom intézményt összekapcsolnia. Ezt hasznosítanunk kell az írországi népszavazás, és az európai választások során is. Az EU nem gondoknak az előidézője, hanem sok problémának a megoldója. Ezt egyértelműsíteni kell az EU-n kívül!

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, Európa nem védte meg az embereket a pénzügyi machinációktól. Még a New York Times is felidézte Ezra Pound profetikus szavait, miszerint „uzsora miatt nincs senkinek jó-kőháza”. Ma, a FED és az USA államkincstára a kamatok csökkentésével próbál tüneti kezelést alkalmazni. Elsődlegesen a hitelekhez való könnyű hozzájutás volt az az eszköz, amely a spekulatív buborékot létrehozta.

1933-ban, chicagói közgazdászok egy csoportja a pénznyomtatás kizárólagos állami monopóliumának helyreállítása tervével állt elő, megtiltva, hogy a bankok hamis pénzeket nyomjanak, és kötelezővé téve a 100 százalékos tartalék képzését. Ezzel a részleges hitelekkel való visszaélés lehetetlenné vált, és véget értek azok a pénzügyi ügyeskedések, amelyek az átlagembert tönkre tették, a megtakarítók érdekeit sértették, és megbénították a realgazdaságot.

A Nobel-díjas Maurice Allais mindenkor nyíltan bírálta az európai pénzügyi szektor egyes köreinek pénzügyi gnómjai által oly szeretett innovatív pénzgazdálkodást, az értékpapírosítást, a derivatív eszközöket és a fedezeti befektetési alapokat. Amint azt magunk is tesszük egy ideje, teljes joggal szólít fel a derivatívák betiltására. Fogadjuk el a chicagói tervet, az Allais-tervet: tartsuk fenn a pénzteremtést a kormányoknak!

Elég abból, hogy Európa nem tudja, mit kell tennie! Még a pápa is figyelmeztetett arra, hogy a gazdagság nem jelent semmit!

Tunne Kelam (PPE-DE). - Elnök asszony, a Tanácsnak le kell vonnia a következtetéseket Grúzia megtámadásából! Az ilyen agressziók megismétlődésének elkerülése érdekében az Uniónak igazolnia kell, hogy a „hatalom jogot teremt” elv érvényesítése teljes mértékben károsnak bizonyul az agresszor számára. Egy szuverén állam megtámadásával Oroszország, a Biztonsági Tanács tagja, aláásta nemcsak a regionális, de a nemzetközi biztonság és stabilitás paradigmáját is. Amennyiben nem szabunk határt, az út nyitottnak mutatkozik az erőfitogtatás további alkalmazásához Ukrajna, Moldova és mások irányában is.

Ma egy hatékonyabb keleti partnerségre, egy erős és demokratikus Grúziára van szükségünk. Sajnálatos, hogy még mielőtt Oroszország teljesítené kötelezettségeit, egyes, Moszkvába látogató szocialista vezetők kinyilvánították, hogy az EU-nak és Oroszországnak minden korábbinál nagyobb szüksége van egymásra, illetve Oroszországnak és az Uniónak együtt kell működnie a meggyengült USA által keltett – lehetséges – biztonsági szakadék áthidalásában. Úgy tűnik, veszélyes zavar támadt arra vonatkozóan, hogy kik is valóságos szövetségeseink, és ki is érdekelt igazán Európa meggyengítésében és megosztásában.

Végül, az Unió adjon választ az orosz útlevelek külföldi elterjesztésére. Ezzel ugyanis – a Medvegyev-doktrína szellemében – mesterségesen képeznek új orosz állampolgárokat, és alapoznak meg ezáltal egy új nemzetközi válságócot. Legyen válaszuk az, hogy megtagadjuk a vízumot az ilyen új orosz állampolgároktól, különösen az új orosz protektorátusok vezetőitől! Végül, a grúzok és ukránok számára teremtsünk gyorsan, a korábbiaknál nagylelkűbb, az orosz állampolgároknak biztosítottnál kedvezőbb vízum-feltételeket!

Proinsias De Rossa (PSE). - Elnök asszony, úgy gondolom, hogy előbb, mint utóbb, az ír kormánynak fel kell számolnia a Lisszabonba menetelt akadályozó úttorlaszt, s közben meg kell őriznie Írország teljes jogú tagságát, szemben az opt-out megoldások révén keletkező „leértékelt” részleges különállással.

Európa globális megerősítéséhez és a polgárok aggodalmainak hatékony megválaszolásához most minden korábbinál nagyobb szükségünk van Lisszabonra. A pénzügyi válság nem más, mint a piacok újabb lefagyása. Erre azért kerülhetett ismét sor, mert a kormányok többsége bedőlt a tündérmeséknek, hogy a globális piacok szabályozzák önmagukat, és képtelen volt demokratikus felügyeletet gyakorolni a piacok felett.

Az euró példát szolgáltat arra, mit is képes Európa elérni, ha komolyan veszi a szuverenitás megosztását. Bizonyos, hogy amennyiben Írország az ír font fenntartása mellett döntött volna, mára eltűnt volna, nyom nélkül elsüllyed.

Barroso elnök jelezte, hogy csekély együttműködést tapasztalt a tagállamok részéről a válságra való összehangolt válasz kialakításakor. Hallgat azonban arról, hogy McCreevey biztos folyamatosan ellenállt az újra-szabályozásnak. McCreevey biztos képtelen feladni neoliberais ideológiáját, és aggódom amiatt, hogy ő is tagja annak a háromtagú testületnek, amelyet Barroso elnök felállítani készül.

Felvethetek még egy utolsó kérdést? Javasolom, hogy Farage úr mai, parlamenti felszólalását tegyük fel a weboldalunkra, mert hiszem azt, hogy minél több ír polgár hallja meg mit is mond ő Írországról és Európáról, nagy valószínűséggel annál többen szavaznak „igennek” az Európai Unióra.

Cornelis Visser (PPE-DE). – (NL) Elnök asszony, a kérdés az, hogy a pénzügyi válság egy erőteljesebb európai integrálódást mozdít elő, vagy ennek ellentéte valósul meg? Nézetem szerint, egy ilyen horderejű válság kizárólag európai szinten kezelhető, és ez szükségszerűen az európai integráció erősödését hozza magával. Ehhez azonban, megfelelő vezetés kell, és nemcsak a tagállamokban, hanem – feltétlenül – a Bizottságban is. Eddig a pénzügyi válságra elsődlegesen a tagállamok válaszoltak, és ezt, mint ami például a Fortis-válság esetében is történt, magam támogatom. Közben azonban a Bizottság hallgatott.

Véleményem az, hogy a pénzügyi válságot az elmúlt évek gyors pénzpiaci újításai robbantották ki. A banki eszközöket úgy formálták, hogy lehetővé váljék gyors nyereség elérése, igaz, nagy kockázatok mellett. E kockázatok azonban nélkülözték az átláthatóságot, és egyes esetekben ez még ma is így van. A szakértők számára rendkívül bonyolult megfelelő becslések összeállítása, és így az is, hogy felmérjék az új pénzügyi eszközök valós értékét.

A Bizottságnak most a pénzügyi eszközök átláthatóságát, és a bankok irányításának javítását erősítő intézkedésekkel kell előállnia. Olyan intézkedések is kellenek, amelyek erősítik a felügyeletet, illetve a Bizottságnak olyan javaslatokkal kell élnie, amelyek felerősítik az együttműködést a központi bankok között, illetve más felügyeleti szervekkel. A Parlament a Lámfalussy-jelentésről és a pénzügyi szektor majdani felügyeli rendszeréről szóló, elkövetkezőkben megvitandó jelentésében fejt ki véleményét.

Mellékesen jegyzem meg, igen sajnálom, hogy egy ilyen fontos kérdésben az Európai Parlament szocialista frakciója tartózkodott a bizottsági szavazásnál. Azon gondolkodom, hogy megteszi-e ezt holnap is? A válság megmutatja Európa jelentőségét. Amennyiben e kérdésben az európai szervek önállóan lépnek fel, annak csak az állami támogatások emelkedése, a külföldi megtakarítókkal, partnerekkel és beruházókkal szembeni diszkrimináció lehet a következménye. Csupán Európa képes egységes választ adni a válságra. Ezért is kell a Bizottságnak a vezető szerepet felvállalnia. Már ma!

József Pinior (PSE). – (PL) Elnök asszony, amiként a kaukázusi helyzet e nyáron új geopolitikai kihívások elé állította az Európai Uniót, úgy a globális piacokon ma lezajló pénzügyi válság is a világgazdasághoz kötődő olyan kihívást jelent, amellyel az Európai Uniónak foglalkoznia kell. Mindenki elfogadja, hogy most összehangolt európai választ kell adnunk ezekre a kihívásokra. Miként is valósíthatjuk ezt meg azonban, a Lisszaboni Szerződés nélkül? Sehogy! Ezért is alapvetően fontos a Lisszaboni Szerződés ratifikálása! Ez, Európa számára a „lenni vagy nem lenni” kérdése, ettől függ az Unió komoly válasza napjaink globális rendszerében. Barroso elnök panaszkodott, hogy az uniós intézmények és az Európai Bizottság nincsenek kellően képviselve a globális pénzügyi struktúrában. Ez újabb igazolás arra, hogy a Lisszaboni Szerződést a lehető leghamarabb ratifikálni kell azokban az országokban, ahol ez még nem történt meg.

Egy másik, felvetni kívánt kérdésem ahhoz kapcsolódik, hogy a piac addig jó, ameddig szabályozott. Az a jó kapitalista piac, amely a humán tényezőre is tekintettel van. Ez alapvető kérdés. Ez volt, végül is, Európa válasza a 20. század elejének válságára. Európa erejét pontosan ezen okok miatt fejlesztette ki.

Végül még egy felvetés: mentsük meg a lengyel hajóépítő-ipart! A Bizottsághoz fordulok ez ügyben: mi hasznunk lehet abból, ha a jelenlegi válság közepette még 100 ezer munkanélkülink lesz?

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Elnök asszony, napjaink központi kérdésének a pénzügyi válság leküzdése tekinthető, miközben a pénzügyi válsággal járó legfőbb fenyegetést a gazdasági visszaesés jelenti. Korántsem elegendő csak a pénzügyekkel foglalkozni, hiszen végül is mindig a gazdasági versenyképességhez, a növekedéshez, és a foglalkoztatáshoz lyukadunk ki. Rossz jogszabályi megoldásoknak az éghajlat- és energiacsomag részeként való elfogadása, csak ronthatja a pénzügyi válságból történő kilábalás esélyeit. Lépéseink meghatározó elve: 2020-ra az üvegházhatású gázok kibocsátásának 20%-kal csökkennie kell. A

Tanács soros elnöke az éghajlatváltozási- és energiacsomag kapcsán rugalmasságról tett említést, valamint arról az egyensúlyról, amelyet e csomag elfogadásakor fenn kell tartani. Mit is jelent ez? Annak képességét kell jelentenie, hogy a csomagot formálni tudjuk, és feltétlenül jelentse azt, hogy azt adaptálni tudjuk a kibocsátáskereskedelmi rendszerhez, a jelenlegi rendszerhez, miután a mai helyzet teljesen eltér attól, ami egy évvel, hat hónappal, vagy akár csak két hónappal ezelőtt is volt.

Ez a cél – a kibocsátás csökkentése – különféle módszerekkel érhető el. Ismerjük a kibocsátáskereskedelmi irányelv kapcsán az Európai Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottságában tegnap megtartott szavazás eredményeit. Figyelembe vettük azokat. Ami most ránk vár, az egy igen nehéz háromoldalú tárgyalás, mivel az elfogadandó rendelkezésnél számos fenntartás érvényesül.

A Parlamentben nem állt rendelkezésünkre elegendő idő, hogy a kibocsátáskereskedelmi irányelvhez kapcsolódó összes problémát megvitassuk. Ezért arra kérem a francia elnökséget és az Európai Bizottságot, hogy a kisebbség következtetéseit és módosításait is tartsa szem előtt, annak ellenére, hogy e módosítások némelyike elbukott az európai parlamenti bizottság többségi szavazásakor. Amennyiben jó megoldást akarunk, akkor a józan észhez kell igazodnunk, no meg az állandóan változó, és a gazdasági előrejelzések alapján folyamatosan romló helyzethez.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Elnök asszony, Biztos úr, hölgyeim és uraim, annak kifejtésével kezdem, hogy rendkívül kiábrándítóan tartom, hogy mindig egy válságnak kell bekövetkeznie ahhoz, hogy érvényesüljön körünkben az eltökéltség, ráleljünk a helyes szavakra, a közös álláspontok és az európai válaszok felleléséhez szükséges dinamizmusra. Európa fellépése és az európai szabályozás elengedhetetlen eleme a megoldásnak. Azok nem pusztán a válságra adott választ jelentik, de szükségesek globalizálódott világunk válságainak megelőzéséhez is.

Rövid és hosszú távú intézkedésekre egyaránt szükségünk van. E válságok jelzik, mennyire függünk egymástól, napjainkban mennyire globális, mennyire egymással összefonódott is a pénzvilág. Itt van velem az Európai Parlament 2002 óta felvetett kéréseinek gyűjteménye, amelynek csak töredékére választott a Bizottság, és amelyek közül jó néhányat a bennünket az európai megoldások felkutatásában gátló tagállamok hiúsítottak meg.

Hölgyeim és uraim, törvényhozási javaslatok kellenek az európai felügyelettel kapcsolatban, tőkére a kintlévőségek kezelésére, a minősítő ügynökségekre, a hitelek megadására, a válságkezelési modellekre, és a beruházások bármely formájának minimális szabályozására vonatkozóan.

Ugyanezzel a lendülettel azt is kiemelem, hogy a pénzpiacok válságát nem szabad aránytalan túlszabályozásra felhasználni. A kérdés nem a piac elítélése, az államosítás követelése. A kérdés tárgya a lehető legszélesebb piacok kialakítása, a globális világhoz igazodó mértékű szabályozás alkalmazása. Kivétel nélkül mindenkinek szüksége van szabályozásra, de a szabályozásnak arányban kell állnia a kockázattal, és igazodnia kell az adott eszközhöz. Erre vonatkozik kérésem, és remélem, a Tanács teljesíti azt!

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök asszony, az Európai Tanács jövő heti csúcstalálkozóján semmi új nem várható Brian Cowan miniszterelnöktől a Lisszaboni Szerződéshez kapcsolható jelenlegi, írországi patthelyzettel összefüggésben. Inkább hasonló felszólalást várhatunk tőle, mint amilyent kollégája, Micheál Martin miniszter tett hétfőn, az Európai Parlament Alkotmányügyi Bizottsága előtt, ahol pusztán az eredmények elemzésébe avatott be bennünket. Egészen az Európai Tanács decemberi üléséig, semmiféle konkrét javaslatra nem számíthatunk, de akkor – várhatóan – egy világos útiterv kerül felvázolásra.

Az útiterv kialakítását elősegítendő, szeretném ismertetni elgondolásaimat a hogyan tovább kapcsolatban. Először is, annak érdekében, hogy az ír választók körében megfelelő konzultációk folyhassanak, véleményem szerint legalább 12 hónapig nem szabad újabb népszavazást tartani. A második népszavazást jövő év őszére, esetleg októberre lehet kitűzni. Ez azt jelenti, hogy a parlamenti választásokra a Nizzai Szerződéssel összhangban kell sort keríteni, de úgy vélem, ez két rossz közül még mindig a jobbik választása.

Ami a második népszavazás jellegét illeti, egy kibővített írországi népszavazást javaslok a Lisszaboni Szerződésről, melynek során alkotmányos népszavazás döntene a Lisszaboni Szerződés igenléséről vagy elutasításáról, majd ugyanazon a napon konzultációs jellegű népszavazások foglalkoznának az olyan kulcsfontosságú csatlakozni vagy kimaradni kérdésekkel, mint amilyen az EU Alapjogi Chartája, vagy az Európai Biztonság- és Védelempolitika is.

Amennyiben a kibővített népszavazáson az ír szavazók az utóbbi két terület bármelyikén az kimaradás lehetőséget választanák, akkor az ír kormány külön megállapodásra törekedne az Európai Tanáccsal, amelyet

mind a 27 tagállam aláírhatja. Ez az eljárás hasonló volna az Edinburgh-i Megállapodásnál alkalmazott precedenshez, amelyet a dánok kértek a Tanács 1992 decemberi ülésén, és amely négy mentességet biztosított Dániának a Maastrichti Szerződéssel összefüggésben. Ez lehetővé tette számukra a teljes Szerződés aláírását.

E terv révén a Lisszaboni Szerződést már ratifikáló tagállamoknak e lépést nem kellene megismételniük. Ugyanakkor a kibővített népszavazás lehetővé tenné, hogy az ír szavazók meghatározzák saját, az Európai Unión belül eljátszani kívánt szerepüket.

ELNÖKÖL: DOS SANTOS ÚR

Alelnök

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Elnök úr, három ponttal kezdeném. Oroszországgal összefüggésben egyidejűleg kell alkalmaznunk a nyíltság és határozottság politikáját. Sohase fogadjuk el azt az orosz igényt, hogy érdekeik vannak harmadik országokban, legyenek bár ezek „külföldön, de közelben”, vagy igen távol. Ez az elkövetkező években alapvető jelentőséggel bír majd.

Másodszor, a költségvetés átvizsgálásakor célozzuk meg az európai agrárium felnyitását és deregulációját, ezzel teremtve Európában, de a világ más részein is lehetőségeket az mezőgazdasági termelők számára, igaz, mérsékelt támogatás mellett. Ennek során tartsuk szem előtt azt, hogy a globális, működőképes mezőgazdasági piacok feleljenek meg az új globális élelmezési követelményeknek.

Harmadszor, az éghajlatváltozást érintő első lépéseinket – a pénzügyi válság ellenére – már most meg kell tennünk, hogy hasznunkra váljon e hosszú távú folyamat. Így vehetjük fel a küzdelmet az éghajlatváltozással és készülhetünk fel az azzal együtt járó egyéb változásokra.

A mai nap folyamán tárgyalt pénzügyi válságról szólva, a felszólalók közül sokan elfelejtik, hogy egy hosszú folyamat végére értünk. Egy olyan folyamat végére, amely egyedülálló az emberiség történetében, ugyanis a globális növekedés korábban sohasem látott felvirágzást hozott magával. Ennek az útnak a végére értünk. Erről egy szót sem hallottam ma Schulz úrtól. Természetesen vannak gondjaink, de azok nemcsak a piacot érintik. Senki sem állíthatja, hogy az amerikai alapkamatláb alatti kölcsön-kamatok a piaci erőknél tudhatók be. Azok a markáns politikai beavatkozásnak köszönhetik létüket.

Most arra van szükségünk, hogy a korszerű piacokon az ott most uralkodó feltételekkel összhangban garantáljuk az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot, és a felügyeletet. Európai és globális piacokról van szó, és nekünk azt kell biztosítanunk, hogy megfeleljünk a pénzpiaci realitásoknak. Ennek teljesülése esetén tudjuk pozitívan kezelni a reálgazdaság fejlesztésének kérdését.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - (FI) Elnök úr, bozotttűzként terjedő bizonytalanság jellemzi világunkat. Ez különösen igaz a napjainkra – valamennyi gazdasági szektor közül – leginkább globalizálódott pénzpiacokra. A felelőtlenség, a túlbuzgóság, és a szabályozottságnak a világ egy részén jelentkező hiánya, valószínűsíthetően, mindenütt súlyosan érinti az átlagfogyasztót. Magam is üdvözlöm a Bizottság kezdeményezését egy, az intézményen belül a pénzügyi válsággal foglalkozó állandó munkacsoport felállítására vonatkozóan. Amint a Bizottság elnöke, Barroso úr kifejtette, sokkalta többet tudunk tenni, és sokkal többet kell tennünk.

Úgy gondolom azonban, hogy a Bizottságra túlzottan nagy felelősséget hárítunk. A felelősséget pedig egyértelműen el kell határolni. Az Európai Központi Bank dolga, hogy gondoskodik az áruk és a pénz értékének stabilitásáról. Az EKB eddig hatékonyan lépett fel a válság enyhítése érdekében. Napjaink összehangolt kamatcsökkentési lépései ezt jól mutatják. Másrészt, a közösségi intézmények – az Európai Bizottság és az Európai Parlament – felelősek annak biztosításáért, hogy az egységes piac nyitott maradjon, a jogszabályok érvényesüljenek. A piaci szereplőktől elvárt, hogy kövessék a törvényeket, tartsák kordában kockázataikat, és elfogadható megoldások kidolgozására bátorítsák a nekik tartozó háztartásokat. A pénzügyi csoportoknál elfogadhatatlan, hogy csak saját ügyeikkel foglalkozzanak. Szélesebb társadalmi felelősséget is fel kell vállalniuk. A legfőbb felelősség azonban a pénzügyminisztereket terheli, mert a növekedés és a válságkezelés eszközeinek többsége felett ők rendelkeznek, és nem az EKB, vagy éppen az európai törvényhozók és piaci szereplők.

A pénzügyminiszterek már tettek kezdeményező lépéseket. 2007 októberében világosabb szabályokat hoztak a pénzpiaci válság megelőzése érdekében. Tekintve azonban, hogy e feladat milyen hosszú időtávra is nyúlik ki, a tegnapi Ecofin-ülésen elfogadott 13 pontos lista igen szánalmasnak tűnik. Nem vagyok a javaslatok ellen, de az akcióprogramot nem tartom kielégítőnek. Önmagában persze a cselekvés nem elegendő: a helyes lépést kell megtennünk. Ennél is fontosabb azonban, hogy tudjuk, miként tartóztathatjuk meg

magunkat a cselekvéstől, ha a törvénykezéssel éppen nem a gondok orvoslását segítjük elő. Nem adhatunk teret a populista nyomásnak!

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Köszönöm, elnök úr! Elnézést kérek a tolmácsoktól, de fejből beszélek. Kulcsszavak: szolidaritás, felelősség, biztonság. Mindig ezt hangoztatjuk, hogy a szolidaritás most a pénzügyi válságban különösen lényeges, hiszen mi, én például egy olyan országból jövök, amelyik tele van leánybankokkal, leányvállalatokkal, tehát nagyon lényeges az, hogy egy ilyen kulcshelyzetben hogyan reagál az anyavállalat és annak a felügyelete arra a problémára, amivel szembenézünk.

Egyébként a szolidaritásra azt kell, hogy mondjam, hogy ha öt évvel az Európai Gazdasági Közösség létrehozása után megcsináltatok a Közös Agrárpolitikát, most azért négy vagy öt évvel a bővítés után meg lehetne csinálni a Közös Energiabiztonság-politikát is. Örülök, amit a miniszter úr mondott, az nagyon szép volt, csak valósítsák is meg. De amit én még elmondanék, az a letétek ügye, és itt is a szolidaritásról van szó. Ez egy olyan lehetőség, amikor tudjuk a közép-európai országokban az Európai Unió pozitív képét is mutatni, hogy ha nem egymás mögé megyünk, hanem együtt azt mondjuk, hogy igenis válság esetén a teljes lakossági letétre adjunk garanciát. Fél évig, egy évig, határozzuk meg, és minél gyorsabban emeljük föl az alapösszegeket is, hiszen itt olyan emberekről van szó, és olyan kínos egyensúlyi helyzetekről, amit meg kell mentenünk nagyon gyorsan. Nem hiszem, hogy ez olyan nagyon hosszú problémákat okozna.

A másik kérdés a szolidaritás és a kiszolgáltatottságunk. Pontosan a felügyelet viszonyára vonatkozik, ami a következő pont lesz. Én értem azt, hogy mi kollégiumokat akarunk létrehozni, mégis azt tartanám fontosnak, hogy valamilyen központi felügyelet felé haladjunk úgy, mint a versenypolitikában az Európai Unió Bizottságánál, vagy az EKB-nál helyezünk el – az Európai Központi Banknál – valamiféle központi dolgot, ugyanis nagyon nehéz azt átlátni, hogy egy kollégiumi rendszerben hogyan tudjuk a bizalmat egymás iránt megteremteni. Köszönöm szépen!

John Purvis (PPE-DE). - Elnök úr, azt szeretném Önnek, Jouyet úrnak és Almunia úrnak mondani, hogy a bankközi piacok helyreállítása alapvető fontossággal bír. Hogy ezt elérjük, ahhoz a legbiztosabb eszköz az általános bankközi letétekre adott teljes körű állami garanciák megadása, amint azt Írország és Dánia belső piacaiakon már megtették.

Kétségtől, a függő kötelezettségek mértéke hatalmas, de ha a bankközi piac működése ismét beindul, és a bankok felhagynak a tőkefelhalmozással, ismét kölcsönöznek majd a gazdasági szereplőknek, a magánszemélyeknek és a háztartásoknak, a bankközi kamatok pedig visszaállnak a normális szintre. Teljesen biztos, hogy így a garanciák igénybevételére nem kerül sor.

Egyetértek Jouyet úrral, hogy ezt globális szinten kell megvalósítanunk. Amint mondta, az IMF számára testreszabott feladat e lépés összehangolása, és csak egy ilyen – globálisan kivitelezett – bátor lépéssel olthatjuk ki a válság tűzét, éleszthetjük fel a bizalom lángját.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) A legfontosabb tennivaló – és egyetértek a francia elnökséggel – a Lisszaboni Szerződés életbe léptetése, és Írországnak valamiféle megoldást kell találnia. Ami a pénzügyi zavarokat illeti, emlékeztetném a Parlamentet, hogy Gyurcsány Ferenc magyar miniszterelnök 2008. februárban javasolta egy egységes európai pénzügyi felügyelet és egy egységes felügyeleti szabálykönyv kialakítását, tekintettel a nemzetközi pénzügyi piacok zavaraira. Sajnos, a tanács márciusi ülésén ez nem kapott többséget. Úgy gondolom, hogy erre a javaslatra vissza kell térni a következő ülésen. A magyar miniszterelnök ezt újra javasolni fogja, mert enélkül – egy európai pénzügyi felügyelet nélkül – újra és újra ismétlődni fognak a globális zavarok. Kérem a francia elnökséget és a többi tagállamot, hogy támogassa, mert mindannyiunk közös érdeke ennek megoldása.

Marios Matsakis (ALDE). - Elnök úr, az amerikai bankszektor nagy kutyái, Európa hasonlóan nagy kutyáival együtt, az elmúlt években a csalások, sikkasztások és a korrupció orgiáját élték a közemberek rovására. A központi bankokhoz mérhető intézmények, a pénzügyminiszterek, és az uniós biztosok, akiknek feladata lett volna a polgárok védelme, lényegében semmit sem tettek előbbiek megállítása érdekében.

Bűnös hallgatásuk, hanyagságuk, a bűnösöket fedező magatartásuk után, ezeknek a szervezeteknek még van mersze az adófizetők pénzét úgy felhasználni, hogy ezek a dagadt kandúrok még gazdagabbak legyenek. Ez felháborító, botrányos, és szégyenletes! Ez nem igazság! Akik a globális gazdasági katasztrófaért felelősek, és akik fedezték őket, azoknak a tulajdonát el kell kobozni, őket börtönbe kell küldeni. Ez az, amit igazságnak nevezhetünk, és ez az az igazságszolgáltatás, amelyről az Uniónak szólnia kell! Ez a meztelen igazság az uniós polgárok gondolkodását illetően!

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Elnök úr, elsőként is egy kérdés a Tanácshoz: mi történt a francia elnökség által javasolt magas szintű Grúzia-konferenciával, és a jelenlegi elnökség miként tervezi megvédeni Grúzia területi integritását, amikor a két szeparatista régiót, Abháziát és Dél-Osszétit egy másik állam elismert? Szégyen, hogy Barroso úr nincs itt, mert beszéde nélkülözte a meggyőző erőt! Talán mert maga sincs meggyőződve javaslatai hasznosságáról! Úgy hiszem, a pénzügyi és a gazdasági helyzet sokkalta súlyosabb, mint ahogy ő leírta. Szerintem, az interneten keresztül ma is mindenki megtapasztalhatja, hogy minden beavatkozás ellenére a tőzsdék összeomlása folytatódik. Én ezt a tényt a fennálló rendszer tényleges szétbomlásának tekintem. Egy olyan, végtelenül korhadt és becsődölt rendszer széthullásának, amely rendszer a földterületek teljes kizsákmányolását eredményezte, amely fuldoklik az üvegházhatású gázok kibocsátásától, amely Délen, de városainkban és településeinkben is alulfejlettséget idézett elő.

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Elnök úr, a mai válság közepette a fenyegetett gazdasági szektoroknak nyújtott állami támogatások kérdésével foglalkozunk. A német Hypo 50 milliárd eurós mentőövet kapott, a brit Bradford & Bingley 35 milliárd eurót, míg a Fortis megmentése 11 milliárdba került. Az Európai Központi Bank eközben további 120 milliárdot pumpált a bankletétekbe, hogy fenntartsa a bankok likviditását.

Eközben, Kroes biztos asszony, három lengyel hajógyár ügyében, politikai válságot robbant ki félmilliárdos – hangsúlyozom, félmilliárdos – állami támogatás visszafizetése kapcsán. Nagyon érdekelne, miként próbálná a Bizottság a lengyeleket meggyőzni egy olyan helyzetről, amelyben eurók száz-milliárdjai áramlanak a „rég” Európába, de tiltott félmilliárd euró átutalása annak a három hajógyárnak, amely csődöt jelenthet a Bizottság fellépése miatt? Javaslom, tartsuk ezt is észben akkor is, amikor az elkövetkező tanácsülés során a pénzügyi szektornak nyújtott újabb készpénz-injekciók kérdése napirendre kerül!

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, egy francia miniszterelnök, Édouard Balladur, azt nyilatkozta egyszer, hogy a teljes piacsabadság a dzsungel törvényeivel egyenértékű. Hozzáfűzte még, hogy társadalmunk, demokráciánk, és intézményeink nem tűrhetik, hogy a dzsungel uralkodjék fölöttünk. Ennek ellenére, most a dzsungelben találjuk magunkat, és fizetjük az árát az egykor az Egyesült Államokban uralkodó, teljes piaci szabadságnak.

Tekintve, hogy minden egyes ténylegesen befektetett dollár ellenében az amerikai bankok 32 dollárt kölcsönöztek – miközben az európai bankoknál ez rongyos 12 dollár volt – felismerhetővé válik az amerikai bankpiacokat uraló felelőtlenség. Félek attól, hogy sem Paulson úr, sem az amerikai kormány intézkedései nem emelik ki a világot ebből a válságból. A jövőt tekintve, úgy vélem, mostantól fogva szigorú szabályozást kell alkalmazni.

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Elnök úr, a Tanács soros elnöke, Almunia biztos úr, tisztelt képviselőtársak, az elmúlt néhány évben akadtak kiemelkedő vezetők, főként szocialisták, akik a világ pénzügyi rendszerének reformja, egyfajta, a globalizációs kihívásoknak megfelelni képes utó-Bretton Woods mellett érveltek. Sajnos, semmi sem történt.

Ezért is üdvözlöm Sarkozy elnök, a francia elnökség, és más európai vezetők legutóbbi kiállását egy ilyen reform megvalósításának szükségessége mellett. Örömmel hallgattam ma az Európai Bizottság elnökének, Barroso úrnak a szavait, miszerint a jelenlegi válságnál és Európánál is távolabbra kell tekintenünk.

Javaslom tehát, Barroso úr, hogy az Európai Unió és az Európai Bizottság, a többi olyan kiemelkedő szereplővel együtt, mint amilyen az Egyesült Államok, Kína, vagy Japán, világosan kötelezze el magát a világ pénzügyi rendszerének reformja mellett annak érdekében, hogy az emberiség megfelelő eszközökkel rendelkezék a globalizáció pénzügyi kérdéseinek menedzseléséhez.

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök úr, Biztos urak, hölgyeim és uraim, miután már korábban is kaptam szót, most rövid leszek.

A pénzügyi válság kezelését illetően, igen sajnálom, hogy az én jelenlétem nem elegendő Berès asszonynak, de örülök, hogy elégedett Almunia úr láttán. Komolyabbra fogva, mindenekelőtt Berès asszony, Karas úr, és Kauppi asszony felszólalásai azt igazolják, hogy – amint ez már elhangzott – szükségünk van arra, hogy garantáljuk az asztalon fekvő, a felügyelet, a szabályozás és a számviteli szabályok átalakítása kérdéseit minden részletre kiterjedően vizsgáló bizottsági javaslatok hatékony adaptálását.

A mostani rendelkezések kiigazítása tekintetében ez a jelenlegi helyzet által megkövetelt szabályok bevezetéseként, és nem valami túlszabályozásként fogható fel. Amint arra már utaltunk, itt Európából többre van szükség, és szabályainkat a pénzügyi intézmények kölcsönös függőségéhez, a gazdaság finanszírozását

meghatározó szabályaink közti interdependenciához kell igazítani. E tekintetben, nagyon gyorsan nagyobb sebességre kell kapcsolnunk, vissza kell nyernünk a pár évvel ezelőtt bennünket jellemző lendületet, hogy – habár Önök erről még vitát folytatnak – a Lámfalussy úr által elvégzett munka keretében véglegesítsük a szervezeti struktúráját.

A megfelelő szerep felvállalásához a Bizottság számára is fontos, hogy megfelelő hatáskörökhöz jusson. A Bizottság teljes joggal ragaszkodik ehhez! Logikusan kell gondolkodnunk! Amennyiben az erőteljesebb integrációt szorgalmazzuk, ha a tapasztalataink szerint másoknál megfelelőnek bizonyult megoldások végrehajtását akarjuk, akkor olyan szervezetet kell létrehoznunk, amely képes választ adni a számunkra jelentkező pénzügyi kihívásokra. S határozottan kell lépünk! Mint kifejtettem, a francia elnökség minden tőle telhetőt megtesz, minden energiáját arra összpontosítja, hogy erősítse a szükséges koordinációt, a szabályok kiigazítását.

Világos, hogy elengedhetetlen – amint ez meg is valósul – az Európai Központi Bank, az európai pénzügyminiszterek és a Bizottság közötti koordináció. Ez minden korábbinál fontosabb. Pontos válaszokat kell találnunk, amint a jelenlegi válságnak a gazdaság finanszírozására, illetve magára a gazdaságra gyakorolt hatásának következményeit is fel kell mérnünk. Már látjuk ennek első jeleit. A bizalomépítés elengedhetetlen elemeként, nagyon fontos, úttörő intézkedéseket kell elfogadnunk, különösen a KKV-k tekintetében.

A Saryusz-Wolski úr és Isler Béguin asszony által is érintett külkapcsolatokra vonatkozóan azt mondom, hogy az Európai Tanács prioritása – mint ezt korábban jeleztem – az, hogy pontos stratégiát dolgozzunk ki, és irányt mutassunk az energiabiztonság és a szolidaritás terén. Az egyik válság nem szoríthatja háttérbe a másikat. Három hónappal korábban nyakunkon volt az energiaválság. Ennek nincs még vége. Egyes országok energiaellátása más országok szállításától függött. Ez, továbbra is érvényes. Szükségünk van egy érdemi európai energiapolitikára, és itt is késésben vagyunk. Gyorsan előre kell lépünk!

Fehéroroszországot illetően – noha e kérdést rövidesen részletesebben is megvitatjuk – azt mondhatom Saryusz-Wolski úrnak, hogy az Általános Ügyek Tanácsa keretében feláll a trojka, amely találkozik majd a fehérorosz hatóságokkal. Amint Önök is tudják – és Saryusz-Wolski úr is kihangsúlyozta ezt – aggodalmunknak adtunk hangot az általunk kifogásolt választási folyamatokkal összefüggésben. Ezt nyíltan is felvállaljuk, de eközben, a Tanács fontolgatja bizonyos szankciók lehetséges enyhítését is. Így különösen az egyes fehérorosz hivatalnokokat érintő vízumkorlátozási szankciókra gondolunk. A Tanács még vizsgálja a fejleményeket.

Elnök úr, tetszett az a kifejezés, amelyet az orosz-grúz konfliktus kapcsán használt. Helyre kell állítanunk a békét, és biztosítanunk kell, hogy Grúziában béke honoljon. Ez lehetővé teszi, hogy megválaszoljak Isler Béguin asszonynak. Október 14-én este és október 15-én kerül sor egy felsőszintű konferenciára. Október 14-én a külügyminiszterek találkoznak Bernard Kouchnerrel, majd október 15-én vezető tisztviselők és vezetők keresnek megfelelő megoldást az abháziai és dél-osszétiai helyzetre. Azt közölnöm kell Isler Béguin asszonnyal, noha maga is tisztában van ezzel, hogy a kérdéses területek elismerése rendkívül szűk körben történt meg, ami önmagában szerencsés, hiszen ezt mi elfogadhatatlannak tartjuk, és az elismerést az Európai Unió és az elnökség is határozottan elítélte.

Az európai bevándorlási és menekültügyi paktumról szólva, azzal válaszolnék Flautre asszonynak – és nincs kétségem afelől, hogy Isler Béguin asszony tájékoztatja az általam mondottakról –, hogy ez a paktum annyiban sajtáságos, hogy erőteljesebb koordinációt, harmonizációt biztosít, ha akarja, azt mondom, éppen a menedékkérések és a bevándorlók által benyújtott kérvények terén. A paktum, ténylegesen tisztázza a bevándorlók státuszát, és ez előrelépést jelent számukra. A paktum keretében pragmatikusabb megfontolásokat érvényesítenénk, és kiegyensúlyozottabb megközelítést, olyan megközelítést, amely a kibővített Schengeni Megállapodás összefüggéseiben nyer értelmet. A demográfiai válság, a demográfiai kihívás azon gondok egyike, amelyekkel a francia elnökség alatt foglalkozni kell.

Végül – és ez a pont létfontosságú, mert minden e körül sűrűsödik össze – ezek a válságok egymásra épülnek. Ezek a válságok összekapcsolódnak. Ez a leginkább a gazdasági és pénzügyi válságnál látható. Három hónappal korábban az energiaválság jelentkezett. Amint még hat az élelmiszerválság, és jelentkezik külpolitikai válság is. Elmondom újra, ahhoz, hogy e válságokra reagálni tudjunk, hogy e kihívásoknak megfeleljünk, több Európára van szükségünk, erőteljesebb koordinációra, nagyobb döntéshozatali képességre, nagyobb megjelenésre, láthatóságra, és nagyobb fogékonyságra.

Joaquín Almunia, Bizottság. – (ES) Elnök úr, Miniszter úr, hölgyeim és uraim, Jouyet úr beszédének végéhez kapcsolódva kezdem felszólásom. Amint azt Barroso elnök megnyitó hozzászólásában megjegyezte, a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése alapvető fontosságú ahhoz, hogy előbbre léphessünk az integráció

terén. És ez különösen fontos az ilyen időkben! Néhányan utaltak külkapcsolati lépésekre, a közös kül- és biztonságpolitikára, így Grúzia ügyére. A Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi számunkra – a biztonságunk és értékeink védelme tekintetében fontos ügyekben is – hatékonyságunk növelését, lépéseink erősítését határainkon kívül is, mint ez történt Grúzia és más országok esetében is.

Önök közül néhányan teljes joggal felemlítették az Európai Tanácsban várható energia- és éghajlatváltozási vita jelentőségét. A francia elnökség támogatja a Bizottság ambiciózus csomag-tervezetét, és bízunk annak elfogadásában és teljesítésében. A Lisszaboni Szerződés komoly erőt biztosít az európai intézményeknek – és nemcsak a Bizottságnak – e rendkívül jelentős kihívás kezeléséhez.

Önök közül némelyek, ugyancsak joggal, utaltak a bevándorlásra, a bevándorlási paktumra, a francia elnökségnek egy, néhány tagállammal együttes, dicséretes kezdeményezésére. Az elmúlt időszakban a Bizottság olyan javaslatokkal állt elő a bevándorlás témájában, amelyek megvitatásra és elfogadásra kerültek, vagy amelyekről most folyik vita, illetve elfogadás előtt állnak a Parlamentben és a Tanácsban. Még egyszer, a Lisszaboni Szerződés lehetővé teszi az Európai Unió előrelépését az alapvető fontosságú közös bevándorlási politika irányában.

Végül, a beszédek többsége – természetes módon – a számunkra most különös aggodalomra okot adó gazdasági és pénzügyi kérdéseket állította a középpontba.

Egyetértek Önökkel, az elnökséggel, és természetesen a Bizottság elnökének nyitó beszédében elhangzottakkal is, hogy az Európáért felelősséget érzőknek, mindannyiunknak összehangolt fellépésre van szükség. Kétségteljesen, felelőssége van a Bizottságnak, felelősség hárul a Tanácsra, amint a Parlamentre is, és felelőssége van a tagállamoknak, a felügyeleti szerveknek, és a központi bankoknak is.

Mindannyiunknak összehangoltan, felelősségeinkkel összhangban kell cselekednünk. Egy éve, a válság kitörése óta, a Bizottság – középtávú megfontolásokkal – javaslatokat dolgozott ki a pénzügyi rendszer jövőjének kezelésével kapcsolatban, amelyeket egy évvel ezelőtt a Tanács és a Bizottság az opertói informális tanácsulésen, illetve az Ecofin múlt év októberében megvitatott és elfogadott.

A Bizottság azonban az olyan rövidtávú, sürgős és alapvető intézkedések kimunkálásában is aktívan részt vesz, mint amelyek az Ecofin Tanács által tegnap elfogadott következtetések részét képezték. Ilyennek tekinthető a letéti garancia-rendszer erősítése melletti elkötelezettség, amely rendszerre nem feltétlenül a pénzügyi intézményeknél lévő letétek bizonytalansága gyakorol negatív hatást, hanem bizonyos egyoldalú, más országokra nézve hátrányos következményekkel járó lépések.

A Bizottság együttműködő, és hozzájárul a tegnapi Ecofin következtetésekben meghatározott elvek kialakításához és alkalmazásához. Ezek az elvek alapvető fontosságúak azon módszerek meghatározása tekintetében, amelyek révén a pénzügyi intézmények mindegyikénél előállt nehéz helyzet orvosolható: a feltőkésítéssel, vagy bizonyos esetekben más eszközökkel.

Amint arra Barroso elnök utalt, a Bizottság azon van, hogy az eddigieknél gyorsabban lépjen előre az oly nyilvánvalóan szükséges európai szintű, és a határon átnyúló szintű ellenőrzések tekintetében. Az elmúlt napokban mindannyian megtapasztaltuk ennek a mechanizmusnak szükségességét.

A Bizottság, a Tanácshoz és a Parlamenthez hasonlóan, elégedett azzal a gyorsasággal, amellyel az Európai Központi Bank és más központi bankok reagáltak, illetve a mai, összehangolt kamatláb-csökkentéssel, amelytől azt várjuk, hogy valamelyest enyhít a piaci feszültségen.

Teljes mértékben egyetértek Purvis úrral abban, hogy a bankközi piacok helyreállítása érdekében saját felelősségi területeinken mindannyiunknak gyorsan kell lépniünk. Ez alapvető. Nem gondolhatjuk azonban azt, hogy a jövőbeni pénzügyi rendszer működése során csupán a központi bankok válnak a likviditási tartalékok forrásává. A Bizottság – és itt most különösen in't Veld asszony felszólalására válaszolok – a múlt szombaton, Párizsban, az állam- és kormányfők előtt, majd a tegnapi Ecofin-ülésein is természetesen kifejtette azt, hogy amikor az állami támogatások szabályozásáról van szó, a Szerződés megfelelő záradékokkal és rendelkezésekkel bír ahhoz, hogy rugalmasan reagáljunk a versenyjoggal és állami támogatással kapcsolatos szabályoknak való megfelelés kérdéseire olyan helyzetben is, mint amilyenben most vagyunk.

Amint ezt a tegnapi Ecofin-ülésein bejelentette, Kroes biztos asszony vagy ma, vagy holnap közzéteszi azokat az irányelveket, amelyek alapján a Bizottság e különleges kérdéskör esetében meghatározza a rugalmasságnak a Szerződéssel összhangban lévő határait, miközben igyekszik elkerülni az eltérő megoldások és a különböző típusú támogatások közti megkülönböztetéseket.

Utalást tesz majd – és ezt Önök közül többen is felemlítették – a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtására is. A Paktumot 2005-ben felülvizsgáltuk, és azóta – de azt hiszem, erről már beszéltem itt, egy másik vita alkalmával – a módosított Paktum végrehajtását illetően az egyetértés teljes, százszázalékos. Tegnap az Ecofin Tanácsban, amint szombaton a párizsi találkozón is, újfent egyhangúság született annak kimondása kapcsán, hogy a jelenlegi Paktum, amint azt 2005-ben felülvizsgáltuk – és a Parlament ugyancsak részt vett ebben a vitában, és része volt a konszenzusnak – elegendő mozgásteret biztosít ahhoz, hogy a most kibontakozó, és sajnos várhatóan még tovább bonyolódó helyzetet, így az állami eladósodás fokozódását, kezelhessük. Ez megvalósítható az elfogadott szabályok adta kereteken belül is, de nem azok mellőzésével.

Ez világos volt szombaton Párizsban, világos volt tegnap az Ecofin-tanácskozáson, és ez világosan megmutatkozott a mai vita során. Biztosíthatom Önöket arról, hogy a Bizottság mindent megtesz annak érdekében, hogy ez a jövőben is egyértelmű maradjon annak ellenére, hogy igen kemény időszak elé nézünk és nem csak a pénzügyi rendszerben, de a realgazdaságban is.

Holnap Washingtonba utazunk a Nemzetközi Valutaalap éves közgyűlésére. Az IMF előrejelzéseit ismét lefelé módosították. Az elkövetkező hetekben saját prognózisunkat is korrigáljuk, szintén lefelé. Itt nem egy szimpla gazdasági előrejelzési gyakorlatról van szó, hanem az elmélet követéséről. Mindez sajnos azt jelenti, hogy lassul a növekedés, süllyed a foglalkoztatottság szintje, nagyobb lesz a feszültség a munkaerőpiacon, és – az elmúlt két hónapban lenyugodott, de bennünket még mindig negatívan érintő – inflációs nyomás eredményeként mérséklődik a polgárok vásárlóereje, fokozódnak nehézségeik.

Mindez nem vezethet oda, hogy elfeledkezünk a középtávról. Nem jelentheti, hogy elfelejtjük a múlt válságainak tanulságait. Úgy vélem, ez a szellemiség, amint azt a ma délután hallott felszólalások túlnyomó többsége is megerősíti, támogatást nyújt, egyetértést jelez a tegnapi luxembourgi Ecofin-tanácskozáson elért – nézetem szerint igen kedvező – konszenzussal.

Elnök. – A vitát berekesztem.

A szavazásra az elkövetkező ülészakon kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), írásban. – (FR) Elsőként is, pragmatikus, hatékony intézkedéseiről elismeréssel fejezem ki a Tanács soros elnökének, Nicolas Sarkozynek, valamint kiváló munkájáért a most barátom, Jouyet úr által képviselt francia elnökségnek. Az Európai Unió a háború okozta szenvedések közepette született.

Úgy tűnik, sorsunk az, hogy szenvedések és válságok közepette haladjunk. Ezek a válságok, a kaukázusi válság Grúziában, a pénzügyi válság, a WTO-kudarca, mind azt mutatják, igen nagy szükségünk van a Lisszaboni Szerződés biztosította új szemléletű intézményekre, és különösen az EU állandó elnökségére.

A pénzügyi válságot illetően, az EKB a közelmúltban döntött a kamatlábak mérséklése mellett. Üdvözlöm e lépést. Az EKB végre felébredt érdektelenségéből! A Banknak tanulnia kellene monetáris politikájának kudarcából, hiszen semmi sem lenne rosszabb a gazdasági növekedés ismételt beindulásakor, mint a kamatlábak ismételt emelése. Mind nagyobb igény mutatkozik az iránt, hogy – az EK Szerződés 105(6) cikkére építve – a Bizottság a kérdést a Tanács elé utalja, hogy utóbbi politikai megbízást adjon az EKB-nak, hogy az egy európai bankszabályozást kialakítását szem előtt tartva átgondolt ellenőrzést gyakoroljon a hitelintézmények felett.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), írásban. – Szeptember 24-én írásos nyilatkozatban kérdeztem rá arra, hogy Európa felkészült-e az amerikai piachoz fűződő, elszakíthatatlan kapcsolódásból eredő sokknak a kivédésére, illetve, hogy az EKB és a Bank of England által a piacba pumpált 36,3 milliárd euró elegendő-e a veszély felszámolásához. Pár nappal később a Fortis Bank és a Dexia Bank a pénzügyi válság fősodrában találta magát. Emellett, Izland bankrendszere padlót fogott (az úgy a Glitnir Bank kormány általi felvásárlásával tetőzött), a brit kormány pedig további (200 milliárd fontos) pénzügyi injekciós támogatást jelentett be gazdasága számára.

Az eddigi fejlemények lényegében választ adtak költőinek ítéltető felvetésemre. Mi is vár most ránk? Mostanra már tudjuk, hogy mely pénzügyi intézmények estek a válság áldozatául. A nagyok. Nem tudjuk azonban, hogy kik érintettek még, kik hallgatnak káraikról. Mi történik azon amerikai regionális bankok tucatjaival, amelyek a lakásépítési szektorban közreműködtek a könnyű pénz hitelezésében? Mi van azokkal az európai bankokkal, amelyek nem tudták türtőztetni magukat, és az évtizedben a piacot elárasztó egzotikus amerikai pénzügyi eszközökbe fektettek?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), írásban. – (PT) A pénzügyi válsággal és egyéb válságokkal összefüggésben elhangzott patetikus szavak ellenére, a válságot hatékonyan kezeléséhez szükséges alapvető lépések megtétele még várat magára. Ez annak ellenére igaz, hogy bizonyos, pár hónappal korábban elvetett ad hoc intézkedések most elfogadásra kerültek. Mint például azon csődbe jutott bankok államosítása, amelyeknél a bukás a vezetés és a legfőbb részvényesek rossz gazdálkodásának következtében történt, de ahol az említettek – ennek ellenére – tekintélyes nyereséget és hasznot vágtak zsebre, miközben az államot bent hagyták a pácban, hogy kezelje a károkat. Ez mindenkor a nagytőke védelmében történik, a munkások és a kevésbé tehetősek érdekeinek figyelembe vétele nélkül. Nincs szó a problémák gyökereinek kezeléséről! Nincs szó az adóparadicsomok felszámolásáról! Nincs szó az Európai Központi Bank látszat függetlenségének elvetéséről! Nincs szó a stabilitási paktum feladásáról! Nincs szó egy szolidaritási és szociális fejlődési paktum kimunkálásáról!

Az EKB túl későn mérsékelte saját alapkamatát, és ez a rövidlátás komoly károkat okozott a törékenyebb gazdaságoknak, és a bankok irányában eladósodottaknak.

Így, a napirenden szereplő kérdések meghatározó fontossággal bírnak, és egyben megkérdőjelezzik azt a neoliberális politikát, amely a legnagyobb jelentőséget a szabadversenynek biztosította, miközben a munkások kizsákmányolásának fokozódását hozta magával, és megsokszorozta a mikro-, kis-, és közepes vállalkozások gondjait. A Tanács szintjén egyértelműen szakítanunk kell ezzel a neoliberális politikával!

Petru Filip (PPE-DE), írásban. – (RO) Túl azon, hogy a jelenlegi globális pénzügyi válság nemzetközi kihatású, a válság kockázatai közé tartozik, hogy nagy hirtelenséggel képes tömegpánikot kelteni nemcsak a pénzügyi, bank- és gazdasági szektorokban, de az európai átlagpolgár szintjén is. Úgy vélem, sokkalta nehezebb felmérni milyen következményekkel jár egy, az európai polgárok körében kitörő pánik, mint a most érvényesülő gazdasági jelenségek súlyossága, amelyeket persze mind pénzügyileg, mind gazdaságilag ellenőrzés alatt kell tartani. Az átlagpolgár kétségbeesése hosszabban hat, és orvosolni is nehezebb azt!

Közérdekű felhívással fordulok tehát Önök, mint elnökök felé: bármilyen lépést is tesznek a jelenlegi gazdasági és pénzügyi válság közvetlen, azonnali és hatékony megoldása érdekében, biztosítsák fellépésüknek az európai közvélemény számára átlátható voltát. Így válik a polgárok számára érzékelhetővé az Európai Unió által nyújtott védelem, és az Uniónak pontosan az is a célja, hogy rendkívül súlyos helyzetekben védelmet nyújtson!

Ha Európában most nem sikerül megerősítenünk a bizalmat és szolidaritást, annak veszélyével kerülünk szembe, hogy mindaz, amit az elmúlt 50 évben nehézségek árán megszilárdítottunk, szétfoszlik.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), írásban. – (PL) Aligha számolhatunk azzal, hogy az Európai Tanács egyetlen ülése képes a pénzpiacok valamennyi problémáját orvosolni. A Tanácsülés tehát inkább irányuljon arra, hogy felkutassa azokat a módozatokat, amelyek révén az európai bankrendszer biztonságosabbá tehető. Nem kétséges, hogy szükség volt a nemzeti kormányok jelenlegi beavatkozására, de az is bizonyos, hogy ezzel összességében nem válthatók ki az európai szintű közös akciók.

Ma különösen fontos, hogy elkerüljük bizonyos politikusok végtelenül cinikus, a polgárok védelmére apelláló, populista ígéretési versengését. Ez a cinizmus a rémhírterjesztés pesszimizmusára épít, miközben más politikusoknál cselekvést követel. Amennyiben a sötét jósálatok beteljesednek, a cinikusok majd azzal állnak elő: nem megmondtuk? Ha a legsötétebb jósálatok mégsem teljesülnének, akkor a hamis próféták kijelentik: mi csak óvatosak voltunk, és az ilyen helyzetekben jobb az óvatosság.

Most a cinikusok vidáman dörzsölgetik kezeiket, mert sikerült egy feltétlenül sikerre ítéltetett stratégiát fellelni. Örömről bizonyíték a végtelen felelőtlenségre, a demokratikus politika alapértékeinek, azaz a közjó bölcs szem előtt tartásának elutasítására. Még az is előfordulhat, hogy az európai pénztárcákra a legfőbb veszélyt pont ez a cinizmus jelenti. Az is érdekes, hogy a polgárok jövője feletti hamis aggodás éppen azoktól származik, akik erőfeszítéseket tesznek az új európai szerződés megíúsítására, és elvetik a közös valuta gondolatát is. Remélem, hogy a Tanácsülésen nem jelentkezik hamis próféták. Nagyon szépen köszönöm!

Mairead McGuinness (PPE-DE), írásban. – A globális pénzügyi válság joggal szerepel az októberi tanácsülés napirendjének élén. A válságot – az USA-tól az EU-n át másokig bezárólag – emberek váltották ki, és a bank- és pénzügyi rendszer széthullása olyannyira megdöbbentő, amennyire valóságos is.

Felettünk lebeg a hitetlenség szelleme, hogy az elképzelhetetlen – azaz a bankrendszer összeomlása – bekövetkezett. Egyes bankok eltűnése, a kormányzatok drámai beavatkozása a gyengélkedő pénzügyi szektor

megegyezése érdekében, komoly nyugtalanságot váltott ki a közvéleményben, hogy vajon a politikusok képesek-e megvédeni a polgárokat ilyen eseményektől.

A bankok nem akarnak szabályozást, és most már világos, hogy a szabályozás gyenge volt, és képtelennek bizonyult megvédeni nemcsak a bankok ügyfeleit, de magukat az intézményeket is.

Mégis, a nehéz időkben a bankok a politikusokhoz szaladnak, és mentőöv után kapaszkodnak. Élünk a pillanat adta alkalommal, és juttassuk vissza a hatalmat oda, ahová mindenkor tartoznia kellett, a pénzügyi piacok helyett a politikai rendszeren belülre!

Esko Seppänen (GUE/NGL), írásban. – (FI) Az Amerikai Egyesült Államok kerge-pénz-betegség áldozata lett. Ennek tüneti jelei: a bankcsődök, a bankok és biztosítótársaságok államosítása, és egy bővülő-bank az adósságok társadalmosítása, valamint bankszemét elhelyezése céljából. A válság azt igazolja, hogy a tőkének szüksége van az államra, és nem csupán távoli és idegen helyeken való háborúskodás céljából, mint utóbbit Amerika Irakban és Afganisztánban példázza. Az olcsó „trükkös” pénz által keltett válság pozitív vonatkozása az, hogy az Egyesült Államok most nem engedhet meg magának újabb háborúkat.

Igen kellemetlen, ha egy szuperhatalom zavarba esik, mert megítélése mások szemében zuhan. Pedig ez történt most az USA-val: sokan osztják a véleményt, hogy mint szuperhatalom, osztozott a Szovjetunió sorsában.

Amerika minden politikai és gazdasági forrására szükség lesz az olcsó pénzek által a bankoknál fellobbantott tüzek eloltásához. Ez már korántsem csak gazdasági kérdés: a kolosszus, amely értékpapír halmazok fölött terpeszkedett, megtapasztalhatta tekintélyének szétfoszlását. A tolláshódoló Amerika, az ideológiai harc nyertese, már nem tetszeleghet a győztes szerepében.

Georgios Toussas (GUE/NGL), írásban. – (EL) A Tanács és a Bizottság nyilatkozatai, a nagytőke politikai képviselőinek az EU csúcstalálkozója előestéjén lefolytatott vitáinak során elfogadott álláspontjai azt jelzik, felerősödik a kapitalista gazdasági válság kezelésének nép-ellenes jellege. A válság az EU tagállamaiban, és általában a fejlett országokban is megállíthatatlanul terjed, még nyilvánvalóbbá teszi az Unió reakciós természetét.

Ezek a nyilatkozatok, az Ecofin, és az EU tagállamainak burzsoá kormányzatai által bejelentett állammonopolista beavatkozások, továbbá az adóssághalmazban úszó bankok és más monopolista gazdasági csoportok állami forrásokból eredő tőkeinjekciókkal való megmentése, mindez olyan intézkedéseket takar, amelyek az uniós tőke támogatásával érnek fel és azt célozzák, hogy megerősítsék a monopóliumok gazdasági és politikai uralmát. Ez azt igazolja, hogy a kapitalizmus tehetetlen, ha az emberek érdekeiről van szó.

A válság kockázatával szembekerülve, az EU, és a tagállamainak burzsoá kormányai fokozzák támadásukat a munkásosztállyal és a tömegekkel szemben.

Európa népei nem várhatnak semmit az uniós csúcskonferenciától. A munkások számára egyetlen járható út van: az Unió népellenes politikájának és a tagállamok burzsoá kormányainak elutasítása, az azokkal való szembefordulás.

15. A Lámfalussy irányelvek nyomon követése – az ellenőrzés jövőbeli szerkezete (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont Ieke van den Burgnak és Daniel Dăianunak a Gazdasági és Monetáris Bizottság nevében benyújtott jelentése (A6-0359/2008), „A Lámfalussy irányelvek nyomon követése: az ellenőrzés jövőbeli szerkezete” [2008/2148(INI)].

Ieke van den Burg, előadó. – Elnök úr, 2002 óta foglalkozom a pénzügyi piacok stabilitása és ellenőrzése témájával. Már akkor, az átgondolt ellenőrzésről szóló parlamenti jelentésben kiálltam egy markánsabb, a központi bankok európai rendszeréhez hasonlítható európai felügyeleti rendszer mellett.

Hála istennek, ezekben a viharos időkben itt van az euró és az EKB, viszont ezért még inkább zavaró, hogy nincs erős felügyeleti struktúránk. Akkor nem sikerült megszerezni egy radikális reformhoz a Parlament többségének támogatását: mindenki a fokozatos fejlődésről szólt. Ezzel együtt, amikor az évek során felügyelőkké, és az ágazat, valamint a felügyelet magas szintű képviselőivel beszéltem, az emberek azt mondták nekem, „Nyíltan nem mondhatjuk el, de Önnek igaza van abban, többnek kell történnie. Egy valószínűségi válság kirobbanása jelzi majd, hogy ami van, nem elegendő!”

Tehát egy válság kellett nekünk, hogy sürgőssé váljanak a dolgok. Aligha kell mondanom, hogy magam szívesen elkerültem volna egy ilyen válságot, és azt kívántam, bárcsak lettünk volna jobban felkészültek. A válság azonban itt van, és a cunami, amelyről McCreevey úr pár héttel korábban, a Rasmussen és a Lehne-jelentés kapcsán még hallani sem akart, itt van a nyakunkon, és ráadásul példátlanul súlyos teherként.

Most azt gondolhatnám, hogy lendületbe jöttünk, de csalódott és kiábrándult vagyok, hiszen amit az Európai Unióban teszünk, az túl kevés, és túl későn is jön. Az egész világ figyel, de magunk kudarcot vallunk egy közös megközelítés kialakításában. Azok a közgazdászok és kommentátorok, akik ennek a csodálatos, innovatív, szabályozók által nem korlátozható pénzügyi eszköznek legfőbb pártolói voltak, még ők is szinte egyöntetűen elégedetlenek az európai vezetők teljesítményével. Hadd utaljak a *Financial Times* tegnapi szerkesztőségi cikkére, amelyben, például, a következő fogalmazódik meg: „Eddig az európai vezetők az egységet pusztán a nyilatkozatok szintjén tudták igazolni azzal, hogy együtt nyilvánították ki azt, hogy mindannyian foglalkoznak majd a problémákkal, egyenként, saját pitvarukban.” Tehát a *Financial Times* is arra a következtetésre jutott, hogy nem elegendők a szólóénekesek, szükségünk van egy karmesterre is.

Holnap, úgy vélem, a Parlament is megmutathatja, hogy nemcsak sajnálkozásunkat és mérgünket vagyunk képesek dalba önteni, nemcsak a bűnbakkeresés kisded játékát tudjuk előadni, de építő szellemben hozzá is tudunk járulni az irányítás kiépítéséhez, s képesek vagyunk olyan markáns javaslatokat beterjesztetni, amelyekre a Bizottság is azonnal rámozdulhat.

Javasataink a Parlament egyes képviselői számára túlságosan is technikai jellegűnek tűnhetnek, de biztosíthatom Önöket, hogy a Gazdasági és Monetáris Bizottságban mindent igen alaposan átgondoltuk és előkészítettünk. Biztos úr, mindössze a vezetés és a bátorítás jelét hiányoljuk az Önök részéről! A zöld fényt a folyamat elkezdéséhez! Ne hallgasson túl sokat az Önt lépésektől visszatartó City-lobbistákra, de természetesen figyeljen oda, a szakemberekre. E kezdeményezések felkarolásának politikai felelőssége az Önöké.

Barroso úr utalt bizonyos rövidtávú intézkedésekre. Örülök a bölcsek csoportjáról mondottaknak, még ha ezt mi már két évvel ezelőtt tanácsoltunk. Akkor nem nyertük el az Önök támogatását. A CRD-javaslattal, a hitelminősítő ügynökségekkel összefüggésben: nem teljesen világos számomra, hogy milyen intézkedéseket javasolnak majd a vezetői fizetésekkel kapcsolatos előterjesztésre válaszul. Remélem, nemcsak az Ecofin Tanács puha javaslataira figyelnek oda, de készek azokon túl is lépni! Végül, a felügyeletről: a bölcsek csoportjának nem csupán a hosszútávon ható kérdésekkel kell foglalkoznia, hiszen már most lépniük kell. 5., 6. és 7. számú módosításaimról szólva: remélem, megfelelő támogatásban részesül egy olyan javaslat, amely közvetlenül elvezet az európai felügyeleti struktúra független elnöke és alelnöke posztjának elfogadásához.

Daniel Dăianu, előadó. – Elnök úr, arra használok az alkalmat, hogy pár szót ejtsek a szabályozásról és a felügyeletről folytatott nyilvános vita kereteit adó kérdésekről.

Elsőként, a szabadpiac nem szinonimája a szabályozás hiányának. Egy laza pénzügypolitika magasabb inflációt gerjeszthet, végső soron visszaesést okozhat, de önmagában nem tudja a pénzügyi rendszer bukását előidézni. Az összeomlás fenyegetését ránk hozó pénzügyi rendszer sajátosságai megfelelnek az új pénzügyi rendszer szerkezeti vonásainak is.

A válság a nem kellően szabályozott pénzügyi rendszerben gyökeredzik. A jelzálog önmagában nem mérgező valami. Az azokra épülő, rossz struktúrájú értékpapírok már igen. A pénzügyi eszközök „becsomagolásával” komoly kuszaság érhető el a piacon. A kompenzációs ügyletek felelőtlen magatartásra bátorítanak: ez szintén mérgező hatású. A félrevezető eszközök toxikusak, a korlátlan tőkemozgások rosszak. Ha nem foglalkoznánk mindezen problémákkal, az rendkívül rossz volna.

Nem minden pénzügyi újítás pozitív. Zavaró néha azt hallgatni, hogy az új szabályozás rossz, mert elfojtja a pénzügyi innovációkat.

A megfelelő szabályozás és ellenőrzés kiépítése nem jelenti a szocializmus becsmepésését. A kérdés az, milyen jellegű piaczgazdaságban szeretnénk élni. Elismerem, ez az államkapitalizmus elemeinek újjáélesztésével járhat, de ez vita témájául szolgálhat.

Az ágazatból kiinduló kezdeményezésekre való támaszkodás aligha elegendő, mert ezek gyakran sajátos érdekeltségeket szolgálnak.

Miért vagyunk képtelenek a korábbi válságokból tanulni? Világos, hogy a különleges érdekek sok mindent befolyásolnak, képviselők megpróbálnak hatni a szabályozásra és ellenőrzésre, így még a hozzánk hasonló emberekre is.

Számítanak-e a morális értékek? Igen, úgy vélem számítanak. A csáva, amelybe most kerültünk, részben annak következménye, hogy néhányan úgy gondolták, az üzletben nincsenek erkölcsi értékek. A szabályozóknak és ellenőröknek meg kell érteniük, hogy akadnak rendszer-kockázatok. Mindenkor nagy óvatossággal kell kezelni a pénzügyi stabilitást.

A feszültségek és válságok nem kerülhetők ki teljesen, de enyhíthetünk okozott károkon. Átfogó módon kell a válságokra válaszolnunk, és – különösen a nehéz időkben – érdemi koordinációra van szükség az EU, az USA és a többi kiemelkedő pénzügyi központ között.

Charlie McCreevy, a Bizottság tagja. – Elnök úr, hadd kezdjem néhány észrevétellel a pénzpiaci helyzetet illetően. Élő emlékeztünk legsúlyosabb válságát éljük át. Ami másodlagos jelzáloghitel-piaci válságként indult, az most attól távolra eljutva a gazdaság egészére kiterjed. A pénzteremtés képessége fölött érzett aggodalom mind erősebb bizalomhiányt szül a gazdasági szereplők körében. Amennyiben nem kerül sor a kölcsönök gyors beindítására, további visszaeséssel kell számolnunk, és annak a gazdasági tevékenységre gyakorolt nyilvánvaló hatásával. A kölcsönnyújtás felszabadítása napjaink első számú prioritása. A központi bankok által ma elfogadott intézkedések tekintélyes hozzájárulást jelentenek a hiteláramlat akadálymentesítéséhez.

Amint azt az elmúlt hetekben megtapasztalhattunk, egyetlen gazdaság vagy pénzpiac sem képes kivonni magát az események hatása alól.

Tegnap, az ECOFIN-ülésen megmutatkozott a pénzügyminiszterek aggodalma. Elismerést nyert, hogy a kormányoknak tőkeinjekciókkal, garanciákkal, vagy más eszközök alkalmazásával, de lépniük kell a pénzpiacok megerősítése érdekében. Nincs varázspálcánk. A határozott, gyors válaszok létfontosságúak!

A maga részéről úgy látom, hogy a Bizottság jelét adja gyors cselekvési képességének. A jövő héten terjesztem a Kollégium elé a letéti garancia-tervezethez kapcsolódó módosításaimat, megemelve a minimális védelem szintjét, és igényelve a tagországoktól a kifizetések felgyorsítását elősegítő eljárások bevezetését.

Tegnap az Ecofin-ülésen megállapodás született, hogy a tagállamok a jelenlegi szintet legalább 50 000 euróra emelik, de sokan 100 000 euróig mennek el. Ez a tagállamokon belüli átlagos megtakarításokban mutatkozó különbségeket tükrözi.

Emellett sürgősen változtatunk a könyvelési szabályozáson annak biztosítására, hogy az unióbeli bankok az amerikai bankokéval azonos rugalmasságot gyakorolhassák. Azaz, az egyes bankok megtehessek – amennyiben úgy kívánják –, hogy kereskedelmi könyvelésükből tőkét irányíthassanak át banki könyveikbe. E kérdés rendezése komitológiai eljárást kíván, de – reményeim szerint – ehhez a Parlament sürgősséggel hozzájárulását adja. Remélem, hogy közben a nemzeti felügyelők már alkalmazzák az új rendelkezéseket, és így az erre törekvő bankok már élhetnek e lehetőséggel a harmadik negyedévi könyvelés során. Továbbá, a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) elfogadta az Amerikai Értékpapír és Tőzsde Felügyelet (SEC) igazolását a méltányos-értékű könyvelés alkalmazásáról olyan esetekben, amikor nem áll rendelkezésre érdemi piaci információ. Ez ugyancsak igen fontos a bankok számára, és alkalmazandó a harmadik negyedévi jelentésnél.

Természetesen folytatjuk a munkát az Európai Uniónak egy jövőbeni pénzügyi válságot megelőző és kezelő képességének a megerősítésére irányuló Ecofin-útiterv gyors végrehajtása tekintetében. E kezdeményezések átfogó végrehajtása már beindult.

A válság időszakában fontos, hogy a politikusoknál látszódjék a cselekvés, és ezzel megnyugtatólag hassanak a közvéleményre. Ez érvényes Brüsszelle is, azzal a különbséggel, hogy itt a cselekvési rádiusz szűkebb. Mi nem rendelkezünk pénzügyi forrásokkal a válság leküzdésére. A központi bankok és a pénzügyminiszterek ellenőrzik a családi kasszákat. Mi legfeljebb azt tehetjük, hogy igyekszünk a maximumot kihozni a tagállamok közös fellépéséből. Nem férhet kétség ahhoz, hogy együttműködve a tagállamok jóval kedvezőbb helyzetből indulhatnak a bennünket most is érintő, folyamatos hanyatlás ellensúlyozására. Továbbra is támogatnunk kell a tagállamokat a közös célok, a közös nézetek teljesítése érdekében. Ahol eszközeink megvannak, továbbra is minden szükséges intézkedést meghozunk a gyors előrehaladás érdekében.

„A Lámfalussy irányelvek nyomán követése: az ellenőrzés jövőbeli szerkezete” c. jelentésükre térve, elismerésemet fejezném ki a Gazdasági és Monetáris Bizottságnak, de különösen van den Burg asszonynak

és Dăianu úrnak, ezért a gondolatébresztő és átfogó jelentésért. A jelentés számos, a mostani pénzügyi válság keretében bennünket is érintő kihívásra ráirányítja a figyelmet. A mai helyzetben létfontosságúak a szabályozó és felügyeleti reformmal kapcsolatos innovatív és átgondolt javaslatok.

Jelentésükhöz a törvénykezési lépéseket igénylő javaslatok igen tekintélyes listáját csatolják. Örömmel tölt el, hogy az Önök által kiemelt témák nagy része egybeesik azon kérdésekkel, amelyeket a Bizottság is prioritásként kezel. Ezek közül sok esetben, a javaslataikkal összhangban álló kezdeményezésünkhöz kötődő munka már vagy megkezdődött, vagy annak tervezési fázisánál tartunk.

Hadd utaljak néhányra a folyamatban lévő, legfontosabb kezdeményezéseink közül. Ilyen a Szolvencia II-javaslat, a biztosok Kollégiuma által a múlt héten elfogadott tőkekövetelmény-irányelv felülvizsgálatára vonatkozó javaslatok, és a rövidesen benyújtandó, a hitelminősítő ügynökségekre vonatkozó javaslat.

Ezek számos, az Önök jelentésében megfogalmazott javaslattal egybecsengenek.

A tőkekövetelmény-irányelv módosításával összefüggő javaslat érzékeny területeket is érint, de alapvetően megerősíti az uniós bank- és pénzügyi rendszer szabályozását. Remélem, ehhez elnyerjük támogatásukat! Alapvető fontosságú, hogy jövő áprilisra megállapodást érjünk el!

Hamarosan beterjesztjük a hitelminősítő ügynökségekkel kapcsolatos javaslatunkat is. Előterjesztésünk olyan jogi érvénnyel bíró engedélyeztetési, illetve erős felügyeleti rendszer bevezetését célozza, amelynek révén az európai szabályozással foglalkozók rákényszerülnek a hitelminősítő ügynökségek politikájának és eljárásainak felülvizsgálatára. Az Európai Értékpapír-piaci Szabályozók Bizottsága (CESR) komoly koordinációs szerephez jut majd.

Az uniós felügyeleti háttérre vonatkozóan, azon bizottsági döntés átdolgozásán fáradozunk, mely előírja a felügyelők hármas bizottságának felállítását. Az év végére ezek a bizottságok konkrét, gyakorlati feladatokat kapnak, mint amilyen (i) a közvetítés, (ii) a javaslatok és irányelvek megfogalmazása, és (iii) az egyértelmű szerep vállalása az EU pénzügyi rendszerének stabilitására kockázatot jelentő tényezők elemzésének, és az Unió reakcióképességének erősítése terén.

Ugyancsak foglalkoznunk kell azzal a kérdéssel, hogy miként képzeljük el hosszú távon az európai felügyeletet. Napjaink eseményei rávilágítanak annak mai korlátjaira. Példamutató az, amiként az Európai Központi Bank a válságot kezeli. Most komolyan foglalkoznunk kell azzal is, hogy miként állnak össze a határokon átnyúlóan tevékenykedő pénzügyi intézményekre vonatkozó felügyeleti megállapodásaink. Amint Barroso elnök úr korábban bejelentette, felsőszintű csoport felállítását tervezzük a továbblépés választási lehetőségeinek átvizsgálása, és javaslatok előterjesztése céljából.

Ez kapcsolódik az Önök jelentésében felvetett, az európai felügyeleti megállapodásokat kezelő felső szintű csoportra vonatkozó gondolathoz.

Elég hosszú ideje vagyok itt ahhoz, hogy tudjam, hogy nem lesz könnyű a felügyeleti megállapodások reformját érintő megállapodást elérni.

Amennyiben azonban nem vonjuk le a jelenlegi válság tanulságait, akkor nagy károkat okozunk az Európai Uniónak. Mindez természetesen nem feledtetheti számunkra annak szükségességét, hogy olyan pragmatikus lépésekkel erősítsük a felügyeletet, mint amelyeket a Szolvencia II-javaslatban, és a tőkekövetelmény-irányelvben felvetettünk. A felügyelői testületek alapvető jelentőségűek.

Nehéz időszak elé nézünk. Mindannyiunknak fel kell vállalnunk saját felelősségünket. Elérkezett az idő, hogy bizonyítsuk, összefogva szembeszállhatunk a kihívásokkal. Ebben a tekintetben, bízom a Parlament erőteljes támogatásában!

Piia-Noora Kauppi, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, azt hiszem Tumpel-Gugerell asszony említette szeptember közepén, Nizzában, hogy a legnagyobb hibánk az volt, hogy nem illesztettük a pénzügyi felügyelet intézményét a Maastrichti Szerződésbe. Ezt a kérdést már a GMU végső szakaszához kötődő döntésekkel egyidejűleg kezelnünk kellett volna!

Teljes mértékben egyetérték e nézettel, és Tumpel-Gugerell asszony korántsem az egyetlen, aki így gondolkodik. De kit is hibáztassunk a felügyeleti intézmény terén való előrelépés elmaradásáért? Nem hiszem, hogy a közösségi katonákra kellene mutogatnunk, és közösségi katonák alatt én a feladatait végző Európai Bizottságot értem, de az Európai Parlamentet is. Amint azonban van den Burg asszony megjegyezte, mi 2000 óta foglalkozunk e témával, és számos javaslattal álltunk a Tanács elé, de a Tanács teljesen elutasító volt a lépések megtételét illetően.

Azon is csodálkozom, hogy miként érhattük el a Lámfalussy-rendszer beindítását. Talán a UK és Németország közötti, a CESR Párizsba telepítésének felajánlásáról szóló megállapodás változtatott a dolgokon. Magam azonban, úgy vélem, hogy a Tanácsban teljesen merev elzárkózás volt tapasztalható e kérdés előremozdítása terén. Végül is, most érkezett el a talán túl rövid, esetleg túl késői idő is ahhoz, hogy valami történjen a Tanácsban!

A Parlament számos, igen fontos javaslatot terjesztett be. Prioritásként tekintve, az alábbi három a legfontosabb:

Az első: ellenőrzési jogosítványokkal bíró testületek felállítása valamennyi határon átnyúlóan tevékenykedő pénzügyi intézménynél, a tevékenységüket, az információk egymás közti megosztását, a döntéshozatali eljárásaik módozatait szabályozó kötelező érvényű szabályokkal egyetemben.

A második: biztosítsunk megerősített jogi státuszt, és ezzel egyidejűleg hatékonyabb munkamódszereket is a hármas szintű bizottságok számára. E kérdésnél a Bizottság talán nagyobb játékteret is biztosíthatna a hármas szintű bizottságok számára, hogy a jövőben ne csak konzultatív, hanem döntéshozó testületekként is működhessenek.

És a harmadik: az EKB-nek a pénzügyi stabilitás terén való szerepének megerősítése. Az EKB kapjon több információt. A Banknak össze kellene kapcsolódnia a CESR-rel és a CEOPS-szal, és közöttük erőteljesebb együttműködés bontakozzék ki.

Végül, szeretnék valamit mondani a transzatlanti párbeszédéről is. Most aligha lenne szerencsés a transzatlanti pénzügyi szolgáltatásokat takaréklángra állítani. Tudom, mindez nem a Bizottság hibája, és alapvetően az USA magatartásától függ –, de úgy gondolom, minél inkább képesek Önök a párbeszédet fenntartani, annál jobb. Ez igen fontos a jövő tekintetében ...

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Antolín Sánchez Presedo, a PSE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök úr, nem hunyhatunk szemet e fölött. A jelenlegi válság feltárta a pénzügyi felügyeleti és gazdaságirányítási hiányosságait.

A polgárok igen jól tudják, hogy a kockázatok beazonosítása és megelőzése sokkal jobb, mint a pénzügyi piacokon és a reálgazdaságban egyensúlyhiányokat és károkat okozó hibák majdani kijavítása. Legyen már vége annak, hogy a pénzügyi piacok jelentős része átláthatatlan, ellenőrizetlen módon, meggondolatlan és lelkiismeretlen szereplők felelőtlen játékaira hagyatva működik.

A tőke szabad áramlása, a gazdasági és monetáris unió, a pénzügyi szolgáltatásoknak folyamatosan mind összetettebbé válása, és a globalizáció megköveteli a nemzeti felügyelet keretein való túllépést. El kell mozdulnunk az európai felügyelet irányában. Az Európai Unió nem maradhat távol, de nem is hagyható ki az olyan új elképzelésekből, amelyek a makró-felügyelethez, a rendszer-kockázatokhoz, a globális pénzügyi stabilitáshoz kötődnek, továbbá részt kell vennie a globális gazdasági irányításban is.

El kell tehát mozdulnunk az európai felügyelet felé, és határozottan kell lépniünk. Ennek elmulasztása súlyos stratégiai hiba volna a globális hatalom változása korában. Le kell győznünk a tehetetlenséget a Szolvencia II-nél beállt patthelyzetből való kitörés érdekében, azaz javítanunk kell, és el kell fogadnunk az egységes európai megközelítést.

A hatóságok, vagy a különböző pénzügyi ágazatok közötti nézeteltérések feloldására törekedve, az összhang és a tisztesség biztosítása érdekében fel kell hagynunk az egyoldalúsággal, és előre kell lépniünk egy valóban működőképes európai rendszer felé. Két hatóság közötti nézeteltérések aligha feloldhatók pusztán az egyik fél által hozott döntésekkel, amint lehetetlen az is, hogy valaki egyidejűleg bíróként és érdekelt félként is fellépjen.

Igen erőteljesen támogatom tehát a van den Burg- D ianu-jelentést. Hálás vagyok azért, hogy módosítási javaslataimat figyelembe vették, és ösztönzőleg hathattam bizonyos kompromisszumokra. Remélem, a jelentés legmesszebbre mutató javaslatai diadalmaskodnak! Ez jó lesz polgáraink, és alapvető a pénzügyi piacok számára.

Wolf Klinz, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, az évtized elején báró Lámfalussy jelentést terjesztett elő olyan megoldásokat javasolva, amelyek révén Európa felügyeleti hatóságai jobban és erőteljesebben együttműködhetnének. Akkor a Tanács üdvözölte a felvetéseket, de nem

tett semmit. Ha a bennünket sújtó mostani pénzügyi válságnak van kedvező hatása, az talán az, hogy a felügyelet erősítésének témája prioritássá lett.

Meglepő azonban, hogy a Gazdasági és Monetáris Bizottság 39. szabály szerinti jelentése kellett ahhoz, hogy a Bizottság komolyan hozzáfogjon e kérdés kezeléséhez. Az már bizonyos, hogy csak akkor tudunk sikeresen szembenézni a bonyolult rendszert képező és szélesedő pénzpiac keltette kihívásokkal, ha a felügyelet terén is az erősödő egymásra hangolódás és növekvő összefogás érvényesül. Eközben, a 100 legnagyobb pénzügyi vállalatcsoport közül 58 fejt ki határokon átnyúló tevékenységet. A statisztikák önmagukban is jelzik, milyen súlyos teendőink vannak.

A két előadó jelentése helyes irányba mutat. Kauppi asszony is megemlítette, hogy széles körben fel kell állítani a határon átnyúlóan tevékenykedő pénzügyi vállalatcsoportok ellenőrzését végző testületeket, és meg kell erősíteni a hármas szintű bizottságokat. Ez rendben van, viszont arra is emlékeznünk kell, hogy a kisebb tagállamok gyakran csak, mint a befogadó ország ellenőrei jutnak képviselőihez ezekben a testületekben, és ezért is fontos érdekeik megfelelő formában való figyelembevétele.

Valószínűleg, rövid- és középtávon nincs is más módja a helyzet javításának. Közép- és hosszútávon azonban mindez már nem lesz elegendő. Olyan rendszerre van szükségünk, amely méltán kiérdemli az európai felügyelet címét, és amelynek fel kell sorakoznia az európai központi bankok mellé.

ELNÖKÖL: ROTHE ASSZONY

Alelnök

Pierre Jonckheer, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök asszony, Biztos úr, csoportom nevében korábban már támogatásunkról biztosítottam az Ecofin Tanács közvetkeztetéseit. Érzékeltem, hogy ma a tőzsdék ismét zuhantak, és a piacok szabadesésbe kezdtek. Az eddigi intézkedések tehát elégtelenek.

A felelősség kérdésénél, egyetérttek abban Kauppi asszonnyal, hogy a Tanács részéről valóban nagy ellenállás mutatkozott, de az is világos, hogy a Bizottság, és azon belül Ön különösen, sohasem volt – enyhén szólva – pártolója az európai szintű, erőteljesebb szabályozásnak. Az Ön biztosi időszakának egészét az ágazati önszabályozás gondolata uralta. Ezért is vagyunk, az európai szabályozás tekintetében messze elmaradva a mai vita témájául szolgáló kérdésben.

A holnap szavazásra bocsátandó jelentésre vonatkozóan: képviselőcsoportunk támogat minden beterjesztett javaslatot, s különösen az előadó, van den Burg asszony indítványait. Megítélésünk szerint, ezek is annak biztosítására törekcsenek, hogy erőteljesebb jogi rendelkezések vonatkozzanak majd az értékpapír-teremtésre, és a spekulációt megelőző mechanizmusokra. Mindez szinte úgy is értelmezhető, mintha a Lámfalussy-féle hármas szintű bizottságok előfutárai lennének ennek az európai felügyeletnek, az általunk óhajtott európai felügyelő szervnek.

Mi ebbe az irányba szeretnénk elmozdulni! Úgy gondolom, hogy a jogalkotási kezdeményezés terén monopóliummal rendelkező Bizottság ebben a törvényhozási időszakban nem tett eleget kötelezettségeinek. Ebből a szempontból, a populizmus aratott, de Önöknek nagyon kevés idejük maradt a felgyorsulásra.

John Purvis (PPE-DE). - Elnök asszony, nagyra értékelem a társelőadók törekvését, hogy konszenzust teremtsenek e jelentés kapcsán. Szerintem az anyag továbbra sem tökéletes – bár a szerzők ezt bizonyára szívesen hallanák –, de sokkalta jobb, mint amilyen volt, és ezért úgy érzem, joggal támogathatjuk azt.

Két érdemi kérdést érintek. Az értékpapírosítást a mai pénzügyi válság egyik ördögi eszközének tekintik, és a jelek szerint az elengedhetetlen megoldásnak azt tartják, hogy a kibocsátóktól eszközeik bizonyos százalékának megőrzését igényeljük. A Bizottság tőke megfelelési elemzésében 5 százalékot javasol. Legalább végeznénk egy hatástanulmányt az elképzeléssel kapcsolatban! Megkockáztatom azt a feltevést, hogy az eredmény pusztán a pénzpiacok elfojtása lehet, továbbá, hogy ennek következtében a beruházók majd arra is készletést éreznek, hogy ne a teljes és megfelelő gondossággal járjanak el. Fontosnak valójában az tekinthető, hogy a közbeiktatott „átcsomagolások” ellenére is képesek legyünk felkutatni a kibocsátókat, és elszámoltatni őket bármiféle félrevezetés, gondatlanság vagy hozzá nem értés okán.

A második kérdés a felügyelő testületében keletkező viták vagy nézeteltérések rendezésének módjához kapcsolódik. Az előadók meglehetősen bonyolult, és hivatalos fellebbezési eljárást javasolnak, elnökökkel és alelnökökkel, új bürokráciával. Tény, a vonatkozó helyzeteket gyorsan kell rendezni, ezért magunk azt javasoltuk, hogy a békésen feloldhatatlan nézeteltérésekben érintettek kölcsönösen egyezzenek meg egy közvetítő személyében, akinek döntése – legalábbis szerintünk – a végső szót jelentené.

Végül, Biztos úr, nagyra értékelem a válsággal foglalkozó felszólalása keretében adott bevezetőt, és sajnálom, hogy nem volt jelen a megelőző, Almunia úrral és Jouyet úrral folytatott vitánál, mikor is mindezen témákat a képviselők, köztük magam is, felvetettünk. Talán módja van részletesebben is átolvasni e felszólalásokat és reagálni szempontjainkra.

Sharon Bowles (ALDE). - Elnök asszony, e jelentés nagyratörő, de egyben realista is. A pénzügyi felfordulás okait elemzi, és változtatásokat javasol. E változtatások többsége, mint erre mások már utaltak, felvetődtek volna a jelenlegi helyzet kialakulása nélkül is, hiszen már teret nyert az a nézet, hogy a Lámfalussy-folyamat nem haladt előre oly mértékbe, mint lehetett vagy kellett volna.

Tehát a felügyeleti rendszer következő nemzedékéről van itt szó, s nem annyira a jelenlegi válság kezeléséről. Noha azt is feltételezzük, hogy az ilyen rendszer segíthet megelőzni hasonló helyzetek kialakulását. Most, tagállami szinten, nagyobb készséget várunk a hivatalos integrált döntéshozatali rendszer elfogadása tekintetében.

Megismétlem azonban, hogy igen fontos, a szabályozás legyen az igényekhez igazodó. Jelenlegi gondjainkra – és majd, ha eljön, egy nyugodtabb jövőre vonatkozóan – a megoldás nem valamiféle spam-szabályozás formájában jelentkezik, amikor is több ezer levélszekrény vár információra, de annak érkezésekor – amint most érzékeljük – az üzenetet azonnal egy szakmai szervezetnek adják tovább a megfelelő klikkelések elvégzésére, anélkül, hogy elsődleges testületi szinten megfelelő segítség állna rendelkezésre.

Világos, egyértelmű szabályokra van szükségünk. Némelyik, igen, legyen hatáskörileg tartalmasabb, de a szabályok ne homályosítsák el az összképet. Tehát azok, akik a csúcson ülnek megfelelően elszámoltathatók legyenek, de egyben tudják azt is, mi történik.

Végül, a válság-kezelés részeként, a helyzet javítását fel kell gyorsítanunk, de erre korántsem csak a válság idején van szükség: szokványos körülmények között is foglalkoznunk kell a határon átnyúló ügymenetek erősítésével. Itt is előfordulhat, hogy a tagállamok számára kellemetlen területekre tévedünk, de ezt el kell tudni viselnünk.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Elnök asszony, elsőként is, engedje meg, hogy ne értsek egyet azokkal, akik azt állítják, nem vagyunk képesek összuniós választ adnunk a válságra. Ahol arra szükség mutatkozott, határozott lépéseket tettünk. Tekintve nemzeti pénzügyiaink eltéréseit, és figyelembe véve a tagállamok pénzügyiainak különböző szintjeit és kiterjedtségét, feszült időszakokban is van mozgásterünk. Vilniusban nekünk nincs egy City-nk, így lépéseink eltérnek az ott foganatosítandó intézkedésektől.

Nem meglepő számomra, hogy a bizottsági javaslatok a határon átnyúló pénzügyi csoportok szükségletein alapulnak. Öt éve vagyok az Európai Parlament tagja. Vízont meglep az, hogy a Bizottság képtelen felismerni, hogy a határon átnyúló csoport-modell nem életképes gazdasági visszaesések idején. Amint ezt most is megtapasztaljuk. A gazdasági vezetőknek modelljük korszerűsítésének tereivel kell előrukkolniuk, melynek során a modellt a szubszidiaritás elve szerint teszik rugalmasabbá, hogy így is tükröződjék az uniós realgazdaság szükségleteinek sokszínűsége. Az EU felügyeleti és szabályozó rendszerének biztosítania kell a pénzügyi problémamentes szerkezetváltását. A reformok kiindulópontjául a következő kérdésre adott válasznak kell szolgálnia: „Kinek a költségvetése állja majd a nap végén a cégek megmentésének számláját?” Ennek megválaszolása az Európai Unió egészének stabilitása tekintetében fontos.

Szeretném felkérni kollégáimat még arra is, ne feledkezzünk meg az Európai Unió egy kicsi, de hozzánk szorosan kötődő szomszédjáról, nevezetesen Izlandról. Magukra hagytuk az izlandiakat!

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Elnök asszony, Európa a pénzügyi válság teljes súlyát érzi napjainkban. Az európai pénzügyminisztereknek tegnapi, a letéti garanciák egységes minimális szintje témájában hozott döntése fontos lépés, amint jelentősek az egyes bankok által végrehajtott védelmi akciók is. A központi bankok egy csoportja által ma végrehajtott, összehangolt kamatlábcsökkentésre szükség van a pénzügyi piacok bizalmának helyreállításához. Ezek az intézkedések a válság azonnali kezelését és megoldását célozzák.

Nekünk, döntéshozóknak is felelősséget kell vállalnunk a piac hosszú távú működésének biztosításában. Ez azt jelenti, hogy az új jogszabályok elfogadásánál tervszerű és egyértelmű megközelítéssel kell a növekedés számára kedvező feltételeket megteremteni. Az ehhez kapcsolódó hatástanulmány jelentősége, nem hogy csökkent volna a válság következtében, hanem még inkább létfontosságúvá lett.

A Lámfalussy-folyamattal összefüggésben itt előterjesztett javaslatok az európai felügyelet keretein belül jobb koordinációt eredményeznek, és fontos lépéseket jelentenek a hatékonyabb európai piac felé. Szeretnék

köszönetet mondani mindkét képviselőtársamnak, de mindenekelőtt is Ieke van den Burgnek, aki évek óta kiváló munkát végez, végtelen kitartással. Ez szép erény egy politikusnál!

A javaslatok a már létező, de a gazdaság lefékezését elkerülő továbbfejlesztésre, hatékonyságuk erősítésére szoruló rendszerekre építenek. Ne keverjük össze a gyors reagálással és a válság kezelésével kapcsolatos felelősségünket egy még erőteljesebb felelősséggel: azzal, hogy gondoskodnunk kell szabályaink érvényesüléséről, de nemcsak a válság-időszakban, hanem Európa jövőbeni növekedését is szolgálva.

A protekcionizmus sohasem jó válasz, és nincs vége még a globális gazdaságnak.

Avril Doyle (PPE-DE). – Elnök asszony, szeretném üdvözölni McCreevey biztos urat. Figyeltem néhány képviselőtársamnak az ír bankszektorban jelentkező bizalmi válságra és a likviditási problémákra adott válaszainkkal, valamint a válság kitörése óta más országok hasonló fellépésével is kapcsolatos állásfoglalásait, hiszen az írek kemény bírálatát követően mások esetében is kellett valamit mondaniuk. S több mint ironikus, hogy most az európai pénzügyi szolgáltatások felügyeleti rendszeréről vitatkozunk. Nem tudom, hogy minek is hívhatjuk ezt: a véletlenek szerencsés egybeesésének, vagy túl kevésnek, túl későn.

Valóban alapvetően eltérően alakultak volna-e a dolgok, ha rendelkezünk volna valamiféle működő felügyeleti rendszerrel, s különösen a hitelminősítőkre vonatkozóan? Nekem úgy tűnik, hogy – visszakanyarodva a kiindulási ponthoz – valóban itt keresendő számos problémának a gyökere. Ezek a pénzügyi szereplők tették lehetővé a másodlagos jelzáloghitel-piaci válság kontrolálhatatlan kibontakozását azért, hogy folyamatosan kedvező besorolást adtak olyan intézményeknek, amelyek ezeket a fondorlatos pénzügyi eszközöket felpántlikázták, majd eladták. Innen fakadnak napjaink gondjai.

Tegyük azért, hogy válaszaink hideg fejjel, megfontoltan szülessenek, igazodva ahhoz a válsághoz, amelyről vitánk is folyik.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Elnök asszony, Biztos úr, mikor, ha nem most van szükség arra, hogy javítsunk az európai felügyeleti rendszeren? A helyzet világos: eljött a cselekvés ideje, valamit tennünk kell! A pénzügyi piacok stabilitásának követését szabályozó rendelkezések végtelenül fontosak. Szigorúbb megfigyelési szabályok kellenek – és különösen az Európai Központi Bank részéről – a makrogazdasági politikák és a pénzügyi piacok ellenőrzéséhez!

Igen fontos megadni azokat a paramétereket, amelyeket – az európai hatóságoknál – a határon átnyúló intézményekkel foglalkozó felügyeleti testületekben, minősített többségi szavazással döntő ellenőrk alkalmazhatnak. Természetesen, a tagállamokkal foglalkozva, azok helyzetének felmérésekor minden országot egyedileg kell megítélni. Nem szabad, hogy a kisebb országokat egy nagyobb a víz alá nyomja! Uniós szinten olyan, jogszabályilag támogatott szervezetet kell fenntartanunk, amely képes keresztülverekezni magát a nehézségeken, és fel tudja oldani a nemzeti és szektorális felügyeleti közti ellentéteket. Egy hatékonyabb szerkezet kialakítása érdekében, élnünk kell a hármas szinten rendelkezésünkre álló valamennyi igazgatási eszközzel.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Elnök asszony, a pénzügyi szektor mostani összeomlásának legfőbb oka a pénzügyi intézmények felelőtlenége, a kockázatkezelés helytelen volta, a rossz hitelek, és a megfelelő biztosítékok nélküli túlzott eladósodás lehetővé tétele, amelyek együttesen a likviditás elvesztését eredményezték. Az ellenőrzési rendszer egésze is csődöt mondott. Úgy tűnik, a globális pénzügyi terén végbemenő változásokkal lehetetlen lépést tartani a most alkalmazott megoldások révén. A jövőbeni újabb válságok lehetséges következményeinek enyhítése érdekében tehát eszköztárunkat korszerűsíteniünk kell. Nem feledve a pénzügyi piacok jelenlegi súlyos helyzetét sem, egy összefüggő és hatékony ellenőrzési eszköz megteremtése érdekében elsődleges fontosságot kell tulajdonítanunk a jogalkotásnak. Ugyanakkor, az egyes pénzügyi piacok közötti összekapcsolódás és kölcsönös függés erősödését tényként kezelve, a maximális kompatibilitást kell biztosítanunk az új európai rendszer és az amerikai, japán és kínai rendszerek között.

Charlie McCreevy, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, röviden válaszolhatok néhány felvetésre? Az egyik a megelőző vitához kapcsolódik, amelyre Purvis úr utalt. Az előző vitára nem kaptam meghívót. Igen ritkán hagyom ki azt a lehetőséget, hogy az Európai Parlamentbe jöhessek, és hallgassam régi baloldali tisztelőim megjegyzéseit az európai dolgokhoz való hozzájárulásomról. Hogy is kerülném el az alkalmakat, hogy oly kiváló embereket meghallgathassak, mint Schulz úr és Berès asszony, és mások, akik oly szikrázó hévvel idézik fel személyemet! Ha tehát meghívót kaptam volna, örömmel tettem volna annak eleget.

Az európai megoldások kapcsán két példát említenék.

Elődöm kezdeményezte a fizetések témájával foglalkozást. Válaszunk az Unió rendelkezésére álló legenyhébb eszközök egyikének, ajánlásnak formájában került megfogalmazásra. Ez mutatkozott az egyetlen lehetőségnek, hogy bármit is elfogadtassunk, mivel ez a téma a tagállamok hatáskörébe tartozik. Mintegy másfél évvel ezelőtt készítettünk egy felmérő jelentést, mely szerint mindössze egyetlen tagállam teljesítette ajánlásaink többségét. A többiek, alapvetően, figyelmen kívül hagyták azokat. Az a tagállam, amely végrehajtotta ajánlásainkat – elismerve azt, ami elismerésre méltó – Hollandia volt. Nem azt mondom, hogy Hollandia minden egyes kitéltet teljesített, de ez volt az egyetlen tagállam, amelyik legalább követte a kijelölt utat.

Volt tehát egy európai megoldás. Nagyon sok szó esik most a céges jutalmak kultúrájáról és a vezetői jövedelmekről. Próbálkoztunk egy európai típusú megoldás felvetésével. Ezt még Bolkenstein úr terjesztette elő, úgy rémlik, s noha ténylegesen én ültettem át a gyakorlatba, de a kezdeményezés dicsősége Bolkenstein úr. Ezt az, amit mi tettük, és ezt tartalmazza jelentésünk.

Másodszor, a felügyeletet – a jelentés központi témáját – illetően már számos alkalommal beszéltem a Parlamentben, de másutt is, a pénzügyi intézmények határokon átnyúló ellenőrzéséről. Érintettem ezt Ecofin-üléseken, sajtókonferenciákon. Gyakorlatilag lehetetlen ebben a témában előrelépni, mert a tagállamok egyszerűen nem akarnak európai megoldást találni e kérdésre.

Szeretném azonban valamire ráirányítani az Európai Parlament tagjainak figyelmét.

Múlt évben, a biztosítás témájában beterjesztettem a Szolvencia II javaslatot, és felvettem a felügyeleti testületek, a csoportos felügyelet és a csoportos támogatás gondolatát. Mind a miniszteri tanácsban, mind a Parlamenttel folytatott tárgyalások során az jelentősen felhígult. Amennyiben ezt az irányelvet még e törvénykezési időszakban szeretnénk keresztülvinni, akkor komoly csatákat kell még vívnunk a Tanácsban, mert jelentősek a nézeteltérések, és nemcsak ezt a konkrét témát, hanem más tárgyakat illetően is.

Miután egész felnőtt életemet a politikában töltöttem, már rég nem lepnek meg politikusok ellentmondásos állásfoglalásai. És amennyiben végigtekintenek hosszú pályafutásomon, bizonyára esetemben is találnak hasonló példákat. Mégis, igencsak komikusnak, de egyben elképesztőnek is tartom, hogy amikor mi európai megoldást szorgalmazunk – például a Szolvencia II kapcsán a felügyeletre vonatkozóan – akkor az európai megoldásokat sürgetők, legyenek bár miniszterek vagy európai parlamenti képviselők, személyükben pontosan ők azok, akik majd nálunk kopogtatnak és az eléjük került konkrét törvényhozási témában saját nemzeti álláspontjaik mellett lobbiznak.

Mi, akik a katolikus vallás szerinti nevelésben részesültünk, ismerjük Szent Ágoston imáját, amely többé-kevésbé így szól: „Tégy engem tisztává, de igazzá még nem”. Némileg hasonló itt a helyzet. Ez azonban nem lep meg engem, mert egész felnőtt életemet politikázással töltöttem, és hozzászóltam a komikus helyzetekhez, hogy szolidan fejezzem ki magam.

Akárhogy is számoljuk, mindössze 44-45 határokon átnyúlóan tevékenykedő pénzügyi intézmény van, miközben elavult felügyeleti rendszerünk képtelen megfelelni az e téren keletkező elvárásoknak.

Végül, hadd térjek ki a jelenlegi válságra, amelyről már szóltam itt, de más fórumokon, így sajtókonferenciákon is. Nincs egyetlen tökéletes válasz a válságra. Ha lenne, már régóta ismernénk. Példátlan időköt élünk, amelyekre – mind az Atlanti-óceánnak ezen a partján, mind az Egyesült Államokban – példátlan válaszok születtek.

Hadd emlékeztessen a képviselőket arra – és biztos vagyok abban, ezt Barroso elnök úr is megtette hozzászólásában – hogy mi, az Európai Bizottságban mindent megteszünk a tagállami lépések koordinálása érdekében, illetve hogy a tagállamokat teljes körű válaszok kimunkálására bátorítsuk. Amint azonban első észrevételeim között jeleztem, a felelősség igazán a tagállamokra, a tagállami központi bankokra, a tagállami minisztériumokra hárul, hiszen végül is ők azok a választott személyek és intézmények, akik az adófizetők pénzét ellenőrzik, akikre a válaszadás terhe nehezedik.

Az érintett területek némelyikén megpróbáltuk – és részben sikerült is – európai válaszokat kidolgozni. S hadd jegyezzem meg, nem feledkezhetünk el az európai struktúráról! Mi nem vagyunk az USA-hoz hasonló szövetségi állam. Mi nem vagyunk a 27 tagállam mindegyikében megtalálhatóhoz hasonlítható központi kormány, és tetteinkben csupán jogosítványaink határáig mehetünk el.

Ieke van den Burg, előadó. – Elnök asszony, nagyon sok téma vár ma megvitatásra.

Ha felidézhetem Biztos úr néhány elmondott gondolatát, nyilatkozatával kezdeném, miszerint válságos időkben a politikusoknak valamit lépniük kell.

Úgy gondolom, nekik jóval korábban lépniük kell. Még mielőtt a cunami elsodorna, intézkednünk kell, és elébe menve a dolgoknak kell megakadályoznunk ilyen dolgok bekövetkeztét. Egyetértek tehát a többiek által mondottakkal: ha most tesszük az első lépéseket, akkor ez valóban túl kevés, és túl későn való intézkedés.

Második pontom: a megteendő felügyeleti lépések témája. Ön felemlítette a Szolvencia II példáját, és ennek kapcsán azzal vádolt bennünket, a Parlamentet, hogy meggyengítettük a csoportos felügyeletre vonatkozó javaslatokat. Szerintem, a javasoltak nem tekinthetők a rendszer gyengítésének, amint ezt már kollégám, Sánchez Presedo úr – úgy gondolom – említette. Amit lényegében a Bizottság javasol, az egy olyan csoportos felügyeleti rendszer, amelyben – a gyakran a nagy tagállamokból érkezett – vezető felügyelők átveszik a testületi folyamatok irányítását.

Támogatom a testületek felállítására vonatkozó elképzelést, továbbá a felügyeleti kérdések egy részének közös, együttes szinten kezelését, hiszen a határokon átnyúlóan tevékenykedő csoportok is együttesen cselekszenek. Az érzékeny pont azonban az, hogy konfliktus keletkezhet a valamely nemzeti tagállamból érkező vezető felügyelőknek, illetve egy olyan fogadó ország felügyelőinek érdekei között, amelynek piacát az előbbi csoport tagjai uralják.

Az ilyen érdekütközések esetén, nem lenne tisztességes azt közölni, hogy a hármas szintű bizottságokban van lehetőség egyfajta önkéntes közvetítést kérni, innen pedig ajánlást juttatnak el a vezető felügyelőhöz, majd a végén a vezető felügyelő vagy betartja azt, vagy elmagyarázza miért is tér el ettől az ajánlástól.

Ez az, ami a fogadó országokat aggasztja, és ezért nem ragaszkodhatnak ahhoz, hogy csak nemzeti felügyelők kezeljék ezeket az ügyeket. Európai szinten is szükség van semleges, pártatlan, független döntőbíróra. Magam ezt javasoltam a jelentésben. Nem egy bürokratikus felügyeleti struktúrát szorgalmaztam, hanem mindössze valami olyant, amely ráépülhet a jelenlegi rendszerre, és egyszerűen kiegészíti a jelenlegi három hármas szintű független elnököt egy újabb, független elnökkel, és egy független alelnökkel, akiknek feladata az lesz, hogy együttműködjenek a hármas szintű bizottságokkal, és a konfliktus-rendezést kötelező érvénnyel hajtásák végre, miközben a konfliktusok a felügyelők körén belül letisztulnak.

Úgy gondolom, ez lehet az a garancia, amely elfogadhatóvá teszi a fogadó tagországok, és különösen a kisebb tagállamok számára a csoport-felügyelet ilyen típusát, és a felügyelők vezetésére szóló megbízásokat.

Tehát erre a pótlólagos szintre, erre a plusz-eszköze van szükségünk – már rövidtávon is – a probléma megoldásához, és ezt ismertettem a 7. sz. módosításban, amelyet a holnapi szavazásra nyújtottam be.

Egy másik kérdést jelent e felügyeleti bizottságok szerepe a Bizottsággal való összehasonlításban. Nekem, mint Kauppi asszonynak is, az a benyomásom, hogy Önök, a Bizottságban, csak tanácsadói szerepkörben látnák szívesen a felügyelőket, és nem biztosítanának nekik valóban önálló szerepet például a nemzetközi kapcsolatokban, vagy az IASB szabályozó testületével, esetleg az FSF-fel kapcsolatban.

Egy közvetlen kérdés Önhöz. Azt hallottuk, hogy Barroso úr nagyon büszke volt arra, a Bizottságot most meghívták a pénzügyi stabilitási fórumra, és noha a múlt héten Ön is kapott meghívót, mégsem ment el az ülésre. Talán közvetlenül válaszolhat arra, hogy ez igaz-e, vagy sem?

Egy utolsó dolog: a vezetők díjazásával kapcsolatos javaslat. Ön mindössze azt említette, hogy ez puha-jog, és egyetlen tagállam követi az abban foglaltakat. Van lehetőség erőteljesebb javaslatokkal is előállni! Kérem, nyújtsák be javasataikat!

Daniel Dăianu, előadó. – Elnök asszony, hadd szóljak valamiről, ami – úgy vélem – nem szabatosan került kifejtésre. A szabályozás és a felügyelet nemcsak a rendszerről szól. E kérdésnek van egy tárgya is: amit szabályozunk, amit felügyelünk – és ez a dolog lényege.

Lehetett volna nekünk egy európai szabályozó, az EU egészében tevékenykedő, független felügyeleti testületünk, és mégis megéltük volna e válság kitörését, mert a probléma lényege az, hogy a hiba magában a rendszerben rejlik, és az nem feltétlenül a sajátos felügyeleti és ellenőrzési testület hiányának tudható be.

Másodszor, nagyon súlyos gazdasági visszaesés vár ránk. Újra kell államosítanunk a bankokat, és ez rendkívül sokba kerül majd. Mindez hatalmas terhet jelent a költségvetés számára, és azt kérdelem magamtól – mert átfogóan kell a helyzetet látnunk –, hogy mi is történik majd? Úgy hiszem, a mai válság azt mutatja, hogy az EU költségvetése semmiség ahhoz képest, ami a közbeavatkozáshoz és a cselekvéshez kellene. Újra kell tehát gondolnunk az uniós költségvetést!

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót.)

Elnök. – A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Elisa Ferreira (PSE), írásban. – (PT) Hatékony európai szintű mechanizmus hiányában gyakran egymástól eltérő, sőt, néha egymással versengő rendkívüli pénzügyi beavatkozásokra is példát láthatunk a különböző országok esetében.

A fellépés európai szinten követőnek, 'a posteriori' jellegűnek, a még nagyobb károk megakadályozására törekvőnek tekinthető. Ennek tényleges eredménye viszont az uniós polgárok bizalmának elvesztése lett.

A szabályozást nyugodtabb időben kellene átgondolni. Sem a polgárok, sem mi, választott képviselők, nem értjük azt a közönyt, amellyel a Parlament számos, konkrét kezdeményezése találkozott.

Most, a zűrzavar közepette nincs helye a felelősségről folyó vitának. Egy dolog azonban bizonyos, a rendszer szabályozásában változásokat kell eszközölni.

Az a szöveg, amelyről holnap szavazunk, központi szerephez jut az EU pénzpiacainak jobb szabályozása és felügyelete tekintetében. Viszont ez is csak a Parlament utólagos válasza és nem érdemi reagálása a mostani eseményekre, amelyek – sajnálatos módon – pont arra szolgáltattak példát, milyen fontosak is a problémákat kezelő válaszok.

Sokan azok közül, akik az új pénzügyi eszközök kapcsán, politikai megfontolásokból az átláthatóság, a szabályozás és felügyelet minimumát is elvetették, most hallgatnak, vagy új nótát fújnak.

Reméljük, végre a Bizottság is felvállalja a jogkezdeményezéssel, az európai pénzügyi rendszer stabilitásának megerősítésével, és a polgárok bizalmának legalább részleges helyreállítása elősegítésével kapcsolatos felelősségét!

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), írásban. – (RO) A világunk szinte egészére kiható pénzügyi válságot az Európai Unió intézményeinek szintjén kell elemezni. Elfogadhatatlan, hogy a világ legfiatalabb területi szerveződése, az Európai Unió, ne legyen képes szerepet vállalni a mindenki számára elfogadható megoldás beazonosításának folyamatában. Magam ragaszkodom a gyors fellépést biztosító eszközök megteremtéséhez, mint amilyent az EK magas szintű akciócsoportja is megtestesíthet. Történelmi, példátlan időket élünk.

Az EU által követett – akár a 27-ekre, akár a világ más országaira vonatkoztatott – célkitűzések terén elért eredményeket veszélyeztető pénzügyi összeomlás szélén állunk. Az adminisztratív és bürokratikus folyamatokban elvesztegetett minden perc hatalmas károkat okoz a nemzetközi bankrendszernek, a földrészek mindegyikén fellelhető pénzügyi tőzsdéknek, de rontja minden ember életszínvonalát is. Európa állásfoglalásra kényszerül, de arra is, hogy a jelenlegi válság lezárásáért folyó küzdelem élharcosává legyen!

Most, az európai rendszer és az intézmények életképességét kell igazolnunk. A tagállami kormányok, az Európai Bizottság és az Európai Parlament közötti koordinációra és együttműködésre van szükség. Elegendő érettséggel és tapasztalattal rendelkezünk ahhoz, hogy közbelépjünk az Európa Unió, és az emberiség számára veszélyes helyzet megoldása érdekében.

16. Köszöntés

Elnök. – Nagy szeretettel üdvözlöm Alexander Milinkevich és Alexander Kozulin urakat a díszvendégek karzatán. Látogatóink Fehéroroszország demokratikus ellenzéki mozgalmának kiemelkedő vezetői. A 2006-os elnökválasztások idején – noha a szabadság és demokrácia megvalósításáért folyó fáradhatatlan küzdelmükben jelentős akadályokkal kerültek szembe – bátran, mindvégig nagy merészségről tanúskodva szálltak szembe az akkori antidemokratikus kormánnyal. Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy Milinkevich úr, a szabadságmozgalom vezetője, a gondolkodás szabadságáért járó Sakharov-díj 2006. évi elnyerője, és Kozulin úr, hajdani politikai fogoly, a Hramada, a Fehérorosz Szociáldemokrata Párt tiszteletbeli elnöke jelenlétével megtisztelteti mai, a fehéroroszországi helyzettel foglalkozó parlamenti vitánkat.

(Taps)

17. A belarusz helyzet (vita)

Elnök. – Következő napirendi pontunk a Tanács és a Bizottság nyilatkozata a belarusz helyzetről.

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök asszony, Biztos úr, hölgyeim és uraim, szeretném elismerésemet kifejezni e házbeli barátainknak, partnereimnek. Tudom – hiszen az Önök által májusban elfogadott határozat, továbbá az Általános Ügyek és a Külkapcsolatok Tanácsát követően a Parlament Külügyi Bizottságával szeptember 16-án folytatott eszmecsere is ezt tükrözte – hogy Önöket végtelenül aggasztja a fehéroroszországi helyzet.

Az eszmecsereén elmagyaráztuk, hogy a Tanács igen szorosan követte a belarusz törvényhozási választásokat, amelyekre szeptember 28-án került sor. Az eredmények korántsem biztatók! A Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (DIEJH) nyilvánvalóan érzékelt bizonyos kedvező fejleményeket, de a választási folyamat egésze nem felelt meg az EBESZ demokratikus választásokkal szembeni elvárásainak. Látjuk, hogy az ellenzéknek egyetlen tagja sem jutott a parlamentbe.

A szeptember 30-i elnökségi nyilatkozatban, a demokrácia és emberi jogok tárgyában, hangot adtunk aggodalmainknak. Továbbra is azt várjuk a belarusz hatóságoktól, hogy a nemzetközi demokratikus kívánalmaknak való megfelelés érdekében, maradéktalanul működjenek együtt a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalával.

A Tanács folytatja belarusz-stratégiájának kimunkálását. Széleskörű az egyetértés a tagállamok körében, hogy az alkalmazandó intézkedéseknek vissza kell tükrözniük a kormányzat által nyáron foganatosított lépéseket, így különösen az utolsó politikai foglyoknak szabadon bocsátását. Figyelemmel kell lennünk a grúziai konfliktus nyomán végbement geopolitikai változásokra is. Biztosítanunk kell, hogy a közelmúltban észlelt kedvező jelenségek, mint amelyre a választásokat követően a biztonsági erők beavatkozásától mentes békés ellenzéki tüntetések szolgáltatnak példát, folytatódjanak. Ugyancsak garantálnunk kell a politikai ellenzéki mozgalmak biztonságát és szabadságát.

A Tanács most foglalkozik a politikai kapcsolatok lehetséges felújításának, és a vízum-szankciók esetleges felfüggesztésének kérdésével. Martynov úr, fehérorosz külügyminiszter, meghívást kapott az október 13-i, Luxembourgban tartandó tanácsülés margóján sorra kerülő trojka-találkozóra. Ennek során áttekintjük vele a jelenlegi helyzetet. Ez lehetőséget ad nekünk, hogy megerősítsük elkötelezettségünket a demokráciával és az emberi jogokkal összhangban álló haladás mellett.

Mielőtt befejezném, hölgyeim és uraim, szeretném még egyszer elismerésemet kifejezni Protasiewicz úrnak, valamint a karzaton helyet foglaló Milinkevich és Kozulin uraknak. Hadd biztosítsam őket ismételten arról, hogy az Európai Unió továbbra is érdekelt a Fehéroroszországgal való kapcsolatok fokozatos felújításában, a kormányzattal és a belarusz néppel való kapcsolatok erősítésében, és elkötelezett a fehérorosz civil társadalom további segítése mellett.

Charlie McCreevy, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, e vitához kollégám, Benita Ferrero-Waldner nevében szólok hozzá.

Fehéroroszországban a helyzet folyamatosan változik, és ez megfontolt és stratégiai válaszokra kell, hogy az Európai Uniót készítse.

Elsőként, az egyértelmű, hogy a szeptember 28-i parlamenti választási eredmények, és a mód, amiként a választások lezajlottak, számunkra kiábrándító. A választások nem feleltek meg a nemzetközi normáknak, vagy legalábbis a mi elvárásainknak. Ebben a kérdésben teljes az egyetértésünk, így azt nem ragozom tovább.

Másrészt, a választások előtt bizonyos haladás mutatkozott a politikai foglyok szabadon bocsátásával, de a választásokkal összefüggésben is, amennyiben Fehéroroszország még a választásokat megelőzően együttműködött az EBESZ/DIEJH-val, annak megfigyelőivel. Az utolsó politikai foglyok kiengedését nem csak magunk ítéltük alapvető lépésnek, hanem az ellenzék is. El lépés mérsékelte és enyhítette a civil társadalom félelmének szintjét, hiszen a politikai okok miatti bebörtönzés már nem mutatkozik a mindennapok gyakorlatának, noha a fenyegettség továbbra is fennáll.

És mégis, miközben – nyakunkon a választásokkal – üdvözlöttük a politikai foglyok szabadon bocsátását, nem adtunk erre kézzelfogható, pozitív választ. Most már nem késlekedhetünk tovább! Hasonló módon, amiként a politikai foglyok kiengedése jelzésértékű volt, hasonló módon nem téveszthetjük szem elől a belarusz hatóságok együttműködését az EBESZ-megfigyelőkkel, vagy nem kerülheti el figyelmünket az,

hogy az összes képviselőjelölt – még ha korlátozottan is, de – hozzáférhetett a médiához. Ezek kiemelkedő lépések a megelőző, 2006-os elnökválasztásokhoz viszonyítva.

Miként biztosíthatjuk most, hogy ezek az előremutató lépések megőrződnek és megszilárdulnak? Miként biztosítható, hogy a jövőben ne legyenek politikai foglyok Fehéroroszországban? Miként biztosítható, hogy az EBESZ/DIEJH fenntarthassa együttműködését a belorusz hatóságokkal, amíg – két hónapon belül – a választásokról szóló végleges EBESZ-jelentést közzé nem teszik, illetve a jelentést követően is? Mit tehetünk annak megelőzésére, hogy ne szigorodjanak a médiához kötődő jogszabályok, illetve nagyobb jogbiztonságot nyújtsunk az NGO-k tevékenységéhez?

Készen állok a Parlament álláspontjának megismerésére!

Úgy hisszük, hogy a hatóságokkal való politikai szintű, külsőségeket nélkülöző, de a realizmus talaján álló párbeszéd újrafelvétele jelentheti a Fehéroroszországnak adható választ. Fontos, hogy a megfelelő szinteken kapcsolatokkal bírjunk, és így biztosítsuk üzenetünk célba érkezését.

Hozzátenném, hogy általánosságban szólva, bármi lesz is válaszuk konkrét tartalma, megközelítésünkben a „fokozatosság és arányosság” elvének kell érvényesülnie. E két elv vezérli a Fehéroroszországnak adott válaszukat, és ezek révén bátoríthatjuk az általunk oly nagyon remélt demokratikus kibontakozást.

Eközben a Bizottság tapasztalatainak tárházát hasznosítva mozdítja elő a belarusz kormányzattal való kapcsolatok erősítését olyan, kölcsönös érdekeltségekkel bíró szektorokban, mint az energia-, a környezetvédelmi-, a vám-, és a közlekedési szektor. A személyek és a kormányzatok közti hálózatok fejlesztésének előmozdításával ezek a kontaktusok már igazolták jelentőségüket

Fentiekkel párhuzamosan, állhatatosan kitartunk a civil társadalom támogatása, az NGO-k segítése, a független sajtó megteremtése, és a vilniusi, száműzetésben működő Európai Bölcsészettudományi Egyetem támogatása mellett. Ígérem, hogy továbbra is erőfeszítéseket teszünk, és erősítjük kapcsolatainkat a civil társadalommal.

Végül, Fehéroroszország, egy ország Európa szívében, három tagállamunk szomszédja, történelmi választút előtt áll: vagy megteszi a demokrácia és a tényleges függetlenség felé haladáshoz szükséges lépéseket, vagy beletörődik fejlődése megrekedésébe, és az egyetlen országtól való erősödő függésbe.

Továbbra is reményünk, hogy Fehéroroszországot európai szomszédsági politikánk, és majdani kelet-európai partnerségünk teljes jogú tagjaként üdvözölhetjük! Ahhoz kérem támogatásukat, hogy felleljük a helyes eljárást, amely – a földrészünk stabilitása tekintetében oly kritikus időszakban – arra bátorítja Fehéroroszországot, hogy érdemi haladást érjen el a demokrácia és az emberi jogok tiszteletben tartása terén.

Charles Tannock, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, amikor egy regnáló elnök begyűjti Parlamentjének összes képviselői helyét, talán joggal feltételezhetjük, hogy ott valami hibádzik. Még Robert Mugabének sem sikerült Zimbabwében olyan egyértelműen nyerni, mint Alexander Lukashenko elnöknek a múlt hónapban Fehéroroszországban.

Nem vitatom, hogy Lukashenko nagy népszerűségnek örvend a poszt-szovjet valóságot alig ismerő országában. A hatalmon tartott vasmarok azonban országát nemzetközileg kitisztította tette.

Az Európai Unió részéről nem tűnik bölcsnek, hogy kapuink előtt üdvözöljük az utolsó európai diktátort. Nekünk azonban, egyrészt, állandóan kihívást kell intéznünk, a másikon folyamatosan kapcsolatot kell tartanunk Fehéroroszországgal. A politikai foglyok közelmúltbeli elengedése utóbbira szolgáló alkalom. Meglátjuk majd, hogy Lukashenko lépése valódi nyitást jelent-e a Nyugat felé. Eközben saját ösztönzőinket is készenlétben kell tartani, hogy ahol ez indokolt, ott megfelelően elismerjük és honoráljuk Fehéroroszországot.

Nem zárhatjuk ki annak lehetőségét, hogy Lukashenko a hatalma megtartásában eddig létfontosságú szerepet játszó Kremlt zsarolja. Amennyiben ez a helyzet, akkor az Uniónak nem kell ódzkodnia sem a mézesmadzag, sem a furkósbot alkalmazásától, és ennek fényében üdvözlöm Martinov külügyminiszter közelgő látogatását.

Fehéroroszország sokat nyerhet az Európai Unióval való szorosabb kapcsolatok révén: nem utolsósorban a gazdasági stagnálással is magyarázható, széleskörű szegénység részleges enyhítését. Ezzel együtt tény, hogy Fehéroroszország még nem tagja az Európa Tanácsnak. Az Unióval való partnerségi és együttműködési megállapodásának ratifikációját jelgeljük. Ez egy olyan ország, ahol mind a mai napig az emberi jogokat rendszeresen megsértik, nem tűrik a politikai ellenvéleményeket, és a szabad sajtó csak távoli álom.

Ha egyszer elhúzzuk partnerünk orra előtt a mézesmadzagot, tartsuk másik kezünkben a furkósbotot is. Magam azonban remélem, hogy Fehéroroszország, hacsak nem egyesül Oroszországgal, amint azt a Kremlben egyesek szeretnék, egy napon elfoglalja jogos helyét a szabad nemzetek európai családjában!

Jan Marinus Wiersma, a PSE képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, elsőként is, mi is elégedetlenek vagyunk a belarusz választások végkimenetelével, és egyetértünk az EBESZ/DIEJH következtetésével, hogy a választások nem feleltek meg az európai normáknak. Semmilyen okunk nincs tehát arra, hogy változtassunk Fehéroroszország-politikánkon!

Egyetértünk azzal, érdemes megvizsgálni, hogy – informális alapon – kezdeményezhetünk-e párbeszédet a belorusz hatóságokkal, amint azt a francia elnökség már felvetette, nem zárva ki a folytatás lehetőségét sem. Az ezt követő lépéseket azonban a másik oldaltól kell elvárunk. Amennyiben Fehéroroszország kész párbeszédet folytatni az Európai Unióval a belorusz társadalom szabadsága megerősítésének, a társadalmi és ezen belül az ellenzéki mozgástér kitágításának lehetőségéről, akkor az Unió válaszolhat az ilyen irányú lépésekre. Ennek bekövetkeztéig azonban nem támogatom az ország számos vezető személyiségének uniós területre lépését megtiltó, érvényes szankciók feloldását. Az elmúlt hónapokban számos bátorító jelet tapasztalhattunk – ezekről képviselőtársaim már szoltak a Parlamentben – és ezek valóban indokolják, hogy megvizsgáljuk, remélhető-e haladás az országgal folytatott párbeszéd révén.

Másodszor, amennyiben Sergei Martynov külügyminisztert meghívjuk a luxembourgi tárgyalásokra, úgy javaslom, hogy a Tanács vegye fel a kapcsolatot az ellenzékkel is. Az ellenzéknek két kiemelkedő személyisége van jelen, Kazulin úr és Milinkevich úr. A Tanács miért nem hívta meg őket is tárgyalási céllal?

Végző megjegyzésként: amennyiben a lehetséges reformokról párbeszéd kezdődik Fehéroroszországgal, mi fontosnak tartjuk, hogy abba az ellenzék is bevonjuk. Van erre már precedens is: mintegy hét évvel ezelőtt egyfajta informális párbeszéd vette kezdetét magán Fehéroroszországon belül, részben az Európai Parlament, az úgynevezett belorusz parlamenti trojka védnöksége alatt. Amennyiben a belorusz hatóságok erre készek, akkor lehetséges volna e párbeszédet az Európai Parlament, az EBESZ és az Európa Tanács alkotta egyfajta trojka segítségével felújítani. Végül is, bármit is teszünk Európában, bármilyen megbeszélést is folytatunk, az ellenzéknek abban helyet kell biztosítanunk!

Janusz Onyszkiewicz, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, a belorusz választások menete, de eredménye is, világosan mutatja, hogy noha Alexander Lukashenko jelzéseket küld az Európai Unióval való kapcsolatok fejlesztésének óhajára vonatkozóan, mindezt ő úgy képzei el, hogy a párbeszéd megkezdése és lefolytatása az ő feltételei szerint, bármiféle engedmény nélkül megvalósulhat. Legyünk azonban annak is tudatában, hogy az Európai Unióval fenntartott kapcsolatok javítása nem csupán Fehéroroszország objektív érdeke, hanem Lukashenkoé is. Miután az Oroszország felől érkező állandó nyomás a belorusz gazdaság kulcságazatai feletti ellenőrzés megszerzésével fenyeget, ez az Oroszországtól való függés olyan képét vetíti előre, amely szerint Lukashenkónak az ország feletti hatalma súlyosan meggyengülhet. E helyzetből az egyik kiutat az jelentheti, hogy a nyugati vállalatokat bevonják a belorusz gazdaság állapota miatt szükségessé vált privatizációba. Ez az egyetlen út, amelynek révén Fehéroroszország megmenekülhet attól, hogy a politikai ellenőrzés alatt álló orosz tőke az országot felvásárolja.

A párbeszéd tehát kezdődjék meg, de csak akkor, ha ezzel olyan jogi és politikai feltételek teremthetnek Fehéroroszországban, amelyek az uniós tőke ottani beruházásait bátorítják. A párbeszéd ugyanakkor nem teremtheti meg a rendszer számára hitelességének és törvényességének igazolását! A párbeszédnek tehát olyan belorusz lépésekkel kell együtt járnia, amelyek – még ha nem is jelentősen, de legalább érzékelhetően – világos jelzést adnak a politikai rendszer változásának irányairól. Emellett, a belorusz hatóságok képviselőivel folytatott valamennyi találkozót, a helyszíntől függetlenül, az európai politikusoknak az ellenzék legfontosabb képviselőivel való, hasonló szintű találkozóival kell kiegyensúlyozni.

Elisabeth Schroedter, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, Biztos úr, a Tanács soros elnöke, hölgyeim és uraim, a Zöldek/Európai Szabad Szövetség képviselőcsoportja nevében üdvözlöm az ismert politikusokból, Alexander Milinkevichből és Alexander Kozulinból álló küldöttséget, amelynek ma alkalma van vitánkat követni, majd hazájukban erről számot is adni!

Komoly gond, hogy Fehéroroszországhoz hasonló államok érdekében kifejtett tevékenységünkről szóló információknak – más lehetőségek hiányában – ilyen csatornákon kell haladniuk. Ez jelzi azt, hogy Fehéroroszországban a demokratikus fejlődés alapfeltételei még hiányoznak. Pedig a véleményszabadság és a tájékoztatás szabadsága a demokrácia alapelemei.

E nyáron, Juscsenko elnök nyilvánosan megígérte, hogy országában a választások nyíltan, demokratikusan, és tisztességesen zajlanak majd le. Megszegte ígéretét. Egy választási kampányt, amelyben az ellenzéknek nem áll módjában, hogy képviselőit az ország egészén bemutassa, illetve ahol olyan mélyrehatóan módosítják a feltételeket, hogy még a legszervezettebb ellenzéki erő se tudja egyetlen jelöltjét is megválasztatni, nem lehet tisztességesnek, demokratikusnak tartani. Álláspontunk e kérdésben egyértelmű.

A vízumtilalom feloldásához feltételeket kell támasztanunk. Ilyen előfeltételt jelent az, hogy új, forrásokkal kiegészített pénzügyi eszköz révén nyújtunk támogatást az ellenzéknek, valamint a demokrácia megerősítéséért küzdőknek!

Konrad Szymański, az UEN képviselőcsoport nevében – (PL) Elnök asszony, a Fehéroroszország irányában megvalósított, felgyorsított kapunyitás politikája rosszul kidolgozott és amatőr módon kivitelezett. Már azelőtt európai uniós és tagállami nyilatkozatok kezdtek napvilágot látni a kapcsolatok felmelegedéséről, mielőtt a Lukashenko-rendszer bármiféle érdemi lépést tett volna a szabadság irányában. Mindezt bizalmi alapon tettük meg. Az eset arra tanít, hogy a jövőben gondosabban járjunk el.

Természetesen, nyithatunk Fehéroroszország felé, de csak ha a minszki kormány konkrét lépéseket tesz a szabadság irányában: a tévécsatornákon vagy a sajtón keresztül politikai párbeszédet kezdeményez az ellenzékkel. Uniós támogatás pedig csak egy legalább részben szabad parlamentnek nyújtható, amelyben a nép, és nemcsak a Lukashenko által jelölt ellenzékiek találhatók. Csak ez, a „valamit valamiért” taktika őrzi meg hitelességünket, és teremti meg a fehéroroszországi demokratizálódás lehetőségét.

Erik Meijer, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, ha minden párt egyenlő esélyekkel küzdene a képviselői helyekért a belorusz választásokon, a jelenlegi elnök, Alexander Lukashenko pártjának akkor is minden esélye meglenne a mandátumok döntő többségének megszerzésére. Lukashenkót nagyra értékelik azok, akik számára a szociális biztonság fontosabb, mint az egyéni szabadságok. Ők értékelik azt, hogy Fehéroroszországban a felfordulás jóval kisebb mérvű, mint sok más volt szovjet tagköztársaságban. Ugyanakkor, Lukashenko gyűlöletet szít az Oroszországgal való egyesülést pártoló politikáját ellenzőkkel szemben. Utóbbiak ragaszkodnak az önálló belorusz nyelvhez, amely 90 évvel ezelőtt indokolni látszott az ország megalakítását. Sok értelmiségi, aki figyelő szemét inkább Lengyelországra, Litvániára és az Európai Unióra vetette, elhagyta az országot.

Véget kell vetni a tüntetők ütlegetésének, az ellenzékiek bebörtönzésének, minden olyan törekvésnek, amely ellehetleníti az ellenzéki pártok túlélését! Az a választási törvény, amelynek segítségével a teljes ellenzék könnyen kiiktatható a parlamentből, rossz választási törvény. Ne keressük a szembenállást Fehéroroszországgal, de tegyünk meg minden tőlünk telhetőt a demokratizálás támogatása érdekében!

A megelőző évekhez képest a közelmúltban kissé javult a helyzet Fehéroroszországban. A politikai foglyok kiszabadultak, a kormányzat közeledni próbál az Európai Unióhoz. A kormány azt is bejelentette, hogy a parlamenti választások most tisztességesek lesznek, de hogy mi történhet ezután, még távolról sem látható. Fehéroroszországban még alkalmazzák a halálos ítéletet, és a törvények szellemével ellentétben, a média nem független. Az elkövetkező időszakban, az EU és a Fehéroroszország közötti mozgás szabadságát erősíteni kell, amint párbeszédet kell folytatnunk mind a kormányzattal, mind az annak ellenőrzése alá nem tartozó szervezetekkel!

Bastiaan Belder, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök asszony, sok belorusz polgár reménykedik a saját hazájukban végbemenő reformokra pozitív hatást gyakorolni képes európai uniós kapcsolatok javulásában. Teljes szívből támogatom e reményt. Ez indokolja azt, hogy valamennyi európai intézmény – saját politikai hitelének kockáztatása nélkül, illetve szigorú feltételek mellett (lásd a határozat 10. bekezdését) – törekedjen Minszkkal a kapcsolatok fokozatos javítására.

Fontos, ebben az irányban mutató, közvetlenül érzékelhető lépésnek tekintem az uniós vízumdíjak kiigazítását, azaz mérséklését a belorusz állampolgárok számára (lásd a határozat 13. bekezdését), miközben az ma még 60 euró az ukránok, és 35 euró az oroszok részére. Szeretném a Tanács és a Bizottság véleményét hallani e javaslat kapcsán!

Az egyébként általam támogatni tervezett határozatban furcsának találtam, hogy – a 7. és a 8. bekezdésben – ténylegesen demokratikus választásokat sürgetünk, de a címzett csupán a belorusz kormány. Pedig meg kellene szólítanunk a parlamentet is, amely számunkra a természetes vitapartnert jelenti!

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Elnök asszony, a Fehéroroszországban lezajlott választásokról az EBESZ-misszió már készített jelentést. A megállapítás szerint a választások nem voltak sem átláthatók, sem

becsületesek, sem demokratikusak. Ugyanakkor tény, hogy a politikai foglyokat, legalábbis a legfontosabbakat, szabadon bocsátották. Viszont az okok, amelyekért börtönbe kerültek, nem szűntek meg. Nincs teljes bizonyosságunk arra vonatkozóan, hogy a közeljövőben őket (az ideiglenesen kiengedettet) vagy új rabokat nem tartóztatnak le Fehéroroszországban. Biztosítanunk kell, hogy nem csak a következmények, de az okok is megszűnjenek! Ugyancsak ez a vita alkalmat nyújt annak visszaidézésére is, hogy még 14 belorusz személyiség szabadságát korlátozzák azzal, hogy őket vagy háziőrizetre vagy kényszermunkára ítélték az emberi jogokért és szabadságokért folytatott küzdelmük okán.

Nyilatkozatunk igen kiegyensúlyozott. Az egyik oldalon, elégedettségünket fejezi ki a fogvatartottak kiengedése okán, míg a másikon a választások folyamatát és végeredményét illetően elégedetlenségünknek ad hangot. Eközben, a 12. bekezdésben, a Parlament egyetért a majdani, Fehéroroszországgal folytatandó tárgyalások során követendő „lépésről-lépésre” haladás politikájával. A dokumentum kinyilvánítja egyetértésünket a szankciók részleges, maximum hat hónapos, felfüggesztésével, azzal a feltétellel, hogy eközben igen komoly, a helyzet javulását hozó változások következnek be, mindenekelőtt a fehéroroszországi sajtószabadság terén. Ez hasznos lépést jelent, amelyet határozottan támogatok. Eközben azt kérem a francia, és a jövő év első felében színre lépő cseh elnökségtől, hogy garantálják, bármikor, amikor hivatalos találkozókra kerül sor a belorusz hatóságok képviselőivel, időt találnak arra is, hogy az ellenzék képviselőivel is megbeszélést folytassanak! Készen kell állnunk arra is, hogy mérsékeljük a belorusz vízumdíjat, mert különben aligha segíthetjük e nemzet közeledését Európához!

Lengyelként, szeretném megköszönni a Parlamentnek, hogy észrevételezte a helyi hatóságok által a fehéroroszországi lengyel kisebbséggel szembeni korlátozásokat, illetve azt, hogy létezik egy törvényesen választott, a lengyelek képviselőtét ellátó hatóság, Angelika Borys vezetésével.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Elnök asszony, a fehéroroszországi helyzettel foglalkozó határozat jelzi, mit tehet Brüsszel és Minszk annak érdekében, hogy ne szalassza el az alkalmat a kapcsolatok javítására.

Támogatom a Jan Marinus Wiersma által javasolt megközelítést, amely egybeesik a belorusz ellenzék, így Alexander V. Kazulin és Alexander Milinkevich által képviselt állásponttal is. Az EU politikája, hogy a rendszerük által tett lépések miatt Fehéroroszországra és a beloruszokra büntetést rótt ki, nem érte el remélt célját. Minden kaput ki kell tárnunk a személyek közti kapcsolatok erősítésére, és fel kell számolnunk a józan észnek ellentmondó vízumkorlátokat!

Ha Minszk valóban az EU-val való együttműködés erősítésére törekszik, akkor ez kedvezőbb feltételeket teremthet a párbeszéd megkezdéséhez, mind a külső, mind a belső szinten. Ez azzal veheti kezdetét, hogy – valamennyi politikai párt, az ellenzéki erő, az NGO-k és a szakszervezetek részvételével – beindulnak a politikai, gazdasági, szociális és emberi jogi kérdésekről folyó egyeztetések.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (NL) Elnök asszony, a Tanács soros elnöke, mindössze pár hete Önök még korainak tartották a belorusz külügyminiszter, Sergei Martynov párizsi meghívását. Most, nyilvánvalóan, megfelelőnek ítélik az időt. Őszintén szólva, még nyilatkozataikat követően sem értem, hogy pontosan mitől is módosult álláspontjuk. Végül is, amint arra mindenki utalt, a szeptember 28-i választások elmaradtak a számunkra megszokott, Önök által oly nagyra értékelt normáktól. Egy ilyen szintű találkozó, ilyen helyen – legyen informális vagy más jellegű – jutalom a rendszer számára. Jutalom, de vajon miért?

Ma reggel, ismét volt alkalmam beszélgetni Milinkevich és Kazulin urakkal. A belorusz ellenzék egységes, és valószínűleg erősebb, mint valaha. Ugyanezen ellenzék számára tehát, lehetővé kell tenni a belorusz néphez való hozzáférést, amint a belorusz népnek biztosítani kell az európai szabadságok közvetlenül megtapasztalását! Elfogadhatatlan, hogy az uniós vízumdíj még 60 euró, miközben az átlagos havi fizetés Fehéroroszországban rongyos 250 euró. Hányszor kell ezt a kérdést felvetnünk?

Nem vitatom a párbeszéd bizonyos szintjeinek hasznosságát, szükségességét. Világos azonban, hogy Lukashenko úr szép szavai nagyon gyakran üresen hangzanak. Ezért, a tervezett párbeszédet feltétlenül indokoljuk, céltudatosan formáljuk! Kérdésem a következő: pontosan miként is néz ki a Tanács útiterve? Nagyon szeretnék erről bővebb tájékoztatást kapni!

Szeretném a Wiersma úr által is feltett kérdéssel zárni: kész-e a soros elnök Milinkevich és Kazulin urakat is fogadni jövő hétfőn, akár a Martynov úrral való beszélgetést megelőzően, vagy azt követően? A döntés az Öné, de legyen egyértelmű, hogy a mai körülmények között csak ez tekinthető elfogadható jelzésnek!

Sajnos, pár percen belül el kell mennem a Parlamentből, elnézésüket kérem a kellemetlenségért, de szeretnék egyértelmű választ kapni felvetésemre!

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Elnök asszony, ma Fehéroroszország, 10 milliónyi európai országának sorsa forog kockán. Nem nézhetjük tétlenül a történeteket! A diktátorok, mint Lukashenko is, csak a nyomásnak engednek. Mindössze egyetlen kérdés van: mely irányba is vezet majd a Lukashenkóra gyakorolt nyomás? Miután Fehéroroszország függetlenségének gazdasági kulcsa Oroszország kezében van, az így jelentkező korlátok végül Fehéroroszország szuverenitásának elvesztését eredményezhetik. Az Unió pressziója csak akkor lehet eredményes, ha Lukashenkónak van veszíteni valója, és az EU képes felajánlani valamit. Úgy tűnik, az elnök beleegyezett a változtatásokba, mégis, a legutóbbi választások aligha nevezhetők másnak, mint komédiának. A diktátor félelme és konoksága az ország szuverenitásának elvesztéséhez vezethet.

Fehéroroszország demokratizálódásával Lukashenkónak nincs veszíteni valója, ha tekintélyes népi támogatással rendelkezik. A demokrácia felé vezető úton azonban érdemi lépéseket kell tenni, és nem elegendők a belorusz ellenzékkel megfizetett színházi mutatóanyagok. Egy sötét jövőképből megmutatkozó kockázatok ellenére, az Unió nem fogadhat el bármilyen árat. Ne szakítsuk meg azonban a párbeszédet, ha az ország függetlensége forog kockán. Amint azt ma Milinkevich úr kifejtette, itt a demokrácia jövője attól függ, hogy Fehéroroszország képes-e megőrizni függetlenségét.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Köszönöm, Elnök Asszony! Habár a belorusz parlamenti választások az EBESZ szerint nem feleltek meg a tiszta és szabad választások követelményeinek, a jövő heti Miniszterek Tanácsa minden valószínűség szerint zöld utat ad a politikai párbeszédnek. Lukashenko pedig nem csinált semmi különöset. A grúz háború után szabadon engedett három politikai foglyot. Ezzel az EU csupán egyetlen feltételét teljesítette a párbeszéd megkezdéséhez. Nyilvánvaló, hogy a grúz háború után a Nyugatnak szüksége van minden kis lépésre, hogy a poszt-szovjet térségben ellensúlyozni próbálja Moszkva növekvő befolyását. De ha még Lukashenkónak is sikerült a párbeszédet a saját szája íze szerint folytatni, akkor milyen párbeszédet várunk el Moszkvával?

Brüsszelnek egyelőre meghatározott teljesítménymérő benchmark rendszer alapján kell párbeszédet kezdeményeznie. Különben az EU ezzel a párbeszédrel csak veszíthet. Lukashenko ezt a hazai hatalmának bebetonozására, és Moszkva pórázon tartására használja fel, nem a fokozatos politikai liberalizációra. Eközben viszont az EU elveszítheti legnagyobb keleti fegyverét, az imázsát. El kell döntenünk...

Adrian Severin (PSE). – Elnök asszony, szeretnék óvni egy olyan politikától, amely a belorusz vezetést azért látszik jutalmazni, mert az kiegyensúlyozza az orosz vezetés általunk nem kedvelt döntéseit!

Pusztán vágyálom abban reménykedni, hogy ezzel éket verhetünk Moszkva és Minszk közé, vagy megváltoztathatjuk Lukashenko elnök politikai kurzusát!

S ne méltassuk foglyok szabadon bocsátását akkor, amikor őket le sem kellett volna fogni! Ugyanakkor, az Európai Uniónak nem szabad elszigetelnie Fehéroroszországot, párbeszédet kell folytatnia az ország vezetésével. Ennek során, olyan ösztönző csomagot kell felajánlani, amely meggyőzi a rezsimet, de az azt ártatlanul támogató mindennapi polgárokat is, hogy az Európai Unió képes hozzájárulni a belorusz nép életének javításához.

Másrészt, bármely nyitás épüljön a fokozatosságra, a feltételességre, a kölcsönösségre, és haszon élvezője mindenekelőtt a társadalom, és ne a vezetés legyen!

Lukashenko úr azt fejtegette, hogy bármely országban hasznos az ellenzék, de nem az olyan, amelyet 100 százalékban külföldről támogatnak. A gond az, hogy Fehéroroszországban az ellenzék fennmaradása nem biztosított, hiszen azt már szétverte a rendszer. Ennél fogva, nem hagyhatjuk magára a demokratikus ellenzékét!

ELNÖKÖL: MAURO ÚR

Alelnök

Marian Harkin (ALDE). – Elnök úr, a vízumkérdés fontos minden belorusz ember számára. Felidéznék egy konkrét, utazáshoz kapcsolódó esetet.

Az ír Adi Roche által alapított Chernobyl Children's Project International minden évben közel 1000 belorusz gyereket hoz Írországba pihenés, megerősítés, és esetenként gyógyászati beavatkozás céljából. Mióta a jótékonyági akció megkezdődött, mintegy 17 000 gyerek érkezett.

Sajnos, a gyermekek írországi utazására szóló engedély visszavonásra került. Ezt mindenki tragikusan élte meg: a gyermekek, a vendéglátó családok, és még oly sokan. Ez egy jó ügy, és mindenkinek csak hasznára van!

Egy kormányközi megállapodás van formálódóban, és remélem, hogy az hamarosan véglegesítésre is kerül. Időközben azonban, tudom, Írország felmentést kér az utazási tilalom alól.

Kérem a Bizottságot és a Tanácsot, talán az informális tárgyalásaik során, tegyenek meg mindent annak biztosítására, hogy ez az értékes project folytatódhasson! Tudom, ez csak egy apró részlete az átfogó kérdéskörnek, de oly nagy és oly pozitív kihatással van oly sok életre!

Jana Hybášková (PPE-DE). - (CS) Elnök úr, külpolitikát vázoltunk fel, illetve a déli dimenzióról és a keleti dimenzióról folytattunk eszmecsere. Augusztus 21-én, mi, a Külügyi Bizottság cseh és szlovák tagjai, a grúziai helyzet megvitatásával ünnepeltük azt, hogy a szovjet hadsereg 40 évvel ezelőtt lépett Csehszlovákia földjére. A keleti dimenzió valósággá vált. Nem menekülhetünk ez elől, és cselekednünk kell. A politika nem hangverseny. A politika az összefüggések rendszere, és ismerjük az összefüggéseket. Ezért is, teljes mértékben támogatnunk kell Fehéroroszországot az Európa felé vezető úton. Ezért is, jelenlegi állapotában is, teljes mértékben támogatom az állásfoglalásra irányuló indítványt. Nem szigetelhetjük el Fehéroroszországot, de nem hívhatjuk demokráciának sem. Fel kell szólítanunk Fehéroroszországot, hogy törölje el a halálbüntetést, engedje vissza a diákokat az egyetemekre, a belorusz fegyveres erőkhöz szóló behívókat megtagadóknak biztosítson büntetlenséget, hogy engedélyezze a jegyzékbevételt az NGO-k számára! S mit teszünk mi? Mit kell nekünk tennünk? Igazolnunk kell, hogy betartjuk a koppenhágai kritériumokat. Európaként kell fellépünk!

József Pinior (PSE). – (PL) Elnök úr, mindenekelőtt is, szeretném az Európai Parlamentben köszönteni a belorusz ellenzék képviselőit, Alexander Milinkevic és Kazulin urakat. Igen nehéz most a Fehéroroszországgal kapcsolatos uniós politikát érdemben vizsgálni. Egyrészt, egy önkényuralmi rezsimmel állunk szemben, miközben bizonyos fejlődés jeleit, e rendszer némi változását is látjuk, még hozzá számára is igen bonyolult nemzetközi összefüggések közepette. Az uniós politikát most minden tekintetben a belorusz nép érdekeire összpontosítva kell meghatároznunk. A kérdés az: ki veszít többet a szankciókkal? Lukashenko rendszere, vagy Fehéroroszország népe? Erre a kérdésre az egyes uniós intézményekben önmagunknak is választ kell találnunk. Nem kétséges, hogy most olyan politikát kell alkalmaznunk, amely beazonosítja céljainkat, és javítja a Fehéroroszországgal szembeni szankciók hatékonyságát.

Jas Gawronski (PPE-DE). - Elnök úr, egymásnak ellentmondó jelzések érkeznek Minszkből, de ez, a megelőző időszakkal való összehasonlításban is már némi haladásként könyvelhető el. A lezajlott parlamenti választások azonban azt a népszerű nyugati felfogást erősítették meg Fehéroroszországgal összefüggésben, hogy az egy szimpla banánköztársaság. Ugyanakkor, a politikai foglyok közelmúltbeli szabadon bocsátása üdvözlendő fejlemény. Amennyiben ez Lukashenko kísérlete, hogy kezet nyújtson a Nyugat felé, akkor jutalmazzuk erőfeszítéseit óvatos támogatással. Ne legyenek azonban illúzióink az emberi jogok és a politikai szabadságok fehéroroszországi széleskörű megsértéseit illetően. Figyelmünket a belorusz népre és civil társadalomra összpontosítsuk! Ez olyan ügy, amelyet a Ház – nemes és alapvető hagyományai szerint – feltétlenül támogat, s teszi ezt különösen Ingrid Betancourt mai felszólalását követően.

Fehéroroszország népe arra vágyakozik, hogy elfoglalja helyét az új Európában. E népnek tudnia kell, hogy gondoskodunk róla, nem feledkezünk el róla!

Libor Rouček (PSE). - (CS) Elnök úr, az elmúlt hetekben számos fontos változás történt Fehéroroszországban. Ezek között a legfontosabb a politikai foglyok szabadon bocsátása volt: a most körünkben lévő Alexander Kozulin, Syarhey Parsyukevich és Andrey Kim uraké. A parlamenti választások viszont – sajnos – nem feleltek meg a nemzetközi demokratikus normáknak. Mit is jelent ez számunkra? Véleményem az, hogy az Európai Uniónak az eddigénél jóval erőteljesebben kellene támogatnia a belorusz civil társadalmat, a demokrácia, az emberi- és állampolgári jogok elvét. Azt is gondolom, hogy foglalkoznunk kellene a pénzügyi támogatás növelésének lehetőségével, például a független média, az NGO-k, a független szakszervezetek és mások irányában. A vízumdíjak mérséklése, esetleg teljes elengedése a belorusz állampolgárok és különösen a fiatalok esetében, képezze részét a belorusz civil társadalom felé irányuló segítségnyújtásunknak. Amint az már elhangzott, a vízum 60 euróba kerül, amely megfelel egy átlagos belorusz polgár egyheti fizetésének. Ezen el kellene gondolkodnunk!

Colm Burke (PPE-DE). - Elnök úr, felszólítom a Tanácsot és a Bizottságot, igényeljék a belorusz hatóságoktól az állampolgáraikat, és mindenekelőtt a gyermekeket és diákokat érintő kilépési vízummal kapcsolatos

gyakorlat beszüntetését! Miközben a legtöbb esetben vízum azért kell, hogy az ember egy országba beléphessen, Fehéroroszországban az embernek az ország elhagyásához kell ilyen dokumentumot igényelnie.

A gyermekekre vonatkozó nemzetközi utazási tilalom kérdését – ma reggeli, a PPE-DE frakcióval lebonyolított találkozója során – felvettem a belorusz ellenzéki vezetőnek, Alexander Milinkevichnek is. Ő elmondta képviselőcsoportunknak, hogy a belorusz hatóságok azért rendelték el a kiutazás leállítását, mert nem akarják, hogy a gyerekek lássák, miként él a világ másik fele.

Saját választókerületemben, Írország déli részén, mintegy 70 millió euró gyűlt össze és került felajánlásra a gyermekek nevelése, a számukra kialakított árvaházakban uralkodó állapotok javítása érdekében. Kollégám, Marian Harkin ma este már tett utalást az utazási tilalomra. Ha jól értem, akkor az Írország és Fehéroroszország között kötendő kétoldalú megállapodás nem születik meg májusra vagy júniusra. Ezért is csatlakozom hozzá, és vele együtt igénylem, hogy vonják ki Írországot e tilalom hatása alól, a gyermekek utazhassanak el karácsonyra, és kapják meg a számukra szükséges segítséget és támogatást!

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Tisztelt Milinkevich és Kozulin urak, végtelenül örülök, hogy jelenlétükkel megtisztelik a hazájukról, Fehéroroszországról szóló vitánkat. Önök számomra annak távlatait jelentik, hogy egy napon Fehéroroszország szabad és demokratikus országgá válik.

Az októberi, tisztességtelen fehéroroszországi választások ismét megerősítették Lukashenko úr önkényuralmi rendszerét. A belorusz parlament alsóházának 110 helye közül egyetlen egyet sem nyert el ellenzéki jelölt. Noha a politikai foglyokat augusztusban szabadon engedték, ők bármely pillanatban oda vissza is kerülhetnek.

Hölgyeim és uraim, a választási eljárások apró, kedvező kiigazításaival Lukashenko úr arról szeretne meggyőzni bennünket, hogy az EU-nak már nincs oka Fehéroroszország elszigetelésére. Noha a Minszkekkel fenntartott jó kapcsolatok mindkét fél hasznára válhatnak, az Uniónak a kozmetikai változtatásoknál többet kell követelnie a demokrácia erősítése terén. Az Uniónak igényelnie kell a sajtószabadság érvényesítését, a részvétel lehetőségének biztosítását valamennyi demokratikus erő számára az ország irányításában.

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök úr, a francia elnökség komoly figyelmet szentel az Unió valamennyi keleti szomszédjának, így Grúziának és Ukrajnának. Ukrajna esetében a szeptember 9-i csúcsértekezlet példátlan előrelépést hozott a kétoldalú kapcsolatokban. Moldovában pedig két nappal ezelőtt jártam, az Európai Unió és Moldova jövőbeni kapcsolatainak egy új, a most érvényes Partnerségi és Együttműködési Megállapodásnál ambiciózusabb egyezmény formájában való fejlesztésének kérdései megvitatása céljából. Az ilyen elemek alkotta összefüggés-rendszerben követjük szorosan a fehéroroszországi fejleményeket is.

Önökhöz hasonlóan, magunk is sajnáljuk, hogy a rezsim nem élt a szeptember 28-i választások adta lehetőséggel, és nem igazolta a demokratikus normák felé haladást. Ugyanakkor az EU kedvezően fogadott néhány pozitív fejleményt, mindenekelőtt a politikai foglyok kiengedését. Hétfőn, amint itt a felszólalók körében is, vita várható a külügyminiszterek között. Üzenetünk a következő: az Európai Unió kész kimozdulni eddigi álláspontjáról, ha a minszki hatóságok erőfeszítéseit megtapasztalja. Progresszív hozzáállást igénylünk, tehát a szankciókat nem oldjuk fel egyik napról a másikra, és érvényesítjük a feltételeességet is, azaz, az EU a rezsim pozitív jelzéseire ad választ. Törekszünk emellett, a civil társadalom helyzetének javítására is, amint ezt Severin úr igényelte.

Szeretném elmondani, hogy a gyermekek és a diákok – természetesen – kaphatnak vízumot. Az elbírálás az érintett nagykövetségektől függ, de a schengeni rendszer értelmében ez engedélyezett. Noha az EU-nak nincs felelőssége ebben az ügyben, mégis, nyomást kell gyakorolnunk a minszki hatóságokra, hogy biztosítsuk ezeknek a vízumoknak kiadását. Szeretnék arra is rámutatni, hogy különleges kedvezmények vonatkoznak a belorusz határhoz közel élő fiatalokra és gyermekekre.

Az EU folytatja az ellenzék támogatását. Magam, most találkoztam Milinkevich, Kozulin és Protasiewicz urakkal. A Parlament büszke lehet arra, hogy a Sakharov-díjat Milinkevich úrnak ítélte oda. Úgy vélem, ez a döntés öregbíti a Parlament hírnevét! Amint arról már szóltunk, alapvetőnek tartjuk, hogy amennyiben valamely tagország képviselője Minszkbe látogat, találkozzon az ellenzékkel is. Nem veszítettük el reményünket, hogy a rezsim a nagyobb nyitottság felé mozdul el, és Fehéroroszország nem kényszerül arra, hogy magára hagyottan nézzen szembe Oroszországgal!

Charlie McCreevy, a Bizottság tagja. – Elnök úr, érdekes kérdés, hogy vajon készek vagyunk-e fogadni az ellenzék képviselőit a GAERC-ülés margóján. Megvizsgáljuk e kérdést, és a képviselők álláspontját közvetítem

Benita Ferrero-Waldner biztos asszonynak. A meghívásról azonban az elnökség dönt. Amennyiben az ellenzékiekkel való találkozó megvalósul, a Bizottság - természetesen - kész a részvételre.

A Fehéroroszországnak nyújtott támogatás kérdéséről: a segítség a civil társadalom támogatását és a lakosság szükségleteinek kielégítését célozza. A 2007-2010-es időszakra szóló, összegzett ENPI-források, 20 millió euró, szélesebb értelemben, a lakossági igények kielégítését, illetve a demokratizálódást szolgálják. Szűkebb értelemben, a tematikus programok a nem-kormányzati szervezetek és a helyi hatóságok, illetve a demokrácia és a civil társadalom fejlődését előmozdító „demokrácia és az emberi jogok európai eszköze” finanszírozását segítik.

Olyan lépéseket tervezünk, amelyek kibontakoztatják az NGO-k akcióképességét, különös tekintettel az emberi jogok és a szabad média területére. Kérdésként vetődött fel a csernobili árvák tagországokba történő utazásának és tartózkodásának tilalma. A Bizottság, minszki delegációjának vezetője révén felvetette e kérdést a minszki hatóságoknál, és szükség szerint ezt a jövőben is megteszi. A Bizottság továbbra is támogatja a csernobili katasztrófa következményeinek enyhítését.

Végezetül, hadd mondjam el, az itteni élénk vita igazolja, hogy ebben a kritikus időszakban egyértelmű érdeklődés mutatkozik a belorusz kérdés iránt. Tény, elérkezett az ideje annak, hogy e bonyolult időszakban stratégiai döntést hozzunk arról, milyen megközelítést is alkalmazzunk Fehéroroszországgal szemben. Nagy érdeklődéssel követtem a képviselők által kifejtett nézeteket, és megértem, hogy – miként némelyikük vélekedik – a szankciók korlátozott és arányos feloldását talán pozitív eszközként lehetne használni a demokratikus haladás erőltetéséhez.

Várjuk, hogy a Parlament meghozza – holnapi elfogadásra tervezett – Fehéroroszországról szóló állásfoglalását, amelyet az azt rövidesen követő határozatunkban magunk is hasznosítunk.

Elnök. – Hat állásfoglalásra irányuló indítvány érkezett hozzám az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Alessandro Battilocchio (PSE), írásban. – (IT) A fehéroroszországi választások eredményei magukért beszélnek: nagyjából ezzel az eredménnyel kellett számolni. Az ellenzéket, Lukashenko elnöknek a választások tisztességes lefolytatását hatékonyan megakadályozó hatalmi gépezete, egyszerűen szétverte.

Nekem úgy tűnik, hogy Európa szemet huny: a választási csalásokról, a megfélemlítésről, az erőszakról és zaklatásról mindeddig szó sem esett, noha a nemzetközi megfigyelők a nyilvánvaló jogsértések tényét megerősítették, és a választások tisztessége fényérvnyire volt az elfogadható demokratikus normáktól.

Elvárom az Európai Uniótól, hogy egyértelműen és nyíltabban foglaljon állást, tegye meg a szükséges politikai és diplomáciai lépéseket! Hagyjunk fel a szokásos kiáltványokkal, jól hangzó határozatokkal, szándék-nyilatkozatokkal! Ezek álszenteskedésünket igazolnák, és azt jeleznék, hogy Európa képtelen markánsan és határozottan állást foglalni!

Adam Bielan (UEN), írásban. – (PL) Lukashenko ismételt túl járt az EU eszén, és az Unió naivitása tűnik elő, amikor semmiféle feltételt nem támaszt a rezsimmel szemben. Lukashenko sokkalta ravaszabb politikusnak bizonyult, mint azt Európa képzelte. A választások, s mindaz, ami a kampány során történt, azt igazolta, hogy az EU-nak rosszul megválasztott stratégiája van. Ez az eset tudatosítsa az EU-ban keleti politikájának naivitását! Elsőként is, Európának konkrét, a polgárok szabadságát erősítő lépéseket kell követelnie Minszktől ahhoz, hogy a Fehéroroszország irányában való nyitás folytatódjék.

Mérhetetlenül fontos, hogy a Nyugat e választásokat nyilvánítsa komédiának, hiszen azok nem voltak szabadok. Amennyiben e választások elismerést nyernek, akkor partnerei leszünk Lukashenkónak a Nyugattal folytatott kisded játékában, amelynek egyetlen nyertese maga Lukashenko lesz. Pedig a média továbbra sem szabad, és továbbra sincs egyesülési szabadság. 10 év óta nem kapunk magyarázatot politikai aktivisták titokzatos halálára. A politikai foglyok kiengedése lényegében nem változtat semmin. A választásokat követően újabb üldöztetésekre számíthatunk.

Donald Tusk kormánya eddig semmit sem tudott felmutatni a keleti politikában. Semmi különöset nem tudott kitárgyalni Oroszországgal. Grúzia elcsendesült. Ukrajna folyamatosan távolodik Európától.

Fehéroroszország pedig úgy kezeli megbízottunkat, mintha nem is létezne. Úgy vélem, érdemes volna beazonosítani ennek a megalkuvó keleti politikának kidolgozóját!

Janusz Lewandowski (PPE-DE), írásban. – (PL) Elnök úr, az Európai Unió folyamatosan elemzi és kiigazítja Fehéroroszországgal kapcsolatos politikáját. A szankciók és az elszigetelés eddig követett politikája nem hozta meg a várt eredményeket: nem változtatott a hatóságok elnyomó természetén. A Kreml újból jelentkező birodalmi törekvéseinek jeleként is felfogható grúziai orosz támadás új elemet jelentett. Az orosz lépés súlyát, aligha megkérdőjelezhetően, érzékelték Minszkben, de más, Oroszország által saját befolyási területnek tekint országokban is. Az új helyzetnek, uniós diplomáciai eszközök révén történő kiaknázására törekvés ésszerűnek tűnik még annak kockázata tudatában is, amit egy diktátorral való tárgyalás jelent. E kísérletre a belorusz ellenzékkel való megállapodás alapján került sor. További új elemet képeztek a parlamenti választások, amelyet Lukashenko elnök oldalán a jó szándék próbájaként foghatunk fel

„A mézesmadzag és furkósbot” diplomácia nem járt sikerrel, de ez nem zárja ki a Fehéroroszországgal kapcsolatos politikánknak az ott bekövetkező fejlemények által formált helyzet tükrében való felülvizsgálatát sem. A cél ugyanaz: ezt az európai országot a demokrácia, a piacgazdaság és az emberi jogok övezetébe kell vonnunk. Meggyőződésem, hogy a belorusz függetlenség megőrzése mindennek előfeltétele, hiszen csak ekkor képzelhető el, hogy az ország demokratizálódásának kísérlete valósággá váljék. A másik lehetőség, hogy egy orosz birodalom által elnyelt országot demokratizáljunk, csupán történelmi illúzió.

Marianne Mikko (PSE), írásban. – (ET) Hölgyeim és uraim, Fehéroroszország rendszeresen „Európa utolsó diktatúrájaként” kerül bemutatásra, és ez mindmáig jogosnak tűnik. A szeptember 28-i parlamenti választások újabb próbát jelentettek. Hatásos lépés volt Lukashenko elnök részéről a politikai foglyoknak a választásokat megelőző szabadon bocsátása, miközben világos volt, hogy az ellenzék rövidtávon nem jut be a parlamentbe. Az EBESZ helyesen értékelte a választásokat.

A belorusz civil társadalom megerősítésének egyik legfontosabb elemét az uniós vízümpolitika képezi. A civil társadalmat a lehető legnagyobb mértékben be kell vonni Fehéroroszország demokratizálásába! A polgári aktivitás fenntartása szélesebb globális szemléletet igényel, továbbá annak lehetőségét, hogy az ember kikerülhessen egy önkényuralmi országból.

A beloruszoknak, utazásaikhoz vízumra van szükségük. A schengeni vízum beszerzése bonyolult és időigényes. A vízumeljárásokat egyszerűsíteni kell! Az embereket nem szabad büntetni! Az emberek mozgásának bonyolulttá tételével megakadályozzuk, hogy a beloruszok az Európai Unió értékeit és kultúráját megismerhessék. Nem célunk a belorusz civil társadalom megbüntetése!

Eljött a változtatások ideje! A belorusz nép ennyit megérdemel! És nekünk, európaiként, az a dolgunk, hogy segítsük őket!

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), írásban. – (EL) Végtelen arcátlansággal és anélkül, hogy legalább valami bizonyítékfélét ürügyként használnának, az EU-t támogató és kiszolgáló politikai erők közös határozatban ítélték el a belorusz kormányt a szeptember 28-i választások okán. Hasonló szellemiségű az a határozat is, amelyet az Egységes Európai Baloldal/Északi Zöld Baloldal képviselőcsoportján keresztül, az Európai Baloldal politikai erői terjesztettek be. Nyilvánvaló, hogy az EU és az „európai egyirányú haladás” pártjai, az Új Demokrácia (ND), a Pánhellén Szocialista Mozgalom (PASOK), a Radikális Baloldal (SYRIZA)/Synaspismos és az Orthodox Népi Gyülekezet (LAOS) szövetséget kötnek az imperializmus képviselőivel, akik az úgynevezett ellenzéki, NATO-bérenc Milinkevich úr körül tömörülnek. Ez az ellenzék „meglepő” 6%-os eredményt ért el az előző elnöki választásokon, és egyetlen képviselői helyet sem szerzett a legutóbbi parlamenti választásokon.

A választási eredményeknek el kellene némítaniuk az uniós és az USA-imperialisták ellenvetéseit, mert Fehéroroszország népe támogatja kormányának NATO és EU-ellenes politikáját. S ez az, ami oly bosszantó és demoralizáló az „európai egyirányú haladás” politikai erői számára. Most nem hivatkozhatnak olyan ürügyekre, mint a szabadon bocsátott politikai foglyok, vagy a jelöltek nyilvánosság előtti egyenlő megjelenésének hiánya. Most, hogy elismerést nyert az egyenlőség ténye, ezek az erők szégyenteljesen és fölényeskedve azzal érvelnek, hogy az új parlamentnek „kérdéses demokratikus legitimitása”.

Görögország Kommunista Pártjának európai parlamenti képviselői elítélik mindkét elfogadhatatlan határozatot, és szolidaritásukról biztosítják Fehéroroszország népét, annak az imperialista uralom elleni küzdelmét.

Toomas Savi (ALDE), írásban. – A legutóbbi fehéroroszországi választások sokféleképpen leírhatók, csak szabadként és tisztességesként nem. Sztálin hírhedt elméletét, miszerint nem az számít, hogy ki kapja a szavazatokat, hanem, hogy kiszámolja azokat, még ma is mélyen tiszteletben tartják Fehéroroszországban. A szavazatokat többnyire a megfigyelők látószögén kívül számolták össze, így az EBESZ választási megfigyelői csoportja arra kényszerült, hogy a választási eredményeket ne fogadja el.

Lukashenkónak a Nyugat körüli álszent legyeskedése ne tévesszen meg bennünket! Ígéreteket tett a választások tisztaságára vonatkozóan, de ígéreteit képtelen volt betartani. Sok választási megfigyelő joga sérült azáltal, hogy megvonták tőlük a választási folyamat teljes körű követésének jogát. Nem tekinthetünk el a demokratikus választások elveinek ezen súlyos megsértésétől. Egyetlen uniós szankció se kerüljön feloldásra azelőtt, hogy a rendszer átalakulása bizonyítottan nem vette kezdetét!

Andrzej Jan Szejna (PSE), írásban. – (PL) A Tanács és a Bizottság álláspontjának, továbbá az Európai Parlament fehéroroszországi helyzetről szóló állásfoglalásának célja az, hogy a szeptember 28-i parlamenti választások eredményeit, illetve azoknak az EU-Fehéroroszország kapcsolatokra gyakorolt hatását értékelje.

Az Európai Unió most nehéz helyzetbe került. Az egyik oldalon, nem férhet kétség ahhoz, hogy Fehéroroszország nem teljesítette demokratikus kötelezettségeit, a másikon viszont, mégis az önkényuralmiságnak fokozatos, bár lassú "olvasását" tapasztaljuk.

A választások idején érzékelhetők voltak olyan, a demokratizálódás irányában mutató kedvező jelek, mint a politikai foglyok szabadon bocsátása, a független EBESZ-ellenőrök meghívása, valamint választási megfigyelők munkafeltételeinek javítása. A belorusz hatóságok azonban nem tettek eleget valamennyi kötelezettségüknek. Még meg kell erősíteniük érdekeltségüket az Európai Unióval való együttműködés javítását illetően, és kedvezőbb feltételeket kell teremteniük a párbeszéd számára! Valóságos és nagyobb szabású lépésekkel kell haladniuk a demokrácia, az emberi jogok és a törvényesség elvének tiszteletben tartása irányában.

Teljes mértékben támogatom a Bizottságnak és a Tanácsnak a Fehéroroszországgal szemben alkalmazott korlátozások felülvizsgálatára, és esetleges feloldására vonatkozó felhívását. A civil társadalom fejlődését nem szabad gátolnunk! Az EU-szankciók – és különösen a vízum-eljárásokhoz és a vízumszerzés költségeihez kapcsolódók – a mindennapi polgárokat sújtják, és nem az állami hatóságokat!

18. A Parlament tagjai: lásd a jegyzőkönyvet

19. Helyesbítések (az eljárási szabályzat 204a. cikke): lásd a jegyzőkönyvet

20. A Bíróság "Turco" ügyben hozott ítéletének végrehajtása (vita)

Elnök. – Következő napirendi pontunk, a következő vita:

– Marco Cappato és Michael Cashman képviselőknek az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, és Anneli Jäätteenmäki és Costas Botopoulos képviselőknek az Alkotmányügyi Bizottság nevében feltett szóbeli kérdése az Európai Bíróságnak a "Turco" ügyben hozott ítéletének végrehajtása tárgyában (O-0087/2008 – B6-0470/2008), és

– Marco Cappato és Michael Cashman képviselőknek az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, és Anneli Jäätteenmäki és Costas Botopoulos képviselőknek az Alkotmányügyi Bizottság nevében a Bizottsághoz intézett kérdése az Európai Bíróságnak a "Turco" ügyben hozott ítéletének végrehajtása tárgyában (O-0088/2008 – B6-0471/2008).

Marco Cappato, szerző. – (IT) Elnök úr, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, Maurizio Turco, aki a megelőző parlamenti ciklusban képviselőtársunk volt és jelenleg az Olasz Radikális Párt képviselője – amiként azt minden átlagos állampolgár megteheti – olyan tanácsi anyagok közzétételét kérvényezte, amelyek egy vita során bizonyos álláspontot képviselő nemzeti küldöttségek nevét tartalmazták. A listát azonban nem kapta meg. A Tanács elutasította a kérés teljesítését, de e lépés jogi indoklását is megtagadta.

Az Elsőfokú Bíróság mentközben ugyan arra készítette a Tanácsot, hogy azonosítsa be a kérdéses nemzeti küldöttségeket, de végül Turco úr ellenében, a Tanács javára döntött, elkerülve, hogy az Európai Bíróságot bevonja az ügy kezelésébe. Az Európai Bíróságnál történt fellebbezést követően azonban a Bíróság hatályon kívül helyezte az eredeti ítéletet.

Az Európai Bíróság világosan kifejtette, hogy a dokumentumok, és különösen a jogalkotási anyagok elérhetőségének biztosítása – a demokratizmus elemeként – kötelező, és azt korlátozni csak kivételes esetekben lehet, mivel mindezen anyagok egyértelműen a köz javát szolgálják. A dokumentumokkal kapcsolatos nyilvános és jogi viták fokozzák az intézmények legitimitását, és növelik a beléjük vetett közösségi bizalmat.

Ma – röviden – azt kérdezzük, hogy a Bizottság és az európai intézmények milyen módon tervezik kezelni az ítéletet? Más szavakkal, élnek-e a vonatkozó eljárások alapos felülvizsgálatának eshetőségével, megteremtve a dokumentumokhoz való azonnali hozzáférés lehetőségét?

Tudom, itt egy hétköznapi állampolgárról beszélünk, s hogy ezt a kérvényt bárki előterjeszthette volna. Tudom, itt nem valamiféle intézményi vitát követő reformról szólnak. Úgy vélem azonban, hogy éppen ebben áll Turco úr kezdeményezésének jelentősége, hiszen azt igazolja, hogy egy egyedi eset néha sokkal messzebbre vezethet, mint az intézményi kezdeményezések.

Adassék meg számunkra minden lehetőség e dokumentumok közzétételéhez. Az embereknek meg kell tudniuk, például, hogy ma, az Európai Bizottság sajtóértekezletén megerősítést nyert az, hogy a Bizottság mindmáig nem kért tájékoztatást az olasz kormánytól a Maurizio Turco által felvetett ügyre, az olaszországi egyházi oktatásban tapasztalható megkülönböztetésre vonatkozóan.

Miként lehetséges, hogy e tájékoztatást mindmáig nem igényelték? Ez konkrét példája annak a mechanizmusnak, amelyben az európai intézmények átláthatatlanná válnak a polgárok számára. Ezt az esetet is fel kell használnunk annak elérésére, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés és a közzétételi eljárások radikális kiigazításra kerüljenek!

Anneli Jäätteenmäki, szerző. – (FI) Elnök úr, a törvényalkotási folyamat a demokratikus országokban átlátható és nyilvános. A polgárok megismerhetik, hogy parlamenti képviselőik miként szavaztak, mi húzódik meg a döntések mögött. Sajnos, ez nem érvényesül az EU-ban. Mi nem dicsekedhetünk azzal, hogy az EU demokratikus és nyílt, hogy a polgárok hozzáférhetnek a törvényhozás alapjait képező okmányokhoz. Ezért is kérdeztük a Bizottságot, mit kíván tenni az ítélet nyomán, elsőként, a szabályok és alkalmazott gyakorlat módosítása terén a nyíltság, az átláthatóság és a demokrácia megvalósulása érdekében, illetve mit is tervez az ítélet nyomán a Tanács a nyitottság és a demokratizmus érvényesítése, továbbá a nemzeti álláspontok megismertetése érdekében? Csak a nyílt és nyilvános vélemények alapján képesek az emberek ellenőrizni azt, hogy az őket képviselők mit is csinálnak. Itt az ideje, hogy határozott intézkedésekkel szavatoljuk azt, az EU hosszú idő után végre elmondhassa, sőt büszkén állíthassa is, hogy nálunk a demokrácia, a nyitottság, és a törvénykezés átláthatósága érvényesül!

(Taps)

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök úr, Biztos asszony, Alelnök asszony, hölgyeim és uraim, tudom mennyire fontos az Önök – és különösen Elnök úr – számára az átláthatóság. Az elnökség Önökhöz hasonlóan kezeli e kérdést. Nagyon fontos, hogy polgáraink megértsék, az életüket befolyásoló európai döntések, így az európai jogalkotás is, miként születnek. Természetesen, e területen is előre kell lépniük.

Örülök kérdésfelvetésüknek, mert az módot nyújt a jogi véleményekhez való nyilvános hozzáférés bonyolult kérdéskörének áttekintésére. Noha ez az adott ítélet tárgya, de egyben arra is késztet, hogy annak fényében átláthatósági politikánk egészét górcső alá vegyük.

A Turco-ítélet azért is fontos, mert ez az első alkalom, hogy az Európai Bíróság egyedi esetekre vonatkozóan foglalt állást – mint említették – a jogi vélemények és azok nyilvánosság általi elérhetősége feltételeinek tárgyában. Ítéletében a Bíróság – utalva a polgároknak a döntéshozatalhoz való erőteljesebb kötődése kérdésére – emlékeztetett tesz közzé a jogalkotási folyamatot érintő nyíltság és átláthatóság jelentőségét illetően. Az is megfogalmazódik, hogy a dokumentumokhoz történő nyilvános hozzáféréssel foglalkozó 1049/2007 sz. rendelet – elméletileg – kötelezettséget határoz meg az intézményi jogi szolgáltatásoknak a jogalkotási folyamatban elfoglalt álláspontjának nyilvánosságra hozatalával összefüggésben.

Cappato úr kérdésére válaszolva jelzem, hogy a Tanács 2008 júliusában megtette a szükséges intézkedéseket az ítélet teljesítésére. A Tanács végrehajtotta az ítéletet, és a Turco úr által kért dokumentumot nyilvánosságra hozta. Majd döntött arról, hogy működését – az ott lefektetett elvvel összhangban – a bírósági ítélethez igazítja.

Igaz, akadnak – különösen érzékeny vagy különösen széleskörű témák esetében – kivételek is, amint ezt ítéletében maga a Bíróság is meghatározta. Mindenesetre, mint ezt Önök is tudják, bármely elutasítást a Tanácsnak alaposan indokolnia kell.

A Tanácshoz számos konkrét megkeresés érkezett jogi szolgálatának jogi véleményeivel összefüggésben, és alkalmazta is a fenti elvet. Mindezzel együtt, Önök sem kerülhetik meg azt aényt, hogy egy intézmény belső jogi véleményeinek nyilvánosságra hozatala befolyásolhatja az intézményeknek az objektív és független vélemények kéréséhez és befogadásához kötődő természetes érdekeit. Megfelelő egyensúlyt kell teremtenünk e két elem között. Ez magyarázza, hogy a jogalkotó egyértelműen és erőteljesen védelmezte a jogi vélemények bizalmas természetét. Ez a tényező továbbra is érvényesül gondolkodásunkban.

Elismerem, ezek meglehetősen technikai jellegű válaszok, és ezért elnézésüket is kérem. Azonban ez az a hivatalos álláspont, amelyet az elnökség nevében adhatok. Ettől eltekintve, most lehetőségem nyílik átláthatósági politikánk áttekintésére. Ennek során különbségeket kell tennünk annak egyes elemei között. Elsőként is, a munkaanyagokhoz való közvetlen hozzáférést illetően – és ez kérdésük központi eleme – megerősíthetem, hogy a Tanács teljes egészében alkalmazza a 1049/2001-es rendelet 12. cikkében, valamint az eljárási szabályok II. mellékletében foglaltakat, amelyek előírják, hogy általános iratnyilvántartó jegyzéket kell vezetni, illetve megszabják azokat a feltételeket, amelyek között a nyilvánosságnak a tanácsi dokumentumokhoz való közvetlen hozzájárása biztosítható.

Nem szeretném Önöket túl sok technikai részlettel vagy adattal untatni. Ugyanakkor tény, hogy a számok magukért beszélnek. A nyilvánosság számára elérhető iratlista több mint egy millió, 1999 óta készült okmányt tartalmaz. Önök persze mondhatják erre, hogy a mennyiség nem egyenlő a minőséggel.

Nekem úgy tűnik, hogy itt valójában az intézmények által hozott döntések olvashatóságán és sajtóíthatóságán van a hangsúly. E témán dolgozik Wallström asszony a jogalkotási eljárás keretein belül, de a jogalkotás erősítését célzó intézményközi megállapodás maga is általános kötelezettségeket határoz meg az átláthatóságra vonatkozóan. A megállapodás alapján már születtek intézkedések. A társ-döntéshozatali eljárásnak megfelelően lezajlott tanácsi egyeztetések teljes iratállománya elérhető a nyilvánosság számára. A Tanács rendszeresen szervez nyilvános vitákat az Unió, és annak polgárai érdekeit érintő fontosabb kérdésekről.

Az egyeztetések anyagaihoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a Tanács olyan honlapot alakított ki, amelyről a tanácsi folyamatok video formátumú rögzítése is elérhető. Ez – meggyőződésem, hogy ezzel Önök is egyetértenek – igen fontos, és egyben különösen izgalmas tényező is.

A Tanács elnökségeinek is jut szerep. Amint a megelőző elnökségek honlapjai esetében is történt, a francia elnökség is tekintélyes energiákat fektetett saját, a <http://www.ue2008.fr>, címen elérhető honlapjába, amely többnyelvű, többcsatornás web-tévéhez kapcsolódik. Olyanhoz, mint amelyet – és ezt örömmel mondom – az Európai Parlament működtet.

A harmadik, utolsó észrevételem: képesnek kell lennünk arra, hogy kielégítsük a nyilvánosság információk iránti igényét. Ennek érdekében egy közszolgálati tájékoztató szolgálat létesült – és számomra ez a kérdés a legfontosabb –, mert kétségkívül legkevésbé arra vagyunk felkészülve, hogy gyakorlati tájékoztatással szolgáljunk a közvéleménynek. Ez magyarázza a polgárok aggodalmait, és joggal panaszkodhatnak a rendszer átláthatatlan jellegére. Mindennek oka az, hogy forrásaink elégtelenek, honlapjaink nincsenek megfelelően összehangolva, és mindez lehetetlenné teszi a közvélemény számára, hogy naprakész ismeretekkel bírjon a jogalkotást illetően. Erre, az utolsó pontra, kell a Tanácsnak erőfeszítéseit összpontosítania.

Ezekre a pontokra kívántam kitérni. Az átláthatóság, minden kétséget kizáróan, kulcsfontosságú kérdés. Ezen átláthatóság erősítését szem előtt tartva dolgoztunk ki egy a tájékoztatásra vonatkozó jelentős megállapodást a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel. Úgy vélem, hogy a Wallström asszonnyal és az Európai Parlament alelnökével folytatott intézményközi tárgyalások lehetővé teszik számunkra, hogy a lehető legkedvezőbb körülmények között haladjunk előre.

Ez közös feladat, és ezt meg kell értenünk! Tartsuk észben, hogy az átláthatóságnak a tájékoztatási és a kommunikációs politika területén való érvényesítése politikai célunk, s különösen az a polgároknak a jogalkotásról szóló gyakorlati tájékoztatása. Ennek érdekében markánsabban kell hasznosítanunk az új információs technológiákat. Tudom, ezt a megfontolást osztja a Parlament, a Bizottság, és a Tanács is.

Margot Wallström, a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, nagyon köszönöm a tisztelt képviselőknek a feltett kérdéseket!

Természetesen, mint azt már hallottuk, az Európai Bíróság Turco-ügyben hozott ítélete nagy jelentőséggel bír. A Bizottság teljes mértékben egyetért a Bírósággal, amikor az felemlíti az átlátható jogalkotási folyamat jelentőségét. Aligha kell mondanom, hogy az ítéletet tiszteletben tartjuk, mindennapi munkánk során azt teljes mértékben figyelembe vesszük.

A lehető legegyszerűbben szeretnék fogalmazni, de igen rövidre kell fognom az Önök által felvetett öt konkrét kérdés megválaszolását. Az első a hatékonyabb jogalkotást, az intézményközi kapcsolatokat, és a 1049/2001-es rendeletet érinti. A Turco-ítélet a közvéleménynek dokumentumokhoz való hozzáféréséről szól. Ez közvetlenül nem kapcsolható az intézményközi együttműködéshez. Utóbbira vonatkozóan ott van a kibővített intézményközi együttműködésről szóló keretmegállapodásunk. Úgy vélem, az jól működik. Két intézményünk jó eredményekkel büszkélkedhet a hatékonyabb jogalkotási célkitűzéshez köthető törvényhozási folyamatban való együttműködést illetően.

Másodszor, a jelenlegi közösségi konzultációkkal kapcsolatos információkhoz történő hozzáférést érintő kérdésük megválaszolását azzal szeretném kezdeni, hogy hivatkozom a szakzsargonunkban PreLex-ként említett adatbázisunkra. Az adatbázis célja, hogy elősegítsük a jogalkotást megelőzően született dokumentumok – egyetlen beléptetőponton keresztül – elérését. Ez gyakorlatilag egy olyan portál, amely utat mutat a kulcsfontosságú, a jogalkotást megelőzően készült dokumentumokhoz. Ezt az adatbázist az Európai Községek Hivatalos Kiadványainak Hivatala működteti, és a Bizottság által adott információkra épül. Ennél is fontosabb, hogy a portál a nyilvánosság számára az Európa-szerveren keresztül közvetlenül is elérhető.

A Bizottság által indított közéleti konzultációkhoz ugyancsak az Európa-szerver egyetlen beléptetőpontján keresztül jutunk el. Így hallatszik az Önök hangja Európában. Ez a portál teszi lehetővé a konzultációs anyagok elérését, és nyújt általános tájékoztatást a Bizottság különböző konzultációs eseményeiről. Továbbá, átfogó tájékoztatással szolgál a nyílt, közösségi konzultációkról, a kapcsolódó konzultációs dokumentumokról, kérdőívekről. Emellett, ezen a beléptetőponton keresztül juthatunk információkhoz az utólagos intézkedésekről, így a konzultációkról készült jelentések lezárásáról, vagy a hozzászólások közreadásáról.

Harmadszor, a TRANS-JAI-projektre utaló kérdés kapcsán mindössze arról biztosítanám Önöket, hogy az erre a célra szánt, „public go live” (élőben a közvélemény) elnevezésű, teljes elérhetőséget jelentő TRANS-JAI-portál szerverei 2010 márciusára készülnek el.

Ez átvetet a negyedik, az átláthatóság elvét és a jó közigazgatás elvét érintő kérdéshez. Természetesen, ezek az elvek szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Magunk, elköteleztünk vagyunk amellett, hogy mindenkor a lehető legteljesebb tájékoztatást biztosítsuk a közvélemény számára. Ez különösen érvényes olyan eljárások esetében, amelyek a polgárokat, azok jogait, az intézmények működését érintő – magunk tudjuk, gyakran nehezen megérthető – folyamatokhoz kapcsolódnak. A Bizottság portálja bepillantást nyújt az intézmény szervezetébe, eljárásaiba, és készült egy könnyen elérhető „Ki kicsoda” összeállítás is a Bizottság munkatársi gárdájáról és főigazgatóságairól.

Utolsó, ötödik kérdésük a dokumentumok általános iratnyilvántartásáról és az ombudsman „Statewatch”-panasz kapcsán kiadott ajánlás-tervezetéről szól. A dokumentumok általános nyilvántartása – az 1049/2001-es rendelet előírásával egyezően – 2002 június 3-a óta létezik, és érhető el. Azóta a Bizottság már készített egy külön listát a komitológiai eljárásokról és a szakértői csoportokról is. Mindent megteszünk belső IT-rendszerünk korszerűsítése érdekében, de mint Önök is tudják, ezek a dolgok nem egyik napról a másikra valósulnak meg. Egy dolog azonban világos: itt folyamatos munkáról van szó. S mindenkor szem előtt tartjuk annak igényét, hogy ezt az általános iratnyilvántartást folyamatosan bővítsük.

Külön is kitérve az ombudsman ajánlás-tervezetére: természetesen a Bizottság részletes véleményét juttatott el hozzá. E véleményben elismertük, hogy növelnünk kell az általános iratnyilvántartásban feldolgozott anyagok mennyiségét. Egyben megerősítettük készségünket, hogy a fokozott átláthatóság érdekében továbbfejlesszük nyilvántartásunkat. Egy pontban azonban nem fogadhattuk el az ombudsman álláspontját. Ő arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság kötelezett arra, hogy – és most idézem – „a 3(a) cikk értelmében az iratnyilvántartásban valamennyi dokumentumra tegyen utalást”. Magam is oszthatom e célt, az ajánlásban megfogalmazott elgondolást, de ennek megvalósítása sajnos lehetetlen. Egyszerűen lehetetlen a „dokumentumok” 1049/2001-es rendelet 3(a) cikkében foglalt, tágan értelmezhető és egyben pontatlan fogalmát összhangba hozni egy egyetlen, teljesen átfogó, általános iratnyilvántartással. Nekünk inkább a linkeket, vagy a különböző beléptetési pontokat kell a közvélemény számára megadnunk.

Természetesen, itt utalhatnék arra is, hogy saját levelezésem nyilvántartását közvetlenül elérhetővé tettem a weben keresztül. Amiként említhetnék még más példákat is arra, milyen proaktív, a jogszabályi kereteken kívüli lépésekkel javíthatnánk a helyzetet: így például, jobb nyilvántartásokkal, a felhasználó-baráti jelleg, az elérhetőség erőteljesebbé tételével, az információk markánsabb terítésével, vagy a dokumentumok gyorsabb közzétételével. Mindez azonban nem témája mai vitánkunk. Hiszem, hogy lesz még módunk e fontos kérdéseket mélyebben is megvitatni.

Charlotte Cederschiöld, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, az EU hitelességének és legitimációjának előfeltétele, hogy az átláthatóságra, az adatvédelemre, és az információk védelmére megfelelő szabályok vonatkozzanak.

Különösen fontos a döntéshozatali folyamat áttekinthetősége akkor, amikor az európai demokráciáról van szó. A tagállamok e téren eltérő tapasztalatokkal rendelkeznek. Ezen ismeretek fokozott kicserélése a közigazgatás javulását eredményezheti az Unióban, de a tagországokon belül is. Hosszú utat tettünk meg 2001, az átláthatóságra vonatkozó uniós jogszabály születése óta.

A tagállamok többségében létezik egyfajta, az "információ szabadságáról szóló törvény" Svédországban és Finnországban 1776 óta, másoknál, mint Írországban is, csak pár éve. Idő kell ahhoz, hogy együttesen felvállalt magatartás és hozzáállás bontakozzék ki. Ezt el kell fogadnunk! Nincs olyan nemzeti módszer, amelyet az EU egészében alkalmazhatnánk. A kultúrák túlságosan változatosak. A nyílt kormányzás, ugyanakkor, alapvető a képviselői demokráciában. A folyamat egészére hatást gyakorol az a tény, hogy a digitális forradalom információs társadalommá alakítja át társadalmunkat.

A 1049-es rendelet egy fontos, erőteljesebb kiemelését érdemlő pontja a biztonsági minősítés és az átláthatóság közötti egyensúlyt érinti. Nyílt, a közösségi érdekeket feltétlenül tiszteletben tartó döntéshozatali eljárásra van szükségünk, de olyanra, amely nem csorbítja az intézmények és az egyének bizalmassághoz kötődő jogait. A bonyolult kérdéseknek, mint például a versenyjogi ügyeknek, jogi értelmezése nem hagyható a bulvársajtó értéktételére.

A Turco-ítélet előmozdíthatja a törvénykezés javulását. Milyen gyakorlati következtetéseket von le a Bizottság és a Tanács ebből az esetből?

Michael Cashman, a PSE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, a 1049/2001-es rendelet eredeti előadójaként e vitát igen érdekesnek tartom. Miután azonban tudom, hogy a mai vita résztvevői teljes mértékben elkötelezettek a nyitottság és az átláthatóság mellett, különösnek ítélem azt az érvelést, hogy azért nem történt több, mert "több időre van szükségünk". Ez elfogadhatatlan.

Az európai lakosságnak mindössze 30%-a bíz az Európai Unióban. Miért? Mert teljesen érintetlennek érzik magukat az által, ami a nevükben történik. És mindebben a legcsodálatosabb az, hogy tulajdonképpen mégis sikertörténetről számolhatunk be. Miért van tehát, hogy az intézményeket furkósbotokkal kell az Európai Bíróság elé hajtani, hogy a helyes lépéseket megtegyék?

Nem ragadhatunk le a pusztá magyarázkodásnál. Wallström biztos asszony, tudom, Önt legalább annyira elkésértették és kimerítették az itt elhangzottak, mint engem, de mégsem elegendő csupán azt mondani, hogy több időre van szükségünk. A gyakorlatban kell igazolnunk polgáraink számára, hogy nemcsak azt magyarázzuk nekik mit, miért teszünk, hanem azt is, mit hogyan, és milyen jogi megfontolások alapján teszünk! Amennyiben ugyanis nem így cselekszünk, falat emelünk a polgárok és az európai vállalkozásunk közé.

Ma este elhangzott az érvelés, hogy bizonyos esetekben az előbbieket lehetetlen megtenni, például a "dokumentum" fogalmának pontatlan meghatározása miatt. Pedig az egyáltalán nem pontatlanul definiált. Sőt, kifejezetten pontosan meghatározott. A fogalom lefedi mindazon dokumentumot, amelyet a három intézmény, illetve az általuk felállított ügynökségek kapnak vagy készítenek. És maga a „dokumentumok” fogalom is tisztán értelmezhető. Vegyük tehát a bátorságot, és készítsünk egy nyílt nyilvántartást. Nem olyan kusztát, mint amellyel most rendelkezünk, és amelynél hiába nyitja meg valaki az egyik listát, nem ér el az összes többihez vagy nem jut hozzá az összes többi linkhez.

Most, polgáraink csak egy össze-vissza rendszert használhatnak. Tegyük lehetővé a polgároknak, hogy belépjenek a három intézmény kapuján, vessük alá magunkat a közvélemény mélyreható vizsgálatának! Azt mondom Önöknek, hogy ha nem jól lépünk, akkor a júniusi választásokon azoknak a szélsőséges pártoknak javát szolgáló ítélet születik, amelyek ellenzik az Uniót, vagy az uniós intézményeket. Az idő rohan! Most kell cselekedni! És ez nem lehetetlen!

Eva-Britt Svensson, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (SV) Elnök úr, az Európai Bíróság központi szerepet játszik az EU-rendszerében, és a Bíróság jogosult a politikai döntések értelmezésére. Amikor az uniós jogszabályok értelmezéséről van szó, a Bíróság döntése az érvényes, függetlenül a jogszabályok céljaitól vagy a mögöttük meghúzódó törekvésektől. Láttuk ezt a Laval, a Rüffert és egyéb ügyekben született ítéleteknél. Azokban az ügyekben a bírósági ítéletek hátrányosak voltak a munkavállalókra nézve.

Ugyanakkor, a Turco-ügyben a Bíróság ítélete pozitív. Üdvözlöm azt, bár alapvető bírálatom – mellyel tiltakozom az ellen, hogy a Bíróság határozza meg az uniós politikát, és bármely kérdésben, mindig a Bíróság mondja ki az utolsó szót – továbbra is fenntartom.

A Turco-ügy kapcsán üdvözlöm azt, hogy a Bíróság elismerte a polgároknak a jogalkotási folyamat feletti ellenőrzése abszolút elsőbbségét. Ez a helyes irányba tett lépés! Sajnos, hozzá kell tennem, hogy még nagyon sok további lépésre van szükségünk ahhoz, hogy az Unió maga mögött hagyja ködbe burkolódzó munkamódszereit, amelyeknél csupán a bennfentesek tudják, hogy merre is vezet az út. Ez a kérdés, feltétlenül összekapcsolódik a demokrácia, a részvétel, és az átláthatóság ügyével.

Fontos, hogy az úgynevezett nyilvánosság általi elérhetőségi rendelet most folyó felülvizsgálata során figyelembe vegyük a Turco-ítéletet!

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Elnök úr, a Turco-ítélet fontos lépés a törvényesség és demokrácia irányában. Magyarázatot ad ugyanis, az 1049/2001-es, a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről szóló rendeletben megjelenő közérdek eszméjére. Ezt az eszmét úgy kell értelmezni, hogy a döntéshozatalhoz kötődő tényekhez kapcsolódó, szélesebb ismeretek megszerzéséhez kötődő jog fontosabb, és többet nyom a latban, mint a döntések megszületésénél érvényesülő belső eljárások titkossága.

Más szavakkal, a Turco-ítélet szerint fontos, hogy a polgárok – jogaikkal összhangban – ne csak tudják, hogy egy döntés miként és miért születik, de tudhassanak azokról az iratokról is, amelyekre egy döntés alapozódik. Ezeket a dokumentumokat a lehető legszélesebb körben ismertté kell tenni.

S ez elvezet mostani szóbeli felvetésünkhöz, melynek értelmében felszólítjuk a Bizottság és a Tanács szerveit, vegyék figyelembe a döntést. Amint azt a soros elnök is kifejtette, értelmezzük a 1049/2001 számú rendeletet ezen új esetjog fényében!

Természetesen, bizonyos kérdések felvetődhetnek az iratok titkosságaként ismert üggyel, és mindenekelőtt a jogi részleg által kiadott véleményekkel összefüggésben. Ezt már csak azért is jól tudom, mert magam is ügyvéd vagyok. Mégse mondjuk soha, hogy ezek az iratok maradjanak titkosítva, mert problémát okozhatnak. Úgy vélem, ehelyett inkább az átláthatósági kultúránkban kell radikális változásokat eszközölnünk. Az átláthatóság egyensúlyt és az eljárások tiszteletben tartását jelenti, nem pedig a tudástól való félelmet.

Hadd tegyek egy végső megjegyzést: tényleg látnunk kell a különbséget a Tanácsban ténylegesen lezajló események, és a saját intézményünkben történtek között. A Parlamentben az ülésekhez és a dokumentumokhoz való hozzáférés szinte teljes körben érvényesül. Úgy gondolom, a Turco-ítélet lehetőséget teremt arra, hogy a Tanácsnál is elérjük ezt.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Elnök úr, a Michael Cashman által jogosan felvetett, a "érdektelenséggel" összefüggő pontnál szeretném folytatni. Bizonyos, hogy az írországi Lisszaboni Szerződés-vitában hatalmas "érdektelenség" mutatkozott. De ne kárhoztassuk magunkat túlságosan, mert a tagállamok igen hajlamosak arra, hogy minden, számukra kellemetlen ügyért Európát tegyék felelőssé, miközben maguk itt mindennel egyetértettek. Úgy vélem, itt az idő ahhoz, hogy mindannyian – minden választott politikus, a kormányok, az ellenzék, és mindenki a Házban – éretté váljon, és az igazat mondja!

Elkeseredve olvastam e héten egy újságot, amelyben az egyik, tehetős elit egyik nem-megválaszott, be nem számoltatható tagja kiosztja az ugyancsak nem-megválaszott brüsszeli elitet. Volt képe hozzá! S hacsak nem azt tesszük, amit Michael Cashman mond, és nem tesszük helyükre őt és a hozzá hasonlókat, akkor a júniusi európai választások katasztrófába torkolnak az európaiak számára. Itt az ideje annak, hogy akik hisznek a kimondott szóban, azok hangosan ki is mondják azt!

Anneli Jäätteenmäki, előadó. – (FI) Elnök úr, ez a bírósági ítélet fontos és kategorikus. Tisztán jelzi, hogy az uniós jogalkotási folyamatnak a nép demokratikus ellenőrzése alá kell kerülnie és az intézmények védelme a döntéshozatali eljárás során másodlagos jelentőséggel bír. Ez az álláspont egyértelmű!

E háttér mellett különösen elszomorítanak a válaszok. A Tanács válaszában többször megfogalmazódott, hogy az átláthatóság és a nyíltság fontos, de ennél bővebb válasza a Tanácsnak nem futotta. Mi történt részükről? A Bizottság pedig közben további időt kért!

Az a magatartás, amelyet az uniós intézmények e bírósági ítélettel kapcsolatban elfoglaltak, úgy vélem, igen érdekes. Mi történne akkor, ha polgáraink ugyanazt a magatartást tanúsítanák, mint a Bizottság és a Tanács, azaz, teljesen hidegen hagyná őket az ítélet? Ez azonban nem történhet meg.

Marco Cappato, előadó. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a Tanács elnöksége említette a közzétett dokumentumok közel egymilliós számát. Az okmányokhoz való hozzáférést illetően, minőségi és mennyiségi követelmények egyaránt vannak. Tehát korántsem csak minőségek. Amennyiben őszinték vagyunk, el kell ismernünk, hogy gondot okoznak a dokumentumok típusai abban a tekintetben, hogy az ülések anyagairól vagy a döntéshozatali folyamathoz kapcsolódó dokumentumokról beszélünk-e.

S e kérdés ma nem vetődött fel. Mondok egy példát: a Coreper I anyagait igen nehéz megtalálni, vagy a külpolitikai dokumentumokat, miután azokat diplomáciai ügyiratként kezelik, nem leljük a nyilvántartásban. Pedig ezek mind olyan anyagok, amelyek alapvetőek a döntéshozatali folyamat megismerését illetően.

A rendelkezésemre álló rövid időben csupán egyetlen példát említettem. A nekünk adott válaszok fényében – az európai intézmények működését szem előtt tartva is, azt hiszem – ezt a kérdést is inkább lehetőségként, semmint kockázatként kellene felfognunk.

Jean-Pierre Jouyet, a Tanács soros elnöke. – (FR) Elnök úr, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, világosan kiderül e vitából, hogy valóban erősíteniünk kell az átláthatóságot és a kommunikációt, mert – amint erre Önök rámutattak – polgáraink körében valóban nem értik Európa működését.

Az erőteljesebb átláthatóság és a jobb kommunikáció együtt érvényesülnek. Mint említettem, erre építve kötöttünk politikai megállapodást Wallström asszonnyal és Vidal-Quadras úrral, amely révén javulhat a kommunikáció. Cappato úrnak és Jäätteenmäki asszonynak igaza van: áttekinthetőbbnek kell lennünk, és el kell magyaráznunk, miként is működünk. Ezért is tesz különleges erőfeszítéseket a Tanács az új technológiák felhasználásával.

Még a számomra jelzett érvek ellenére is egyetértek Cappato úrral, hogy több millió dokumentum elkészítése még nem jelent nagyobb átláthatóságot. Csak az számít, hogy az emberek rendelkezésre bocsássuk az általuk kért iratokat, még hozzá jó minőségben. Például, az Önök által említett Coreper I-es anyagok elektronikus formában elérhetők. Igaz, ez nem volt mindig így, nem történt meg időben, de ez a technológiai feltételek fogyatékosságaival volt magyarázható. Most rendelkezünk a szükséges technológiával, és garantáljuk, hogy megoldjuk az Önök által felvetett problémákat.

Őszintén, megfelelő egyensúlyt kell teremtenünk a jogi alapok, az érdemi átláthatóság és az alkalmazott eljárások között. Akadnak ténylegesen igen bonyolult folyamatok és diplomáciai ügyek, és akadnak esetek, amelyeknél a szólásszabadságot, a kifejezés- és a döntéshozatal szabadságát garantálnunk kell. Talán túlságosan konzervatívnak tűnök, de úgy vélem, ennek az egyensúlynak kérdésével is foglalkoznunk kell.

A francia elnökség vállalta a 1049/2001-es rendelet felülvizsgálatát, és gyorsan kell lépnünk. Cashman úrnak ebben tökéletesen igaza van. Az ő segítségével és koordinációja mellett határozottan cselekszünk, és reméljük, hogy a francia elnökség végére jelentős eredményt mutathatunk fel.

Amint említettem, Cappato úr jelzésével összhangban, biztosítanunk kell azt, a minőség domináljon a mennyiséggel szemben, hiszen igenis létezik olyan, hogy információ-dömping. Utóbbi esetekben a polgárok maguk kényszerülnek az információk megszerzésére. Ez európai szinten is így van. Legyünk képesek arra, hogy segítjük a polgárokat az anyagok megszerzésében.

Mit is jelent ez? Ez – amint felszólalásomban már utaltam erre – azt jelenti, hogy a polgárok teljes körűen tájékozottak a gyakorlati ismeretek terén, jogukat, a döntések következményeit, utóbbiak meghozatalának folyamatát, a jogi alapokat illetően. Ebben a tekintetben, kétségkívül számításba kell vennünk a Tanács rendelkezésére álló forrásokat is.

Úgy gondolom, hogy a Bizottságon belül kerültek már hasonló helyzetbe, amikor is – különös tekintettel a KKV-kra is – magyarázattal kellett szolgálniuk egy döntés jogi alapjaira vonatkozóan, de a tagállamokban vagy az intézményekben mindössze egy-két olyan ember akadt, aki meg tudta volna válaszolni a kérdéseket, ők viszont éppen szabadságon voltak. A végeredmény az, hogy a polgároknak és a kisvállalkozásoknak

két-három hónapot is várniuk kellett a válasz megérkezéére. Ez számomra legalább olyan súlyos gond, mint a dokumentumokhoz való hozzáférés.

Végül, adjunk politikai súlyt vitáinknak! Akkor, amikor az európai választásokra készülünk – és tudom, hogy az Európai Parlament teljes mértékben elkötelezett emellett, de egyben számíthat a francia elnökségre is – szavatozunk, hogy az átláthatóság kötelme, az indoklás kötelme, ez a gyakorlati és érdemi kötelezettség valóban alkalmazásra kerüljön, mert ellenkező esetben – és ebben egyetérték Cashman úrral – a szélsőségesek lesznek a következő európai választások nyertesei! Márpedig ez az, amit nagyon nem szeretnénk!

Margot Wallström, a Bizottság alelnöke. – Elnök úr, először is, a Turco-ítéletet a Bizottság is – természetesen – tiszteletben tartja és végrehajtja. A bírósági ítélet lényegében azt mondja ki, hogy az adott ügyben a Tanács tévedett, s hogy a Tanácsnak igazítania kell szabályain. Meggyőződésem, hogy a Tanács követi majd az ítéletben foglaltakat.

Ez vitánk kiindulópontja. Ugyanakkor ez a vita némileg összemosódott a 1049/2001-es rendeletről folytatott eszmecserevel. A Turco-ítélet egy dolog, és a 1049/2001-es rendelet egy másik. Amint tudják, már előterjesztettünk egy javaslatot, és foglalkozunk a 1049/2001-es rendelettel, annak vizsgálatával, hogy végülis a rendeletet miként kell formálnunk.

Úgy vélem némi zavar jelentkezik az általam elmondottakkal kapcsolatban. Ugyanis én nem kértem több időt. Azt magyaráztam el, hogy információs technológiai eszközeink korszerűsítése folyamatosan történik, az nem valószínű meg egyik napról a másikra. Van már nyilvántartásunk, amelyet egy sor dologgal kiegészítünk: így a komitológiával, és a szakértői csoportok mindegyikével. Azonban – és teljesen őszinte voltam, amikor az öt kérdés valamelyikének megválaszolására törekedtem – korántsem meggyőződésem az, hogy a legjobb megoldást egyetlen nyilvántartás kialakítása jelenti. Ez olyan, mintha egyetlen telefonkönyv fedné le Európa egészét, ahelyett, hogy megpróbálkoznánk a különböző, nemzeti telefonkönyvek fenntartásával.

Bizonyosak abban, hogy jobb egy hatalmas európai telefonkönyv, ahelyett, hogy több beléptetési pontunk volna? Ugyanis a konkrét kérdésükben felvetett fogalom-meghatározás ugyanazt a speciális cikkben lévő definíciót jelenti, mint amely kiterjed az audiovizuális formára is. Ez igen széleskörű definíció. Bizonyosak Önök abban, hogy a polgárok segítségére lesz, ha egyetlen beléptetési ponton keresztül jutnak mindenhová?

Vitkozhatunk erről, de nem hiszem, hogy létezik egyetlen üdvöztető megoldás. E kérdésben tehát eltérnek nézeteink. Itt alkalmazott eszközeink korszerűsítése folyamatos feladat, amelyről állandóan beszélünk kell, hiszen az események oly gyorsan peregnek. Ugyanakkor az látszik, hogy a nyitottság, az átláthatóság, és az okmányokhoz való hozzáférés kérdéseit illetően célkitűzéseink azonosak. Ez a kiindulási alap, és a továbbiakban is ezért küzdünk. A Turco-ítéletet pedig, természetesen követjük.

Kitérve a 2010-es időpontra való utalásomat érintő kérdésre: itt egy konkrét projektről szoltam, amelynek pusztán határidejét említettem. Általában azonban, nem kérünk és nem szabad több időt kérnünk. Itt valami olyasmiről van szó, amelyet napi szinten kell megvalósítanunk: a nyíltság, az átláthatóság fokozásáról, a polgárok kiszolgálásáról, hogy ismeretekkel rendelkezzenek. És e törekvésnek az intézményi kultúra és magatartás részévé kell válnia.

Tisztelt Cashman úr, képviselőtársaival egyetemben magam is megtapsoltam kiváló felszólalását, amely utal arra a kiindulási pontra, amelyre most nagy szükségünk van: a felnyílásra, a hozzáférés megteremtésére. Úgy vélem, hogy vitáink nyitott formában történő lefolytatása segíti az embereket abban, hogy a történeésekről megalapozott véleményt formáljanak, és tudják, miért is szerepel annyi fontos kérdés napirendünkön.

Elnök. – A vitát berekesztem.

21. Egyperces felszólalások fontos politikai kérdéseken

Elnök. – Következő napirendi pontunk: egyperces felszólalások fontos politikai kérdéseken.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Elnök úr, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság tagjaként természetesen némi figyelmet fordítok az Unió és Kína kapcsolataira. Ennek során figyeltem fel arra, hogy a 2007-es adatok szerint az EU kereskedelmi hiánya mintegy 160 milliárd euróra emelkedett.

Ez a hiány a kínai piacokra való bejutást gátló, komoly akadályoknak a következménye. S nyilvánvalóan betudható a kínai termékek versenyelőnyének is, amelyek viszont a gazdasági, szociális és ökológiai dömping alkalmazásával hozhatók összefüggésbe.

Ugyanakkor nem pusztán az egyenlőtlen kereskedelmi kapcsolatok adnak okot aggodalomra. Hasonló gondot okoznak a Kínából érkező, veszélyes termékek is. Nekünk tehát, és üzenetem mindenekelőtt a Bizottságnak szól, biztosítanunk kell, hogy a Kínából érkező termékeket – a közegészségügynek, az európai fogyasztóknak, továbbá az európai termékek versenyképességének védelmében – igen alapos és hatékony ellenőrzésnek vessük alá!

ELNÖKÖL: Diana WALLIS

Alelnök

Neena Gill (PSE). - Elnök asszony, az elmúlt napok zűrzavaros pénzügyi folyamatai megváltoztatták a világot. Bizonyos ideje mindannyiunkat aggodalommal töltöttek el a globális pénzügyi rendszerből fakadó esetleges gondok, de a meghatározó bankok ilyen gyors, egymást követő összeomlása megdöbbentő.

Üdvözlöm a brit kormány stabilizációs lépéseit. Bár mindez az euro-zónán kívül történik, a Nagy-Britannia által hozott intézkedések összhangban állnak az Ecofin Tanács tegnap hozott döntéseivel. Azt kívánom, bárcsak az euro-zóna országainak némelyike lépett volna fel hasonló módon. Annak érdekében, hogy túljussunk az előttünk tornyosuló akadályokon, az Európai Uniónak sürgősen az irányító szerepét kell felvállalnia, és össze kell hangolnia stratégiáját az Unió nemzeti kormányaival. Európának központi szerepet kell vállalnia, és nem húzódnak meg a háttérben. És ez különösen igaz akkor, ha az EU fenn kívánja tartani a kapcsolatokat Európa népeivel.

Viszont azt is el kell ismernünk, hogy ezt a válságot a piaci kudarcok, a megfelelő szabályozás hiánya, valamint néhány, a világ milliárdnyi, ha nem milliárdnyi emberének sorsát befolyásoló, a dagadt-macska bónuszokra éhes, önző személyi döntései idézték elő. Garantálnunk kell, hogy ilyen bűnös hanyagság soha többé nem fordulhat elő, és azokat, akik felelőssé tehetőek a történetekért, cselekedeteik egészéről beszámoltatjuk.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Hölgyeim és uraim, szeretném ezt az alkalmat megragadva ismét azt kérni, hogy az Európai Unió kapcsolódjék be markánsabban az uniós tagállamok egészségügyi szolgáltatásának javításába.

Való igaz, hogy az egészségügyi rendszerek szervezése a tagállamok jogkörébe tartozik. Viszont az Európai Uniónak is vannak bizonyos jogosítványai, és az Európai Közösségnek az egészségügyi szektorban betöltött fontos szerepét a Lisszaboni Reformszerződés is megerősítette.

Az Európai Unió népei egyre idősebbekké válnak, és újszerű fenyegetettségek jelentkeznek: járványok, a fizikai és biológiai balesetek, a bioterrorizmus. És ezek mindegyikére, együttesen, megoldásokat kell találnunk.

Mechanizmust kell kialakítanunk a tagállamok közötti strukturált együttműködés és az információ-csere erősítésére. Ugyancsak létre kell hoznunk az uniós tagállamokon belül a betegségek megelőzésére, felszámolására és kezelésére vonatkozó legjobb gyakorlatok kicserélésének mechanizmusát.

A határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatásokkal foglalkozó irányelv igen jó kezdeményezés volt. Úgy vélem azonban, hogy további, hasonlóan bátor kezdeményezésekre van még szükség, mert az európai intézmények egyik fontos szerepét éppen az jelenti, hogy közre kell működniük az egészségügy terén mutató egyenlőtlenségek csökkentésében.

László Tőkés (Verts/ALE). - (HU) Kedves Elnök Asszony! Keresztyén és magyar emberként, valamint az Európai Parlament képviselőjeként az Unióhoz tartozó, Szlovákiában élő félmillió magyar nemzeti közösség, illetve a demokratikus európai értékek védelmében emelem fel a szavam. Miközben ezúton is gratulálok a Szlovákia által elért gazdasági eredményekhez, sajnálattal kell megállapítanom, hogy szélsőséges nacionalista propaganda folyik a szlovákiai magyarok ellen, egy megfélemlítő hisztériakeltés érvényesül. Kérem Hans-Gert Pötering elnök urat, az Európai Parlamentet és az Európai Bizottságot, lépjenek fel az emberi és a kisebbségi jogok durva megsértése, a Szlovákiában eluralkodó etnikai intolerancia, verbális agresszió és diszkrimináció ellen. Európai képviselőként kész vagyok közvetítő szerepet vállalni a magyar-szlovák megbékélés érdekében.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Elnök asszony, szeretném a Parlament figyelmét felhívni a vietnami keresztények helyzetére. 50 éven keresztül hitük megtagadására kényszerítették őket, tulajdonaikat elkobozták, őket különböző körzetekbe telepítették szét. Az elmúlt időszakban ez az üldöztetés különösen élesen mutatkozott meg Hanoiban, ahol a hatóságok brutálisan léptek fel a Thai Ha közösségbeli katolikusokkal szemben. Utóbbiak a redemptorissza atyák által megművelt közösségi földek jogtalanul elvétele ellen tiltakoztak.

Augusztus 31-én például, a tiltakozásban résztvevőket brutálisan megverték. Több mint húszan szenvedtek súlyos sérülést, és kerültek kórházba. Újságírókat, köztük az Associated Press munkatársát, Ben Stockingot is megverték. Tegyük meg minden tőlünk telhetőt annak biztosítására, hogy Vietnam, amely jelenleg az ENSZ Biztonsági Tanácsának tagja, tartsa tiszteletben az emberi jogokat.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Elnök asszony, a társadalmi befogadással, valamint a szegénység, és mindenekelőtt a gyermek-szegénység elleni küzdelem erősítésével foglalkozó jelentésem ma esti napirendünk utolsó pontja. Ez saját kezdeményezésű jelentés, amely az eljárási szabályzat 131a. és 45. cikkével összhangban, rövid ismertetési eljárásban kerül a plenáris ülés elé, azaz nem lesz képviselői vita, és nem lesz mód a jelentéshez módosításokat fűzni.

Tiltakozom az Európai Parlament képviselőinek jogai illetően való önkorlátozása ellen, és azt kérem, hogy mi, mint Európai Parlament, módosítsuk ezeket a szabályokat! Nagy hiba, ha az olyan fontos ügyeket, mint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, itt nem nyílt vitában tekintjük át. Igaz, a bizottság érdemben megvitatta a jelentést, és 200 módosítás és 40 kompromisszumos módosítás született.

Ez a közösség érdekeit érintő kérdés, és saját jogaink egy részét tagadjuk meg önmagunktól, ha lemondunk a téma plenáris ülésen való megvitatásáról.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Elnök asszony, Indiában a hindu gyilkosok által borzalmas módon legyilkolt keresztény vértanúk száma folyamatosan emelkedik. A katolikus egyház a világ különböző részein kérte a kormányok és nemzetközi szervezetek közbenjárását az indiai, iraki és vietnami keresztények érdekében, mindeddig eredménytelenül. Szomorú, hogy a keresztények üldözését nemcsak az érintett területek kormányzatainak és jogi intézményeinek képviselői, de más, egyéb emberi jogsértést jelentő ügyekben erőteljes fellépést tanúsító demokratikus kormányzatok és nemzetközi intézmények is még mindig tétlenül szemlélik. Így az Európai Unió is.

Szeretnék tehát az Európai Parlament előtt tiltakozni a miatt – és üzenetem az Európai Bizottságnak is szól –, hogy az indiai, iraki és vietnami emberi jogi jogsértéseket szem előtt tévesztjük. Sürgetem azt, hogy kerüljön sor diplomáciai fellépésre és tiltakozásra mindenütt, ahol ilyen barbár cselekedetekre sor került. Az üldöztetéssel szembeni tétlenség a katolikusokkal szembeni megkülönböztetésnek egy sajátos formájára szolgált bizonyítékot.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Az elmúlt 50 évben a 200 ezer főnél is népesebb, erős magyarországi szlovák kisebbség szinte teljesen megsemmisült. Másrészt, a szomszédos országokban, így Szlovákiában is élő magyar kisebbségi polgárok száma emelkedik. Paradox módon, mégis, hosszú éveken keresztül, a magyarok hitették el az európaiakkal, hogy ez a kisebbség szenved az elnyomástól.

Számos mai magyar politikus szól nyíltan Nagy-Magyarország eszméjéről. Sajnálatos, hogy mindez elkerüli a vezető európai politikusok figyelmét. A Magyar Országgyűlés a magyar származású parlamenti képviselők nemzetközi fórumának ad otthont. Szlovákia és Románia etnikai alapokon szerveződő magyar politikai pártjainak képviselői találkoznak nyíltan, és vitatják meg az autonómia kérdését. Napjaink Európájában az ilyen magatartás elfogadhatatlan és veszélyes.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Elnök úr, sajnálatos módon Románia súlyos, az európai polgárok biztonságát és egészségét veszélyeztető problémával bajlódik: a kórházak részére Kínából behozott, sterilnek nem tekinthető sebészeti cérnáról van szó.

A román Egészségügyi Minisztérium már augusztus óta ismeri a problémát, de azon figyelmeztetések ellenére, hogy a fonalak fertőzést, vagy akár a beteg halálát is okozhatják, nem állította le időben a behozatalt.

A vészcsengő csak akkor szólalt meg, amikor egy beteg már meghalt fertőzés következtében és más páciensek hasonló veszélybe sodródtak. Úgy vélem, ez vészjelzés nemcsak Románia, de Európa egésze számára is.

Az a tény, hogy mind több és több Kínából beszerzett termék vet fel kérdéseket, veszélyezteti az európai polgárok egészségét és biztonságát, igen komoly ügy.

Nem sokkal ezelőtt gondot okoztak a Kínából származó, melanint tartalmazó tejpör által mérgezett édességek. Azért importálunk Kínából, mert a kínai termékek olcsóbbak. Hiszem azonban, hogy Európának a polgárok egészségét kellene az első helyre sorolnia.

Arra kérem Vassiliou biztost, indítson vizsgálatot annak érdekében, hogy újabb baleset már ne fordulhasson elő a tagállamokban. Sürgős intézkedésekkel kell e termékek bevizsgálását elvégeztetni, hogy a megfelelő időben leállíthassuk e termékek belső piacra jutását.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Elnök asszony, az új gépkocsik iránti kereslet bizonytalanságait remekül tükrözi az európai autóipar visszaesése. Az egyik vezető francia gyártó most jelentette be 4 000 munkahely elvesztését, és további 2 000-et Európa más részein.

Ugyanakkor, az első félévi 37%-os nyereség-növekmény ellenére, e cég folytatja a létszámleépítést. A racionalizálás örve alatt – az előremutató iparpolitikák, és még inkább a munkásokra való figyelem nélkül, illetve utóbbiak rovására – túl nagy hangsúly kerül a nyereségességre.

Ezeknek, az említett intézkedések által leginkább érintett, a kialakult helyzetben leginkább áldozattá váló munkásoknak szószólójaként szeretnék fellépni, és arra ösztönözném ezt az autógyártót, hogy vizsgálja felül stratégiáját, és azzal párhuzamosan, óvja meg a munkahelyeket.

Amikor foglalkoztatási válságot élünk át, utóbbit kell prioritásnak tekinteni. Ennek szellemében, az új gépjárművek szén-dioxid kibocsátásának csökkentését célzó rendelet-tervezettel kapcsolatos döntésnél – valamennyi szintre, de különösen a szociális szférára vonatkozóan – különböző megfontolásokat kell érvényesíteni: a fenntartható fejlődését, illetve az innovatív iparpolitikák révén a munkahelyek védelmét.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, Olaszországban a demokrácia alapelveinek megsértése folyik, és erre szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét. Az elmúlt 18 hónapban az olasz parlament elvetette, hogy megválassza – egyébként az olasz alkotmány által megkövetelten – az Alkotmánybíróság bíróját. Továbbá, az elmúlt hat hónapban az olasz parlament elutasította az információs rendszer vizsgálatát végző parlamenti vizsgálóbizottság felállítását is.

Nincs időm a részletek ismertetésére. A képviselőknak megküldtük a részletes tájékoztatást tartalmazó csomagot. Képviselőtársam, Marco Pannella szombat éjjel óta éhségsztrájkot tart, és nem vesz magához italt sem, így tiltakozva az Olasz Köztársaság elnökének törvénytelen lépései miatt. E Parlament 25 képviselője szavazott bizalmat nekünk azzal, hogy a szerződések 7. cikkével összhangban aláírtak egy állásfoglalást. Időm lejárt, így mindössze arra kérem Önöket, olvassák el anyagunkat, támogassák ügyünket!

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Elnök asszony, idén ünnepeljük az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 60. évfordulóját. Az elmúlt 60 évben, világszerte megszámlálhatatlan emberi jogi csoport és szervezet használta e nyilatkozatot tevékenysége alapjaként. Itt említhetők a Charta 77 Csehszlovákiából, a Szolidaritás Lengyelországból, vagy a latin-amerikai emberi jogi mozgalmak.

Az emberi jogi politika napjainkra semmit sem veszített jelentőségéből. A politika számos területén még nem tudta megvetni lábát. Nem engedhetjük meg, hogy az emberi jogokat – más politikai területekhez hasonlóan – csak egy különleges kérdéssé degradáljuk le! Továbbra is küzdenünk kell az emberi jogok érvényesítéséért, még akkor is, ha ez bizonyos hátrányokkal is járhat. Mint alapérték, az emberi jogok az európai építmény egyik legerősebb tartópillérét képezik, és ezt munkánk során magunknak is szem előtt kell tartanunk!

Ebből kiindulva javaslom, hogy – jelentőségére tekintettel – az Emberi Jogi Albizottság állandó bizottsággá alakuljon át!

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Elnök asszony, a közös agrárpolitika felülvizsgálata egyértelműen veszélyeket jelez a mezőgazdaság egyes ágazataiban. Nagyon sok szó esett a cukorpiac, a dohánypiac, valamint a zöldség- és gyümölcs piac reformjának szükségességéről. Utalás történik a kvóták, így a tejkvótáknak emelésére, az ugaroltatott területek gabonával történő bevetésére, de eközben egyéb gondok, mint például az európai méhészet előtt álló gondok, kezeletlenül maradnak.

Különböző betegségek következtében nagy számban hullnak el méhek. Ezek között a legismertebbek a *Varroa* és a *Nosema*. A méhek ügye összekapcsolódik a beporzás kérdéseivel, s e beporzás révén garantálják létünkben a biológiai sokféleséget, továbbá igazolják a kitartást a természet világában. Azért is szeretném ma figyelmüket e kérdéskörre felhívni, mert a méhekről nekünk általában csak a méz, a propolisz és a viasz jut eszünkbe. Ha nem születik meg Lulling asszony határozata, akkor minden bizonyára itt az Európai Parlamentben közönyösen mennénk el a méhészet gondjai mellett. Most, sürgősen, a méheket és az Európai Unió méhészetét megvédeni képes programra van szükségünk!

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Az elmúlt időszakban számos – főként az ország északi részén tevékenykedő – portugál cég szüntette be működését, elsősorban a textil- és a ruházati iparágazatokban. Így állt le, például, az Oliveira Ferreira textilgyár Riba de Ave-ben, több más cég Barcelosban, Santo Tirso-ban és Fafeben. Itt említhetjük a közelmúltból még a Lee multinacionális vállalatot Évora-ból. És akkor még nem beszéltünk arról a veszélyről, amely sok más helyen is, így Vila Nova de Gaia-ban és Lousadában a munkásokat fenyegeti.

Az elbocsátások révén bonyolultabbá vált feltételek között cégek százai hagyják figyelmen kívül a munkajog előírásait és – a munkanélküliség fenyegetésével riogatva – tartják a fizetéseket a jogilag megszabott minimumok alatt, és alkalmaznak megkülönböztetést a fiatalokkal és nőkkel szemben. Erre világított rá a Textil-, Ruházati-, Cipőipari és Bőripari Munkások Szakszervezetének portói kerületi szervezete által készített, Tâmega és Sousa altérsegek viszonyait elemző tanulmány.

Ezért is különösen fontos tudni, hogy az Európai Bizottság – szem előtt tartva a termelés és a jogokat is biztosító munkahelyek országainkon belüli védelmét – mit tervez tenni a Kínával folytatott kereskedelem ez év végén lejáró, kettős ellenőrzési rendszerével összefüggésben.

Witold Tomczak (IND/DEM). – (PL) Elnök asszony, Indiában a keresztények elnyomása továbbra sem látszik enyhülni. Még mindig embereket gyilkolnak meg vallásuk miatt, pusztán azért, mert keresztények. Katolikus templomok pusztulnak. Erőszak áldozatául esnek még a szegényeket istápoló védtelen apácák is. Az indiai kormány semmiféle hatékony lépést nem tesz az emberi jogoknak, és különösen az élethez való jognak, továbbá a vallásszabadsághoz köthető jogoknak az országban belüli biztosítása érdekében.

Az Európai Unió, amely szavaiban és intézményeiben az emberi jogok apostola, mindeddig semmiféle komoly eszközt nem vetett be az Indiában gyilkosság veszélyének kitett keresztények jogainak védelmében. Az EU-India csúcstalálkozón sem gyakoroltunk nyomást Indiára annak érdekében, hogy véget érjen a Krisztusban hívők vértanúsága. Az Európai Parlamentben az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 60. évfordulóját egy, az emberi jogoknak szentelt konferenciával ünnepeljük. Felvetettek-e ott a kiváló szónokok bármiféle követelést a ma is üldözött keresztények jogaival összefüggésben, és nemcsak Indiát érintően? Felvetődik tehát a kérdés, hogy az Unió és annak vezetői valóban komolyan gondolják az emberi jogok eszméjét? Mindenre alkalmazzák azt? Vagy inkább kettős mércét alkalmaznak? Az emberi jogok minden kisebbség, így a szexuális kisebbségek esetében történő védelméről szóló prédikálásba már nem férnek bele a keresztény hitük miatt meggyilkoltak jogai? Európa, ébredj!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Szlovákia kezdetektől fogva arra törekszik, hogy egyenlő feltételeket teremtsen valamennyi állampolgára számára. Kétség sem férhet ahhoz, hogy ma Szlovákia tökéletes példát szolgáltat arra, miként is kell a nemzeti kisebbségeket kezelni. Mindez nem mondható el Magyarországról, ahol a szlovák kisebbséget durva módon asszimilálták.

A Szlovákiában élő számos kisebbség között a magyar különleges helyet foglal el. Szlovákiában e kisebbség saját politikai párttal képviselteti magát a parlamentben. Az oktatási rendszer lehetővé teszi a magyar nyelvű oktatást az óvodától egészen az egyetemig, és sok diák hagyja el az egyetemet úgy, hogy nem tud szlovákul. Következésképpen, a szuverén, az EU-ban tagsággal rendelkező államok parlamentjeinek magyar származású képviselőiből álló, az autonómia elérésére törekvő Kárpát-medencei Fórum létrehozását provokációnak és abszurdnak, a 21. században helytelennek ítélem.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Elnök asszony, a bankrendszerrel kapcsolatos szorongások és aggodalmak közepette is talán feltűnik a reménysugár. Örülök az agrárügyi biztos jelenlétének és figyelmének, mert talán a válság időszaka az, amikor Európa képessé válhat megfelelni a kihívásoknak.

Emlékezzünk a BSE-válságra, amikor a szarvasmarha-ágazat és az élelmiszer-szektor egésze összeomlóban volt, a bizalom megingott, és minderre Európa azzal válaszolt, hogy "a farmtól az asztalig" terjedően kemény intézkedéseket hozott, a nyomonkövethetőség megsértésének büntetethezőségével egyetemben.

Jelezzük a bankszektornak, hogy ez az ő BSE-pillanatuk, és újraéledhet hamvaiból, de ehhez jobb szabályozás szükséges. Azonosító jellel kell ellátnunk, és visszakövethetővé kell tenni az embereket és a pénzt is, és aki rossz gyakorlatot követ, meg kell büntetni!

Van remény. Tapasztalatokkal rendelkezünk, és hiszem azt, hogy Európa megerősödve kerül ki a válságból, mert hatékonyabb szabályozást alkalmazunk.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Elnök asszony, szeretnék a Barroso úr által tett, meglehetősen szokatlan nyilatkozathoz visszatérni. Ő azt sejtette, hogy kész lesz a szent versenyjogi szabályokról elfeledkezni, és rugalmasabb lesz az állami támogatások kérdésében.

Ha az európai ipar valamelyik szektorának megmentéséről, valamely tagállam számára a kutatásba való beruházásról, esetleg egy nagyszabású európai kölcsönvonal beindításának engedélyezéséről lenne szó, még üdvözlém is ezt a pálfordulást. Itt azonban a pénzügyi vállalkozásoknál elfekvő "mérgezett" pénzügyi eszközök nagymértékű visszavásárlásáról beszélünk. Mindent egybevetve, ez végül is azon pénzügyi huligánok megmentésének kérdésévé lett, akik félvállról vették a pénzügyi szabályozók erőfeszítéseit.

Amennyiben a Bizottság felülvizsgálja gondolkodását, üdvözlöm azt. Ezt azonban megfelelő módon kell végrehajtani: nagyobb rugalmasságot tanúsítva a fenyegetett európai stratégiai ágazatokban nyújtandó állami támogatásokat illetően, a minősítő ügynökségekre vonatkozó intézkedések keresztülverésével, az élelmiszerárakkal való spekulálás elleni küzdelemmel, és a spekulációs alapok tevékenységének szabályozásával. Évek óta ezt igényeljük, és most itt vannak a bizonyítékok: a szabadverseny és a szabadpiac hiszekegyje nyilvánvalóan zsákutcába vezetett.

Marco Pannella (ALDE). – (FR) Elnök asszony, most végre van okunk a mosolygásra. A mostani légkörben, amikor Európa, hajdani hazáskánk, ismét azon munkálkodik, hogy megfosszon bennünket születésünktől megadatott jogainktól, nehéz bármit is mondani!

Nos, itt a meglepetés. Tegnap, a francia *Le Monde* – és ezért szeretnék az új főszerkesztőnek, Eric Fottorinonak köszönetet mondani – pazar egy vezércikket tett közzé, amelyhez Plantu rajzolt karikatúrát. Ezen a közelmúltban kreált, nem-hivatalos G4-eknek nevezett csoportot a következőképpen írták le: itt vannak a friccek, a digók, a hűtlen Albion, és a franciák, és Európa szétverésére szövetkeznek. Mindegyik saját kicsinyes érdekeire gondol és néz szembe egy parlamenttel, egy állítólagos parlamenttel, amely mindmáig képtelen megértetni magát. Köszönöm *Le Monde*, köszönöm Plantu! Plantut elnöknek!

(Az elnök félbeszakítja a felszólalót)

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Elnök asszony, nyilatkozataiban az Európai Unió aggodalmát fejezi ki a munkanélküliség emelkedése és a társadalombiztosítás magas szintje miatt. A Bizottságnak a lengyel hajógyárak kérdésében tanúsított magatartása azonban ellentétes ezekkel a nyilatkozatokkal. Az Európai Unióban az állami támogatás felhasználható a gyengélkedő bankok támogatására, és korlátlanul felhasználható azokon a területeken, amelyek a hajdani kommunista Németországhoz tartoztak. Hol érvényesül itt a gazdasági vállalkozások egyenlő elbírálásának elve? Az úgynevezett "régi EU-n" belüli hajógyárak éveken keresztül támogatásban részesültek, és minden rendben is volt. Az új tagállamokra azonban, amelyeknek lehetőséget kellene kapniuk, hogy gazdasági tekintetben felzárkózhassanak a Közösség többi tagjához, leigázott területként tekint a Bizottság.

Meggyőződésem, az elkövetkező európai parlamenti választásokon a lengyel választók kifejezésre is juttatják, mennyire ellenzik ezt a fajta európai szolidaritást!

Gerard Batten (IND/DEM). - Elnök asszony, éveken keresztül figyelmeztettem arra, hogy az európai elfogatóparancs alkalmas az internetes szólásszabadság elfojtására. Most ez bekövetkezett. Október 1-én, a Heathrow-i reptéren letartóztatták Dr. Frederick Tobent. Olyan letartóztatási parancs alapján, amelyet Németország adott ki, állítólagos, az interneten keresztül elkövetett idegengyűlöletet szító bűnei miatt.

Dr Toben holocaust-tagadó. Nézetei visszataszítók minden józan ember számára. De itt nem ez a kérdés. Azért tartóztatták le Angliában, mert az interneten közzétette nézeteit, Ausztráliában. A holocaust tagadása undorító ugyan, de nem tiltott Nagy-Britanniában vagy Ausztráliában. Amennyiben ez az európai letartóztatási parancs végrehajtást nyer, akkor annak alkalmazása azt igazolja, hogy amennyiben valaki az adott országban érvényes jogszabályok szerint fejezi is ki magát az interneten, kiadható egy másik uniós tagállamnak, ahol ezek a nézetek tiltottak. Mindennek beláthatatlan következményei lesznek a szólásszabadságra nézve a tagállamokon belül.

Péter Olajos (PPE-DE). - (HU) Köszönöm szépen, Elnök Asszony! Sajnos a Rába folyó habzása után egy újabb osztrák-magyar környezetvédelmi vitáról kell, hogy szóljak az Európai Parlamentben. Az osztrák BEGAS vállalat ugyanis a magyar országhatártól mindössze néhány száz méterre egy 325 ezer tonna kapacitású hulladékégető felépítését tervezi Heiligenkreuznál. Az erőmű teljesítménye révén nemcsak a tartományban keletkezett, hanem más helyekről származó hulladékok feldolgozására is alkalmas lesz. A beruházás mind Ausztriában, mind Magyarországon rendkívül alacsony társadalmi támogatottságot élvez.

Komoly aggodalomra ad okot az a tény, hogy a tervezett hulladékégetőtől szélirányban alig egy kilométerre van a magyarországi Szentgotthárd városa, illetve a közelmúltban Éden-díjat nyert Őrséget is magába foglaló Natura 2000 védettségű Őrségi Nemzeti Park. Ez beláthatatlan következményekkel járna Magyarország egy olyan régiójában, amely megélhetését természeti értékeire, nemzeti parkjaira és öko-turizmusára alapozza.

Végezetül, Elnök Asszony, azt szeretném megkérdezni, hogy a magyarok ellen gyűlöletbeszédet mondó szlovák képviselő miért beszélhetett kétszer? Ez eljárásjogi kérdés. Köszönöm.

Monika Beňová (PSE). - (SK) Igen határozottan visszaütöm az itt hallott, a szlovák kormányt ért vádakat, miszerint e kormány gyűlöletet szítana és megsértené a Szlovák Köztársaság nemzeti kisebbségeinek jogait!

Hölgyeim és uraim, képviselőtársam, Tőkés úr! A szlovák kormány politikai állásfoglalása nyilatkozatot tartalmaz a kisebbségek jogaival összefüggésben, és a kormány következetesen tiszteletben tartja ezeket a jogokat. Mélységesen sajnálom azt, hogy a magyar képviselők az Európai Parlament ülészakának mindegyikén, arra használják fel az egyperces felszólalásokat, hogy támadják a szlovák kormányt, és ennek révén a Szlovák Köztársaság polgárait is.

Elnök asszony, a szlovák kormány nagyra értékeli a jószomszédi kapcsolatokat, és szomszédjaival ilyen kapcsolatokra is törekszik. Azonban a jó kétoldalú kapcsolatokhoz két fél is kell. Mindaddig csupán a szlovák kormány nyújtotta baráti jobbát.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Az Egészségügyi Világszervezet által a világ különböző népei közti egészségügyi egyenlőtlenségekről készített hároméves kutatás eredményei riasztóak. A mára kialakult helyzet a társadalmi-gazdasági feltételek, és nem a biológiai tényezők következménye. Például, egy átlagos japán leány várhatóan 83 évig él majd. Az afrikai Lesothoban a várható élettartam 42 év. Az anya szüléskor bekövetkező halálának eshetősége Svédországban 1 a 17000-hez, míg Afganisztánban 1 a 8-hoz.

Azok, akik az európai nagyvárosok szegényebb területein élnek, azzal számolhatnak, hogy életük – átlagban – 28 évvel lesz rövidebb, mint a tehetősebb területeken lakóké. A szegénységi politika, a nem megfelelő szociális feltételek, az oktatás alacsony színvonala, a lakhatás szükségletektől elmaradó szintje, az egészséges táplálékokhoz való hozzáférés korlátjai, stb. együttesen idézik elő, hogy az emberek többsége nem annyira egészséges, mint biológiailag lehetne. A WHO egészségre ható társadalmi tényezőkkel foglalkozó bizottsága szerint, megfelelő fellépéssel – viszonylag szűkös határidőn belül is – az egyenlőtlenségek mérsékelhetők.

Avril Doyle (PPE-DE). - Elnök asszony, a polgárainknak az éghajlatváltozással kapcsolatos véleményét legelső alkalommal felmérő Eurobarométer közelmúltbeli kiadása mutatja, hogy az éghajlatváltozás kérdése egy sokadlagos környezetvédelmi ügyből az európai politika figyelmének középpontjába került.

Tekintettel a napjainkban tapasztalható gazdasági és pénzügyi zűrzavarra, teljes mértékben megértem a képviselőtársaknak akkor jelentkező aggodalmát, amikor mi, politikusok, az emberiség egésze számára megkérdőjelezhetetlenül a lehető legnagyobb erkölcsi, környezetvédelmi, szociális és gazdasági kihívást jelentő témához, azaz az üvegházhatású gáz kibocsátásokból eredő globális felmelegedéshez, vagyis az éghajlatváltozáshoz közelítünk.

E kérdés azonban nem vár. Koppenhága nem vár, és nem szabad, hogy felkészületlenek legyünk. Mint a 2012 utáni éghajlatváltozási rendszerrel, nevezetesen az ETS-felülvizsgálattal kapcsolatos négy témakör egyikének előadója, feltétlenül bízom abban, hogy kormányaink képesek – rövidebb távon is – megoldani a ma számunkra jelentkező fontosabb gazdasági és pénzügyi kérdéseket. S képesek megoldani azokat már jóval 2013 előtt. S miközben a politika természete olyan, hogy mindig a napi gondokra összpontosít, magunknak nem szabad lemondanunk arról, hogy a jogalkotásban az aktuális ügyek legfontosabbikát illetően, már most hosszabb távra előretekintsünk, a 2012 utáni forgatókönyvekre építsünk. Különböző történelem aligha ítél meg bennünket kedvezően!

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Igen elszomorító látni e Parlament félrevezetését, a szlovák politikai helyzetre összpontosító túlpolitizálást. Figyelmesen hallgattam magyarországi képviselőtársam, Tőkés úr szavait, és tiltakoznom kell a legutóbbi események teljesen egyoldalú értelmezése miatt, valamint mert e nézetek oly módon kerültek előadásra, hogy az felért a Szlovák Köztársaság e területen tett lépéseinek általános megtámadásával.

Szeretném kiemelni, hogy miközben a jelenlegi szlovák kormány kisebbség-politikája minden tekintetben megfelel az európai elvárásoknak, a kormány igyekszik még inkább javítani e politikán.

Elítélem azt, hogy törekvések irányulnak arra, hogy nehéz időszakok egyes konkrét eseteivel visszaélve, azokat negatív elvi kormányzati magatartásként állítsák be! S különösen elítélem azt, hogy minderre az Európai Parlamentben kerül sor. Azzal, hogy folyamatosan a töréspontokat keressük és eltorzítjuk a helyzetet, csupán mesterséges konfliktusokat kreálunk és táplálunk. Ezek értelmetlenek és szükségtelenek, és csak megbonyolítják, megkeserítik a szlovák társadalom életét.

Elnök. – Ezzel a napirendi pont lezárul.

22. HUA WTO dohai fordulójának felfüggesztése (vita)

Elnök. – A következő napirendi pont: a Bizottság nyilatkozata a WTO dohai fordulójának felfüggesztéséről.

Mariann Fischer Boel, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, feltételezem, Mandelson biztost idevárták a ma este folyamán. Amint azonban Önök bizonyára tudják, a biztos távozott a Bizottságból, és engem ért az a szerencse, hogy ma estére átvehettem helyét. Miután azonban, az agrárszektor felelőseként, közvetlenül is részt vettem a genfi WTO-tárgyalásokban, végül is örömmel tölt el, hogy itt lehetek Önökkel.

Miközben júliusban a genfi tárgyalások nem vezettek eredményekhez, a dohai tárgyalások nem kerültek felfüggesztésre. Ellenkezőleg, kifejezetten mozgalmas időszakunk volt, még a legutóbbi hetekben is. Továbbra is arra törekszünk, hogy építő szellemben hozzájáruljunk ehhez a munkához, s így előmozdítsuk, hogy a megfelelő időben, amikor a kulcsfontosságú országok a nyitott, problémát jelentő kérdésekkel összefüggésben kivitelezni szükséges technikai elemzéseket lezárják, a tárgyalások teljes körűen miniszteri szinten felújulhassanak.

A júliusi tárgyalások érdemi eredményeket is hoztak. A kibontakozó csomag körvonalai olyan kiegyensúlyozott eredményt valószínűsítene, amely megfelel az Európai Unió mezőgazdasági kulcskövetelményeinek, miközben hasznos előnyökkel jár ipari vállalkozóink számára is.

Néhány kulcskérdésben körvonalazódtak a megállapodás tágabb keretei. Így olyan témákban is, mint a mezőgazdaságban alkalmazott, kereskedelem-torzító hazai támogatásoknak általános csökkentése; azon termékkör, amelyen belül a fejlett és a fejlődő országok a vámcsökkenés tekintetében védelemben részesíthetnek korlátozott számú érzékeny és különleges terméket; ipari termékek esetében a svájci formula kerül alkalmazásra a vámtétel meghatározásakor; a fejlődő országok esetében rugalmasság érvényesül abban a tekintetben, hogy bizonyos számú ipari terméket kivonhatnának a vámcsökkenési eljárás alól. A Bizottság értékelése szerint, ez a csomag valós értékkel bír az európai gazdálkodók és fogyasztók számára, és olyan nemzetközi jogi keretet biztosítana a mezőgazdaság számára, amely teljes mértékben összhangban van a 2003-as reformmunkkal. Véleményünk szerint, a kialakulóban lévő csomag ugyancsak komoly fejlesztési értékeket hordoz magában a világ legszegényebb országai számára is.

Ha a forduló ilyen alapokra építve kerülne lezárásra, akkor a globális vámtételek megfelelődnének, és miközben a fejlődő országokból érkezne a megtakarítások egyharmada, ezek az országok kétharmados arányban élveznék a megkönnyített piacrajutás előnyeit. A megállapodás biztosítaná, hogy az OECD tagjai csatlakoznak a legkevésbé fejlett országok számára vámmentes és kvótamentes piacrajutást biztosító európai kezdeményezéshez, amelyet magunk a „mindent, csak fegyvert nem” kezdeményezésként aposztrofálunk.

Ugyancsak sikerülne tényleges mezőgazdasági reformra készíteni az Egyesült Államokat. Ilyetén megállapodással az Egyesült Államoknak 14,5 milliárd dollárra kellene csökkentenie a kereskedelem-torzító hazai támogatások összegét. E nélkül az agrárgazdaságokra vonatkozó új törvény értelmében a támogatások 48 milliárd dollárig emelkedhetnének. Ugyancsak érdekünket szolgálná az, ha megreformált közös agrárpolitikánk állandó nemzetközi jogi védelemben részesülne.

Az ilyen alapokon megkötendő megállapodás a feltörekvő országokat a nemcsak megőrzendő, de tovább is fejlesztendő nemzetközi kereskedelmi rendszer őrzőivé is tenné. A korábbiaknál erőteljesebben illesztenénk be őket a jogszabályokon alapuló globális kereskedelmi rendszerbe, ami alapvető a jövő tekintetében.

Az eredmények láttán csalódást okozott, hogy képtelennek bizonyultunk a dohai lehetőségekről júliusban folytatott egyeztetéseket amiatt lezárni, hogy a mezőgazdasági terület egy speciális kérdésében állandó ellentétek feszültek. A nehézségek a fejlődő országoknak nyújtott különleges mezőgazdasági védzáradékok – az ún. SSM – kérdésében keletkeztek, alapvetően a G7-csoportosuláson belül. India és Kína képtelen volt egyetérteni az Egyesült Államokkal a kiváltó okoknak és a jogorvoslatnak ezen védzáradék esetén történő tisztázásában akkor, amikor a védzáradékot a Dohát megelőzően alkalmazott vámtételekkel ellentétes módon alkalmazzák.

Szeptember eleje óta a vezető tisztviselők szintjén egyeztetések folynak a még nyitott nézeteltérések feloldása céljából, de megoldás eddig nem született. Noha az Európai Unió határozottan elkötelezett és érintett e témában, azt nem látni tisztán, hogy az elkövetkező hetekben a megbeszélések hová is vezetnek.

Mint ez már gyakorlatunk, folyamatos párbeszédet folytatunk a Parlamenttel, és természetesen e kérdést illetően bízunk további támogatásukban is!

Georgios Papastamkos, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (EL) Elnök asszony, a dohai forduló tárgyalásainak összeomlása költségeit nem lehet pusztán az elszalasztott lehetőségek, az elvesztett nyereség, és a gazdasági bizonytalanság teremtette légkör további romlásának fényében kiszámítani. Hasonlóan súlyosnak tekinthetők a rendszer-költségek, az intézményi költségek, és itt a WTO-ba vetett bizalom megingására is gondolok.

Természetesen mindannyian megállapodásra törekszünk, de nem úgy akarjuk ezt elérni, hogy közben figyelmen kívül hagyjuk az EU-ra háruló terheket. A jelenlegi tárgyalási forduló sikeres lezárása átfogó, ambiciózus és kiegyensúlyozott megállapodást követel. Ennek érdekében jelentős engedményeket várunk mind a fejlett kereskedelmi partnerektől, mind a dinamikusan fejlődő országoktól!

Felszólítjuk tehát a Bizottságot, hogy képviseljen a jövőben keményebb tárgyalási álláspontot. Mi megvalósítottuk a KAP reformját. Felteszem a kérdést: támaszkodtunk-e erre tárgyalási eszközként? Messze nem: a Bizottság egyoldalúan tett egy sor kiegészítő, terméketlen mezőgazdasági felajánlást.

Számos kérdést feltehetnék az agrárügyekért felelős biztos asszonynak. Azonban mindössze egyre korlátozom magam: a földrajzi jelölési formák kérdése lényegi elemét jelenti-e a mezőgazdasági tárgyalásoknak?

Elkötelezettségünk a multilaterális kereskedelmi rendszer mellett adottnak vehető. Olyan kereskedelem-irányítást szeretnénk, amely a globalizáció hatékony kezelésére törekszik, és igazságosabban osztja el annak előnyeit.

Végül, hadd mondjam el, megítélésem szerint a negatív lezárás – tehát az akadályok WTO-kereteken belüli lebontása – nem kellően párosult a szabályozó rendszerek egymásra hangolódása formáját öltő, elengedhetetlen pozitív integrációval.

Erika Mann, a PSE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, amint azt tapasztalatból tudjuk, a világkereskedelmi fordulók rendkívül bonyolultak. Szeretném köszönetemet kifejezni a Bizottságnak azért, hogy – amint mi, az Európai Parlament tagjai ezt már a genfi utolsó forduló tárgyalásai során többször megtapasztaltuk – igen kiegyensúlyozott teljesítményt mutatott mindvégig. Köszönjük, hogy a Biztos – a hatáskörébe tartozó területen – nemcsak kellő rugalmasságot tanúsított, de nagy megértést is mutatott a fejlődő országok iránt, amint erre folyamatosan utalás is történt a tárgyalásokon. Ennek is következtében, most nem az Európai Unióval, hanem más, valóban sokkal nehezebb tárgyalófélnek bizonyuló országokkal szemben jelentkezett a közvélemény bírálata.

Sajnálom, hogy a jelenlegi pénzügyi válság okán azt kell tapasztalnunk, hogy még több nemzetközi és sokoldalú szabályra van szükségünk, mivel ezek a szabályok teremtik meg azokat a kereteket, amelyekben belül, egyrészt, a fejlődő országok maguk az integrálódás esélyéhez jutnak, másrészt, a gazdagabb országok is biztosíthatják azt, hogy saját népeik is jól járjanak, továbbá, új normák is szülessenek. Amit valóban sajnálunk, az kétségtelenül az az ok, amiért ezt a kereskedelmi fordulót nem lehetett lezárni az év végére. Fel kell oldanunk a félreértéseket!

Talán jobb is úgy, hogy e kérdés kezelése már az új Parlamentre és az új Bizottságra, valamint a választásokat követően az új amerikai kormányzatra vár, ahelyett, hogy mindenáron megpróbálnák megállapodást elérni. Képviselőcsoportom óvatosságra int azzal szemben, hogy ha a fene fenét eszi, akkor is lezárjuk a fordulót!

Biztos asszony, lenne egy kérésem: bármiként is tárgyaljon, bármi is történjék, kérem, a megfelelő időben tájékoztassa a Parlamentet, és gondoskodjék arról is, hogy – függetlenül attól, hogy hatályba lép-e a Lisszaboni Szerződés vagy sem – újból gondoljuk át, hogy lehetséges-e valamiféle előzetes „kvázi Lisszaboni Szerződést” kialakítani a kereskedelmi területet érintően.

Ignasi Guardans Cambó, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (ES) Elnök asszony, némelyikünk személyesen is megtapasztalta azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a dohai forduló júliusi miniszeri tanácskozásán a résztvevők mindegyike, és különösen a Mandelson biztos által kiválóan képviselt Európai Bizottság kifejtett. A ma körünkben lévő biztos asszony genfi jelenlétét is nagyra értékeltük. A látottak miatt is alakult ki bennünk a zavarodottság érzése, hogy végül is annyi erőfeszítés és befektetett energia ellenére nem született semmiféle

kézzel fogható eredmény. Úgy látszott pedig, hogy a felek nagyon közel kerültek egymáshoz, és valamiféle eredmény elérhetővé válik.

A Parlament minőségében, a ma beterveztett, parlamenti szavazás elé kerülő állásfoglalásban kifejezzük támogatásunkat az elért eredmények mellett. Azt kérjük, hogy a már megszületett eredmények, noha ténylegesen végső megállapodásra nem került sor, mégis szolgáljanak alapul a most kezdődő munkánál, tehát az erőfeszítések ne vesszenek kárba! A naivítás szellemében, némi ártatlansággal, azt kérjük, a dohai forduló mielőbb kerüljön lezárásra.

Lehetséges, sőt, valószínű, egyesek úgy gondolják, ez a megnyilatkozás naiv. Különösen annak fényében, hogy maga az európai főtárgyaló sem igazán hitt ebben, hiszen visszatért hazájába és minden, Európa nevében kitárgyalt kérdést valaki olyanra hagyott hátra, akinek – függetlenül azoktól a képességektől, amelyekkel egyébként rendelkezhet – fogalma sincs arról, miről is van szó.

Ennél fogva igaz, hogy nagyfokú naivítás is jellemzi állásfoglalásunkat. Nekünk azonban egyértelműnek és határozottnak kell lennünk! Amennyiben a dohai forduló nem zárul le, a fejlődő országok veszítenek. Amennyiben a dohai forduló nem zárul le – különös tekintettel a most megtapasztalt, globális bizonytalanság teremtette helyzet súlyosságára is – kockázatok jelentkeznek a multilaterális megközelítés érvényesülését illetően. És amíg a dohai forduló nem zárul le, más globális kérdések, így az éghajlatváltozás, vagy az emelkedő élelmiszerárak sem rendeződhetnek.

Vannak tehát egyéb megoldandó ügyek is, de egyik sem rendeződhet, hacsak nem teszünk erőfeszítéseket a tárgyalások e fordulójának lezárására. A Parlament továbbra is elkötelezett emellett!

Caroline Lucas, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – Elnök asszony, nagy örömmel tölt el, hogy e Ház az elmúlt években a korábbiaknál kritikusabbá vált a dohai fordulóval összefüggésben. Lényegében az előttünk fekvő közös állásfoglalás igen hűen adja vissza a Globális Parlamenti Közgyűlés szeptemberi nyilatkozatában foglaltakat. A nyilatkozatban nagyon komoly aggodalmak fogalmazódnak meg a dohai tárgyalásokon megőrzött igen mérsékelt tartalmi haladással kapcsolatban, és a dokumentum igen kritikus hangot üt meg a tárgyalások minden korábbiánál szűkebb körű alku-folyamatai miatt.

Hadd tegyem mindehhez a Globális Parlamenti Közgyűlés nyilatkozatának szellemében, hogy remélem, a PPE-DE és az UEN képviselőcsoportok által beterveztett, a kétoldalú WTO-plusz típusú szabadkereskedelmi megállapodásokat (FTA) szorgalmazó módosítási javaslatról holnap nem lesz szavazás. A kétoldalú FTA-k kifejezetten ellentmondanak az érvényesülő multilateralizmusnak, és a Zöldek nem támogathatják az állásfoglalást, amennyiben ez a módosítás annak részét alkotja.

Ami mai vitánk során, de önmagában az állásfoglalásban is megütközést keltett az az, hogy félünk kimondani egy egyszerű igazságot, nevezetesen, hogy a dohai fordulóként ismert tárgyalásoknak vége. A tárgyalások felfüggesztése sokáig, akár 2010 tavaszáig eltarthat. Majdnem biztos, hogy az USA, a Bizottság, India új tárgyalói nem térnek vissza ugyanazon, 2008. júliusi, tűzoltás jellegű megoldásokhoz, amelyek akkor sem bizonyultak életképesnek. Tulajdonképpen most egy esélyt kaptunk. Igen, most van itt az ideje annak, hogy a dohai tárgyalások utóbbi hét évének kudarcait elemezzük, hogy nyíltabb és demokratikusabb eljárások révén egy közös és igazságosabb, a WTO valamennyi tagja, de különösen a legkevésbé fejlett államok által is támogatható napirendet kialakítsunk.

Seán Ó Neachtain, az UEN képviselőcsoport nevében. – (GA) Elnök asszony, itt az ideje, hogy módosítsunk hozzáállásunkon a világkereskedelmi tárgyalásokat illetően. Mára világossá vált, hogy a rendszer, és abban való részvételünk már nem működik. Kudarcot vallottunk Cancunban, Hong Kongban, majd Genfben újra.

Mindez a következőkön alapszik: olyan csomagot próbálunk összeállítani Európában, amely kiterjed élelmiszerforrásaink feladására – pontosan az általunk előállított élelmiszerre. A megelőző biztos, Mandelson úr, a globális kereskedelmi rendszer erősítése érdekében mindent megtett az agrárpolitika módosítására. A választ azonban nem ez jelenti. Honnan is jön majd az élelmiszer, amikor behozatalra szorulunk? Európának óvatosan kell eljárnia, védelmeznünk kell jelenlegi élelmiszerforrásainkat.

Megváltoztattuk agrárpolitikánkat, de ha a mezőgazdaságot nem vesszük le a globális kereskedelmi megbeszélések napirendjéről, nem számíthatunk előrehaladásra, vagy még inkább, sikerre. Amint arról más sokszor szó esett, valamit tennünk kellene!

Helmuth Markov, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, amikor valaki hét évig tárgyal és nem ér el az út végére, akkor némi önkritikával fel kell tennie a

kérdést, milyen hibát is követett el, függetlenül attól, hogy a tárgyalásokon résztvevő más országok vagy partnerek milyen hibát vétettek.

Úgy vélem, lehetséges egy lista összeállítása, még ha az nem is feltétlenül érvényes mindenkire: talán a vámok felszámolása és a piacok megnyitása nem jelent megfelelő eszközt a fejlődő országok számára, hiszen elesnének attól a jövedelmüktől, amelyre költségvetésüknek szüksége van, és amelyet más forrásokból nem képesek pótolni. Emiatt ezekben az országokban ellehetetlenülne az egészségügy, az oktatásügy, vagy az infrastruktúra fejlesztése.

Ezen országok némelyikének a szabadkereskedelmi megállapodások egyetlen változata sem jelent követhető modellt, és olyan kereskedelmi megállapodásokban érdekeltek, amelyek a GSP+ alapra épülnek. Talán még az is igaz, hogy fejlettségük adott szintjén némely országnak elsőként saját, önálló gazdaságát kellene létrehoznia. Hiszen az Európai Unió és néhány európai ország is önnön gazdaságát elsőként zárt piacokon építette ki.

Ahol nincs eredmény, az embernek fel kell tennie a kérdést, hogy miért nincsen! A dohai forduló eredetileg kapcsolódott a millenniumi fejlesztési célkitűzésekhez. Nem osztom Ó Neachtain úr nézetét: magam értem, hogy számos ország miért érzi úgy, hogy a jelenlegi tárgyalások kizárólag azt a célt szolgálják, hogy a globális keretekben tevékenykedő vállalkozások még inkább globális jelleget öltsenek. Amint erről szól a Globális Európa Stratégia is. Ez kedvezőtlen hatással jár a kisebb, regionális termelőkre. Megjegyzem, ez negatív hatást gyakorol az európai kisebb, helyi termelőkre is.

Az Európai Unió létéből fakad, parancsoló szükségszerűség, hogy előrelépjünk. Talán új tárgyalási taktikát kellene kialakítanunk! Remélem, az új biztos élni fog az alkalommal. E biztos kívülről érkezik, de tárgyalási tapasztalatokkal rendelkezik. Talán nem bír a kereskedelmi területre vonatkozóan kellő ismeretekkel, de jól tájékozott csapata van, és talán a megelőző biztosától eltérő módon használja fel a megbízatásával járó jogkörökből adódó lehetőségeket. Mert, igenis, adottak a lehetőségek!

Derek Roland Clark, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – Az EU szereti erejét fitogtatni, amikor kereskedelmi kérdésekről esik szó. Emlékezzünk az USA-val vívott hatéves banán-háborúra? Ez azt követte, hogy az USA különleges piacrajutási kedvezményeket adott korábbi karibi gyarmatainak. A WTO főigazgatója, korábbi kereskedelmi biztosunk, Pascal Lamy. Nincs itt esetleg érdekütközés? Végül is uniós nyugdíjra függhet attól, hogy ne támadja az uniós politikát. Járhatott-e ez az eszébe akkor, amikor megpróbált tárgyalni a kereskedelmi csoportosulások között?

Peter Mandelson az amerikai mezőgazdasági támogatásokat tette felelőssé a dohai forduló összeomlásáért. Nem véletlenül bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejű? Évtizedeken keresztül a közös agrárpolitika révén hatalmas támogatásokkal tömtük ki az uniós gazdák zsebeit. Ezt legalább annyira lehetne kárhozatni a kereskedelmi tárgyalások kudarcáért, mint bármi mást. Mindenesetre, az utolsó dolog legyen az, amit az Unió megtesz, hogy a globális élelmezési- és pénzügyi válság közepette pontokat gyűjt más térségekkel szemben a kereskedelmi háborúban.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Elnök asszony, a jelenlegi pénzügyi válság igazolja, hogy amikor egy probléma globális méreteket ölt, akkor globális fellépésre van szükségünk. Ez különösen igaz az élelmezés és a mezőgazdaság kérdéskörében. Főként ez adja a magyarázatot a Világkereskedelmi Szervezet létrejöttére is, és ebben mindannyian egyetértünk. A WTO megkísérel globalizált szabályokkal operálni.

Úgy látszik azonban, hogy mindez nem úgy működik, ahogy mi szeretnénk. A következő gond adódik: két dolgot kell összhangba hoznunk, a szabadkereskedelmet, amelyben magunk mind egyetértünk, és a védelmet, amelyre ugyancsak szükség van. A gazdaság vagy a nemzeti agrárium védelme korántsem egy protekcionista szitokszó!

A fentiek eléréséig az elmúlt 60 évben, tehát a GATT születése óta megtett utunk igen rögsősnek bizonyult, miközben vámcsökkentéseket hajtottunk végre, és megcéloltuk a vámok teljes lebontását is. A vámtételek lebontása azonban technikailag nehéznek mutatkozik. Ennek bizonyítékeként, nézzék csak hány matematikai formula létezik ezen a területen: a dél-koreai formula, az európai formula, és természetesen a svájci formula. Mindez azonban, valójában nem is működik, mert egy termék sohasem egységes. Különböző elemekből tevődik össze, nagyon különböző eredet-szabályozással. Tehát technikailag a vámok lebontása korántsem olyan egyszerű, mint gondolnánk. Ennek következménye, hogy azt látjuk, ráálltunk egy technikai ösvényre, és a tárgyalások révén próbálunk meg – politikailag – annak kerékvágásából kimozdulni.

Úgy tűnik azonban, hogy a közelmúltban tudósok egy új vámolási technológiát dolgoztak ki: olyan vámilletéket, amelyet az exportőr visszatárhathat az importőr állam gazdaságával szemben. Konkrét formában: ez a visszatárhatható vámilleték megfeleltethető egy vámhitelnek, amelynek összege megegyezik azon illeték mértékével, amelyet az exportőrnek az importőr országában fizetni kell.

Ennek a vámhitelnek három eleme van: visszatéríthető, forgalomképes, és átutalható. Mindenekelőtt, visszatéríthető: amennyiben az exportőr vásárol valamit az importőrtől, akkor levonhatja a befizetett illeték értékét. Másodszor, forgalomképes, azaz, ha az exportőr cég, amely az illetéket kifizette nem tud semmit sem venni az importőrtől, akkor vámhitelét a tőzsdén vagy egy bankon keresztül értékesítheti. Végül is, átruházható: a vámilleték feletti részt az importőr, a fejlődő országok megsegítésének jegyében, a fölösleges vámhitelt adományként felajánlhatja.

Ezzel a módszerrel egy kereskedelmi pénznemet képezzük, amelynél a forgalomban lévő pénz mennyisége megfelel a jelentkező vámilletékek összegének. Például így számolva, az Európai Unió 13 milliárd eurót tudna szolgáltatni kereskedelmi valutában.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Elnök asszony, másokhoz hasonlóan, magam is jártam már Genfben, és néha meglepődtem, néha mosolyogtam azon, miként is működik a WTO. Ezúttal nem találtam, szórakoztatónak.

Végre, nem a közös agrárpolitika került a célkeresztbe. Ezt én üdvözlendőnek tartom. Maga a mezőgazdaság azonban, globális összefüggésekben, igen határozottan a legfontosabb napirendi pontok között szerepelt. A tárgyalások azért omlottak össze, mert India és Kína megpróbálták gazdáikat megvédeni az azokra zúduló mezőgazdasági behozatal következményeitől. Úgy gondolom, az indiai kereskedelmi miniszter szavait érdemes visszaidézni. Kamal Nath kifejtette, hogy „ezt az utolsó mérőföldet a létbiztonság kérdése miatt egyszerűen nem tudjuk lefutni”. India létfontosságúnak tekintette hatalmas és meglehetősen szegény vidéki és agrárnépségének védelmét, és úgy gondolta, hogy a WTO-megállapodás nem szolgálja legjobb érdekeiket.

Hét éve tart e folyamat. Peter Mandelson négyévnyi irányítást követően lépett le a színpadról. Úgy vélem, ő nem igazán figyelt oda a gazdák, és különösen az európai uniós gazdák, valamint az élelmiszeripar gondjaira, és arra hivatkozva, hogy most a témakör fejlesztési elemei kerültek inkább előtérbe, az érintettek szavait elengedte füle mellett. Javaslati következtében megtizedelődött volna az uniós állatállomány, de korántsem a fejlődő világ hasznára. Sokkalta inkább az alacsony költségekkel operáló, felemelkedő gazdaságok, azok nagybani állattartói és farmtulajdonosai jártak volna jól. Igen, lelépett a színről, és kíváncsi vagyok, hogy meglátta-e az írást a falon? Amennyiben valóban érdekelték a fejlesztés kérdései, miért nem maradt, és fejezte be munkáját?

Az élelmiszerbiztonság napjaink egyik komoly politikai kérdése. Hatalmas hullámvázásokat tapasztalunk a termékek áraiban. Úgy hallom, a gabonapiac ma összeomlott. Tegyük fel a kérdést önmagunknak, valóban a követett út vezet el legegyszerűsebben oda, hogy ésszerű áron, valamennyi fogyasztó számára biztosítsuk az élelmiszerellátást? Még fontosabb azonban fejlesztés-politikánk átgondolása, mert azt nem használtuk fel eléggé a fejlődő világ mezőgazdaságába való befektetésekre. Keressük a megállapodást, de azt, amelyik tisztességes és kiegyensúlyozott!

Kader Arif (PSE). – (FR) Elnök asszony, hölgyeim és uraim, 2001 óta a fejlődő országok a WTO-keretében a fejlesztési fordulónak elnevezett tárgyalásokat folytatják. Most – küzdve a világot a hosszú távú globális és kiegyensúlyozott megoldás kidolgozásának sürgősségére ráébresztő, hirtelen és pusztító élelmiszerválsággal – ezek az országok egyértelmű választ várnak tőlünk élelmiszerbiztonságuk garantálását illetően.

Szeretném megerősíteni, hogy amennyiben a forduló továbbra is a „mindenáron piacrajutás” kérdéséről szólna, céljainkat nem érhetnénk el. Azt is tudjuk, hogy minél inkább elhúzzuk a fejlesztési megállapodás aláírását, annál távolabb kerülünk a millenniumi fejlesztési célok megvalósításától. Sajnos, már így is nagy késésben vagyunk.

E válsághelyzetben azt kérjük, hogy a szegény országok kistermelői számára hatékony védelmi eszközt biztosítandó, a lehető leggyorsabban szülessen politikai megoldás a különleges védzáradék-mechanizmus kérdésében. Ez alapvető lépés ahhoz, hogy a tárgyalások más kérdésekről is folytatódhassanak, és remélem, hogy a tárgyalásoknak a mezőgazdasági és nem-mezőgazdasági piacrajutás témájában (NAMA) történt közelmúltbeli felújítása elősegíti a haladást!

Mielőtt befejezném, szeretném érinteni a közös állásfoglaláshoz csatolt módosításokat. Az Európai Parlament szocialista képviselőcsoportja természetesen azt kéri tőlünk, hogy támogassuk a 2. számú módosítást, amely abszolút elengedhetetlen a Parlament nemzetközi kereskedelemhez kötődő jogainak kiterjesztéséhez.

Támogatjuk a Zöldek/Európai Szabad Szövetség által beterjesztett módosításokat is, de nem tudjuk elfogadni az Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) és Európai Demokraták módosításait, mert úgy hisszük, hogy – ebben, a multilaterális tárgyalásokról szóló állásfoglalásban – nem szólíthatunk fel új regionális kétoldalú megállapodások aláírására, hiszen tudjuk, hogy azokat rendszerint a leggyengébbek rovására kötik meg.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Elnök asszony, Biztos asszony, a dohai forduló újra – ismét – kudarcot vallott. A WTO csak szórakozik a világgal? Természetesen nem! Valóban, szinte a megállapodás határán álltunk. Nem sok teendő maradt, de az utolsó pillanatban India és Kína – az összes ország közül – a tárgyalások összeomlását idézték elő. Ez rendkívül egyértelműen mutatja, hogy a tárgyalások nem technikai okok miatt futottak zátonyra, a történéseknek politikai töltetük volt. Mindez azt is jelzi, hogy a világkereskedelem új hatalmi központja már nem Európában, hanem Ázsiában van.

Kína szerepének alakulása érdekes, ugyanis eddig Kína a szabadkereskedelem mellett volt, és most hirtelen – úgy tűnik – új politikát követ.

Mindent egybevetve, szeretném őszinte elismerésemet kifejezni Önnek, Biztos asszony, és Mandelson biztosnak is azért a pozitív szerepért, amelyet az EU a tárgyalások során játszott. Hong Kongtól eltérően, most bekapcsolódtunk a tárgyalásokba, cselekvően léptünk fel, és készen álltunk kompromisszumok kötésére. Ugyanakkor szégyen, hogy Mandelson úr most feláll. Ez azt jelenti, hogy verseny közben kell lovat váltanunk. Számos kemény parlamenti vita részese volt, és bizony kemény diót hagy örökölni Lady Ashtonra. Sebjai!

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Elnök asszony, rendíthetetlen euroszeptikus vagyok, de látok két területet, ahol az Unióra kiemelkedő nemzetközi szerep hárul: a kereskedelem- és a környezetvédelmi politikában. Most a kereskedelempolitikáról van szó.

A szabad globális kereskedelem a világ összes országa, és különösen a legszegényebbek számára, a gazdasági felemelkedés kulcskérdése. A dohai forduló nyári megtorpanása tehát igen súlyos helyzetet idézett elő, és most az Unióra, a világ legnagyobb kereskedelmi szervezetére nehezedik egy új kezdeményezés megtételének terhe. Ezért különösen szerencsétlen időpontban jött Peter Mandelsonnak, a Bizottság legfelkészültebb tagjának távozása az EU kereskedelempolitikájáért felelős biztos posztjáról. Ráadásul a világgazdaságot is pusztító pénzügyi válság fenyegeti.

Ilyen háttér mellett a brit kormány olyan utódra tesz javaslatot, aki nyilvánvalóan alkalmatlan a feladatok ellátására. Most az az Európai Parlamentnek a felelőssége, hogy biztosítsa, a történelem e veszélyes szakaszában erős, felkészült kereskedelmi biztosunk legyen. Vállaljuk fel felelősségünket!

Robert Sturdy (PPE-DE). – Elnök asszony, elsőként is hadd vessem fel Biztos asszonynak a Peter Mandelson örökségként ránk maradt helyzet kérdését. Úgy gondolom, Mandelson úr tisztességtelenül járt el az EU-val szemben, amikor elhagyta posztját. Súlyos helyzetben vagyunk. Ön is éppen az imént mondta, hogy számolhatunk a dohai forduló tárgyalásainak újrakezdésével. Noha számtalan alkalommal bíráltam Mandelson urat, de ő legalább egykori kereskedelmi miniszterként rendelkezett azzal az intellektussal és tudással, amellyel megvívhatta harcunkat. Most nélküle, úgy vélem, viharos tengerekre érkezünk.

Ön, Biztos asszony, például, a jövő héten lezárja-e majd az EPA-kkal kapcsolatos megállapodásokat? A legnagyobb tisztelettel is kérdelem, milyen ismeretekkel rendelkezik Ön az EPA-król? Nem vett részt sem a tárgyalásokon, sem az EPA-k kidolgozásában. Az biztos, sohasem beszéltünk egymással, miközben az azokról készült jelentésem fogalmaztam.

És garantálja-e ma a Bizottság e Parlamentnek, hogy mikor Ashton bárónő megjelenik a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság előtt, akkor érdemi meghallgatásra is sor kerülhet? Mert, ha megpróbálják e kérdést akkor lerendezni, amikor senki sem lesz jelen, ha például erre a jövő héten tesznek kísérletet, mondjuk, hétfőn, amely igen zűrös nap a képviselők számára, akkor számoljanak a Ház dühével! Emlékezzenek arra, mi is történt a Santer-kabinettel! Úgy hiszem, Lady Ashton is tisztességes és tárgyyszerű meghallgatást érdemel, és mint azt sokan kifejtették, létfontosságú, hogy megfelelő biztost tudjunk az irányítói székben!

Ehhez kapcsolódva, azon gondolkodom Biztos asszony, hogy Ön és én ugyanazt halljuk-e ki a vitákból? Ön azt mondta, az amerikai farm-törvényt átalakítását tervezték. Úgy gondolom, Ön viccel! Obama éppen tegnap mondta, hogy ő jóval erőteljesebben protekcionista lesz, mint valaha is volt, és így nyilatkozott a republikánus elnökjelölt is. Ön rendkívüli protekcionizmussal számolhat Amerika részéről! Egy gondolattal

köszönnék el Öntől: valaki azt mondta, hogy élelmiszerválság van. Hadd tegyem teljesen egyértelművé e Ház számára: nincs élelmiszerválság! A gabona ára 40 euró per tonna, azaz elmarad a termelési költségektől!

Elnök asszony, nagyon gyorsan, ügyrendi indítványként. E kamarán kívül cirkusznak adunk helyet? Ennek semmi köze mai vitatémánkhöz. Cirkusz van nálunk? Egy éttermet tartunk fenn? Vagy klubot? Át kell verekednie magát egy tömegben, hogy bejusson ide! Úgy vélem, az Elnökök Konferenciája elé kellene az ügyet utalnia, és véget kellene vetni annak a cirkusznak, amely kívül vircsaftol!

Elnök. – Sturdy úr, megjegyzését jegyeztem.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Elnök asszony, Biztos asszony, hölgyeim és uraim, mi is a tét most a WTO-tárgyalásokon? Nem hiszem, hogy bármilyen nemes személyiségek is, Mandelson úr vagy Ashton bárónő sorsa forogna kockán. Abban sem vagyok bizonyos, hogy a legfontosabb kérdést az ipari vámtételek, a mezőgazdasági vámok, és a piacrajutás ügye jelenti. Nyilvánvaló, mindannyian azt akarjuk, hogy Európa tekintetében szilárd alapokon nyugvó és tisztességes megállapodás szülessen. Úgy vélem azonban, két kérdés kiemelkedő jelentőségű.

Az első, a kereskedelem multilaterális rendszerének megőrzése. Azt látjuk, hogy a globalizáció más területein, így a pénzpiacokon, az ilyen rendszer hiánya milyen költségekkel is jár a gazdaságot, a polgárokat, és a társadalmunkat érintő kockázatok okán. Igen, itt van a lényeg, hiszen tudjuk, hogy amennyiben a hatéves tárgyalások kudarcra zárulnak, akkor fokozatosan a nemzetköziet felváltó, sajátos kétoldalú megállapodások válnak meghatározóvá a WTO-n belül. Alapjaink meginognak. Korszerűsíteni akarjuk a WTO-t, mondtuk ki állásfoglalás-tervezetünkben. Azt szeretnénk, ha az egyéb, kereskedelemmel összefüggő kérdéskörök felé is figyelem fordulna. S gondolunk itt különösen a környezetvédelmi megfontolásokra, az éghajlatváltozásra, és a szociális szabályozás kérdéseire. Mindez alapvető fontosságú. Ugyanakkor mindez nem járhat a multilaterális rendszer károsodásával, hanem csakis annak megerősítésével. Így sikerülhet a globalizáció ezen területét jobban megszerveznünk!

A második téma – amelyet részleteiben nem érintek, hiszen képviselőtársam, Arif úr már szólt erről – az Uruguay-forduló idején, a WTO-kialakítása idején létrehozott szabályok újra kiegyensúlyozása volna a fejlődés során keletkezett különbségeknek, a legkevésbé fejlett országok, és a fejlődő országok helyzetének tükrében. Ön is említette ezt, Biztos asszony, kérve egy „mindent csak nem fegyvert” típusú kezdeményezés megtételét, az érzékeny termékekre vonatkozó védzáradék elfogadását. Ebben a tekintetben, olyan –nem feltétlenül szabadkereskedelmi jellegű – szabályokat kell elfogadnunk, amelyek figyelembe veszik a helyzet változásait. Szabadkereskedelmet akarunk, feltéve, hogy az nem a dzsungel törvényeként jelenik meg.

Úgy gondolom, ez az a két kiemelkedő kérdés, amelyre az európai tárgyalóknak koncentrálniuk kell. Természetesen egyéb területekre is jól oda kell figyelniük, így a mezőgazdaságra, majd – korántsem megkérdőjelezve a fejlődő országok jogát saját közszolgáltatásaik szabályozására – a szolgáltatásokra, és az ipari vámokra. Mindez azonban nem vesztélyeztetheti a fejlesztési forduló sikeres végkimenetelét!

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Elnök asszony, lelépése helyett, örömmel láttuk volna még Mandelson urat a posztján. Mindez az Európai Unió kegyelemdőfésének tűnik a dohai fordulót illetően.

A globális pénzügyi válság nem feltétlenül jósol biztató jövőt Dohának. Viszont a tárgyalások összeomlása tovább rontja a globális gazdasági helyzetet, és ennek levét leginkább a legkevésbé fejlett országok isszák meg. A WTO-ra szükség van. A nemzetközi kereskedelem szabályozása elengedhetetlen. A szabályozás ma a globalizáció egyik legfőbb értéke, amint azt megtapasztaljuk. Ez is szükségszerűvé teszi, hogy a dohai fordulóban megállapodásra jussunk!

Foglalkozunk olyan kérdésekkel, mint a WTO működésének, törvényességének javítása, a „feltörekvő” országok szerepe a WTO-ban, miután utóbbiak aszerint fejlődők vagy éppen fejlettek, ahogy érdekeik ezt megkívánják. Amint azt az állásfoglalás is megfogalmazza, a párbeszéd nem lehet pusztán Észak-Dél jellegű, de érintenie kell a Dél-Dél kapcsolatokat is.

Az Európai Unió nagyon jelentős engedményeket tett e tárgyalások során. Másoknál talán többet is. Olyan kezdeményezést is tettünk, mint amilyen a „mindent csak nem fegyvert”-javaslat. A többieknek is ebben az irányban kellene elmozdulniuk. Eközben pedig zárjuk le a függőben lévő társulási megállapodásokat, így a Mercosurrel is, amelyek nagy jelentőséggel bírnak az új összefüggések rendszerében.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Elnök asszony, mai vitánk határozottan jelzi, hogy néhány fontos kérdésben egyetértés érvényesül. Ezek egyike – mintegy a mostani válságra is hangolódva – az, hogy több szabályra, erősebb multilaterális szabályozásra van szükségünk!

A pénzügyekre figyelve, egyszerűen nem kívánatos, sőt, még a legnagyobb ellenségünknek se kívánjuk, hogy a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank vezető szerephez jusson. Előrejelzéseik eleve katasztrofálisak, és azt igazolják, hogy mind csekélyebb ráhatásuk van a történésekre. Emellett hatásuk és céljuk – gyakorlatilag – kiszámíthatatlan.

Miután ez a helyzet, és rendelkezésünkre áll egy olyan eszköz, mint a Világkereskedelmi Szervezet, élnünk kell annak felhasználásával. Ma, minden korábbinál nagyobb szükségünk van szabályozásra, amint minden korábbinál markánsabban szükségünk van a spekulatív pénzgazdasággal szemben a reálgazdaságra is. Az áru- és szolgáltatáskereskedelem jelenti a reálgazdaságot, és a munkahelyteremtő gazdasági növekedés erre a reálgazdaságra alapozódik.

Ennek folytán nem értek egyet azzal, hogy a válság miatt nehezebb lesz lezárni a dohai fordulót. Ellenkezőleg, bármely felelős kormányzatnak, legyen bár északi vagy déli, elmaradott, vagy éppen fejlett országbeli, érdemi erőfeszítéseket kell tennie a forduló lezárására.

Úgy vélem, globális piaccal rendelkezünk, és egyértelmű támaszra van szükségünk. Ebben az esetben ezt a támaszt a Világkereskedelmi Szervezet jelentheti. Javítanunk kell annak működésén, szükségünk lesz egy markánsabb fejlődési, és kevésbé szabadkereskedelmi modellre, amint nyilvánvaló, hogy szükségünk lesz politikai akaratra is. Feltételezem, hogy az Unió, az új biztossal együtt, továbbra is erre törekszik.

Béla Glattfelder (PPE-DE). - (HU) Peter Mendelson elhagyja a süllyedő hajót, és átadja a kormányrudat egy matrónának. Elhagyja azt a hajót, amelyet ő vezetett a jéghegynek. Hiba volt olyan túlzó engedményeket tenni – különösképpen a mezőgazdasági területen – a tárgyalások legelején, ami ellenérdekelte a kereskedelmi partnereinket abban, hogy ők maguk is engedményeket tegyenek. Nevetségessé váltunk, hogy miközben mi leépítjük a közös agrárpolitikát, aközben a többi kereskedelmi tárgyalópartner megvédi a saját agrárpolitikáját, megerősíti a farmjait Amerikában.

A WTO tárgyalásokat nem lehet ott folytatni, ahol abbahagyták. Csak akkor lehet folytatni a tárgyalásokat, ha kiterjesztik a környezetvédelem kérdéseire is. Enélkül a világkereskedelem további liberalizálása a környezet még visszataszítóbb pusztításához fog vezetni és a éghajlatváltozás felgyorsulásához. Gondoljuk el, helyes-e pont most – amikor egyszerre van élelmezési válság és pénzügyi válság is – fölládozni az európai élelmiszerbiztonságot, a mezőgazdaságot csak azért, hogy a csődbejutott bankjaink még jobban, liberálisabban tudják exportálni a sehova nem vezető szolgáltatásaikat?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Elnök asszony, az Európai Unió jelentős változtatásokat eszközölt már a közös agrárpolitikában. E reform a termelés korlátozását eredményezte. Ez különösen egyértelmű a cukorpiacra, de nem csak ott. Korlátoztuk a gazdáinknak nyújtott támogatás szintjét. Milyen mértékben is hatott ez ki a hozzáadott érték növelésére, milyen országokban, és milyen társadalmi vagy foglalkoztatási csoportok tekintetében?

Kérdezném a Biztos asszonyt, hogy az Európai Unió mit kapott cserébe? Egy másik kérdés: mi a jele annak, hogy a globális élelmiszerválság hatott a WTO-tárgyalásokra? A jelenlegi pénzügyi válság, amely óhatatlanul kihat gazdaságaink állapotára, befolyásolja-e a WTO-szintű tárgyalásokat?

Mariann Fischer Boel, a Bizottság tagja. - Elnök asszony, beszélhetnék-e elsőként is arról a mérhetetlen csalódottságról, amely tíznapi kemény tárgyalást követően Genfben ért bennünket? Úgy éreztük, hogy rendkívül közel vagyunk a mezőgazdaságról és a NAMA-ról szóló megállapodás eléréséhez. Amint azt is nagyon jól tudtuk, hogy ez az az egyetlen elem, amely eldöntheti, hogy az Európai Unió elfogadhatónak tartja-e a csomagot vagy sem.

Mint az agrárterületért felelős személy, elmondhatom, rendkívül bátorító volt megtapasztalni, hogy első alkalommal nem az Európai Uniót tették felelőssé a megbeszélések kudarcba fulladásáért. Ennek oka az volt, hogy mi lényegében, kezdetben a 2003-as nagy átalakítással, majd a rákövetkező időszak reformjaival, azaz lényegében a KAP-reformjával, a mezőgazdasági szektorban elvégeztük házifeladatunkat. Képesek voltunk kimutatni, hogy 80%-kal mérsékeljük a kereskedelem-torzító hazai támogatásokat, s tettük ezt anélkül, hogy károsítottuk volna saját agrárszektorunkat. Lehetőségünk nyílt arra is, hogy a reformokat bevezessük a multilaterális kereskedelmi rendszerbe. Amit elértünk, az korántsem egy bármi áron való, hanem – az érintett két területet illetően – kiegyensúlyozott megállapodás volt. Igazoltuk a tagállamok felé, hogy a Tanács által a tárgyalóknak adott megbízások keretein belül maradtunk. A mezőgazdaságot illetően ez azt jelentette, hogy kizártuk annak esélyét, hogy újabb mezőgazdasági reformokra kényszerítsenek bennünket.

Egyetértek Önök közül azokkal, akik azt mondták, hogy a multilaterális rendszer azért fontos és szükséges, mert kizárólag a multilaterális rendszeren belül tudjuk, például, a kereskedelem-torzító hazai támogatásokat és a többi nem-kereskedelmi kihatást büntetni. Ez a kétoldalú tárgyalásoknál megvalósíthatatlan, tehát ragaszkodnunk kell a multilaterális rendszer értékeihez.

Azt is el kell mondanom, hogy ezeken a tárgyalásokon sohasem vettük célba a fejlődő országok piacait. Mint azt első felszólalásomban kiemeltém, éppen ennek az ellenkezője történt, és ez magyarázza, miért is volt az SSM olyannyira fontos a fejlődő országok különleges termékeinek védelmében. Szeretném hozzátenni, hogy már 2002 óta alkalmazzuk a „mindent, csak fegyvert nem” típusú megállapodást, és ez azt is jelenti, hogy az Európai Unió messze a legnagyobb agrártermék importőr a világon. Behozatalunk nagyobb, mint Kanadáé, az Egyesült Államoké, Ausztráliáé, és Japáné, együttesen. Vagyis mi lényegében felnyitottuk agrárpiaacainkat a fejlődő országok számára.

Ma este az élelmiszerbiztonságról is esett szó. Észre kell vennünk, hogy az élelmiszerbiztonság két elemből áll: a hazai termelésből és az importból. Az Unió agrárszektorát tekintve mondhatom, sohasem lennénk ennyire erősek, mint amilyenek ma vagyunk, ha zárt élelmiszerpiacot építettünk volna ki. Ma, ha az elnökséget adó országot alapul vehetem, az agrártermékek kereskedelmében 7 milliárd eurós többletünk van. Zárt piacon gondolkodva, sohasem tudnánk a belső piacon minőségi termékeinket értékesíteni, mert védekezésünkért a piac megbüntetne. Mások is hasonlóan cselekednének, és így lehetetlenné válna, hogy kihasználjuk magas minőségű termékeinknek a feltörekvő és mind nyitottabb piacokon adódó lehetőségeit. Igen, valóban kiegyensúlyozott megközelítést kell alkalmazni!

A földrajzi jelzések (GI) kérdése is említést nyert, de – az idő szorításában, és az Elnök időkorlátokhoz való ragaszkodása miatt – erre nem tértem ki első felszólalásomban. A GI kritikus kérdés az Európai Unió részére, és valamennyi tárgyaló partnerünk számára teljesen egyértelművé tettük, hogy sohasem írhatunk alá olyan megállapodást, amelyben nem nyer kedvező megoldást a földrajzi jelzések igen fontos kérdése, különös tekintettel a magas minőségű mediterrán termékekre is.

Röviden válaszolok McGuinness asszonynak is. Egyetértek Önnel, évtizedeken keresztül a mezőgazdasági szektorban háttérbe szorítottuk segélyezéseinket. Most, hogy látjuk az árak fellegekbe emelkedését – és nem igazán a terményekét, hiszen azoké ma estek is, hanem a vetőmagokét és a műtrágyáét – olyan támogatási konstrukciót javasoltunk, amelynek révén a legkevésbé fejlett országokat, a világ legszegényebb országait olyan helyzetbe hozhatjuk, hogy képesek legyenek vetőmagot és műtrágyát vásárolni. Erről az 1 milliárd eurós alapról most folyik a vita a parlamentben. Remélem, pozitívan viszonyulnak a fejlődő országok ehhez a támogatási eszközhöz, amelynek révén saját lakosságuk élelmezése javulhat és megelőzhető a vidéki területekről a városokba áramlás! Kérem, gondoljanak az elmondottakra! Ez nagyon fontos!

Elnök. – Hat állásfoglalásra irányuló indítványt⁽¹⁾ kaptam az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Daniel Dăianu (ALDE), írásban. – A dohai kereskedelmi forduló kudarcra nehéz idők hírnöke lehet olyan időszakban, amikor a mélyülő pénzügyi válság eleve hatalmas teherként akadályozza a kormányokat a játékszabályok betartásában. Még a szabadkereskedelem előnyeiről beszélünk, de már a folyamatosan globalizálódó piacok díszletei között. Viszont a szabadkereskedelem legyen tisztességes, és egészüljön ki a szegény országok fejlődését elősegítő nemzetközi rendszerrel! A tehetős gazdaságokban megmutatkozó fokozódó jövedelmi különbségek és az egyes felemelkedő gazdaságok növekvő hatalmától való félelem protekcionista összeütközésekhez vezethet. Hasonló módon, a nem megújítható erőforrásokért, valamint a termékek elfogadható áron történő beszerzéséért folyó küzdelem sok országban a kereskedelem korlátozásának hajlandóságát erősíti.

Utalni kell itt a geopolitikai elemek fokozottan bonyolult természetére is. Az Uniónak – megakadályozandó a multilaterális kereskedelmi és pénzügyi rendszer de facto összeomlását – vezető szerepet kell vállalnia a jelenlegi válság következményeinek enyhítésében. Ez a vezető szerep érintse – egyebek mellett – az IFI-k reformját, és e munkába – a globális gazdasági kérdések és a pénzforrások áramlását szabályozó nemzetközi

⁽¹⁾ Lásd a jegyzőkönyvet

intézmény reformja kapcsán – az EU vonja be a felemelkedő globális hatalmakat (BRICS) is. A 19. század végén egy, az áruk és a tőke szabad áramlását szorgalmazó rendszer összeomlott, majd ezt egy pusztító háború követte Európában. Emlékezzünk erre!

23. HUA partnerségi és együttműködési megállapodásban szereplő, a szolgáltatások kereskedelmére irányuló kötelezettségvállalások megőrzésével kapcsolatosan az Európai Közösség és Ukrajna közötti megállapodás (vita)

Elnök. – Napirendünk következő pontja Zbigniew Zaleskinek a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság nevében benyújtott, az Európai Közösség és Ukrajna között, a Partnerségi és Együttműködési Megállapodásban foglaltak szerinti, a szolgáltatások kereskedelmével kapcsolatos kötelezettségek megőrzésével összefüggő, levélváltás formájában megkötendő megállapodás lezárására vonatkozó tanácsi határozathoz kapcsolódó javaslatról szóló jelentése (COM(2008)0220 – C6-0202/2008 – 2008/0087(CNS)) (A6-0337/2008).

Zbigniew Zaleski, előadó. – Elnök asszony, ez a jelentés EU-Ukrajna politikánknak egy szakaszát zárja le. Abban a kereskedelmi és szolgáltatási megállapodásnál kezdve, a majdani együttműködés szélesebb távlatait vázolom fel a WTO-ban, illetve egy majdani megerősített szabadkereskedelmi övezetben, ha az egyszer létrejön.

A kinyilatkozásokban korántsem bővelkedő jelentés fontos lépés e jelentős szomszédunkkal való együttműködésünk szabályozása és előmozdítása terén. Mi következetesek és átláthatók vagyunk törekvéseinket és cselekedeteinket illetően. Mi abból indulunk ki, hogy a gazdasági feltételek javulása esetén az emberek nagyobb energiákat fordíthatnak egyéb – politikai, szociális és más, sok tekintetben összekapcsolódó – problémáik megoldására. Ma, amikor Ukrajna alapjaiban rázkódik meg – egy perccel ezelőtt olvastam az üzenetet, hogy Jucsenkó feloszlatta a parlamentet – segítségünk létfontosságú lehet. A pusztán a gazdaságra korlátozódó együttműködés azonban már nem elegendő. Szélesebb kiterjedésű programra, különböző elemeket tartalmazó, részletes stratégiára van szükség.

Szomszédsági politikánk keretei lehetővé teszik, hogy a Mediterrán Unióhoz hasonló stratégiát alakítsunk ki. Napoletano asszony készített egy, az elnökség által erőteljesen támogatott jelentést. Ajánlatos volna a francia elnökség számára, hogy mutasson nagyobb bátorságot azon javaslat támogatásában, amelyben megfelelő számú képviselő felveti az EURO-NEST, azaz az európai, és a keleti szomszédok parlamentjeinek hivatalos közgyűlése felállításának ötletét! Nem korlátozhatjuk figyelmünket csupán a Földközi-tenger mellékének országaira! Érvényesüljön szomszédságpolitikánkban is kiegyensúlyozottság! Nem engedhetjük meg, hogy az Uniót határoló országok alkotta lánchban gyenge szemek is legyenek.

Barcelona példáját nézve, amely egy majdani Mediterrán Unió székhelyének, vagy másként, fővárosának címe elnyerésére pályázhat, javasolom, hogy a jövőbeni – a Fekete-tengeri Unióhoz hasonló – keleti szomszédsági unió közigazgatási székhelyeként a kelet-lengyelországi Lublin kerüljön szóba. Történelmileg Lublin már igazolta ez irányú adottságait, hiszen otthont adott már egy fontos nemzetközi szerveződésnek, amely korábban létezett, mint az, amelynek kialakítására most törekszünk, vagy amellyel legalábbis próbálkozunk.

Végül is, álláspontomban és javaslatomban az húzódik meg, hogy szeretném a Házat, a Bizottságot és a Tanácsot is rávenni, legyen aktívabb keleti politikánkban! Miért legyünk ilyenek? A válasz egyszerű. Amennyiben valóban hiszünk abban, hogy európai értékeink révén elérhető az emberi viszonyok javulása e Földön, akkor nem mutathatunk érdektelenséget az e térségben végbemenő politikai fejlemények iránt sem.

Grúzia esete figyelmeztetésként szolgál Ukrajna jövőjére vonatkozóan is. Csak nehogy egyszer arra ébredjünk, hogy elzavartak bennünket egy másik szereplő által elfoglalt politikai és gazdasági térből, esetleg passzivitással, politikai szűklátókörűséggel, vagy a szomszédságunkban jelentkező konfliktusok rendezése képességének hiányával vádolhassanak! Amennyiben a Kreml stratégiájára hagyatkozunk – és e vonal támogatását megerősíteni látszik a szocialista képviselőcsoport, Martin Schulz által vezetett küldöttségének legutóbbi moszkvai útja – akkor kiírjuk magunkat a nemzetközi színtér játékosai közül. Európai polgáraink pedig az energiaárak, a feszültség, és bizonytalanság következtében kárt szenvednek.

Lezárásként, még ha Ukrajna nem is olyan sikeres a demokratizálódásban, mint elvárnánk, nem szabad visszafognunk az ukrán néppel való megerősített együttműködésünk kialakítását célzó erőfeszítéseinket! Az ukrán nép európai törekvései alapvetőek, s nemcsak az ukránok, hanem még inkább a mi számunkra, Európa polgárai számára.

Meglana Kuneva, a Bizottság tagja. – Elnök asszony, szeretném megköszönni a Parlament gyors állásfoglalását, e pozitív jelentés elfogadását, miután igen fontos, hogy ezt a megállapodást Ukrajna WTO-s tagságának elnyerését követően a lehető leggyorsabban tető alá hozzuk, és elkerüljük bármiféle jogi vákuum keletkezését.

Ukrajnának a WTO-hoz történő csatlakozását követően ez a megállapodás két igen fontos elkötelezettséget tart fenn, amelyek segítik a nemzetközi vizeken érdekelt gazdálkodóink ukrainai tevékenységét.

Az első rendelkezés nemzeti elbírálást biztosít a Közösség nemzetközi tengeri fuvarozási szolgáltatást végző állampolgárainak és vállalatainak akkor, amikor azok Ukrajna belső vizein nemzetközi tengeri-folyami szállítási szolgáltatásokat teljesítenek. A második rendelkezés megőrzi az úgynevezett görög védzáradékot, amely engedi uniós vagy ukrán állampolgároknak, illetve az Unió vagy Ukrajnán kívül alapított uniós vagy ukrán szállítási vállalkozásoknak, hogy éljenek a tengerészeti szolgáltatásokra vonatkozó rendelkezések adta lehetőségekkel, feltéve, hogy hajóik az EU-n, vagy Ukrajnán belül regisztráltak.

Ezt a két rendelkezést beépítjük az igen nagyra törő, jelenleg Ukrajnával kitárgyalás alatt lévő szabadkereskedelmi megállapodásba. Erre a szabadkereskedelmi megállapodásra, mint egy mély és átfogó FTA-re történik utalás, és annak valóban meg kellene felelni ezen minősítésnek.

Határozott célunk ennek megvalósítása, mert Ukrajna kapcsán fontos politikai és gazdasági megfontolások függnek ettől. A folyamat, amelynek részesei vagyunk, nem pusztán a kereskedelmi és beruházási folyamatokról szól. Ez egyben Ukrajna világgazdaságba történő folyamatos politikai és gazdasági beilleszkedésének, illetve az EU-val való szoros partnerségének jele is.

A szabadkereskedelmi megállapodás a szomszédsági politikánk keretében Ukrajnával most kitárgyalandó, szélesebben értelmezett társulási megállapodás egyik központi eleme.

Azon ütemben, amiként Ukrajna – a jelenlegi szabadkereskedelmi tárgyalásokon előrevetítve – az uniós *acquis* egyes kulcsterületeit képes jogrendszerébe átültetni, alkalmazni, és érvényesíttetni, az Európai Uniónak készen kell állnia a belsőpiac előnyeinek irányában történő kiterjesztésére is. Ez különösen érvényes azoknál a szolgáltatásoknál, amelyeknél mindkét fél számára a legtöbb hozzáadott érték keletkezhet. Továbbá, miután Ukrajnának a szolgáltatások terén vállalt WTO-s kötelezettségei már széleskörűek, az FTA és az *acquis*-harmonizációs folyamat lehetővé teszi számunkra a határokon túli akadályok kezelését.

Ez a megállapodás a bürokrácia visszaszorításával és az átláthatóság erősítésével, továbbá – mindkét oldalon – az exportőrök és a szolgáltatók megsegítésével, végül a kétoldalú kapcsolatok szorosabbá tételével és az uniós módszerek átvétele révén is ösztönzőleg hat majd az Unióból érkező külföldi tőkeberuházásokra. Ennek folyományaként a kereskedelem felgyorsulásával, a kiszélesedő kisvállalkozási és regionális ellátó láncolatok révén keletkező személyes kapcsolatok erősödésével számolhatunk.

Ez természetesen kihívást jelentő és hosszadalmas folyamat, de a Bizottság véleménye az, hogy a megállapodás megteremti a szükséges kereteket, illetve ösztönzőket az összekapcsolódás bekövetkeztéhez.

Amint azonban már aláhúztam, nem feledhetjük, hogy ez a folyamat nem csak a gazdasági lehetőségeket érinti. Itt Ukrajna átalakulásának tágabb összefüggéseiről és az Európai Unióval való partnerségről is szó van.

Zita Pleštinská, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (SK) Noha a jelenlegi zűrzavaros ukrainai belpolitikai események gyengítették az ország tárgyalási pozícióját, mindezt a demokratizálódás folyamatának részeként kell megítélnünk. Az ukrán külpolitikában továbbra is az európai uniós integráció jelenti a legfőbb prioritást. Üdvözlöm képviselőtársam, Zbigniew Zaleski úr jelentését, amely számos kulcskérdésre rávilágít, és hangsúlyozza azt a haladást, amelyet Ukrajna a narancsos forradalom óta elért.

Határozottan úgy vélem, hogy az EU-nak Ukrajna WTO-s csatlakozása melletti határozott kiállása nélkül az ország 2008 májusában talán nem vált volna e fontos szervezet tagjává. Csakúgy, mint a WTO-ügyben, Ukrajna most is uniós támogatásra szorul.

Az EU-Ukrajna Parlamenti Együttműködési Bizottság múlt heti kijeji és krími 11-dik ülésén tovább erősödött meggyőződés, hogy az EU-nak készen kell állnia Ukrajna erőfeszítéseinek támogatására mind a technológiai, mind a pénzügyi területen. Másrészt, viszont ahhoz, hogy érdemi tárgyalásokat folytasson az Unióval, Ukrajnának a szükséges reformokat – különösen a szolgáltatási szektorban – végre kell hajtania.

Francisco Assis, a PSE képviselőcsoport nevében. – (PT) A vitánk témájául szolgáló megállapodás lezárása kitűnő lehetőséget teremt annak ismételt kihangsúlyozására, hogy milyen fontosak is az Uniót és Ukrajnát számos területen összekötő kapcsolatok.

E mind erősebbé vált kapcsolatok a közös értékek és elvek örökségén alapulnak, továbbá azon a többszörösen megerősített óhajon, hogy az intézményi partnerség és együttműködés tovább fejlődjön.

Az Európai Uniónak csodálattal kell adóznia az ukrán népnek a demokratikus rendszer, a törvényesség, és a nyitott gazdaság megszilárdítását célzó erőfeszítéseiről. Ezekre az erőfeszítésekre különösen nehéz körülmények között került sor, és emiatt még nagyobb felelősséget kell éreznünk Ukrajna, de önmagunk iránt is.

Mindannyian tudatában vagyunk Ukrajna sajátos helyzetének, amely az ország földrajzi fekvéséből és történelméből eredően bonyolult, feszültségektől terhelt nemzeti sajátosságokkal jellemezhető, és amely különleges geopolitikai és geogazdasági jelentőséget biztosít az országnak. Emiatt az Európai Uniónak olyan együttműködési formák erősítésére kell törekednie, amelyek elősegítik egy ilyen fontos ország – lényegében most is zajló – fejlődését és stabilizálódását.

Az eddig megtett út, a markánsan körvonalazható, a közeljövőben lezárandó, egy szabadkereskedelmi térség kialakítására is kiterjedő társulási megállapodásra alapozódó kilátások határozottan optimizmusra adnak okot. Az uniós oldalon az a kötelezettség terhel bennünket, hogy ne veszítsük szem elől az ukrán társadalom igen széles rétegei által támogatott célt, az Unióval való kapcsolatok megerősítését. Ezt a célt Ukrajna azon törekvése hatja át, hogy szeretne egy érték-alapú közösség, egy olyan politikai és gazdasági szervezeti modell részévé válni, mint amilyent az európai identitás is tükröz.

A kereskedelem, és különösen a szolgáltatási ágazaton belüli kereskedelem fokozása eddig is hozzájárult a gazdasági kapcsolatok elmélyítéséhez, és erőteljesen előmozdíthatja az ország modernizálódását. Ukrajnának az Unió lelkes támogatását is kiérdemlő csatlakozása a Világkereskedelmi Szervezethez lehetővé tette az ország számára a multilaterális kereskedelmi rendszerbe való beilleszkedést, ami – más szempontokon túl is – ugyancsak segíti az ország Európához való közeledését. Ezt a közeledési folyamatot fel kell gyorsítani, hiszen ez nemcsak a közvetlenül érintett két fél, hanem a térség egésze számára előnyökkel jár.

Ukrajna Európa múltjának és jövőjének alkotórésze. Üdvözlünk minden, e tényt megerősítő lépést, bármely csekély is legyen az! Ezek kiérdemlik támogatásunkat!

Rebecca Harms, Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (DE) Elnök asszony, más oldalról közelítve fogom érinteni az itt folyó vitát.

Az Európai Parlament küldöttségének múlt heti ukrainai látogatása után nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy Ukrajnának a Nyugat felé tett következő lépését, a demokrácia irányában való elmozdulást, sőt, még az Európai Unióba történő integrálódást sem egyedül ez a Parlament, hanem sokkalta inkább maga Ukrajna határozza meg. Miközben évenkénti rendszeres látogatásaink során mindig újabb és újabb politikai válságok fogadnak, nevezetesen évről évre arról beszélgetünk, hogy lesznek-e új választások, nos, ez nem az a jellegű fejlődés, amely alátámasztani látszik az integrálódás időszerűségét.

Mint az Ukrajnába látogató EU-küldöttség tagjai, ott létünk során világossá tettük, hogy megítélésünk szerint nem engedhető meg, hogy a politikai tömbök vezetőinek versengése uralja a politikai színteret. Fontos, hogy egyetértésre jussanak azt illetően, hogy milyen intézkedésekkel is akarják stabilizálni az országot.

Lényegében még mindig nincs szó politikai programokról, tartalomról, amelyből választani lehetne. Ez már azért is rendkívül riasztó, mert sok a demokratikus folyamat beindításáért keményen küzdő ukrán polgár most borzongva vonul ki az ukrán politikai életből. Az ilyen mérvű elégedetlenségről minden látogatás során, bármely ukrainai politikai tömb és párt képviselőjével való találkozón beszélnünk kell!

Andrzej Tomasz Zapalowski, az UEN képviselőcsoport nevében. – (PL) Elnök asszony, az EU-országok és Ukrajna közötti kereskedelmi kapcsolatok igencsak jelentősek, a két fél közötti demográfiai adottságok miatt. E kapcsolatok fejlesztése annál is fontosabb, mert a kereskedelmi kontaktusok segíthetnek erősíteni az ukrán nép Európa-melletti elkötelezettségét. Kétoldalú kapcsolatainkban még sok a megoldatlan kérdés. Ezek egyike a vállalatok ukrán partnerek általi törvénytelen elbirtoklásának problémája. Az ukrán igazságszolgáltatásban uralkodó bizonytalanságok azt jelentik, hogy évekig is eltarthat a tulajdonok visszaszerzése. Partnerünk politikai instabilitása ugyancsak károsan hat ki bővülő együttműködésünkre. A jövő pedig még bizonytalanabbnak mutatkozik.

Reméljük, hogy az ukrán hatóságok a jövőben mindent megtesznek annak érdekében, hogy az Európai Unió cégei teljes körű jogi és politikai garanciákkal felvértezve láthassanak közös vállalatok és a gazdasági együttműködés kibontakoztatásához, különösen a szolgáltatások terén.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Elnök asszony, az Ukrajnával fenntartott politikai és gazdasági kapcsolatokat nagy jelentőséggel bírnak számunkra. Évről évre az ukránai beruházások emelkedését tapasztaljuk, és ennek európai vonatkozásai is vannak. Ezek a beruházások a fogyasztás szintjének emelésével, számos ágazatban kedvező hatást gyakorolnak, és ez érvényes az ukrán fogyasztókra is. A külföldi bankok részesedése az ukrán bankszektorban már elérte a 35 százalékot. A szolgáltatási szektor alapvető és létfontosságú az ukrán gazdaság számára. Ugyanakkor további reformokra és beruházásokra van szükség ahhoz, hogy az ágazat elérje ugyanezen szektor uniós országokbeli fejlettségi szintjét. Ugyanez mondható el más ágazatokra vonatkozóan, így az egészségügyre és a turizmusra nézve is.

Fejlesztünk és erősítünk kell az Ukrajna és az EU közötti gazdasági kapcsolatokat. Tartsuk szem előtt, hogy Európa energiabiztonsága tekintetében Ukrajna fontos tranzit-ország! Nagyra értékeljük Ukrajnának azon, többek között jogalkotási erőfeszítéseit, amelyek az Európával fenntartott gazdasági párbeszéd kiszélesítését célozzák, és üdvözljük az ország közelmúltban elnyert WTO-beli tagságát.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Elnök asszony, a most tárgyalt jogalkotási állásfoglalás-tervezetet politikai csoportom, a Nemzetek Európájáért Unió képviselőcsoport teljes mértékben támogatja. Ukrajna érdekes partner, s különösen az a kereskedelem terén, illetve a szolgáltatási és beruházási rendelkezések vonatkozásában. Az Európai Unió és Ukrajna közötti jó együttműködés – különösen a szomszédos országok számára – nagy jelentőséggel bír. Utóbbiak közé tartozik Lengyelország is, amelyet – a gazdasági szférán túl is – számtalan elem köt Ukrajnához.

Ukrajna óriási fejlesztési lehetőségekkel rendelkezik a turizmus és a szabadidős tevékenységek terén. Gazdag kulturális hagyományokkal rendelkezik. Megfelelő fejlődéséhez viszont új technológiákra, beruházásokra, továbbá a bankrendszer és a társadalmi kommunikáció kiszélesítésére van szükség. Az Európai Unió megsegítheti Ukrajnát mindezek elérésében. Ukrajna az európai termékek fontos felvevő piaca is. Ezt is észben kell tartanunk, amikor a jövőbeni együttműködéshez kapcsolódó feladatainkat és az irányokat kijelöljük.

ELNÖKÖL: BIELAN ÚR

Alelnök

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Elnök úr, a jelzett megállapodás Ukrajnával fontos esemény, amely előmozdíthatja a két oldal közötti kapcsolatok szervezését és egyben jó kiindulási pontot jelent az EU és Ukrajna közötti társulási megállapodás kidolgozásához vezető úton. Mindenekfelett, ez a megállapodás lehetőséget teremt a kétoldalú kereskedelem fejlesztésére, a kétirányú beruházások növelésére. Együttműködésünknek egyik, zűrzavarosságában is fontos területét a szabványok, a minőség-ellenőrzés terén való együttműködés, továbbá a jogi és intézményi adottságok összehangolása jelenti. A fiatalok, és különösen a diákok cseréje pedig előmozdíthatja e feladatok megoldását, de a tudományos, kulturális és turisztikai együttműködést is.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Elnök úr, vitánkban három általam fontosnak tartott kérdésre szeretném a figyelmet felhívni. Elsőként, Ukrajna az Európai Unió kulcsfontosságú partnere a kőolaj és földgáz beszerzési forrásainak diverzifikálása kapcsán. Egy Ukrajnával való megállapodás lehetőséget teremt Európa számára, hogy ezeknek az energiahordozóknak szállítását a Fekete-tenger és a Kaukázus térség felől biztosíthassa.

Másodszor, Ukrajna ez év májusi csatlakozása a Világkereskedelmi Szervezethez újabb kedvező feltételeket teremtett a gazdasági kapcsolatok fejlesztéséhez, s különösen a szolgáltatási szférában.

Harmadszor, és utolsóként, az infrastruktúra rendkívüli elhanyagoltsága következtében Ukrajna jelentős pénzügyi támogatásra szorul az Európai Unió részéről, amelynek forrásául nem csak az uniós költségvetés, hanem elsődlegesen az Európai Beruházási Bank és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank szolgálhat.

Meglana Kuneva, a Bizottság tagja. – Elnök úr, a Bizottság nevében ismételtelen megköszönöm a Parlamentnek ezeket az észrevételeket, a kedvező állásfoglalást, és a jelentés gyors elfogadását.

Rövidtávon, Ukrajnának a Világkereskedelmi Szervezetbe történő belépését követően, ez segíti a két felet abban, hogy bizonyos fontos gazdasági érdekeiket a lehető legkisebb joghézagok mellett fenntartsák.

Közép- és hosszútávon azonban, ez pusztán egyetlen eleme a gazdasági integráció szélesebb és igen nagyratörő folyamatának, amellyel az Ukrajnával megkötött társulási megállapodás keretében már foglalkozunk.

Zbigniew Zaleski, előadó. – Biztos asszony, a tengeri szolgáltatási megállapodást aligha lehet túlbecsülni. Mindannyian tudjuk, milyen fontossá válhat Európa, mindannyiunk számára a fekete-tengeri útvonal, és az Ukrajnán keresztül húzódó szárazföldi út. Támogatásunk nélkül azonban ennek a térségnek jövője bizonytalanná válik. Most lengyelül folytatom.

előadó. – (PL) Képviselőtársaim már felemlítették a szorosabb együttműködés szükségességét, és kiemelték azt a tényt, hogy Ukrajna nyilvánvalóan Európa része. Ezt követően szóltak a beruházásokról, turizmusról, vállalkozásról. Persze, sok minden Ukrajnán múlik. Ez nyilvánvaló. És különösen most, ma és holnap, az elkövetkező hetekben, a szétzilált ukrán nép segítségre szorul a gazdasági, a politikai, a tudományos és a szociális területen is. Álljunk le azzal az örökös bírálatokkal, és tegyünk inkább érdemi, előrevivő lépéseket. Ez szolgálja mindkét fél, Ukrajna és az EU érdekeit. Mindannyiuknak nagyon köszönöm a vitát, és hadd kérjem Önöktől holnapra is a jelentés erőteljes támogatását!

Elnök. – A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), írásban. – A szolgáltatási szektor alapvető az uniós és az ukrán gazdaság számára. A jelek szerint Ukrajna, a termelés maximalizálása, a minőség, és a biztonsági feltételek javítása érdekében energiaszektorának reformjára kényszerül. Az átmenettel együtt járó rövidtávú nehézségek végül is egy korszerűbb és átláthatóbb szolgáltatási ágazatot eredményezhetnek. Ugyanakkor ne feledjük, küzdenünk kell az Ukrajnában burjánzó korrupció ellen is!

Az Európai Uniónak készen kell állnia Ukrajna erőfeszítéseinek támogatására, de Ukrajnának is ki kell vennie részét a hazai reformok megvalósításából. Van néhány téma, amellyel az Európai Unió képviselőiként nekünk is foglalkoznunk kell. Ilyen (1) Ukrajna és az EU tagállamai energiabiztonságának erősítése; (2) az energiahatékonyság erősítése; (3) a hőerőművek helyreállítása és korszerűsítése, az erőművek kedvezőtlen környezeti hatásainak mérséklése; (4) a szabályozáshoz szükséges energiatermelő kapacitások bővítése; (5) a megújítható energia felhasználásának magasabb szintre emelése. E felvetések mindegyike összekapcsolódik a nyílt és átlátható energiapiac kérdésével. Nem tűrhetjük többé a monopolhelyzetet az ilyen létfontosságú ágazatokban!

24. A vízhiány és az aszály jelentette, kihívás kezelése az Európai Unióban (vita)

Elnök. – Következő napirendi pontunk, Richard Seebernek a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottság nevében beterjesztett jelentése (A6-0362/2008), a vízhiány és az aszály jelentette európai uniós kihívással kapcsolatban (2008/2074(INI)).

Richard Seeber, előadó. – (DE) Elnök úr, elsőként is szeretném megköszönni az árnyékelőadóknak és a Bizottságnak azt a kitűnő együttműködést, amelyet e jelentés készítésének folyamatában megtapasztalhattam.

Mindannyian tudjuk, hogy a víz minden életnek alapja. A víz azonban nem áll korlátlanul rendelkezésünkre. A jövőben három milliárd embert érinthet a vízhiány. Már 2007-ben az európaiak harmada élt olyan térségben, amelyben – az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint – a vízforrások korlátozottak voltak. Ez a gond különösen érzékenyen érint olyan országokat, mint Ciprus, Bulgária, Belgium, Magyarország, Málta, Olaszország, az Egyesült Királyság, Németország, Spanyolország, de sajnos másokat is. Ez arra utal, hogy a lehetségesnél több vizet használunk. Természetesen az éghajlatváltozás csak súlyosbítja a gondokat. Az elmúlt 30 évben az aszálygondok mind gyakoribbá váltak, és eddig több mint 100 milliárd eurós kárt okoztak. Az uniós gazdaságnak a 2003-as aszály megközelítőleg 8,7 milliárdos veszteséget okozott. A szélsőséges időjárási viszonyoknak nem pusztán gazdasági, hanem szociális és humán következményei is vannak. Az emberi egészségre gyakorolt általános, károsító hatásokon túl, 2003-ban Európában megközelítőleg 35 000 ember halt meg a meleg hullám következtében.

Tudjuk továbbá, hogy Európában a vízhasználat módjában jelentős különbségek vannak. Az EU-n belül az átlagos fogyasztás 100 és 400 liter között változik, noha ténylegesen a napi, egy főre jutó 80 literes fogyasztás is elegendő lehetne az európai életszínvonal alapján. Előbbiek a felhasználás hatékonyságának hiányával magyarázhatók, utóbbi pedig a korszerűtlen technológiáknak, valamint a pazarlásnak is következménye.

Például Franciaországban a víz 30%-a az elosztóhálózatokon keresztül egyszerűen eltűnik. Ez nekünk azt jelenti, hogy hatalmas lehetőségeink vannak a vízzel való takarékoskodásra Európában.

Eljött az ideje, hogy a Bizottság is lépjen! A Bizottság már számos irányelvben foglalkozott a víz kérdésével. Megemlíthetők a fürdővízzel, az ivóvízzel, az áradással, a víz környezetvédelmi szabványai, stb. foglalkozó direktívák, de kétségtávol mérföldkönek a 2000. évi víz-keretirányelv, és annak végrehajtási rendelkezései tekinthetők. Most különösen fontos, a Bizottság biztosítsa, hogy a tagállamok tegyenek eleget jogszabályi kötelezettségeiknek.

A megváltozott környezeti és éghajlati keretfeltételek, a gazdaságban, a mezőgazdaságban és a háztartásokban megnövekedett vízfelhasználás, és természetesen a módosult fogyasztási szokások is súlyosbították a vízhiányt. Sajnos, mind gyakrabban tapasztalunk szélsőséges időjárást is. Az egyik oldalon súlyos esőzéseket áradások követnek, míg a másikon mind gyakoribbá válik az európai termés egészét elpusztító aszály is.

A Bizottság által most elének terjesztett közlemény a helyes irányban tett fontos lépésnek tekinthető, de parancsoló szükségzerűség a helyzeten javító további intézkedések meghozatala is. Mindenekelőtt, a vízhiányt és az aszályt globális jelenséggé kell kezelnünk. Itt, Európában nem foglalkozhatunk pusztán saját gondjainkkal. Ne feledkezzünk el az Európába áramló hatalmas számú migránsról, akiknek egy része a szárazság miatt menekül hozzánk.

Másodszor, a tagországoknak a határokon átnyúló módon együttműködve kell felvenniük a küzdelmet a vízhiánnyal és az aszályal. A víz-keretirányelv igazgatási terveit az aszályt és a vízhiányt érintő kitételekkel kell kiegészíteni. A tagállamoknak a vizeik forrásait érintő kölcsönös szolidaritása azonban nem jelenti azt, hogy a saját vizeiket érintő döntéshozatali szuverenitásukat fel kellene számolni. Úgy vélem, a víz hosszú távokon keresztül történő szállítása ugyancsak nem jelent megoldást e gondunkra.

Harmadszor, a bizottsági dokumentum nem tartalmaz konkrét időrendet vagy beazonosítható célokat. Ezek nélkül pedig a stratégia végrehajthatatlan.

Negyedszer, Európa valóban törekedjen globális vezetővé válni a víztakarékos technológiák terén. Ehhez az kell, hogy mind a probléma humán vonatkozásait, mind a kor gazdasági szükségleteit kezelni tudjuk.

Összegezve, azt gondolom, olyan anyag került előterjesztésre, amely jelentős mértékben feljavítja a bizottsági dokumentumot.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, a vízhiány és az aszály kiemelkedően fontos globális kihívás. Az is világos, hogy az éghajlatváltozás súlyosbítja a helyzetet, és súlyos vízhiányt idéz elő. Ennek a folyamatnak bekövetkeztét erősítette meg egy másik, az európai éghajlatváltozás kihatásaival foglalkozó, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által múlt héten készített jelentés.

Az aszály gyakorisága és mértéke az elmúlt 30 évben drámai módon megemelkedett az Európai Unióban, és a 2003-as aszály több mint 100 millió főt, szinte az Unió egészének harmadát érintette. Mióta a Bizottság előterjesztette a vízhiányra és aszályra vonatkozó közleményét, újabb bizonyítékát kaptunk e folyamatnak. Ciprust az 1900 óta mért legnagyobb aszály sújtja. Az öntözésre használt vízforrásokat le kellett zárni a nyáron, és ennek következtében a gazdák a termés 80%-át elvesztették. A becsült károk összege meghaladta a ciprusi GDP 1,5%-át. S ez nem bizonyult elszigetelt jelenségnek: 2008 a harmadik egymást követő év, amelyben Ciprust aszály sújtja.

Elérkezett tehát, annak ideje, hogy a Parlament a vízhiánnyal és az aszályal kapcsolatos jelentését megvitassa. Örülök, hogy az Európai Parlament élt az alkalommal, és világos üzenetben egyértelműsítette, hogy foglalkozni kell ezzel a problémával.

A globális felmelegedés, a népesség számának és az egy főre jutó fogyasztásnak növekedése mind fokozza a vízkészletekre gyakorolt nyomást. Ennek következtében, a vízhiány vagy az aszály előfordulásának valószínűsége is megemelkedik, és ez közvetlen hatást gyakorol a lakosságra, továbbá a vízellátástól függő olyan ágazatokra, mint a mezőgazdaság, a turizmus, az ipar, az energiaellátás, és a közlekedés. E jelenségnek ugyancsak kedvezőtlen hatása a biológiai sokféleségre és a vízminőségre. Az erdőtüzek kockázata és a talaj erodálódásának mértéke szintén növekszik. Amennyiben sürgősen nem intézkedünk, egész térségek kerülnek szembe – Európában, de azon kívül is – az elsivatagosodás veszélyével.

Előbbiek megelőzésére, a legfőbb prioritásként kell kezelni a hatékony vízfelhasználást és megtakarítást eredményező vízgazdálkodási módszerek felé való elmozdulást. Egyidejűleg minden szinten a vízzel való

takarékoskodást megcélzó intézkedéseket kell kidolgoznunk. Céljaink érdekében támaszkodnunk kell a lakosságra is, hiszen önmagában a kormányzati intézkedések meghozatala nem elégséges.

Az Eurobarométer legutóbbi, az embereknek az éghajlatváltozással kapcsolatos álláspontjáról tájékozódó felméréséből az derül ki, hogy a lakosság 62%-a az éghajlatváltozást/globális felmelegedést korunk két legsúlyosabb problémája közé sorolja. Az európaiak 68%-a véli úgy, hogy „a szegénység, az élelmiszer és ivóvíz hiánya” a legkomolyabb gond. Ebben a tekintetben viszont jó hírnek tekinthető, hogy ez az aggodalom vissza is tükröződik az emberek magatartásában: az európaiak 61%-a jelezte, hogy személyesen is tett az éghajlatváltozás kezelésével összekapcsolható lépést, és több mint 50%-uk mérsékelte otthon a vízfogyasztást.

Elnök úr, hölgyeim és uraim, örömmre szolgál, hogy jelentésük üdvözli a Bizottság közleményét és támogatja az abban javasolt politikai cselekvési program első csomagját. Szeretném megköszönni az előadónak, Seeber úrnak a jelentés készítésénél végzett kiváló munkáját, amint a Mezőgazdasági Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság tagjainak, Herranz García asszonynak és García Pérez asszonynak is pozitív és előremutató közreműködését. Igen jelentős az átfedés e jelentés és a Tanácsnak múlt évi, a fogatosítandó intézkedésekre vonatkozóan elfogadott következtetései között. Most az a mi feladatunk, hogy ezt a politikai támogatást valódi tettekre váltsuk.

Iratxe García Pérez, a Regionális Bizottság véleményének előadója. – (ES) Elnök úr, azzal kezdeném, hogy elismerésemet fejezem ki Seeber úrnak jelentése kapcsán. Mi, a Regionális Fejlesztési Bizottságban, tudatában vagyunk annak, hogy a vízhiány jelenti a kohéziós politika számára az egyik legfőbb kihívást, hiszen az mostanra az Európai Unió lakosságának 11, földterületének 17%-át érinti.

Ezért a jövőbeni kohéziós politikánál – a szükséges költségvetési intézkedések és eszközök alkalmazásával – erre a tényezőre is figyelmet kell fordítani. Tudatosítanunk kell a regionális és helyi hatóságokban a strukturális alapok teremtette lehetőséget, amelyet felhasználhatnak a vízfogyasztás hatékonysága jelentette kihívással a vízfelhasználás és újrahasznosítás tekintetében.

Fel kell szólítanunk a Bizottságot is arra, hogy segítse elő az európai aszálymegfigyelő működésének mielőbbi beindulását, a nemzeti, regionális és helyi adatok egymást kiegészítő jellegű hasznosítását.

Végül meg kell értenünk, hogy a vízhiálynak és aszálynak közvetlen a hatása a társadalmi, gazdasági és területi kohézióra is, miután bizonyos körzetekben a problémák hatása markánsabb, és ez a földről való elköltözéssel, erdőtüzekkel, talajerózióval, az adott térségek fejlődésének komoly akadályoztatásával jár együtt.

Esther Herranz García, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményének előadója. – (ES) Elnök úr, elsőként is gratulálok Seeber úrnak munkájához. Jelentésében számos olyan aggodalom megfogalmazódik, amelyre – az Európai Unió egésze számára létfontosságú kérdésekkel összefüggésben – ez a Parlament is felhívta már a figyelmet. Gondoljunk itt a vízhiányra és az aszályra, amely mostanra csak az Európa déli részén elhelyezkedő országok számára szűnt meg gond lenni.

Örülök, hogy a tervezetbe beépült néhány, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság általam előterjesztett véleményében megfogalmazott, a mezőgazdasági tevékenységet támogató elképzelés is. Így például, a gazdáknak a rendelkezésre álló készletek fenntartható igazgatásában való szerepének hangsúlyozása. Találunk még utalást az aszályra és vízhiányra, mint olyan tényezőkre, amelyek a nyersanyagárak emelkedését idézik elő. Ez egy olyan elem, amely a jelenlegi feltételek közepette – és erre nagyon fontos rámutatni – a problémának nem csupán környezetvédelmi összetevőit veszi figyelembe, hanem a legfontosabb gazdasági következményeket is.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság építette be az anyagba az elképzelést, hogy jöjjön létre egy európai aszálymegfigyelő, valami olyasmi, mint ami a Mezőgazdasági Bizottság véleményében is említésre került, és amely, remélem, egy napon megvalósul.

A holnap szavazásra bocsátandó szövegből azonban kimaradt a Mezőgazdasági Bizottságnak a Bizottsághoz intézett javaslata, hogy utóbbi vizsgálja meg egy, az aszályval összefüggő gazdasági adaptációs alap felállításának gondolatát, amely alap hasznára lehetne valamennyi ágazatnak, beleértve a mezőgazdaságot is.

Én, a magam nevében is szeretném világossá tenni, hogy továbbra is támogatom egy ilyen alap felállítását, és ezt az elgondolást ismét felvetem majd, amikor az elkövetkező hónapokban a Bizottság beterjeszti tervezett, az éghajlatváltozáshoz történő adaptációval foglalkozó közleményét.

Úgy gondolom, hogy – az éghajlati katasztrófák által okozott károkat enyhítő – szolidaritási alap felállítását követően, ideje elgondolkodnunk egy olyan eszköz kimunkálásán, amelynek révén előzetesen megfinanszírozhatjuk az ilyen éghajlati katasztrófák környezetvédelmi és pénzügyi következményeit mérséklő, megelőző intézkedéseket!

Péter Olajos, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – (HU) Köszönöm szépen, Elnök Úr! Először is szeretnék csatlakozni azokhoz a kollégákhoz, akik Seeber kollégát megdicsérték. Nagy szakértelemmel és odaadással dolgozott a témán, így a siker és a dicséret megérdemelt. A téma rendkívüli fontosságú, ezt mondanom se kell. Hazám, Magyarország területének 90%-a aszályal veszélyeztetett terület. Az elmúlt években bekövetkezett sorozatos aszályos időszakok rendkívül komoly károkat okoztak a magyar mezőgazdaságban, csak a tavalyi kár elérte az 1 milliárd eurót. Ez tehát nem a déli országok problémája csupán, hiszen hazámban szintén óriási problémákat okoz, pedig ott az Európai Unió legnagyobb folyója, a Duna, és a hetedik legnagyobb folyója, a Tisza is keresztülfolyik, mégis e két bővíző folyó között elterülő 100 kilométer szélességű terület elsivatagosodásnak indult, és ez a folyamat egyre gyorsuló ütemben folyik és folytatódik. Ez is azt bizonyítja, hogy az Európai Uniónak komplex vízgazdálkodási programra van szüksége, éppen ezért szeretném üdvözölni ezt a jelentést, illetve azt, hogy az Európai Unió cselekvésre szánta el magát az elsivatagosodás elleni küzdelemben, illetve annak érdekében.

A tegnapi nap folyamán a Költségvetési Bizottság a javaslatomra egy olyan pilot-projektet is támogatott, amely az elsivatagosodás elleni küzdelmet hivatott segíteni. Komplex vízgazdálkodás és ésszerű mezőgazdasági felhasználás mellett azonban többet kell tennünk. A lakossági vízfelhasználás ésszerűsítése terén is fontos lépéseket kell végrehajtanunk. Az éghajlatváltozás következtében az időszakos vízhiányok valószínűleg még súlyosabban fogják éreztetni hatásukat, így minden egyes csepp elpazarolt víz következményekkel fog járni.

Végezetül engedjék meg, hogy felhívjam a figyelmet a globális felelősség kérdésére. Ahogyan folyamatosan és dinamikusán nő a világ népessége, ahogy egyre nagyobb az ipar és a mezőgazdaság vízigénye a fejlődő országokban, úgy Európa tiszta vízkincse egyre inkább felértékelődik. A mi felelősségünk ennek a kincsnek a megőrzése és a gyarapítása. Köszönöm szépen.

Edite Estrela, a PSE képviselőcsoport nevében. – (PT) Képviselőcsoportom, az Európai Parlament szocialista frakciója nevében szeretném megköszönni az előadónak munkáját. Itt egy fontos jelentésről van szó, amely helyénvaló javaslatokat tartalmaz arra vonatkozóan, miként is kezelje az Európai Unió a vízhiány és az aszály kérdéseit. E gondok nem új keletűek, de mind akutabbá és kiterjedtebbé válnak. A 2003-as aszály több mint 100 millió embert, és az EU területének harmadát érintette. Az uniós gazdaság kára 8,7 milliárd euró volt. A vízhiány már nem csak az Európa déli részén fekvő országokat sújtja. Hatása már érezhető Közép- és Észak-Európában is, mint erre történt már utalás. A helyzet pedig az éghajlatváltozásnak is betudhatóan folyamatosan romlik.

Az Európai Uniónak sürgősen intézkednie kell a túlzott vízfogyasztás és a vízpazarlás megállítása érdekében. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség adatai szerint, hatalmas lehetőségek nyílnak Európában a vízzel való takarékoskodásra. A felhasznált víz közel 40 százaléka megspórolható lenne. Európa továbbra is legalább 20 százaléknyi vizet veszít a nem megfelelő felhasználás következtében. Ezért is, az általam benyújtott – a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottság által is elfogadott – a szennyvíz újrahasznosításáról és sótalánításáról szóló módosítás feltétlenül indokolt. Emellett, miután a vezetékeken keresztül elszivárgó veszteség hatalmas, javasoltam, hogy a tagállamok vehessék igénybe a strukturális alapokat a jelenlegi infrastruktúra és technológia javításához és felújításához. Lehetetlen a vízvédelmi kultúra kialakítása a polgárok részvétele nélkül. Fontos tehát a közvéleményben tudatosítani e problémát, és információs kampányokat lefolytatni. A vízkészlet köztulajdon, de mennyisége korlátozott. Mindannyiunk kötelessége szorgalmazni a felhasználás csökkentését és a pazarlás elleni fellépést, hogy a víz mindenki számára tisztességes áron és elérhető legyen.

Mielőtt befejezném, szeretném megtudakolni a Tanácstól és a Bizottságtól, hogy a szolidaritási alap támogatási mechanizmusa mikor lesz rugalmasabb? Miután az aszály rendellenes, az érintett területek létfeltételeire és szociális-gazdasági helyzetére súlyos és tartós következményekkel járó természeti jelenség, segítséget jelentene, ha az alap támogatást nyújtana regionális kihatású ügyekben, és igénybe vehető volna mind közösségi, mind magánkézre esetenként.

Anne Laperrouze, az ALDE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, az energiáról folytatott közelmúltbeli élénk vitánk azt igazolta, hogy az energia értékes adottság, alapvető szükséglet. Mi van a vízzel? Az még értékesebb! Tudatában vagyunk annak, milyen hiányt is jelent a víz a

fejlődő országokban. De milyen a helyzet Európában? A víz értékes forrás Európa számára is. Álljunk le tehát annak pazarlásával, őrizzük meg e kincset!

A holnap szavazásra bocsátandó jelentés átfogó jellegű: foglalkozik olyan technikai elemekkel, mint az elosztóhálózatokon keresztüli elfolyással, valamint a kérdés politikai és társadalmi vonatkozásaival, így a fogyasztással és a hatékony vízfelhasználás tudatosításával. A vízzel kapcsolatos felelősségünk kettős: egyéni és közösségi. A jelentés kitér olyan gondokra, amelyek a vízhiányból és az aszályból fakadnak, vagy amelyek azonnal, illetve hosszú távon, az éghajlatváltozással összefüggésben keletkeznek.

Szeretnék rámutatni arra, hogy fontos a jó gyakorlatok egymás közti megismertetése, hiszen Európát különböző mértékben érinti a vízhiány vagy az aszály, és bármely térség gyakorlati tapasztalatai döntő fontossággal bírhatnak másutt e jelenség elkerülése vagy kezelése során. Sőt, továbbmegyek, és azt mondom, hogy tanulni lehet mind a jó, mind a rossz gyakorlatokból.

Azzal is elégedett vagyok, hogy a jelentésben összekapcsolódik a vízzel való ellátottság és a vízminőség kérdése. A Parlament nagy jelentőséget tulajdonít utóbbinak, és ez visszatükröződik a környezetvédelmi minőségi szabványok leírásában, de a növényvédőszerokről folytatott legutóbbi vitában is.

A vízforrások hiányának kérdéséhez különböző oldalról közelíthetünk: bátorítanunk kell a kutatást és az innovációt, javítanunk kell a műszaki és mezőgazdasági felhasználáson, változtatnunk kell az egyéni hozzáálláson. Cselekedjünk most, és ne higgyünk az ősi angol közmondásnak, miszerint „addig olthatod szomjad, míg a kút ki nem szárad”!

Marie Anne Isler Béguin, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Biztos úr, szeretném az előadónak megköszönni munkáját. Hangsúlyoznunk kell, hogy a víz értékes és ritka kincsé vált.

Az előadó azt jelezte számunkra, hogy Földünk 3,2 milliárd lakóját érintheti a vízhiány. Tudjuk továbbá, hogy Európa sem maradt érintetlen. Tehát, minden lehetőséget meg kell ragadnunk e ritka forrás megőrzése érdekében. A víz közös kincsünk, és sajnálatos, hogy javaslataim némelyike nem került elfogadásra a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Bizottságban.

Ezért is fordulok közvetlenül a Bizottsághoz. Remélem, hogy a KAP-reform részeként felülvizsgálatra kerülnek a földművelés bizonyos formái is. Elsődlegesen az öntözési technikákra gondolok, amelyek alkalmazása egyszerűen helytelen Európa bizonyos térségeiben, és amelyet fel kellene adnunk akkor, ha valóban a víz pazarlásának véget szeretnénk vetni!

Ugyancsak szégyen, hogy az atomerőművek hűtésével kapcsolatos módosítás nem került figyelembe vételre, miközben hazámban, Franciaországban, amikor a folyók szintje igen alacsony, az atomerőműveket le kell állítani, vagy csak locsolással hűthetők. Ez képtelen helyzet, amely végtelenül veszélyes polgáraink számára!

Kartika Tamara Liotard, a GUE/NGL képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, azzal kezdem, hogy hálás köszönetemet fejezem ki Seeber úrnak. Sokan itt azt hiszik, hogy a tiszta ivóvíz így néz ki. Szeretnék rámutatni, hogy az országok nagy számában ez a pohár üres. Sok embernek vagy egyáltalán nincs vize, vagy ha van, az nem olyan, mint ez!

Igen magas szinten folyik vita az olajhiányról. Néha azon gondolkodom, miért is nincs ez így a víz esetében? Végül is, a víz élet és halál kérdése. A világ lakossága folyamatosan emelkedik, miközben a tiszta ivóvíz készlete folyamatosan csökken. Még Európában is jelentkezik a vízhiány. Ebbe beleértendő a burkolt vízhiány is, amikor például a háztartások vízellátását megszakítják. Az okok számosak lehetnek, így például a közegészségügyi rendszer gyengesége, a közszolgáltatások féktelen liberalizálása, a növényvédőszeres és műtrágyák használata, az intenzív állattenyésztés. Tudják-e, hogy 100 gramm marhahús előállításához 2.400 liter víz szükséges?

A Bizottság közleménye elsődlegesen a víztakarékosságra összpontosít. Nekem ez olyan, mintha szemet szállítanánk Newcastle-be, miután a felemlített probléma kezelését a legelején kellene kezdeni. Például, elsőként is, Európa egészén, de azon túl is, be kellene ruháznunk a megfelelő egészségügyi és víztisztító rendszerekbe. Továbbá, a növényvédőszereseket megfontoltabban kellene alkalmaznunk, amint foglalkoznunk kell az intenzív állattartásnak a vízgazdálkodásra gyakorolt hatásával, és lépünk kell az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén is.

A tiszta ivóvízhez jutás polgári jog, valami olyan, amely mindenkit megillet. A gondok gyökerét nem az ivóvíz elérhetősége, vagy más formában, mennyiségének elégséges volta jelenti, hanem a tiszta ivóvíz elosztása, a szükségtelen szennyezés, és a privatizációs törekvések. Hadd éljek egyetlen példával, az Egyesült Királyságban

a privatizációt hirtelen és meredek áremelkedés követte, és a háztartások egy részében a vízszolgáltatást is felfüggesztették. Ez szégyenletes. Amellett érvelek, hogy az ivóvíz-szolgáltatást tartsuk állami tulajdonban!

Johannes Blokland, az IND/DEM képviselőcsoport nevében. – (NL) Elnök úr, a vízhiány és az aszály különösen az Európai Unió déli részét érinti, és ez mind éghajlati, mind humán okokkal magyarázható. A turizmus is jelentős mértékben igénybe veszi a vízforrásokat, s pontosan azokban az országokban, amelyekben a gondok már amúgy is súlyosak. Az IPCC kutatási eredményei szerint az elkövetkező években csak növekednek a kockázatok. Gondoskodnunk kell tehát arról, hogy a vízzel összefüggő helyzet ne romoljék tovább!

Véleményem szerint, e jelentés megfelelő jelzéseket küld. A vízhiány és az aszály elleni küzdelemben a víz hatékony felhasználása alapvető fontossággal bír. Külön is kiemelem, hogy a jelentésbe beépült a vízre vonatkozó árképzés elve. Ezzel összefüggésben számos tagországnak kedvező tapasztalatai vannak. Magam is üdvözlöm, hogy a jelentés összekapcsolódik a víz-keretirányelvvel. Úgy vélem, hogy az a megfelelő hely, ahol a vízhiány és az aszály problémái kezelésre kerülnek. Végül, elismerésem Seeber úré, az előadóé: nagyszerű munkát végzett!

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Elnök úr, mindaddig, amíg biztosított, hogy a vízkészletek a tagállamok kizárólagos joghatósága alatt maradnak, és sem az EU, sem az Európai Bíróság nem avatkozhat e kérdésekbe, feltétlenül van haszna a vízhiány kezelését érintő közös stratégia kidolgozásának.

Mindennek azonban csak akkor van értelme, ha a gondokat átfogó módon kezeljük, és alkalmazkodunk olyan kiegészítő problémákhoz is, mint a népesség számának robbanásszerű emelkedése és az éghajlatváltozás. Az agrárszektorban, amely a világ vízfelhasználásának 70%-ért felelős, nyilvánvalóan hatalmas lehetőségek kínálóznak a vízfogyasztás gazdaságosabbá tételére. Azonban az EU maga is kiveszi részét a vízpocsékolásból, amennyiben becsatlakozásokat igényel és alakít ki csatornarendszerének használata során.

Mindezt megfigyelve, a jelentkező vízhiányt rossz döntések gyakran tovább súlyosbítják. Erre példa Ciprus, ahol a krónikus vízhiány ellenére új golfpályák épülnek, és ennek árát a lakosság vízkorlátozás formájában fizeti meg.

Tehát, amikor a vízről, az élet alapvető forrásáról esik szó, igen tudatosan és felelős módon kell cselekednünk! Ez azonban semmiképpen sem öltheti azt a formát, hogy kétséges értékek előnyeit kényszerítjük valamennyi tagállamra, tipikus EU-módon!

Antonio De Blasio (PPE-DE). – (HU) Köszönöm, Elnök úr! Hölgyeim és uraim, a vízhiány és aszály kérdése az egyik legidősebb gond az Európai Unió számára, s mint komplex kérdés, összekapcsolódik egyéb környezetvédelmi ügyekkel is. A problémát ennek tudatában kell kezelni! A víz felhasználása nem pusztán egy adott földrajzi területet érint. A határokon való áthúzódas lehetősége azt igényli tőlünk, hogy a szabályozást az Európai Unió szintjén valósítsuk meg. Hangsúlyoznunk kell ezt a fontos tényt a határokon átnyúló vízgazdálkodás tekintetében. A hatalmas károkat okozó árvizekhez vezető okok szorosan összekapcsolhatók az erdőirtás széleskörben alkalmazott gyakorlatával. Más szavakkal, az erdőirtás egyrészt szárazsághoz, a földek használhatatlanná válásához vezethet, a másikon pedig pusztító árvizeket okoz.

Fontos kihangsúlyozni, hogy a vízgazdálkodás területén fenn kell tartanunk a szubszidiaritás elvét. Erősíteniünk kell a helyi és regionális hatóságok, továbbá a választott tanácsok szerepét, hiszen ezek a testületek komolyan hozzájárulhatnak a vízhiányból és aszályból fakadó nehézségek orvoslásához, a szabályozás kiépítéséhez.

A regionális és helyi hatóságok mellett a civil szervezetekre is gondolnunk kell! Ezek komoly feladatot kapnak az oktatásban, a népszerűsítési kampányokban, és ezt a szerepüket a jövőben is támogatnunk kell! Alapvető, hogy figyelem-felhívó és sajtókampányokat szervezzünk, mert nem pusztán a gondok létéről tudunk így számot adni, de azt is bemutathatjuk a lakosságnak, hogy az elképzelések és javaslatok miként kerülnek gyakorlati alkalmazásra.

Arra is felhívnom a figyelmet, mennyire fontos a tagországok bizonyos rugalmassága ahhoz, hogy – egyéni feltételeikkel összhangban – képesek legyenek szabályozni az öntözéssel és a vízgazdálkodással kapcsolatos egyéb kérdéseket. A megfelelő vízgazdálkodási keretek kialakítása érdekében, a különböző szintű szabályozó hatóságoknak együtt kell működniük! Szeretném megköszönni Seebernek a jelentésbe fektetett tekintélyes munkáját, és mindannyiuknak köszönöm a figyelmet!

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Elnök úr, üdvözlöm magát a tényt, hogy létezik ez, a vízzel foglalkozó anyag. Eközben azt is gondolom, hogy sajnálatos módon – az éghajlatváltozási kérdések miatt – a témakör kibontása egy részleges és nagyon specifikus kérdéskörére, a vízzel való takarékosagra szűkül le.

Ennek ellenére, elismerésemet fejezem ki Seeber úrnak néhány – a Bizottság anyaga alapján – kiemelt és kibővített pontja kapcsán. Így üdvözlöm annak világos kinyilvánítását, hogy a vízhez jutás joga mindenkit megillet – vizet mindenkinek! – hogy szem előtt kell tartanunk a régiók közötti szorosabb együttműködés kialakításának szükségét, mivel ez olyan jelenség, amely ma aligha tekinthető megvalósultnak, de amely jó leckéül szolgál mindenkinek, aki azt hiszi, hogy a víz azé, akinek a kertje alatt elfolyik.

Azt kell mondanom, úgy gondolom, hogy el kell kezdenünk a vízzel és az éghajlatváltozással átfogó megközelítésben foglalkozni. Jelenleg három probléma sújtja a világot: az egyik az éhínség és az élelmiszerhiány, egy másik az éghajlatváltozás, és egy harmadik az aszály, amely olyan gond, amellyel évszázadok óta együtt élünk.

Az itt felhasznált források növelése elengedhetetlen, és erről itt nem esik szó. Sokszorosára kell növelnünk a most e területre szánt forrásokat, és erre pusztán a parlamenti módosításokban történik utalás. Nem csak a sótalánítás a kérdés, a folyók újraszabályozása is kötelező feladat. Új műszaki és új víz-paradigmára van szükség, amely magában foglalja azt, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak biztosítására, hogy a víz beivódjon a földekbe: erdők telepítésével, aszály-tározókkal, hogy az áradásoknál jelentkező víz visszanyerhető legyen, a víztartó rétegek áradások idején való feltöltésével, egyéb intézkedés-csomagokkal.

Olyan mezőgazdasági termelési stratégián is el kell gondolkodnunk, amelynek keretében a most megtermelt termény-mennyiséget állítanánk elő, de kevesebb vizet igénylő új növények felhasználásával. Hasonló okból, beszélnünk kell magáról a vízgazdaságról is, miután itt nem pusztán az árnövelésről vagy a reálárakról van szó, amint arra itt már történt utalás. Ez a vízgazdaság jóval összetettebb problémát takar.

Legyen tehát mezőgazdasági stratégia, fogyasztási stratégia, földhasználat, folyószabályozás, és ha a folyót el kell téríteni, akkor kerüljön arra is sor! Ami lényeges, a világ legyen továbbra is fenntartható, az emberről és a gazdaságról gondoskodó!

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Elnök úr, elsőként is szeretném megköszönni a Bizottságnak, hogy végre valahára beterjesztette a Parlament részéről már régóta igényelt, az aszály és a vízhiány problémájával foglalkozó anyagát. Különösen azért vártuk ezt, mert noha láthattuk, hogy a komolyabb árvízi esetekkel általunk is helyesnek és hatékonynak ítélt módon foglalkoztak, de közben mindig feledésbe merült az, hogy más helyeken az aszály vált strukturális problémává, és hogy a vízhiány problémája nemcsak szociális, de gazdasági kihatású is, és a véltől is nagyobb a hatása a fenntarthatóság mindannyi elemére.

Kitűnő munkája kapcsán, gratulálnom kell az előadónak, Seeber úrnak, és meg kell köszönnöm aktív részvételét és jelenlétét az Expo 2008 keretében, városomban, Zaragozában, az Európai Környezetvédelmi Nap keretében megrendezett vitában.

Köszönöm ezt neki azért is, mert az Expón az Európai Unió Seeber úr közvetítésével képes volt kifejezésre juttatni a víz fenntarthatóságával kapcsolatos aggodalmait, az Unió és az Európai Parlament tekintetében megjeleníteni azokat az igényeket és problémákat, amelyek az Európai Uniót érintik.

Azt is el kell mondanom, mostanra már tudjuk, hogy a vízhiány problémája igen szorosan összefügg az éghajlatváltozás elleni küzdelem ciklusaival. Tudjuk, hogy egy adott ciklusban a korlátlan erdőirtás és városfejlesztés hozzájárul a vízhiány fokozódásához. Ezért az érintett hatóságoknak területhasznosítási terveikben foglalkozniuk kell a vízzel kapcsolatos kérdésekkel is, s ez különösen érvényes a fokozottan érzékeny folyómedreknél kialakítandó gazdálkodás fejlesztésekor.

E megfontolást illetően, amint azt elvként a Bizottság javasolja, támogatjuk egy vízhasznosítási sorrend felállítását, de – amint azt Seeber úr elismeri jelentésében – mi, természetesen, nem gondoljuk, hogy a hosszú távokat érintő vízfolyás-eltérítés bármely körülmények között megoldást jelentene a vízhiány jelentette problémára.

Ellenkezőleg, hivatkozási pontunk legyen mindenkor a víz-kereteirányelv helyes alkalmazása, és annak alapján valósítsuk meg az összes európai vízforrás megfelelő állapotba hozatalát, alkalmazkodva a vízgyűjtő egységekhez, és a minőségjavítási célokhoz.

Amint azt Seeber úr jelentése helyesen megállapítja, a városokban 50, Európában általában 20%-ot is elérhet a veszteség. Különböző mechanizmusok és technológiák, új víztakarékossági és hatékonysági formák révén 40%-os megtakarítást érhetünk el.

Ennek érdekében támogatnunk kell a fenntartható vízhasználatot, a meglévő források védelmét, ezek hatékony és fenntartható hasznosítását!

Üdvözljük azokat a javaslatokat, amelyek értelmében az európai aszálymegfigyelő az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szervezetében maradna, illetve létrejönne a városok hálózata a fenntartható vízhasznosítás bátorítására.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Elnök úr, Biztos úr, hölgyeim és uraim, a víz-téma beillesztése az összes közösségi politikába, és a kérdéssel foglalkozó átfogó terv kialakítása valóságos kihívást jelent, amelyet sikeresen kell kezelnünk. Ezt jelen vitánk is egyértelműen igazolta. Ebbe a folyamatban valamennyi politikai szint – a nemzeti, a regionális és a helyi szint – szereplőinek helyet kell biztosítani.

Mint a Szolidaritási Alapért felelős előadó, továbbá annak fényében, hogy a Parlament már 2006 májusában ismertette álláspontját, ismét arra szólítom a Tanácsot, hogy döntsön gyorsan az EU Szolidaritási Alapja szabályozására vonatkozó javaslatról! Ezzel zárható le ugyanis az aszályra is vonatkozó finanszírozási jogosultság kritérium-rendszerének és intézkedéseinek kidolgozása, és válhat hatékonyabbá, rugalmasabbá és sikeresebbé a természeti katasztrófák által okozott károk kezelése.

Ugyanakkor, felszólítom a regionális és helyi hatóságokat is, hogy a lehető legnagyobb mértékben éljenek a strukturális alapok nyújtotta, mind a hatékony vízhasznosítási, mind a vízkészletek védelménél jelentkező kedvezőtlen hatások megelőzését szolgáló infrastrukturális beruházások lehetőségével! Hogy mindig többször kell szólni – mind a városi, mind a vidéki polgárokhoz –, hogy vegyék komolyabban a víztakarékossági intézkedéseket aligha szorul kiemelésre; ez magától értetődő.

Szeretném megköszönni az előadó munkáját!

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) A víz élet. Élet a földön nem létezhet víz nélkül. Az eső Isten ajándéka, amelyet felelősségteljesen kell kezelnünk. Nem önthetjük ki Isten ajándékát a szennyvízcsatornába! Földünk táplálására, új élet fakasztására kell ezt az ajándékot felhasználnunk!

Minden évben több mint 20 milliárd köbméter esővizet vezetünk el a víznyelőkön, a csatornákon keresztül az európai városokból a tengerekbe és óceánokba. Ez a valódi oka annak, hogy az európai földrész kiszárad. Ugyanis az esővíz jelenti, minden formájában, a kontinensek vízkészletének forrását.

Üdvözlöm azt, hogy az előadó, Richard Seeber foglalkozik a vízhiány és az aszály által az EU-ban keletkezett gondok megoldásainak keresésével. Azonban azt vártam, hogy a jelentés valamivel nagyratörőbb lesz. Mindössze – a Regionális Fejlesztési Bizottságban tett javaslatomnak köszönhetően – a 48. bekezdésben foglalkozik a jelentés az esővíz összegyűjtésének témájával, és még ott is csak érintőlegesen.

Úgy hiszem, hogy a Michal Kravčík vezette szlovák és cseh tudóscsoport által kialakított új víz-paradigma befolyásolja majd az előadó gondolkodását és a jövőben elvezet az uniós víz-keretirányelv módosításához. Amennyire tudom, Špidla biztos úr már támogatásáról biztosította ezt a felvetést és programot.

Avril Doyle (PPE-DE). – Elnök úr, szeretném megköszönni Richard Seebernek e kiemelkedően fontos terület irányában mutatott elkötelezettségét. Teljes mértékben támogatom a hatékony vízfelhasználáson alapuló és víztakarékos gazdaság irányában való elmozdulást, amint természetesen a víz-keretirányelv teljes körű végrehajtását is. Megjegyzem, az irányelv kimunkálásában magam is tevékenyen részt vettem pár évvel ezelőtt, amikor osztrák kollégám, Marilies Flemming volt annak előadója.

A víz-keretirányelv 9. cikkének tartalma, amelyre ma este a figyelmet fel szeretném hívni, tulajdonképpen az eredeti javaslat-tervezethez fűzött módosítási javaslatom eredménye. Szeretnék garanciákat kapni a Bizottságtól, hogy bármilyen, a vízárszabályozási vagy kötelező vízmérési javaslat, amennyiben erre szükség mutatkozik, az a víz-keretirányelv 9. cikkével összhangban kerül megfogalmazásra, amely cikk engedélyezi az ír gyakorlat fenntartását, azaz a hazai ingatlanulajdonosok mentesülhetnek az otthon felhasznált vízért történő térítés alól.

Kérem, hadd tekintsek el itt és most attól, hogy indokoljam e gyakorlat fenntartását. Higgyék el azonban, hogy ez rendkívül komoly, politikailag érzékeny kérdés, ráadásul olyan, amelyet – ha mondhatom ezt – legjobb, ha az ír kormány kezel, és nem egy uniós irányelv. Mi egy csapadékos sziget vagyunk Európa nyugati részén, de az éghajlatváltozásnak a vizekre gyakorolt hatását tekintve magunk is érzékeljük a vízhiányt.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Az élelmiszer és a víz olyan stratégiai értéké válik, mint az olaj vagy a földgáz. Egyszerre van vízhiány és egyszerre van időnként belvíz és árvíz. Ez egy európai probléma, Seeber úr jelentése rendkívül fontos. Annyiban módosítanám Herranz García javaslatát, hogy nem az aszályra kellene létrehozni egy közös európai alapot, hanem a vízgazdálkodásra kellene létrehozni, mert az aszály mellett időnként a belvizek, árvizek legalább olyan nagy problémát jelentenek, és mivel egy bizottságban

vagyunk, tudjuk jól, hogy nincs közös európai kockázatkezelő alap. Ennek keretében kellene az aszályt is megoldani, ez nemcsak a mediterrán országoknak a problémája. Olajos kollégám beszélt a Duna-Tisza közén, Homokhátságon négy évtized alatt négy méterrel lement a talajszint, elsivatagosodás megy végre Közép-Európában, Magyarországon. Ez egy általános európai probléma, sokat tanulhatnánk izraeli barátainktól – tanulni nem szégyen – kiváló öntözési módszereik vannak. Köszönöm a figyelmet.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Elnök úr, a vízkészletek, a vízi ökoszisztéma és az ivóvíz védelme a környezetvédelem egyik alapeleme. Összehangolt fellépés szükséges tehát ennek az értékes forrásnak hatékony védelme biztosításához. Európa előtt a vízfogyasztás terén a takarékos, fenntartható és hatékony fogyasztás kialakítása jelenti a három legfőbb kihívást.

Az éghajlatváltozás nem az egyetlen kihívás földrésznk számára. A víz iránti fokozódó igény ellenére még mindig a túlzott, fenntarthatatlan és pazarló vízfelhasználással küszködünk, amely felhasználás kétszer gyorsabban bővül, mint a világ lakossága. Magában, Európában, a pazarló vízgazdálkodás miatt a forrásoknak legalább 20%-a megy veszendőbe. A fogyasztást szabályozó eszközöket tehát előnyben kell részesíteni, a kínálat szokásos bővítésével szemben. A kínálati szabályozás eszközeivel csak akkor szabad élni, ha már a takarékos vízgazdálkodással, a kereslet jobb kézben tartásával, és a magatartást befolyásoló oktatási lépésekkel kapcsolatos lehetőségeinket kimerítettük. A regionális együttműködés és a strukturális alapok hasznosítása ugyancsak komoly szerephez juthat.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, üdvözlöm a vízgazdálkodásról és a vízről folytatott vitát, amely számos, egymástól eltérő nézőpontra is rávilágított. Noha nem válaszolok egyenként minden felszólalónak, szeretnék a jelentésben felvetett, különösen fontos kérdések némelyikével foglalkozni. Elsőként is, a jelentés elismeri a víz-keretegyezmény jelentőségét. Ennek az irányelvnek végrehajtása prioritásként kezelendő, mert így mozdíthatjuk elő a gyenge vízgazdálkodás gondjainak feloldását. A jelentés arra is rámutat, hogy a keresletet befolyásoló intézkedéseket előnyben kell részesítenünk, továbbá üdvözlöi azt a tényt, hogy e probléma megoldásának folyamatában a vízzel való takarékososságra törekvés jelenti a Bizottság legfőbb prioritását. Európa víztakarékossági képességei hatalmasak: a háztartásokban 33, a mezőgazdaságban 43%-osak.

A jelentés szintén kihangsúlyozza azt a kötődést, amely fennáll az éghajlatváltozás, a vízhiány és aszály, valamint a vízhez kapcsolódó kérdéseknek az egyéb politikáknál való figyelembevétele között. Utalás történik a terület-hasznosítási tervezésre, amelyben a rossz döntések következtében a múltban a gondok csak súlyosbodtak. A jelentés felszólítja a regionális és helyi hatóságokat, hogy éljenek a strukturális alapok adta lehetőségekkel, majd aláhúzza a környezetvédelmi programoknak a közös agrárpolitika második pillérének keretein belül játszott szerepét. Ez az integráció prioritásként jelenik meg a víztakarékosság elérését célzó eljárások felé való elmozdulásban.

A jelentés elismeri a magas szintű tájékoztatás fontosságát, és felszólítja a Bizottságot, segítse elő az európai aszály megfigyelő tevékenységének megkezdését. A közleményre reagálva, a Bizottság Közös Kutatóközpontja most dolgozik a prototípus kifejlesztésén.

Végül a jelentés kihangsúlyozza, hogy pontos intézkedésekre és konkrét végrehajtási menetrendre van szükség. Biztosíthatom Önöket arról, hogy a Bizottság továbbra is a közleményében kijelölt célok elérésén, és olyan jelentés elkészítésén fáradozik, amely majd értékeli a jelzett gondok megoldásában való haladást. Ugyanakkor a Bizottság teljes mértékben elkötelezett amellett is, hogy e kérdések rendezését nemzetközi szinten, és mindenekelőtt az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményen és az éghajlat-változási ENSZ-keretegyezményen keresztül is folyamatosan szorgalmazza.

Elnök úr, hölgyeim és uraim, végezetül, szeretném elmondani, hogy a vízzel kapcsolatos kérdések továbbra is politikai programunk központi elemét képezik. Az Önök jelentése igen hasznos és aktuális hozzájárulás a Bizottság azon törekvéseihez, melyek révén az az éghajlatváltozáshoz igyekszik igazodni.

Hölgyeim és uraim, úgy vélem, a vita világosan megmutatta, hogy a vízgazdálkodás összetett kérdéskört takar. Feltétlenül egyet kell értenem azzal a nézettel, hogy minden politikánk e tekintetben korszerűsítésre szorul, amint a gondok nemzetközi szinten való megjelenítése is mérhetetlenül fontos.

Richard Seebler, előadó. – (DE) Elnök úr, köszönöm Biztos úr, és köszönöm hölgyeim és uraim nagyszerű hozzászólásait! Már előre szeretném elmondani, hogy a vízkészletek feletti szuverenitás továbbra is nemzeti ügy marad. Viszont igazolnunk kell szolidaritásunkat is, bár e szolidaritásnak az önkéntességen kell alapulnia.

Nagyon sok jó és részletes javaslat került benyújtásra a képviselőtársak részéről. Azonban mindössze néhányukat vettem figyelembe azon egyszerű oknál fogva, hogy ez egy saját kezdeményezésű jelentés, amelynek szükségszerűen meglehetősen általános síkon kellett mozognia, és általános elveket kell jeleznie. Igen nagy érdeklődéssel várom a Bizottság néhány héten belül közreadni tervezett anyagát, tehát az éghajlatváltozáshoz való igazodásról szóló zöld könyvet. Azt mindannyian türelmetlenül várjuk, hiszen mindannyian tudjuk, hogy annak „Alkalmazkodás és éghajlatváltozás” című fejezete elsődlegesen a vízzel foglalkozik. Igen csak várjuk azt is, hogy milyen konkrét javaslatokkal áll majd elő a Bizottság.

Szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy a mi megfontolásaink tekintetében a „főáramlatba csatlakoztatás” rendkívül fontos. A vízpolitika számára létfontosságú, hogy – mint arra Berend kollégám rámutatott – az beépüljön minden egyéb politikába és politikai cselekvéseink közé. Az európai alapok ne kerülhessenek úgy felhasználásra, hogy akár rövid-, akár hosszú távon, közrejátszanak a vízhiány fokozásában. Mindenkinek fel kell fognia, és ezt mind a politikai, mind a gazdasági világban, de a polgárok körén belül is tudatosítanunk kell, hogy a víz nem kimeríthetetlen forrás. Képviselőtársam, Doyle asszony, felemlítette a vízárszabályozást. Igen egyértelmű: a 9. cikkben foglaltakat végre kell hajtani, de itt a tagállamoknak széles cselekvési tere adódik, és azok rugalmasságát és hagyományait is számításba kell venni.

Támogatom a keresleti oldalhoz kapcsolt intézkedéseket is, noha a kínálati tényezőket is számításba kell venni, mint azt spanyol képviselőtársam felvetette. Akadnak olyan különleges helyzetek, amelyeknél egyszerűen a kínálati oldal elemei vezethetnek megoldásokhoz.

Összefoglalóan, a legfelszintebben köszönöm mindenkinek ezt az ösztönző vitát.

Elnök. – A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Louis Grech (PSE), írásban. – A vízhiány egyre komolyabb gond valamennyi nemzet számára, de ennek hatását általában a legszegényebb térségek érzik meg a legerőteljesebben, és ott eredményez jelentős környezetvédelmi és gazdasági problémákat. Függetlenül az érintettek földrajzi elhelyezkedésétől, a nemzetgazdaság központi iparágazataitól, egyes országokat a vízhiány jobban sújt, mint másokat. Ez érvényes a mediterrán térségben is, ahol a vízhiány oly mértékű akut problémává válhat, hogy elvezethet a turizmus összeomlásához. A korlátozott készletű víz védelme alapvető a környezet védelme, és a gazdasági fejlesztés tekintetében.

Európai szinten a tagállami vízforrások és a környezet hatékony és felelősségteljes védelme érdekében összehangoltabb politikára van szükség a víztakarékosság, az oktatás, és a politikaformálás integrációja terén. Mélyebbre nyúló kutatások is kellenek a sóatlanító üzemek és a vízviesszaforratási technológiák terén, olcsóbb és még hatékonyabb rendszerek kiépítése érdekében.

Emellett magában az EU-ban – legalábbis a tagállamok egy részében – jobb és határozottabb jogszabályokra van szükségünk a vízrétegek kizsákmányolása és szennyezése megakadályozásához. Bizonyos régiókban, a strukturális alapok elosztásánál ösztönözni kellene a vízhez kapcsolódó projekteket. Meghatározó értékkel bír annak garantálása, hogy társadalmunk valamennyi érintettje, a politikusok, az ipar, maguk a fogyasztók, elfogadják ezt az elsődleges célt, és képesek legyenek tudatos és átgondolt döntéseket hozni.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), írásban. – (RO) Az éghajlatváltozás visszafordíthatatlan hatást gyakorolhat földünk egészének vízkészletére. Életbe vágóan fontos tehát, hogy a társadalmi-gazdasági lét minden elemét a vízhiány hatásainak ellensúlyozása szolgálataiba állítsuk.

Az európai és nemzetközi jogalkotási keretek megfelelő eszközöket biztosítanak ehhez, de nekünk érdemi haladást kell elérnünk a meghozott intézkedések mindegyikének gyors végrehajtása folyamatában. S különösen azoknál, amelyekre az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló egyezményben, illetve az éghajlat-változási keretegyezményben történik utalás, amely egyezmények elhúzódo végrehajtási határidői veszélyeztetik a források fenntarthatóságát.

Azzal a kéréssel fordulok a Bizottsághoz és a tagállamokhoz, hogy valamennyi erre felhatalmazott testületnek és a helyi hatóságoknak aktív közreműködésével, gyorsítsák fel az átlátható és egyéges, a „fogyasztó fizet” elvre alapozódó vízfogyasztási díjszabásnak kialakítását, a rendszer veszteségeinek kiiktatását!

Azt is javaslom, hogy a vízgyűjtő területek ésszerű hasznosításával kapcsolatos konkrét intézkedések végrehajtását gyorsítsuk fel! Különösen ott, ahol vízi erőművek épülnek, és kiemelkedően ott, ahol a folyók az atomerőművek hűtését biztosítják, mivel az ésszerűtlen, a radikálisan csökkenő átfolyással párosuló felhasználás számos tiszta áramszolgáltató létesítmény bezárását eredményezheti. Ez viszont kibillenheti egyensúlyi állapotából az európai elektromos hálózatot, ami pedig komoly kockázatot jelent az áramtermelés területén az Unió biztonságára.

Maria Petre (PPE-DE), írásban. – (RO) Fellépésemnek magyarázata, hogy Dél-Romániából érkeztem e Parlamentbe. Olyan területről, amely súlyos aszály- problémákkal szembesült az elmúlt pár évben.

A 2007. évi utolsó aszály térségemben, Ialomiţában a tanyák több mint 80%-át érintette. Úgy vélem, e jelenséget visszaszoríthatjuk és a mindannyiunk által remélt eredményeket érhetjük el, ha a kérdést a regionális fejlesztés oldaláról is megvizsgáljuk. A tagállamoknak óvatosan kell kezelniük a vízhiány sújtotta, sebezhető vízgyűjtő területeket, és különösen óvatosan kell eljárniuk akkor, amikor ott gazdasági tevékenységet engedélyeznek.

Amikor forrásokat biztosítunk a vízzel kapcsolatos infrastruktúra fejlesztéséhez, kezeljük prioritásként azokat a projekteket, amelyek a tiszta technológiákhoz, a víz hatékony felhasználásához és a kockázat-megelőző intézkedésekhez is kötődnek!

Azt is hiszem, hogy mind a Bizottságnak, mind a tagállamoknak támogatniuk kell egy olyan európai kultúra kibontakozását, amely a vízzel való takarékoságon és az oktatással belénk ivódott vízgazdálkodási szabályokon alapul.

A vízhiány jelenti az egyik új kihívást. Eddig ez az európai lakosság 11, az európai földterület 17%-át érintette. A kohéziós politikának szembe kell néznie e kihívással!

Végül hadd említsek meg egy, az eredmények generálása tekintetében általam igen nagy jelentőségűnek tekintett dolgot: a szolidaritási alap és a polgári védelmi együttműködési mechanizmus felhasználásának optimalizálását.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), írásban. – (RO) A vízhiány és aszály – különös tekintettel a helyzetet súlyosbító, az éghajlatváltozással való összefüggésekre – kiemelkedő jelentőségű kérdéssé váltak az Európai Unióban, de globális szinten is. Az ilyen jelenség káros másodlagos hatással van a biodiverzitásra, a vízre, a talajminőségre, fokozza az erdőtüzek kockázatát, amint ezt a dél-európai pusztító tüzek is alátámasztották.

Délkelet-Európában, a közös agrárpolitikával összeköthető támogatások a vízfogyasztás növekedését eredményezték. Ez is azt indokolja, hogy bátorítsuk a támogatások teljes körű felfüggesztését, és támogassuk a vidékfejlesztési programokon belül a vízkészletekkel való gazdálkodást. A bioüzemanyagok iránti mai kereslet folyamatos emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy termelési és egyéb gazdasági tevékenységünket a helyi szinten elérhető vízmennyiséghez igazítsuk.

A gondok megszüntetéséhez vezető első lépés, a legfontosabb prioritás az, hogy áttérjünk a hatékony vízhasználatra és takarékosagra. Jövőbeni intézkedéseink során meg kell valósítani a vízdíjaknak a hatékony vízhasználat ösztönzése érdekében való bevezetését, a víz-keretegyezménybe foglalt célok teljesítését, és a többi iparágzatnak a vízügy-politikával való összekapcsolását.

25. Az Északi-sark kezelése a globalizált környezetben (vita)

Elnök. – Következő napirendi pontunk Diana Wallisnek, Bilyana Ilieva Raevanak és Johannes Lebechnek, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért képviselőcsoport nevében a Bizottsághoz intézett szóbeli kérdése „Az Északi-sark kezelése a globalizált környezetben” témában (O-0084/2008 – B6-0467/2008).

Diana Wallis, szerző. – Elnök úr, az Északi-sarkot valaki az utolsó képzelet szülte területként írta le. És sokak számára ez tényleg rendkívüli hely. Itt vagyunk a Sarkvidékek Nemzetközi Éve közepén. A legutóbbi ilyen esemény az Antarktisi Chartát eredményezte.

Az Északi-sarkvidék más, mint az Antarktis. Itt emberek élnek, nemzetek érdekeltek, és egyben a globális éghajlatváltozás középpontjában is áll, annak minden fenyegetésével, kihívásával, és lehetőségével. Régóta küzdök azért, hogy – talán az északi együttműködési mechanizmus révén – szülessen meg egy északi-sarki politika. Igen boldog voltam, amikor egy hónapja elnökünk nevében részt vehettem Grönlandon egy konferencián, és a legelső alkalommal történt, hogy szembetaláltam magam egy tucatnál több, különböző

főigazgatóságtól érkezett bizottsági tisztviselővel. Valakihez eljutott az üzenet, hogy itt fontos dologról van szó!

Várjuk az elkövetkező bizottsági közleményt, de ez az állásfoglalás bátorítást adhat Önnek, Biztos úr, a határozott fellépéshez, és jelzi azt, hogy ez a Ház milyen komolyan is veszi e kérdést! Igen, meg kell védenünk az Északi-sark törekeny környezetét! Igen, keresnünk kell az északi-sarkvidéki források, és különösen az energiaforrások fenntartható fejlesztésének módjait! Igen, oda kell figyelni arra, miként használhatjuk biztonságosan a kialakuló tengeri útvonalakat!

Sokkal többről is beszélhetnék még. Hálás vagyok a képviselőtársaknak, hogy közreműködtek ebben az igen fontos állásfoglalás kimunkálásában! Amikor földrészünk maga mögött hagyta a hidegháborút, Gorbacsov azt mondta, legyen az Északi-sark a békés nemzetközi együttműködés színtere. Úgy vélem, Unióknak kötelessége ezt biztosítani északi-sarkvidéki nemzeteink, és északi-sarki szomszédjaink számára egyaránt. Mutassanak bátorságot közleményükben!

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (FR) Elnök úr, hölgyeim és uraim, erre a vitára a lehető legalkalmasabb időben kerül sor. A Bizottság 2007 októberi, az európai uniós integrált tengerpolitikáról szóló közleményében bejelentette, hogy 2008 végére felülvizsgálja az északi-sarki övezethez kapcsolódó uniós érdekeket. Jelenleg a végső simításokat végezzük ezen, „Az Európai Unió és az Északi-sark térsége” címmel közlemény formáját öltő, november közepén elfogadni tervezett felülvizsgálati anyagon. Az Északi-sark fokozottan jelentős a világ számára, és az Európai Unió elszakíthatatlanul kötődik a térséghez. Az éghajlatváltozás, az energia, a közlekedés és a halászat területeit érintő uniós politikák közvetlenül érintik az Északi-sark körzetét.

Három tagállam rendelkezik területekkel az Északi-sarkon. E térség tengeri és szárazföldi körzetei sérülékenyek és a szárazföldi ökoszisztéma kiszakíthatatlan elemeit képezik. Az éghajlatváltozás hatásai gyorsabban és kiterjedtebben érzékelhetők az Északi-sarkon, mint bárhol másutt a világon. A századforduló óta az északi területek érdekében kifejtett külső lépéseinket az Északi-dimenzió politikánk alapján alakítottuk, sikeresen. Az Északi-sarkot, beleértve a Barents-tenger térségét is, a 2006-os, Oroszországgal, Norvégiával és Izlanddal folytatott konzultációk során elfogadott orientációs dokumentum kulcsövezetként jelölte meg.

Pedig az Északi-dimenzió politika mindenkor markánsabban koncentrált Európára, és különösen Észak-nyugat Oroszországra. A majdani átfogó közlemény javasolja, hogy az Európai Unió vállaljon erőteljesebb és határozottabb szerepet az Északi-sark térségében, lépéseit pedig három kiemelkedő célkitűzés köré csoportosítsa: a helyi lakossággal együttműködve védelmezze és őrizze meg az Északi-sarkot; segítse elő az Északi-sark erőforrásainak fenntartható felhasználását; és mozdítsa elő az Északi-sark multilaterális igazgatását.

Az éghajlatváltozás a földi folyamatok következménye és az Európai Uniónak továbbra is vezető szerepet kell vállalnia a jelenség kezelésében. A közlemény a környezet védelmét és megőrzését abszolút prioritásnak nyilvánítja, de ez korántsem zárja ki az Északi-sark forrásainak fenntartható módon történő kiaknázását.

A Bizottság – a térségbeli országokkal való szoros együttműködésben – fokozni kívánja az Északi-sark felé irányuló elkötelezettségünket, különös tekintettel annak igazgatására, amint ezt az öt Északi-sarki állam 2008 májusi ilulissati nyilatkozata is jelezte. Úgy tűnik, hogy a feltételek még nem értek meg kötelező érvényű, kifejezetten erre a térségre vonatkozó jogi keretek kialakítására. Élnünk kell az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye, és más nemzetközi megállapodások révén mutatkozó, bővített jogalapok teremtette lehetőségekkel.

Világosan láthatjuk a mai jogrendszerben foglaltak teljes körű alkalmazásának, e rendszer tiszteletben tartásának szükségességét, de közben dolgoznunk kell annak továbbfejlesztésén, új realitásokhoz való igazításán. Célunk, egy olyan, együttműködésen alapuló rendszer kialakítása, amely biztosítja a térség életképességét, valamint elérhetőségének szabadságát és egyenlőségét. Elismerjük a koordináció javításának alapvető fontosságát, s azt, hogy erőteljesebb stratégiai irányítást kell biztosítanunk.

A Bizottság – a fentiekkel összefüggésben – javaslatok egész sorát terjeszti majd elő. Külön is javasolja az északi dimenzió politika „sarkvidékre nyíló ablakának” bővítését. Közleményünkől azt várjuk, hogy előmozdítja az érintett kérdések részletes vizsgálatát, és így egy jövőbeni uniós „sarkvidéki politika” megalapozását. A közlemény bátorítólag hat majd az összehangoltabb fellépésre az Északi-sark tekintetében, és magával hozza azt, hogy az egyes témákban részletesebb vizsgálatokra kerüljön majd sor. Így teremtheti meg végül egy, a térséget érintő, átfogó uniós politika alapjait.

Kétségtelen, a térségre vonatkozó markánsabb politika kiinduló pontot jelenthet az Északi-sarkról folytatandó tárgyalásoknál, és segíti az Európai Uniót abban, hogy kezdetektől fogva határozott nézeteket képviseljen.

Tunne Kelam, a PPE-DE képviselőcsoport nevében. – Elnök úr, szeretném – több oknál fogva is – megköszönni Wallis asszonynak a vita és állásfoglalás kezdeményezését. Elsőként, az Északi-sark térségében továbbra sem érvényesülnek a nemzetközi normák és szabályok. Különösen rendezetlen – a nemzetközi biztonsági szabályok tekintetében – a tengerhajózás, ami a közeljövőben komoly kockázatokat jelenthet.

Másodszor, a térségben drámai éghajlatváltozások következtek be, amelyre reagálnunk kell!

Harmadszor, megemelkedett az Északi-sark gazdasági értéke, hiszen itt feltételezik a világ még feltáratlan olaj- és gáztartalékainak egyötödét. A verseny már megindult az egyes érdekelt országok között a forrásokhoz való hozzáférés és ellenőrzés biztosítása érdekében. Az orosz nemzeti zászló múlt évi elhelyezése az Északi-sark alatt ennek az érdekeltségnek egyik jele.

Mindezek alapján felszólítjuk a Bizottságot, dolgozzon ki az egyes témákra és eljárásokra vonatkozó javaslatokat is tartalmazó közleményt az Északi-sark térségével kapcsolatban. Külön is elvárjuk, hogy a Bizottság tűzze napirendjére az Északi-sark térségének energia- és biztonságpolitikája kérdéseit.

Az Uniónak két hozzánk közel álló ország, Izland és Norvégia bevonásával, ki kell alakítania saját Északi-sark politikáit. Az EU északi dimenzió politikája részben lefedi az északi-sarki kérdéseket, de legyen világos, hogy átfogó uniós északi-sarki politika elengedhetetlen a térségbeli problémák széleskörű és bonyolult összefüggéseinek kezeléséhez. Végül, javasoljuk, hogy a Bizottság kezdeményezzen nemzetközi tárgyalásokat, hogy megszülethessen végre egy, az Északi-sark védelmét szolgáló nemzetközi szerződés.

Michel Rocard, a PSE képviselőcsoport nevében. – (FR) Elnök úr, Biztos úr, sokunknak nagy örömet jelentett néhány, korábban sohasem hallott, pozitív fejleményekről szóló bejelentése, amely minden bizonnyal helyet kap majd a Bizottságnak az Európai Parlament és a Tanács elé terjesztendő közleményében. Igen várjuk annak kézhezvételét. Ugyanakkor válasza azt a benyomást is keltette, hogy nem került teljes mértékben felismerésre az események hólabdaszerű alakulása.

Mindenekelőtt, az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport, most már elfogadott tudományos konszenzus alapján, azt jelezte számunkra, hogy az Északi-sarkot nagyobb veszélyek fenyegetik, mint amit akárcsak négy vagy öt évvel is korábban feltételeztünk. Az inuit népcsoport létfeltételeit veszély fenyegeti, a biológiai sokféleség is veszélyben forog. Számos faj, így a sarki medve, ugyancsak veszélyeztetett.

Másodszor, most nyáron, sok évezred óta először, az északi-sarki tengeri utak, keletről nyugatra, hajózhatóvá váltak. Ez korábban sohasem fordult elő. Sarkvidéki olajszennyeződésekről, gázmentesítésről, olajkárokról érkeztek hírek a közelmúltban.

Harmadszor, PPE-frakcióbeli képviselőtársam ebben a pillanatban emlékeztetett bennünket arra, hogy egy orosz tengeralattjáró orosz zászlót helyezett el az Északi-sarkon. Miként értelmezzük ezt? Oroszország teljes kontinentális talapzatára ki kívánja terjeszteni tengeri övezetének határait. Ez az Északi-sark teljes felületének 38%-át jelenti. Ez borzalmas helyzetet teremt, hiszen ez az Északi-sark militarizációjának nyitánya. Biztos úr, ennek, az ENSZ kontinentális talapzat hatáiraival foglalkozó bizottsága által is vizsgált folyamatnak leállítását kizárólag úgy érhetjük el, ha tárgyalások kezdődnek egy nemzetközi védelmi szerződésről. Erről korábban nem történt említés.

Grönlanddal és Dániával, az Európai Uniónak egy tagja határos az északi-sarkkal, míg másik két ország sarki körzetben is fekszik. Szoros kapcsolatokat ápolunk Izlanddal. Az Európai Unió rendelkezik olyan befolyással, hogy felkérje Izlandot, a továbbiakban is tegyen lépéseket többlet energia előállítására. Úgy vélem, az együttműködés szorosabbá tételére igen sürgősen szükségünk lesz, mind a biztonság, mind a hajózási és éghajlat-stabilizálási politika tekintetében.

Tárgyalásokat kell kezdenünk egy olyan északi-sarki védelmi szerződésről, mint amilyen a Déli-sarkra is vonatkozik. Tudatában vagyok ennek, hiszen egyik kezdeményezője voltam azoknak a tárgyalásoknak. Ezt észben tartva javaslok gyors cselekvést. Nincs vesztegetni való időnk. A kérdést még azelőtt rendezni kell, hogy az ENSZ-bizottság lezárja az orosz igények kivizsgálását.

Danutė Budreikaitė az ALDE képviselőcsoport nevében. – (LT) Pont a közelmúltban képezte tárgyát az Északi-sark a sarkövezeti országok nemzetbiztonsági és kutatási vizsgálódásainak. Napjainkban az éghajlatváltozással és a gleccserek olvadásával egyéb szempontok, így a környezetvédelem, az energiaforrások, az emberi egészség, válnak meghatározóvá. Sajnos a domináns érdekek gazdaságiak, és mindenekelőtt azok hatnak, amelyek az energiaforrásokhoz, továbbá az új kereskedelmi és személyszállítási tengeri útvonalak megnyitásához kötődnek. Tudományos adatok szerint az Északi-sark rejtja a világ feltáratlan gáztartalékainak 30, a természetes cseppfolyósított gáztartalékok 20, és a teljes kőolajkészletek 13%-át. Az elmúlt években

– meglehetősen egyértelműséggel – bizonyos lépésekkel és helyzeti előnyeikből kiindulva, az északi-sarki és egyéb országok azon kívánságuknak adtak hangot, hogy a sarkköri források kizárólagos kiaknázóiként kerüljenek elfogadásra. Ugyanakkor eltérnek az északi-sarki országok nézetei a befolyási övezetek meghatározását illetően. Üdvözlöm a nyilatkozatban megfogalmazott gondolatot, hogy kerüljön kimunkálásra egy Északi-sark politika, és az térjen ki a gazdasági és környezetvédelmi kérdésekre, továbbá azokra, amelyek a helyi lakosság éghajlatváltozással keletkezett feltételekhez való alkalmazkodását érintik. Az energiát illetően, az Északi-sark kérdésköre illeszkedik be a közös uniós energiapolitikába. Itt az ideje, hogy a szavakat cselekedetek váltsák fel!

Satu Hassi, a Verts/ALE képviselőcsoport nevében. – (FI) Elnök úr, hölgyeim és uraim, nagy köszönet Önnek, Wallis asszony, és másoknak is, akik felvetették e témát! A világúrból látható, hogy földünk felmelegszik. Ezt mind szembetűnőbben jelzi az is, hogy az északi-sarki jégtömeg nyaranta mind erőteljesebben olvad. Ennek riasztóként kellene sívítania, hogy még inkább erősítsük az éghajlat védelmét, de e helyett versenyfutás kezdődött az északi-sarki olaj- és gázmezők kiaknázásáért. Komoly ellentmondások mutatkoznak!

Rettentő nagy szükségünk van az Északi-sark kezelését szabályozó nemzetközi szerződésre. Ennek kiinduló pontja és legfőbb célkitűzése a régió adottságainak megőrzése legyen! Az Antarktiszhoz hasonló moratórium révén! Amennyiben az északi jég olvadására pusztán azzal válaszolunk, hogy fokozzuk a foszilis tüzelőanyag-készletek kitermelését, az éghajlatváltozási gondokat csak még inkább súlyosbítjuk.

Avril Doyle (PPE-DE). – Elnök úr, az Északi-sark mind fontosabb geostratégiai szerephez jut a világban, és most azzal nézünk szembe, hogy a globális éghajlatváltozás közvetlen eredményeként mindeddig elzárt tengeri utak nyílnak meg.

Mindez azonban nem érhet bennünket meglepetésként, hiszen az északi-sarki éghajlat gyorsabban melegszik fel, mint másutt. A hőmérséklet az elmúlt száz évben itt 2°C fokkal emelkedett, míg a világ más részein – átlagban – 0,6°C-os volt a felmelegedés. Ezt a törekény és sérülékeny ökoszisztémát az erőforrás-éhes, az itteni lehetőségeket kiaknázni akaró nemzetek mind nagyobb nyomás alá helyezik. Nemzetközi rendező eszközök hiányában, semmiféle biztosítékkal nem rendelkezünk arra nézve, hogy e nemzetek tekintettel lesznek a helyi őslakosság fenntartható életformájára vagy az Északi-sarknak a világ éghajlata stabilizálásában betöltött alapvető jelentőségére.

Az Északi-sark döntő szerepet játszik a globális éghajlat stabilizálásában. Felszólítom a Bizottságot, biztosítsa, hogy ez a tény teljes valóságában visszatükröződik az északi-sarki politikáról szóló, kiadásra váró bizottsági közleményben, természetesen az energia- és a biztonságpolitikai témákkal együtt!

Amint arról állásfoglalásunk 9. bekezdése rendelkezik, „az Északi-sarkvidék a világ éghajlatára gyakorolt hatása és egyedülálló természeti környezete folytán különleges figyelmet érdemel az éghajlat-változási keretegyezményben részes felek (COP) 2009-ben Koppenhágában tartandó 15. ENSZ konferenciáján képviselendő uniós álláspont kidolgozásakor”, továbbá amikor az ezen különleges területtel kapcsolatos multilaterális irányítás kereteiről tárgyalunk.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Hölgyeim és uraim, az Északi-sark a föld egyetlen szeglete, amelyre még nem terjed ki semmiféle nemzetközi szabályozás és rendelet. Ugyanakkor az elmúlt időszakban a térség, és annak geopolitikai és stratégiai jelentősége iránti érdeklődés meglepő ütemben fokozódott. Az északi-sarkon lebonyolított kereskedelmi és turisztikai tengeri forgalom megnövekedett. A nyersanyagvagyon iránti érdeklődés fokozódik. Az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatást gyakorol a bennszülött lakosság életvitelére és a biodiverzitásra. Mindezen okok miatt, az Északi-sark kérdéseit nemzetközi szintű tárgyalásokon kell rendezni, megkísérelve egy, az 1993. évi Antarktiszi Szerződéshez csatolt Madridi Jegyzőkönyvhöz hasonló, az északi-sark védelmét szolgáló szerződés megkötését. Három északi-sarki állam tagja az EU-nak, és további két állam a közös Európai Gazdasági Térségnek. Ennél fogva az Európai Unióra kulcsszerep vár az Északi-sarkot érintő majdani nemzetközi tárgyalásokon.

Mint hallottuk, az Európai Bizottság északi-sarki politikáját bemutató közleményen dolgozik. Közös állásfoglalásra irányuló indítványunkban arra szólítjuk a Bizottságot, hogy az összes fenti szempontot vegye figyelembe! Létfontosságúnak tartjuk annak biztosítását is, hogy az északi-sark övezete és az északi-sarki óceán fegyveres erőktől és nukleáris fegyverektől mentes zóna maradjon, amint ezt Dianna Wallis asszony az előbb kifejtette. Arra is felszólítjuk a Bizottságot, gondolja végig esetleg egy különleges északi-sarki részleg felállítását, amelynek feladata e célok megvalósítása és a gondok kezelése lenne!

Richard Seeber, előadó. – (DE) Elnök úr, amint annak – bizonyára – mindannyian tudatában vagyunk, még ha rendelkezünk is némi tájékozottsággal, az északi-sark egészében, a szó legvalószínűbb értelmében, és

amennyire a nemzetközi jog ezt megengedi, még mindig *terra incognita*-nak tekinthető. Képviselőtársam, Kelam úr a tengeri forgalomra vonatkozó szabályozás hiányára tett például utalást.

Továbbá, ha a természeti kincseket számításba vesszük – becslések szerint a világ olaj- és gáztartalékainak 22%-a található az Északi sarkon – láthatjuk, hogy ez a térség hatalmas jelentőséggel bír Európa jövője tekintetében. Ezért különösen fontos ennek az állásfoglalásnak Wallis asszony vezényletével történő beterjesztése.

Most elsődlegesen a Bizottság dolga egy terv, egy különleges célokat és intézkedéseket tartalmazó stratégia benyújtása. Véleményem szerint, ez még hiányzik. Noha az emberek már felébredtek, és elkezdtek foglalkozni a gondokkal, még hiányzik a stratégiai eligazítás. Itt nem kívánunk második legjobbak lenni! Az Északi-sarkot határoló néhány állam, s különösen Oroszország, megkísérli kihasználni ezt a tényt, nekünk pedig rendkívül nehéz megfelelő ellenlépéssel válaszolni egy olyan kiemelkedő hatalomnak, mint amilyen Oroszország is, ha túl sok időt pocskolunk el.

Európa, mint közösség, nem vetheti magát alá a tagállami céloknak. Ez olyan térség, amely minden tekintetben érdekeltségi területünk, és elfogadhatatlan számunkra az, hogy egyes tagállamok előnyt húzzanak a KKBP hiányosságából. Európa egészének közös érdekei jóval fontosabbak ennél.

Ezért ismét felszólítom a Bizottságot, minél gyorsabban terjesszen a Parlament elé megvitatásra egy pontos, célirányos stratégiát. Túl sok forog kockán ahhoz, hogy elvesztegessük az időt!

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, úgy vélem, a vita már egyértelműen jelzi, hogy itt olyan kérdéstről van szó, amely alapvető stratégiai érdekeket érint, közeledjünk bár ahhoz a környezetvédelem, vagy éppen a geopolitika oldaláról. Azt is sugallja, hogy nincs már sok időnk, és világosak az okok, amelyek miatt az Európai Uniónak politikáját ki kell alakítania. Amint az is egyértelmű, hogy egyes javaslatok bonyolultak, és az északi-sarki általános helyzet rendkívül összetett mind az Európai Unió, mind a nemzetközi jog oldaláról közelítve e kérdéshez. Például, emlékeznünk kell arra, hogy a legfontosabb országok, így Norvégia, Izland, Grönland és az Orosz Föderáció nem tagjai az Európai Uniónak, következésképpen a mi stratégiánk nem terjedhet ki parti vagy szárazföldi jogok gyakorlására.

Ettől a tény még tény marad, és a stratégiát ki kell alakítanunk. Mindenesetre, a Bizottság már dolgozik egy ilyen stratégián, és a kapcsolódó közleményt igen hamar, tulajdonképpen az elkövetkező hetekben előterjesztjük. Hölgyeim és uraim, nincs elegendő időm arra, hogy minden észrevételükre válaszoljak, de jegyzeteltem, és a Bizottság figyelembe is veszi gondolataikat. Azzal együtt, hogy amint azt röviden megpróbáltam elmagyarázni, egyes kérdések rendkívül bonyolultak és rendkívül összetettek.

Elnök. – Három állásfoglalás-tervezet⁽²⁾ érkezett az eljárási szabályzat 108. cikkének (5) bekezdésével összhangban.

A vitát berekesztem.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

András Gyürk (PPE-DE), írásban. – (HU) Az Északi-sark az elmúlt években az éghajlatváltozás egyik szimbólumává vált. A térség mindemellett – kiaknázatlan nyersanyagkészletei miatt – csakhamar nemzetközi konfliktusok középpontjában találhatja magát. A régió felértékelődését az is jelzi, hogy van olyan állam, amelyik egyértelmű jelét adta, igényt tart a területre.

Az Európai Parlamentnek nem feladata, hogy földrajzi vitákba bonyolódjon a térség hovatartozásáról. Pár tényezőre azonban szeretném felhívni a figyelmet.

Először is, ha vannak rendezetlen kérdések, akkor azok megoldása csak jogi és diplomáciai eszközökkel, nem pedig zászlók kitévése révén lehetséges. Úgy véljük, hogy a jelenlegi nemzetközi szabályozás, bár korántsem tökéletes, keretet adhat a kérdés diplomáciai úton történő rendezéséhez.

Másfelől, figyelembe véve a növekvő európai keresletet, az északi póluson lévő kiaknázatlan energiaforrások hozzájárulhatnak az európai ellátás biztosításához. Ki kell jelentenünk ugyanakkor, hogy a kitermelés nem bonthatja meg a térség biológiai egyensúlyát: a környezetvédelmi szempontoknak minden körülmények

⁽²⁾ Lásd a jegyzőkönyvet

között érvényesülniük kell. Úgy vélem, hogy a jelenlegi nemzetközi jogszabályok még nem biztosítják megnyugtatóan mindezt.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy az Északi-sark térségében fellelhető készletek kiaknázása várhatóan csak kiegészítő szerepet játszik majd Európa energiaellátásában. Ezek a források már csak ezért sem válthatják ki az megújuló energiaforrások elterjedését és az energiahatékonyság javítását célzó intézkedéseket.

26. Határozottabb fellépés a be nem jelentett munkavégzés ellen (rövid ismertetés)

Elnök. – Következő napirendi pontunk Pier Antonio Panzerinek, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében benyújtott jelentése (A6-0365/2008) a „Határozottabb fellépés a be nem jelentett munkavégzés ellen” témában (2008/2062(INI)).

Pier Antonio Panzeri, előadó. – (IT) Elnök úr, hölgyeim és uraim, rövid leszek, mert meglehetősen eljárt az idő.

Nyilvánvalóan köszönet illeti a véleményüket megfogalmazó bizottságokat, és az elmúlt hónapokban velem együtt dolgozó árnyékelőadókat. Részben az ő hozzájárulásuknak köszönhető, hogy képesek voltunk olyan szöveget összeállítani, amelyet a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nagy többsége támogatni tudott.

Igazoltuk, hogy a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelmet valamennyi országot érintő problémaként kell felfognunk, és amennyiben Európa el szeretné érni a Lisszabonban megfogalmazott célokat, akkor fel kell vállalnia ezt a harcot.

Akad az elfogadott szövegben egy-két bekezdés, amelyet magam meghatározónak tartok az igen széles körben gyakorolt, be nem jelentett munkavégzés kérdésköre szempontjából, hiszen Európa GDP-jének közel 20%-áról van itt szó. Azaz, igen tekintélyes mérvű a jogsértés, ami nem tolerálható, mivel torzító hatásokat generál a vállalatok és térségek közötti versenyben, a munkát, illetve a munkásokat pedig nagyobb bizonytalanságban tartja.

Azért is helyes a figyelem ráirányítása e gondokra, mert nagyobb tudatosítást érdemel azon tény, hogy amennyiben kudarcot vallunk a feketemunka jelentős mérvű visszaszorítása kísérleténél, az elszenvedett kudarc csak fokozza a problémákat, de egyben a közeljövőre nézve gyengítőleg hat az európai társadalombiztosítási rendszerekre is.

Ezek a megfontolások képezték a Parlamentnek benyújtott javaslat kiinduló pontjait. Mint említettem, vannak a jelentésnek kulcspontjai, amelyek – ha a Bizottság végrehajtja azokat – kedvező eredményeket hozhatnak, és javaslatok, amelyeket magunk hasznosnak ítélünk. Elmondhatom, hogy az Európai Parlament megtette kötelességét, és most a többi intézményen a sor, hogy kövessék példáját, és ezzel elérhessük a feketemunka elleni küzdelem céljait.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Hölgyeim és uraim, elsőként is köszönöm az előadónak munkáját, illetve szólnék pár szót a jelentésben kiemelt kérdések némelyikéről. Az tény, hogy a be nem jelentett munkavégzés mind határozottabban határokon átnyúló jelenséggé válik, amint arra a Bizottság a munkajog korszerűsítésével foglalkozó zöld könyvében rámutat. Komoly figyelmet kell tehát szentelnünk e kérdésnek. Véleményünk szerint egy szakértői csoport felállítása, és a társadalombiztosítási testületek, így a munkaügyi felügyelőségek közötti információcserét lebonyolító rendszer kifejlesztése fontos lépést jelentene „valamiféle, a határon átnyúló együttműködést biztosító állandó közösségi struktúra létrehozása irányában”, amint ezt az 53. bekezdés javasolja.

Mindannyian elfogadjuk, hogy nagy erőfeszítések kellenek a feketemunka problémájának megoldásához. Úgy vélem, általában a tagállami szinten meghozott lépések a legmegfelelőbbek és leginkább igazolhatók. Kutatásaink azt jelzik, hogy a tagállamokban a be nem jelentett munkavégzés országonként eltérő jelleget ölt. Következésképpen, most nem a közösségi szinten hozott intézkedések képeznek közvetlen prioritást. A jelentés felveti „a be nem jelentett munka bejelentéséről szóló egyezmény” alkalmazása gondolatát, amely ideiglenes jelleggel rugalmasabb jogi szabályozást biztosítana a be nem jelentett munkavégzés szabályozásának felgyorsítása ösztönzésére. Noha ez jó elképzelésnek mutatkozik, véleményünk szerint a tagállamoknak a szociális partnerekkel egyetértésben kellene fellépniük, akik Európában maguk is prioritásaik közé sorolják a feketemunka elleni küzdelmet. Jó volna, ha a Bizottság hatáskörrel rendelkezne ilyen kezdeményezéseiknek a PROGRESS-program révén vagy a strukturális alapokból történő finanszírozása terén.

Ami a házastársaknak vagy családtagoknak a családi gazdaságban való közreműködésével kapcsolatos keretegyezményre vonatkozó javaslatot illeti, örömmel jelezhetem, hogy a Bizottság a közelmúltban fogadott el egy irányelv-javaslatot a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazása tárgyában, amely a 86/613/EGK irányelvet felváltva biztosítja, hogy a családi gazdaságban közreműködő házastársak vagy családtagok ugyanazon szintű védelemben részesülnek, mint az önfoglalkoztatók.

A PROGRESS-program keretében, a Bizottság a be nem jelentett munkavégzés jobb felmérését és követését, a követett jó gyakorlatok beazonosítását és kicserélését európai szinten előmozdító eszközök és módszerek kifejlesztésén is munkálkodik. Nagyobb hangsúlyt fektetünk a jó gyakorlatok cseréjére, és reméljük, hogy ennek révén olyan tapasztalatokhoz jutunk, amelyek – a leggyorsabban – lehetővé teszik a tagországok lehető leg szélesebb körében érdeklődést kiváltó kísérleti projektekre vonatkozó javaslatok előterjesztését.

Nem foglalkozom részleteiben az illegális bevándorlással, valamint az illegálisan itt tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat alkalmazókkal szembeni szankciók kérdéseivel. Megértjük az illegális foglalkoztatás áldozataival szembeni bánásmóddal, és a vállalkozók felelősségi szintjével összefüggésben a jelentésben kifejtett aggodalmakat, és ezekre a Tanáccsal folytatott tárgyalásaink során odafigyelünk. A Bizottság igen nagy elégedettséggel fogadja az Európai Parlament támogatását azon törekvéséről, hogy megszüntesse az új tagállamból érkező munkások mobilitását korlátozó átmeneti rendelkezéseket.

Végezetül, szeretném elmondani, hogy ez a rendkívül előremutató jelentés új energiával tölti fel a Bizottságot és a Tanácsot a be nem jelentett munkavégzéssel szembeni küzdelemükben, és erősítően hat célkitűzéseink egészére.

Elnök. – Ezzel a vita lezárul.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Louis Grech (PSE), írásban. – A be nem jelentett munka a munkás kizsákmányolását idézi elő, torzítja a munkaerőpiacot, és tisztességtelen versenyelőnyt biztosít a gátlástalan munkaadók számára. Mindez az alacsony szintű illegális gazdaságot erősíti.

A feketemunka egyik markáns színterét számos uniós tagállamban, az illegálisan vagy jogtalanul bevándoroltak körében fedezhetjük fel.

Az olcsó munkaerőnek ez a zsidvására nagyon gyorsan bővül. Várható, hogy még tovább szélesedik, hiszen az illegális bevándorlóknak pénzre van szüksége, de közben nem merik a mulasztást elkövető munkaadókat feljelenteni, mert félnek attól, a hatóságok kitoloncolják őket. Nagyra értékelem, hogy egyes tagállamok különböző intézkedésekkel próbálják ezt a súlyos jogsértést felszámolni, de összességében a sikerlistánk nem igazán lenyűgöző. Az EU-nak és a tagállamoknak össze kellene hangolniuk erőfeszítéseiket, több jogszabályt kellene elfogadniuk annak érdekében, hogy komolyabb büntetéseket szabhassanak ki a mulasztókkal szemben.

Az illegális munkavállalók léte, az illegális munka kultúrája, a laza jogi háttér, a lelkiismeretlen munkaadók, a pénzügyi és gazdasági válságok, valamint a zsugorodó profitszintek, mind igen kedvező táptalajt teremtenek a kizsákmányoló módszerek alkalmazásához.

Ona Juknevičienė (ALDE), írásban. – (LT) Az Európai Unióban továbbra is széles az illegális munkaerő piaca. A munkavállalóknak az Unión belüli szabad áramlása bevezetésével a be nem jelentett munkavállalási esetek száma megemelkedett. Ez hátrányos érinti nemcsak az illegálisan dolgozókat, de az érintett országok pénzügyeit is. Az illegális foglalkoztatás negatívan befolyásolja a belső piac működését, a hatékony verseny érvényesülését. Az illegálisan munkát vállalókat munkaadók gyakran kizsákmányolják: nem élhetnek a társadalombiztosítás vagy a közegészségügyi szolgáltatások előnyeivel. Az ilyen esetek különösen gyakoriak azokban a tagországokban, amelyek még mindig az új tagállamokból érkező munkavállalók mozgását korlátozó átmeneti intézkedéseket alkalmazzák. Ezek az intézkedések ösztönzik a be nem jelentett munkavégzés gyakorlatának alkalmazását, és ezért, amilyen gyorsan csak lehet, azt meg kell szüntetni.

Sajnálatos és megbocsáthatatlan, hogy ezen elfogadhatatlan politika tekintetében az EU a kiszolgáltatott túszerkezetbe hozza állampolgárait. A külföldön dolgozó litván vándormunkásokkal folytatott interjúk során áradt a panasz azon munkaadókkal szemben, akik kihasználták a munkavállalók helyi jogban való járatlanságát, nyelvismeretének hiányát, és gyakran lehetett hallani arról, hogy nem kapják meg járandóságait. Szerintem az Uniónak határozott intézkedésekkel kell felszámolnia a be nem jelentett

munkavégzést. Most, a feketemunkásokat alkalmazó munkaadóknak alig van felelősségük; gyakran ússzák meg jelentéktelen összegű büntetésekkel; és mindez nem bátortalanítja el őket a be nem jelentett munkások szerződtesétől.

Véleményem szerint, azok a szankciók lennének a leghatékonyabbak, amelyek közvetlenül kihatnának a munkaadók gazdasági érdekeire. Ilyen lehet például, működési engedélyük felfüggesztése vagy visszavonása, miáltal elesnének annak lehetőségétől, hogy hasznot húzzanak a tagállami vagy uniós alapokból. Ez mérsékelné, vagy akár teljesen megszüntetné a be nem jelentett munkavégzést.

Katalin Lévai (PSE), írásban. – (HU) Az Eurobarométer 2007-es év végi felmérése szerint munkaképes uniós állampolgárok 5 százaléka, azaz az EU 392,9 millió lakosából 19,7 millió vallotta azt, hogy dolgozott már illegálisan. Egyes tagállamokban be nem jelentett munkavégzés mértékére eléri vagy meghaladja a GDP 20%-át is. A be nem jelentett munkavégzés egy tartósan fennálló negatív gazdasági hatásokkal járó jelenség az európai munkaerőpiacon, ördögi kör, amelyből csak nagyon nehezen tudnak a munkavállalók, de a munkaadók is kitörni.

A legsújtottabb ágazatok a mezőgazdaság, az építőipar, a háztartási, szállásadói és vendéglátási szolgáltatások, ahol jellemző a bizonytalanság és a kedvezőtlen bérviszonyok. Ezért a fekete munka ellene harc, munkajog és munkaügyi normák korszerűsítése nem korlátozódhat tovább a pusztán elmélet szintjére, hanem tagállami összefogásra van szükség. Javasolom, hogy a Bizottság dolgozzon ki európai uniós stratégiát a fekete munka leküzdésére, valamint vállaljon nagyobb részt a munkaügyi és társadalmi felügyelet munkájában. A tagországoknak folytatni kell az adó- és társadalombiztosítási rendszer reformját, csökkentve ezáltal a munkaerőre nehező adóterheket.

Annak érdekében, hogy a háztartások alacsonyabb áron vásárolhassanak szolgáltatásokat, uniós szolgáltatási utalványok bevezetése lenne javasolt, melyek egyben biztosítanák a társadalombiztosítási járulékok és az adók befizetését is. A be nem jelentett munkavégzés elleni harchoz azonban elengedhetetlen, hogy a tagállamok megnyissák munkaerőpiacaikat egymás munkavállalói előtt, hiszen ezek részleges korlátozásai is hozzájárulnak a területi egyenlőtlenségek kialakulásához, valamint ellentétesek az Unió alapelveivel és az európai szellemiséggel is.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), írásban. – (FI) Elnök úr, hölgyeim és uraim, szeretném megköszönni Panzeri úrnak a be nem jelentett munkavégzés elleni hatékonyabb védekezésről szóló kitűnő jelentését.

A jelentés szerint egyes tagállamokban a feketemunka értéke eléri a GDP 20%-át. Különösen az így érintett országokban, de más uniós tagállamokban is, a feketemunka gondot jelent a nemzetgazdaság egésze számára, miközben sérti a munkavállalóknak az emberi munkafeltételekhez fűződő jogosultságát is.

Az EU elkötelezte magát a napirendjén szereplő „tisztességes munka” célkitűzései mellett, de ennek gyakorlati végrehajtása mindaddig veszélyben lesz, amíg nem érvényesül hatékony ellenőrző-, és egyértelmű szabályrendszer. A be nem jelentett munkát végző migráns munkások kedvezőtlen munkakörülményei, foglalkoztatásuk szabályozatlansága és feltételei, a társadalmi rabszolgaság új formáit eredményezték Európában.

A feketemunka felszámolásánál mind a mézesmadzagot, mind a furkósbotot használnunk kell. Erősebb ellenőrzésre van szükség, hogy a mostaninál gyorsabban léphessünk fel a jogsértő esetekben. A szakszervezeti mozgalomnak, mint a munka világán belüli tisztességes magatartás feltételeit megfogalmazó, ellenőrző és megerősítő félnek, ugyancsak fontos szerep jut. Nemzeti felvilágosító kampányokat kell szervezni, mert ez az egyik eszköz ahhoz, hogy a külföldi munkavállalókban tudatosuljanak az egyes országok foglalkoztatási szabályai.

Az igazság az, hogy a be nem jelentett munkavállalástól kizárólag szabályok révén nem szabadulhatunk meg. Minden uniós tagállamban, a világban mindenütt, biztosítanunk kell a megfelelő foglalkoztatási feltételeket, a kielégítő fizetést, valamint a társadalombiztosítás tisztességes szintjét. Az emberek, függetlenül attól, hogy mely országban is élnek, rendelkezzenek az emberhez méltó élet lehetőségével, az alapvető szociális biztonsággal.

Rovana Plumb (PSE), írásban. – (RO) A feketemunka valamennyi uniós tagállamban felbukkanó jelensége az európai gazdaság riasztó sajátossága, amely ellentétes a rugalmas biztonság elvével.

A be nem jelentett munkavégzés elleni harc némiképpen hasonlít a Microsoft és a hackerek közötti küzdelemhez. Minél korszerűbb módszereket alkalmazunk a feketemunka elleni fellépésünk során, annál rafináltabb trükköket használnak a munkaadók. Erre a legjobb példát az ún. „szürkemunka” megjelenése

szolgáltatja, amikor a munkaadók minimálbéren kötnek szerződést a munkavállalóval, és a valóságos fizetés fennmaradó részét a jogi kereteken kívül biztosítják.

Romániában ez a jelenség mind nagyobb méreteket ölt, és a szürkemunka jelenleg a teljes foglalkoztatás 20-50%-át teszi ki. A riasztó ebben az, hogy miközben e módszert kezdetben a kisvállalkozások alkalmazták, ma már elismert cégek is elkerülik az adózást, és a társadalombiztosítási hozzájárulás befizetését. Így az alkalmazottak nagyon alacsony nyugdíjra számíthatnak, ami viszont a szegénységi küszöbhez közeli létfeltételeket teremti meg számukra.

Kihangsúlyoztam ezeket a szempontokat, mert a be nem jelentett munkavégzés elleni majdani stratégiánál – amint arra a jelentés is utalt – az egyes tagállamok egyéni helyzetét kell majd alapul venni. Egységes európai megközelítésre, a kormányzati ügynökségek, a munkaügyi felügyelet és a szociális partnerek hatékony együttműködésére van szükség.

27. A közúti közlekedéssel kapcsolatos szociális jogszabályok végrehajtása (rövid ismertetés)

Elnök. – Következő napirendi pontunk Alejandro Cercasnak, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében beterjesztett jelentése (A6-0357/2008) a közúti közlekedéssel kapcsolatos szociális jogszabályok végrehajtása tárgyában (2008/2062(INI)).

Alejandro Cercas, előadó. – (ES) Elnök úr, Biztos úr, köszönöm, hogy jelen vannak. Amint Önök is tudják, 2002 márciusában a Tanács és a Parlament – egyeztetés révén – megállapodásra jutott a 2002/15/EK irányelvben. Ez a direktíva megszabja azokat a követelményeket, amelyeket a közúti fuvarozásban utazó tevékenységet végző személyek munkaidejénél teljesíteni kell annak érdekében, hogy az ő egészségük és biztonságuk, továbbá a közúti biztonság garantált legyen, és a versenyfeltételek valamennyi gazdálkodó számára azonosak legyenek. E követelményekbe beépül a munka minden formája, tehát nemcsak a vezetés, hanem azon fizikai munka is, amelyet ezeknek a sofőröknek esetenként végezniük kell, például a be- és kirakodás vagy a gépjárművek tisztítása.

Az egyeztetési eljárás feloldotta a legsúlyosabb problémát, azon kérdést, hogy az irányelv kiterjedjen-e az önfoglalkoztatókra vagy sem. A felek – a Bizottság közreműködésének köszönhetően – egyetértettek abban, hogy az irányelv hatálya kiterjed az önfoglalkoztatókra is annak érdekében, hogy – egyszer s mindenkorra – megszűnjön a jogszabályok kettősségének gondja, az a kettős mérce, amelyet az önfoglalkoztatók és a foglalkoztatott sofőrök esetében eddig alkalmaztak.

A közös szabályozás hiánya eddig óriási gondokat okozott: ezek az önfoglalkoztató munkások rendkívül hosszú napokat teljesítettek, problémákat generálva személyes életükben és a közúti biztonságra nézve is, továbbá mert önfoglalkoztatóként aláásták a tisztességes verseny szabályait.

Ennélfogva igen nagy sikert jelentett, hogy egyszer s mindenkorra véget vethettünk – egy ésszerű átmeneti időszakkal – ennek a kettős jogszabályi állapotnak, és 2002-ben a Bizottság, a Tanács és a Parlament mindegyike arra következtetésre jutott, hogy ez volt a legracionálisabb és leglogikusabb lépés.

Ezt a saját kezdeményezésű jelentést a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, valamint a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság segítségével készítettük el, Biztos úr, de most olybá tűnik, hogy az elv alkalmazása, a Bizottság, a Tanács, és a Parlament elkötelezettsége lanyhul. Úgy tűnik, hogy kétértelművé vált a helyzet, hogy zavar támadt, hogy magyarázatok születnek, amelyek nem elégítenek ki bennünket.

A Bizottságnak jelentést kellett volna készítenie a jogszabályok összerendezéséről, biztosítva azt, hogy a jogszabályok az önfoglalkoztatókra is valóban kiterjedjenek. Az igazság az, hogy ezt a jelentést a Bizottság a múlt évben benyújtotta, de – saját szavaival élve – az az adott célokra alkalmatlan volt. Mi még mindig várjuk a végső jelentést. Azaz most, hat hónappal a jogalkalmazási harmonizációs időszak tervezett vége előtt nincs kezünkben a Bizottság jelentése, bármiféle kezdeményezése.

Biztos úr, miután a jogszabályok önfoglalkoztató munkásokra való kiterjesztésének határideje közeledik, és számunkra nem világos és nem meggyőző, hogy a korábban megmutatkozó akarat még érvényesül, sőt, még olyan híresztelések is szárnyra kaptak, hogy e tétel felülvizsgálatára készülnek, a Parlament, két megfontolással, elkészítette ezt a jelentést: egyrészt, emlékeztetőként, másrészt, igényt támasztóként.

A jelentés emlékeztet arra, hogy a Tanács, a Bizottság és a Parlament elkötelezte magát a dolgozók, a gazdálkodók és az állampolgárok felé ennek, a polgári perek garmadját keltő zavaros helyzetnek rendezésére.

Másrészt, igényli az ígéretek betartását. Nincsenek olyan körülmények, amelyek változtatásokat indokolnának. Ugyanazon igények mutatkoznak most is: a dolgozók egészsége, a közúti biztonság, a tökéletes verseny. Ezek mind arra utalnak, hogy az irányelvnek az önfoglalkoztató sofőrökre ki kell terjednie.

Egy utolsó kérés, Biztos úr. Úgy gondolom, igen fontos az, hogy a ciklus végén ne táncoljanak vissza elkötelezettségüktől. A gazdasági megfontolások vagy a túlzott versenyelőnyökre törekvő szakmai ágazatok igénye sohasem helyezhető az általam hivatkozott közösségi érdekek elé!

Tekintve a kérdés jelentőségét, Biztos úr, valamennyi képviselőtársam nevében is arra szólítom fel, ne borítsák fel az egyensúlyi állapotot, és mielőbb gondoskodjanak az ígért jogszabályok érvényesítéséről!

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Hölgyeim és uraim, az Európai Parlament ma a közúti szállítási tevékenységet végző személyek munkaidejéről szóló irányelv végrehajtásának és lehetséges továbbfejlesztésének kérdését vitatja meg. Ez a különleges jogszabály olyan, a közúti szállítási tevékenységet végző személyek munkaidejét szervezi, mint például a buszsofőrök, és a kamionsofőrök. Az irányelv azonban nem terjed ki az önfoglalkoztató sofőrökre.

Számos képviselő felidézheti, hogy az irányelvet 2002-ben, komplex záradék kidolgozását eredményező, fáradságos egyeztetési eljárást követően fogadtuk el. Ez a záradék azt mondja ki, hogy 2009. március 29-i határidővel az irányelv hatálya kiterjed valamennyi önfoglalkoztató sofőrre, amennyiben a Bizottság a jogszabály hatálya alá még nem tartozó önfoglalkoztató sofőrök körülményeiről készített hatástanulmányt tartalmazó jelentését, illetve az önfoglalkoztató sofőröket érintő jogszabály-tervezetét megküldi a Tanácsnak és a Parlamentnek.

Noha az a kérdés, hogy az önfoglalkoztató sofőröket vonjuk-e az irányelv hatálya alá, valóságos dilemma, hadd jegyezzem meg azonban azt is, hogy ez egy álprobléma. A Bizottság legfőbb törekvése – a közúti közlekedés munkafeltételeivel kapcsolatos jogszabály tervezetének kidolgozásakor – az, hogy magas szinten garantálja a társadalombiztosítást, a tisztességes versenyt, és a közúti biztonság javulását. Következésképpen, a Bizottság szükségesnek tekintette azt, hogy a munkaidőről szóló általános irányelvhez kapcsolódó külön jogszabályban sajátosan rendezze a közúti szállítási tevékenységet végző személyek kérdését.

Azonban a sofőröket érintő jogszabály 2002 után született rendelkezései jelentősen módosították a helyzetet, kedvező módon. Az Önök, és különösen Markov úr támogatásának köszönhetően a vezetési időre, a pihenőidőre, az új ellenőrzési eljárásokra vonatkozóan 2005-ben új szabályok kerültek elfogadására.

Miközben a 2002-ben elfogadott munkaidő irányelv eredetileg kizárólag az alkalmazott sofőrökre terjedt ki, a 2005-ben hozott szabályok valamennyi sofőrt, az alkalmazott és önfoglalkoztató sofőröket egyaránt érintik. A szabályok valamennyi sofőr munkaidejének 80%-ára vonatkoznak. Következésképpen, a Parlamentnek e kérdésben – a 2002. évi munkaidő irányelvhez kapcsolódó egyeztetési eljárás során hangoztatott – megalapozott aggodalma megfelelő módon nyert megoldást. A 2002. évi munkaidő irányelv felülvizsgálatát illetően, nem titok az, hogy az egyes tagországok igen különböző módon viszonyulnak ehhez az irányelvhez, de a vélemények a tagállamokon és a közlekedési szektoron belül is eltérnek.

A Bizottság 2007-ben adta közre jelentését az önfoglalkoztató sofőröknek az irányelvből való kirekesztődése következményeiről. A jelentés két következtetést vont le. Elsőként is megállapította, hogy az önfoglalkoztató sofőrök irányelvbe történő beillesztésének vagy abból való kizárásának előnyei és hátrányai egyaránt vannak. Másodszor, az irányelv végrehajtása gondot okozott, mert a tagállamok nehezen tudták azt végrehajtani. E gond elsődlegesen abból fakadt, hogy bizonyos sofőröket tévesen soroltak az önfoglalkoztatók osztályába. A közlekedési ágazatban ugyanis így jelölik azokat a sofőröket, akik ugyan hivatalosan önfoglalkoztatók, de a valóságban egyetlen vállalatától függnének, és így képtelenek munkájukat maguk, tetszés szerint szervezni. Ők társadalmilag kiszolgáltatottak, és – amint korábban ezt említettem – noha az irányelv vonatkozik rájuk is, annak végrehajtásában komoly javulást kell elérnünk. A Bizottság igen gondosan ellenőrizte az irányelv nemzeti jogharmonizációját, és amikor szükségesnek bizonyult, a jogsértések észlelésekor eljárásokat kezdeményezett. Amint a tagállamok befejezték az irányelv nemzeti jogrendszerbe való átültetését, nagyon alaposan megvizsgáltuk a jogharmonizáció minőségét. Számos esetben, a kötelezőszegés bebizonyosodásakor, ez jogi eljárás megindítását vonta maga után.

A Bizottság most hatástanulmányokat folytat annak érdekében is, hogy megerősítse a még idén kialakítandó jogszabály-javaslatának alapjait. Következésképpen, korai volna a Bizottság számára állást foglalni az önfoglalkoztató sofőrök kérdéskörén belül olyan témában, amely maga is kérdésként jelenik meg azt illetően, hogy érdemes-e kiterjeszteni e sofőrökre a munkaidő irányelv hatályát, vagy sem.

Üdvözlöm Cercas úr jelentését, s különösen a jogharmonizációs fejleményekkel foglalkozó részt. Amint azonban említettem, a Bizottság álláspontja szerint a jelentésben foglalt megoldás nem veszi figyelembe az irányelv teljes körű és helyes harmonizációjának problémáját a direktíva által már lefedett munkások esetében. Ezzel a kérdéssel már jó ideje foglalkozunk, és reméljük, hogy azt a következő módosítás során sikerül lerendeznünk!

Elnök. – Ezzel a vita véget ér.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), írásban. – A közúti szállítás kiemelkedő gazdasági tevékenység az EU-n belül. A vezetésre, munkaidőre és pihenőidőre vonatkozó szabályok betartása alapvető követelmény a közúti biztonság, a sofőrök, valamint az utasok egészsége és biztonsága tekintetében.

Külön üdvözljük azt, hogy a jelentés az ágazat minden dolgozójára, így az önfoglalkoztatókra is kiterjeszti a munkaidővel kapcsolatos, az ágazaton belül a tisztességes versenyt biztosító szabályokat.

Legyen az is világos, hogy miközben az irányelv megszabja a kötelezettségek alsó küszöbét, ez semmilyen körülmények között nem vezethet a tagállamokban már elfogadott, kedvezőbb feltételek felhígulásához!

28. A társadalmi integráció előmozdítása, valamint a szegénység, többek között a gyermekszegénység elleni küzdelem az EU-ban (rövid ismertetés)

Elnök. – Következő napirendi pontunk Gabriele Zimmernek a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében benyújtott jelentése (A6-0364/2008) „A társadalmi integráció előmozdítása, valamint a szegénység, többek között a gyermekszegénység elleni küzdelem az EU-ban” tárgyban (2008/2034(INI)).

Gabriele Zimmer, előadó. – (DE) Elnök úr, elsőként is, sajnálom, hogy a Bizottság nevében általam előterjesztendő saját kezdeményezésű jelentésről nem folyhat nyílt vita a plenárison, és ahhoz módosítási javaslatok sem fűzhetők. Elfogadhatatlannak találom, hogy a Parlament képviselői saját jogait így korlátozzák, és leértékeljék a saját kezdeményezésű jelentéseket.

Bizottságunkban igen élénk viták folytak a ma beterjesztett jelentésekről. Azokhoz több mint 200 módosítási indítvány, 40 kompromisszumos módosítás, szakértők és egyéb érintettek részvételével két meghallgatás kapcsolódott. Munkánkat a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsággal szoros összefogásban valósítottuk meg. Fentiek is mutatják a téma iránti érdeklődés szintjét a képviselők körében.

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság – valamennyi frakción átnyúlóan – döntő többséggel amellet szavazott, hogy tovább kell fejleszteni a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemről szóló uniós stratégiát. Remélem, hogy holnap a plenáris hasonló módon gondolkodik! A Bizottság teljesen egyértelművé tette, hogy miután 78 millió ember, köztük 19 millió gyermek él szegénységben, az EU-nak és tagállamainak kötelessége olyan különleges, mérhető célokat kitűzni, amelyek előmozdítják a társadalmi integrációt és a szegénység elleni küzdelmet.

Pár nappal ezelőtt a Bizottság elvi javaslatokkal állt elő az aktív integrációs stratégia elveire vonatkozóan, amelyeket az Európai Tanácsnak el kell fogadnia. Bizottságként, mi támogatjuk e felvetéseket, legalábbis abban a formában, amilyenben azokat előzetesen mi megismertük. Tovább is lépünk azonban, és jelentésünkben azt sürgetjük, hogy teljes körű és átfogó megközelítést érvényesítsünk az aktív társadalmi integráció terén.

Úgy gondoljuk, ennek négy pillérre kell alapozódnia: elsőként olyan jövedelmeken, amelyek a minimális bevételi járandóságokon és minimumbéreken keresztül elejét veszik a szegénységnek; másodsor, az aktív foglalkoztatási piacpolitikákon, amelyek jobb munkahelyeket és megfelelő jövedelmet teremtenek; harmadsor, a közérdekű szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeinek javításán és minőségi közszolgáltatásokon; negyedsor, azon, hogy a szegénység és kirekesztettség által érintettek markánsabban vesznek részt e stratégia kidolgozásában és végrehajtásában. Emellett, a nők esélyegyenlőségének kérdését be kívánjuk építeni e stratégia minden elemébe.

Bizottságunk nem tartja kielégítőnek, hogy nem minden uniós tagállamban érvényesül a minimális jövedelmi juttatások nemzeti szintű rendszere. Számos országban a minimális jövedelmi juttatások szintje a hivatalos

uniós szegénységi küszöb alá esik. Ennél fogva azt követeljük, hogy a minimális juttatásokból és a fizetett munkából származó jövedelmek vegyék elejét jövedelmi-szegénység kialakulásának. Felszólítjuk a Tanácsot, hogy fogadja el össz-uniós célkitűzésként a minimális jövedelmi juttatások szintjét, a nemzeti középjövedelem legalább 60 százalékaként, és a minimumbért, a nemzeti átlagkereset vagy az adott ágazat átlagkeresetének minimálisan 60%-kaként. A tagállamoknak – a szubszidiaritás elvének teljes körű figyelembevételével és a nyílt koordináció módszerének alkalmazásával – megadott határidőn belül el kell érniük ezt a célt.

A Bizottság e jelentésről folytatott konzultációi során különleges figyelmet szentelt a gyermekszegénység elleni küzdelemnek. Figyelmünk középpontjában a gyermekek jóléte állt. Kiindulópontként az ENSZ „A gyermekek jogairól szóló egyezményét” használtuk, és abból vezettük le a gyermekszegénység elleni küzdelem politikailag indokolt kötelmét.

Szeretnénk kihangsúlyozni azon véleményünket, hogy a magas színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférés kritikus eleme a felnőttek, de különösen a gyermekek, és még inkább a szegénység által fenyegetett gyermekek társadalmi integrációjának. Ragaszkodunk ahhoz, hogy a tagállamok, első lépésben 2012-re, 50%-kal csökkentsék a gyermekszegénység mértékét. Emellett megerősítjük e Parlament januári állásfoglalását, miszerint 2015-re sikeresen fel kell számolni az utcagyerekek jelenségét.

Vladimír Špidla, a Bizottság tagja. – (CS) Elnök úr, hölgyeim és uraim, engedjék meg, hogy pár szót szóljak a kérdéses jelentésről! Önök jól tudják, hogy megújított szociális menetrendjében a Bizottság azzal a megfontolással állt elő, hogy a szegénység elleni küzdelemet a szociális menetrend integráns részeként kezeli. A társadalmi beilleszkedéssel foglalkozó javaslat átvette ezt az elképzelést. Örülök, hogy az előadó által felszólalásában bemutatott jelentés támogatja ezt a javaslatot, és kedvezően ítéli meg javaslatunk számos kulcselemét. Hadd jegyezzem meg, hogy miközben a Bizottság átfogó erőfeszítéseket tart szükségesnek a társadalmi beilleszkedés rendkívül bonyolult kérdésének rendezéséhez, még ennél is nagyobb hangsúlyt fektet a gyermekszegénységre. Ebben a tekintetben arra szeretnék rámutatni, hogy a mostani Bizottság időszakában ez az első alkalom, hogy ezt a kérdést ilyen kitűnően terjesztették elő. Magunk a kijelölt irányban szeretnénk továbbhaladni, mert világos, hogy a szülőktől a gyermekekre átszálló, örökölt szegénység, e kérdéskör egyik legsúlyosabb szociológiai problémája. Meglátásunk szerint, rendkívül fontos kitörni ebből az ördögi körből.

Hölgyeim és uraim, nyilvánvaló, hogy e témában a Bizottság számíthat a Parlament támogatására. Természetesen, engem is érdekel, hogy miként alakul a dokumentumok és a jelentés majdani sorsa. Az is világos, hogy a szociális integrációt megcélzó erőfeszítéseinek alakításakor a Bizottság tekintélyes mértékben hasznosítja a Parlament határozataiban és véleményeiben foglaltakat. Ugyanakkor ez nem egy szimpla közleménnyel megoldható probléma, amint nem is rövid idő, pár hét vagy pár hónap alatt megnyerhető küzdelem.

Elnök. – Ezzel a vita véget ér.

A szavazásra holnap kerül sor.

Írásbeli nyilatkozatok (142. cikk)

Slavi Binev (NI), írásban. – (BG) Elnök úr, képviselőtársak, szeretném támogatásomról biztosítani Gabriele Zimmernek a társadalmi integrációról és a szegénység elleni küzdelemről szóló jelentését. A gyermekszegénység elleni küzdelem uniós prioritás, de számos akadály nehezíti a megfelelő szocializálódást.

Szeretnék Önökkel megismertetni egy példátlan bulgáriai esetet, amely bemutatja, a hatóságok miként is akadályozzák gyermekek ezreit abban, hogy oktatásban részesüljenek, és többre vigyék életükben. Az állami közigazgatás a keresztény gyermekeket vallási megkülönböztetésben részesíti az állami iskolákban. A Ramazan Bayram, e kizárólag a mohamedán országokban elismert ünnep alkalmából – a bolgár Oktatásügyi Minisztérium szemet hunyása mellett – Kardzali, Razgrad, Targovishte és Shumen megyékben két napra bezártak az iskolák, hogy meg lehessen ünnepelni ezt a mohamedán ünnepet. Tehát, a bolgár oktatási rendszer szekularizált jellege ellenére, ezekben a térségekben vallási indíttatású iskolaszünetet rendeltek el. A bolgár gyermekeket ezzel arra kényszerítették, hogy maradjanak távol az iskoláktól!

Bulgária keresztény ország és nincs rendelkezés, amely előírná a mohamedán ünnepek nemzeti szintű megünneplését. Miként fordulhatott így elő, hogy a bolgár állami iskolák bezárták kapuikat és egy nem-bolgár vallási ünnepet tartanak meg, saját gyermekeink rovására, hallgatólagosan és magyarázat nélkül? Egy különleges személyiség vagy bizonyos személyek Bulgáriában valószínűleg abban érdekeltek, hogy a bolgár iskolatermek kiürüljenek, a török mecsetek pedig benépesüljenek.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), írásban. – (GA) A társadalmi integrációs politikát elsődlegesen arra kell fókuszálni, hogy érvényesüljön az emberek méltóságos élethez való joga, és garantált legyen beilleszkedésük a társadalomba. Evégett, a társadalmi integrációs politikáknak a jövedelmek olyan szintjét kell biztosítani, amely garantálhatja azt, hogy az emberek mentesülnek a szegénység és a kirekesztődés alól.

Jelentésünk támogatja az Európai Bizottságot azon fontos lépés megtételében, miáltal a szegénység elleni harc és a társadalmi integrációért folyó küzdelem érzékelhetőbbé válik. A jelentés sürgeti, hogy egyértelmű mérőszámok és konkrét célkitűzések meghatározásával a stratégia legyen markánsabb. Kihangsúlyozza annak szükségességét, hogy alkalmazzunk átfogóbb megközelítést a szegénység elleni harcban, és ebben jusson hely számos uniós politikának is.

Különösen fontos kérdésnek tekinthetők – a jelentésben megfogalmazottan – a minimumbérre és a minimum jövedelmekre vonatkozó felhívások, a gyermekszegénység felszámolásának prioritásként kezelése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a szociális kirekesztődés által fenyegetett csoportok számára. Mindezt ki kell egészíteni a szociális integráció előmozdításával olyan elemek révén, mint a lakhatás, az oktatás, a képzés és az élethosszig tartó tanulás, valamint az egyéneknek és családoknak járó jövedelemkiegészítés.

Proinsias De Rossa (PSE), írásban. – Ez a jelentés úgy került tálalásra, mint példa a szegénység felszámolásának mindent átfogó megközelítésére. A globális pénzügyi viharok azonban továbbra sem kímélik polgárainkat és gazdaságainkat, és így sohasem volt világosabb, mint most, hogy szorosan összekapcsolódó, egymástól függő elemekből álló világban élünk.

Az Unión belül elfogadott politikák hatást gyakorolnak az EU-n kívül is. Az Unión kívüli gondok pedig visszahatnak belső politikáinkra. Nem határolhatjuk el a szegénység elleni európai küzdelmet a kirekesztés elleni globális küzdelemtől.

A gyermekmunka fokozza a szegénységet, arra kényszerítve egyik nemzedéket a másik után, hogy tudatlanságban, rossz egészségben éljen, gyorsan haljon meg. A gyermekek számára a megfelelő hely az iskola. Iskolázatlan munkaerő nem építhet modern gazdaságot. A munkába kényszerített gyermekek saját szüleiktől veszik el a munkát, és így a jobb feltételekért való küzdelem lehetőségét. A dolgozó gyermekek részesei a globális hanyatlás felé vezető versenyfutásnak.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), írásban. – (PL) 2005-ben az Európai Unióban 78 millió ember (16%) élt szegénységben. Jelenleg az EU minden ötödik polgára él az elfogadható feltételek alatti szinten. Mindennap közel 1,8 millió ember keres magának szállást a hajléktalanok menedékhelyein. A népesség 10%-a él olyan családban, amelyben senkinek sincs munkája. A hosszú távon munkanélküliek részesedése legalább 4%. A foglalkoztatottak 15%-a kap rendkívül alacsony fizetést. Az alkalmazottak 8%-a él szegénységben annak ellenére, hogy munkával rendelkezik. Emellett 19 millió gyermeket érint a szegénység.

Az uniós tagállamok között van olyan, amelyben elfogadható nemzeti társadalombiztosítási rendszer mindmáig nem létezik.

Ezen összefüggések keretében az Európai Bizottság által javasolt megközelítés, az aktív társadalmi beilleszkedés elve, elismerést érdemel. A társadalmi integrálódás politikájának minden ember számára garantálnia kell a méltóságos élethez, és a társadalmon belüli elhelyezkedéshez fűződő alapjogok érvényesülését, de biztosítania kell az integrált munkaerőpiacot, a magas színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a nemek közti egyenlőséget, és a megkülönböztetés hiányát is.

A társadalmi támogatás szintje egyelőre elmarad a szegénység jelentette fenyegetés mértékétől. A tagállamoknak azt oly módon kell kiigazítaniuk, hogy ezzel a legfőbb cél, az emberek szegénységből való kiemelése elérhetővé váljék. A szociális védelmi programok nyújtsanak hatékony támogatást és segítséget, hogy az emberek tartós munkához jussanak!

Azonnali intézkedések kellenek a többszörösen hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére: s gondolok a migráns családok gyermekeire, az elhagyott gyermekekre, a kizsákmányolt gyermekekre, és az erőszak áldozatául esett gyermekekre.

Louis Grech (PSE), írásban. – A közelmúltbeli, pontosabban még ma is ható pénzügyi és gazdasági zűrzavar, továbbá ennek globális utóhatásai alapján úgy gondolom, szükség volna a szegénység fogalmának és közszübertékének ártértékelésére.

Aggódom amiatt, hogy a szegénység jelentős mértékben nem oly nyilvánvaló, mint az évtizedekkel ezelőtt volt, pedig – félek ettől – ma ugyanolyan valóságos gond ez. Korunk életstílusa jelentős mértékben hozzájárul ahhoz, hogy ez az új szegénység rejtve maradjon.

Számos háztartás vásárlóerejét szétporlasztja az árak, s mindenekelőtt az élelmiszerekhez, egészségügyhöz és energiához kapcsolódó árak általános jellegű és gyors emelkedése. Az alacsonyjövedelmű családok, a nyugdíjasok, a munkanélküliek, és más társadalmi rétegek mind sebezhetőbbé válnak, és a túlélésért küzdenek, mivel az ilyen kiadások havi költségvetéseik legnagyobb tételeit jelentik.

A várakozások szerint a gazdaságok teljesítménye világszerte gyorsan romlik, hiszen továbbra is a recesszió érvényesülésére lehet számítani. Ez elkerülhetetlenül a gazdaság valamennyi ágazatában bizonytalanságokat szül. A szociális programokban és szolgáltatásokban való visszaesés azok számára súlyosbítja a gondokat, akik már eleve vásárlóerejük elértéktelenedését tapasztalják meg.

Úgy érzem, az Uniónak és a tagállamoknak foglalkozniuk kell e kérdéssel, mérsékelniük kell a súlyos egyenlőtlenségeket és gondokat, amelyekkel a burkolt szegénység számos uniós polgárt sújt!

Livia Járóka (PPE-DE), írásban. – A gyermekszegénység felszámolásának igénye az Európai Unió egészében fontos kérdésként nyer elismerést. A roma gyerekek a leginkább nélkülöző kisebbséget jelentik, és nincs segítség számukra a lakhatás, a foglalkoztatás, az oktatás, és az egészségügy terén sem.

E tényezők összekapcsolódása olyan tragikus helyzetet teremt, hogy a roma gyerekeknek nincs jövőjük, hogy a roma gyerekek társadalmilag kirekesztődnek. Ez különösen így van olyan esetekben, amikor a roma gyerekek rendkívüli szegénységben nőnek fel. Ez a környezet lehetetlenné teszi, hogy a roma gyermekek az őket is megillető jogokkal élhessenek. A szegénységben felnövő roma gyerekek számára nem adottak azok a lehetőségek, amelyekkel a többség szabadon rendelkezik. A társadalmi kirekesztődés és a gyermekszegénység kérdését figyelembe kell venni az uniós és a tagállami döntéshozatalkor, és különösen az aktív társadalmi integrációhoz kapcsolódó területeken!

A mostani adatok szerint, a romák 50%-a teljesen vagy félig írástudatlan, a 3-10 év közötti gyermekek 30%-a komoly betegségekben, mint például TBC-ben, szenved. A romák várható élettartama 10 évvel rövidebb, mint a többségé. A társadalmi kirekesztődés szintje, amelyet a romák gyermekkorukban megtapasztalnak, a felnőtté válás során csak fokozódik. Az európai városok többségében a romák 90%-a munkanélküli, és a közeljövőben csekély a reményük a foglalkoztatásra. Ebből az ördögi körből ki kell törni az uniós társadalmi összetartás érdekében!

Magda Kósáné Kovács (PSE), írásban. – (HU) A gyermekek jólétének alapja az egészséges környezet, a méltó lakhatás, a megfelelő táplálkozás, a nevelési és oktatási szolgáltatásokhoz történő hozzáférés. A jelentés címe azonban túlságosan távol jelöli meg a témát ahhoz, hogy kellő nyomatékkal tudjon fókuszálni a gyermekek helyzetére. Így nem tudja kifejezni, csak sejtetni, hogy a gyermekszegénység kiterjedése mennyiben határozza meg egy társadalom jelenét, jövőjét.

A jelentés komplexitásában közelíti meg az integráció és a szegénység kérdéskörét; részben átfogóan, részben az egyes veszélyeztetett csoportokra - mint az etnikai kisebbségek, a bevándorlók, az idősek, a fogyatékkal élők - koncentrálva, közülük is kiemelve a nők és a gyermekek helyzetét. Természetesen támogatom, hogy a foglalkoztatás a szegénységből való kiemelkedés legfontosabb eszköze. Önmagában azonban nem garanciája sem a társadalmi integrációnak, sem a szegénységből való kitörésnek.

Ezt mutatja az is, hogy a foglalkoztatottak között is sok szegény. Ennek oka - erősítve a jelentést - a nem méltányos munkafeltételekben és az egyes hátrányos helyzetű csoportok méltánytalan bérezésében rejlik. Sajnálatos, hogy a sokféleségre való törekvés a dokumentumban nem ad lehetőséget arra, hogy az egyes veszélyeztetett csoportok problémáit részletesen feltárja. Az előterjesztő elkötelezettsége és a jelentés tartalma alapján bízom abban, hogy belőle olyan adalék lehet az európai intézmények jogalkotásához, amelynek eredménye elér azokhoz, akikért született, a szegény tömegekhez.

Siiri Oviir (ALDE), írásban. – (ET) Elnök úr, hölgyeim és uraim! Minden embernek egyformán legyen joga ahhoz, hogy minden tekintetben bekapcsolódhasson a társadalmi életbe, élhessen a munkához, a gazdasági aktivitáshoz fűződő jogával, és élvezhesse azt az elfogadható életszínvonalat és jólétet, amelyet az a társadalom, amelyben él, nyújtani tud!

Megkérdőjelezhetetlenül, a foglalkoztatás a legjobb módja a szegénység és a társadalmi kirekesztés megelőzésének. Különös tény azonban, hogy ma az Unióban 20 millió foglalkoztatott él szegénységben, és többségük nő.

Felfogásom szerint, a lakosság sebezhető rétegein belüli szegénység és társadalmi kirekesztés problémáinak kezelése mellett nagyobb figyelmet érdemel a dolgozó népesség, és különösen a dolgozó nők körében jelentkező szegénység is.

Át kell vizsgálnunk az uniós politikákat a munkaerőpiac serkentése érdekében: tegye elérhetővé az emberek számára az erősebb szociális védelmet. Szükségünk van kiindulási pontra a rendszeres, jövedelmező, és jogilag tiszta foglalkoztatáshoz!

Azt a nézetet is képviselem, hogy a munkásoknak a tagállamokban nyújtott javadalmazása (a minimálbér) legyen tisztességes, és biztosítson olyan jövedelmet, melynek révén elkerülhetik a szegénység csapdáját.

Üdvözlöm azt – a jelentésben megfogalmazott – uniós célt, hogy a javadalmazás érje el az adott (nemzeti, szektorális, stb.) terület átlagos fizetésének legalább 60%-át, és azt, hogy a tagállamok megállapodtak egy időrendben e cél elérését illetően.

Csak a rugalmasság és a védelem közti egyensúly erősítheti a foglalkoztatottságot és a társadalmi beilleszkedést!

Rovana Plumb (PSE), írásban. – (RO) 9 évvel a „tisztességes munka” koncepció bevezetését követően földünk munkaerejének fele kevesebb, mint két dollárt keres naponta. 2007-ben a nők foglalkoztatási rátája az összlakosságon belül mindössze 47%-ot ért el, míg a férfiaknál 74,3% volt az arány.

Romániában az alkalmazottak egészének csupán 15%-a örülhet tisztességes munkahelynek. Azon nők száma, akiknél fennáll az elszegényedés kockázata, 10 százalékkal magasabb, mint a hasonló kockázatú férfiaké. A jövedelmek közti különbségek egyértelműek, hiszen a férfiak a legtöbb gazdasági területen többet keresnek, mint a nők. A havi különbség – országos szinten – megközelítőleg egyharmada a minimális alapfizetésnek.

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által a nemzetközi nőnap alkalmából készített tanulmány rávilágít arra, hogy Európa már nem engedheti meg magának, hogy eltekintsen a nőkben rejlő képességektől, és a nők munkaerőpiacra történő bejuttatása, tisztességes munkahelyhez juttatásuk meghatározó fontosságú a nemek közti egyenlőség biztosításához. A tisztességes munka minden polgár számára való biztosítását a foglalkoztatási politika prioritásaként kell kezelni, mert alapvetően ennek révén mehet végbe a társadalmi beilleszkedés, és ugyanakkor ez az egyetlen fenntartható megoldás a szegénység elleni küzdelemben.

Katrin Saks (PSE), írásban. – (ET) A szociális beilleszkedés és a gyermekszegénység olyan dolgok, amelyeket komolyan kell vennünk, és ebben a tekintetben a Bizottság kezdeményezése üdvözlendő. Fel kell azonban tennünk a kérdést, hogy terveink elég ambíciózusak-e? Ebben az összefüggésben a tagállamoknak több lépést kell még megtenniük.

Amire most a társadalmi kirekesztődés mérsékléséhez a leginkább szükségünk van, az az embereknek a megélhetésüket biztosító jövedelemmel való ellátása. El kell ismernünk, hogy a legtöbb uniós tagállamban – már ahol ilyen létezik – a minimálbér nem tekinthető elégséges jövedelemnek.

A mérséklődő szociális támogatásnak nyilvánvaló szerepe van a társadalmi kirekesztődésben. A jelenlegi gazdasági depresszió közepette Észtországban nyíltan beszélnek – a költségvetés kiegyensúlyozásáról folyó élénk vita közepette – a családi pótlék megkurtításáról. Az általános családi pótlék olyan valami, amelyet minden gyermek megérdemel, és mint ilyen – túl azon, hogy közvetlen támogatást is jelent – erőteljes jelképes fontossággal is bír. Mint egykori népességügyi miniszter, az Észt Gyermekvédelmi Liga jelenlegi elnöke, tisztában vagyok az ilyen ügyekkel, és mindent megteszek annak érdekében, hogy megakadályozzam azt, ez – az önmagában költséges és nem is igazán hatékony – támogatás eltörlésre kerüljön.

A jövedelmi támogatásokon túl, akadnak még fontos célzott támogatások is, amelyek olyan sérülékeny társadalmi csoportokat érintenek, mint az idősek, az egyedülálló szülők, a sokgyermekes háztartások, és a fogyatékkal élők. Az ilyen jellegű juttatásoknak – a személyes támogatásokkal, az orvosi és szociális gondoskodással összefüggésben – a pótlólagos költségek fedezését kell szolgálniuk. Az Egyesült Királyságban az időseknek nyújtott segítség, amelyen keresztül gondoskodnak arról, hogy hidegek idején is melegen tarthassák otthonaikat és ne essenek az energiaszegénység áldozatául, kitűnő példa arra, hogy a tagállamoknak, beleértve Észtországot is, mit kellene modellnek tekinteni.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), írásban. – (RO) A közúti fuvarozási szolgáltatás a GDP 1,6%-át teszi ki, és 4,5 millió európai polgárnak ad munkát.

A gazdaság és a társadalom, általában, jelentős mértékben függ a közúti fuvarozás hatékonyságától, hiszen az áruk 44%-át teherautókkal szállítják, és az emberek 85%-a utazik autón, buszon vagy távolsági buszon.

Úgy gondolom, hogy a szociális feltételek támasztotta jogi követelményeknek való megfelelés érdekében a tagállamoknak be kellene ruházniuk a közúti szállítási infrastruktúrába, és a megfelelő lépések megtételével biztosítaniuk kellene azt, hogy a közúti közlekedés infrastruktúrájának fejlesztéséhez a megfelelő összegű beruházások rendelkezésre álljanak. Ebben az összefüggésben a biztonságos parkoló területek megépítése prioritást jelent.

Annak érdekében, hogy ne keletkezzenek mesterséges akadályok az áruk szabad áramlása előtt – módosítás formájában – azt a kéréssem terjesztettem elő, hogy a közlekedésfelügyeletet valamennyi tagállambeli állapotáról készüljön bizottsági jelentés, majd az kerüljön benyújtásra az Európa Parlamenthez. Tekintettel arra, hogy vannak olyan ellenőrzési módszerek, amelyek révén korlátozható az áruk és személyek szabad áramlása, azt kértem a Bizottságtól, tekintse át az érvényes jogszabályokat, majd tegyen javaslatot azok módosítására, annak biztosítása érdekében, hogy a közlekedésfelügyelet egységes rendszere jöjjön létre.

29. A következő ülésnap napirendje: lásd a jegyzőkönyvet

30. Az ülés berekesztése

(Az ülést 00.25-kor berekesztik.)